הארץ

640 שקל, יום ה' ט"ו בכסלו תשמ"ו, 28 בנובמבר Vol. 67/20236 NOVEMBER 28, 1985

מיכפל
תכנה פיננסית מתקדמת ב־IBM-PC/XT/AT
מערכת פיננסית רב־מטבעית
המערכת שמאפשר לך לרשום ולקבל דיווחים במטבע עיסקה בשקלים, ובמטבע יציב. (עד 16 מטבעות עיסקה.)
מטבע יציב לפי בחירתך: דולר, סל מטבעות או כל מדד אחר.
החל מ־4,800,000 שקל בלבד + מע"מ
מיכפל מיקרו מחשבים (1983) בע"מ
הבשור 4 ת"א 03-457176, 452680, 62034

בעקבות האיגרת מהנשיא מובראק המביעה רצון לזרז תהליך השלום

ראש הממשלה נחוש בדעתו לחדש השיחות עם מצרים בשבוע הבא

פרס ינסה להגיע להסכמה עם שמיר בנושא ★ שר החוץ לא הגיב על דברי קנדיל כי מצרים מצפה לביקור המשלחת ★ מובראק: ועידה בינ"ל לא תמנע מו"מ ישיר

מאת עקיבא אלדר

סופר המדיני של "הארץ"

בעקבות האיגרת שקיבל אתמול מהנשיא מובארק, נחוש ראש הממשלה בדעתו לחדש בשבוע הבא את השיחות עם מצרים. פרס ינסה להגיע עוד השבוע להסכמה עם שר החוץ יצחק שמיר בנושא זה, לאחר ששמיר לא הגיב אתמול על דבריו של שר הנפט המצרי עבדול האדי קנדיל, אשר אמר לו כי מצרים מצפה לביקור משלחת המנכ"לים בשבוע הבא בקאהיר. עם זאת העביר שמיר באמצעות קנדיל הצעה למובארק לכנס קבוצת שרים משתי המדינות לצורך הערכת המצב ומציאת דרכים להפשרת היחסים בין ישראל למצרים. בהופעה בפני רהאי חשבון אמר אתמול שמיר, כי הוא רואה בביקור קנדיל התפתחות חיובית "למרות שלא קיבלנו את כל ההסברים שאנו דורשים". קנדיל הסביר אתמול לפרס ולשמיר כי הדו"ח המלא בפרשת הרצח בסיני יוגש לישראל ויפורסם בעיתוני מצרים רק לאחר שיוגש לבית המשפט שבפניו הובא הרוצח. הוא הבטיח, כי "לא נשאיר אבן על אבן עד אשר נברר את כל השאלות מתוך הבנה ורגישות לטרגדיה".

בעוד שמיר אינו מסתפק בדברי ההסבר של מובארק לפרשת ראס בורקה, הכלולים במסר שקיבל ממנו וכן באיגרת לפרס, אמר אתמול ראש הממשלה בתום פגישתו עם קנדיל, כי "יש לראות בשדר הזה ובדברי קנדיל דו"ח ביניים, עד אשר בית־המשפט יוציא את המסקנות ואז נקבל תמונה מלאה".

פרס, שהוא מכללי הטכס וליווה את קנדיל אל מכוניתו סיפר כי באיגרת מביע מובארק את רצונו לזרז את תהליך השלום, לפתור את בעיית טאבה ולשגר שגריר לישראל במסגרת המאמצים לשיפור היחסים בין שתי המדינות. עוד סיפר פרס כי מובארק מביע באיגרת את משאלתו שהמלך חוסיין דבק ברצונו לקדם את תהליך השלום. הוא הסביר, כי מצרים וירדן עושות מאמצים לשכנע את אש"ף לשנות את עמדותיו כלפי החלטות האו"ם 242 ו־338 ולהנזל מהטירור.

באיגרת אומר מובארק כי הוועידה הבינלאומית "לא תמנע משא ומתן ישיר בתוכה". הוא מבהיר את החשיבות שהוא רואה בנסיונותיו למתן את אש"ף.

(ע) בסימפוזיון שנערך באוניברסיטת ת"א אמר שר הנפט המצרי בתשובה לשאלות הקהל בעניין התקרית בראס בורקה, "זה היה מקרה יחיד של מטורף, זה קורה בכל מקום בעולם. אנחנו רואים בכך טרגדיה, אבל זה לא צריך להפריע, כמו תאונת דרכים".

נציגי המשפחות השכולות בראס־בורקה מגישות לקנדיל מכתב המיועד לנשיא מצרים (צילום: רחמים ישראלי)

קנדיל סירב להיפגש עם בני משפחות הנרצחים בראס־בורקה מחוץ לקו הירוק

אחת האימהות הגישה לשר הנפט המצרי מכתב למובארק

(ע). שרה באום, אמו של אמיר באום ז"ל שנהרג בראס בורקה שבסיני מסרה אתמול לשר הנפט המצרי, עבדול האדי קנדיל, מכתב אישי, המיועד לנשיא מצרים, חוסני מובארק. במכתב מפורטות כל השאלות המטרידות את משפחות הקורבנות לגבי השתלשלות האירועים בזמן הירי האחרון. "אי קבלת תשובות לשאלות אלו ייחשב כפצע פתוח בשלום בין ישראל ומצרים" — נאמר במכתב.

הפגישה עם שר הנפט המצרי עמדה בתחילה להתקיים בביתם של בני משפחת באום בשכונת רמות בירושלים, אך בגלל סירובו של השר לקיים את הפגישה מחוץ לגבולות הקו הירוק, היא הועברה לביתו של גמרוד ברי, ששיכל בראס בורקה את בתו דינה.

את השר המצרי ליוו שר האנרגיה משה שחל, מיופה הכוח המצרי מוחמד בסיוני ויועצו המדיני של ראש הממשלה, נמרוד נוביק. השיחה בין השר המצרי לבין נציגי המשפחות השכולות ארכה כמחצית השעה והתנהלה, לדברי ראובן באום, בצורה גלויה ועניינית.

המשפחות ביקשו לדעת אם החקירה המצרית מתמקדת רק בירייה או גם בשרשרת האירועים שלאחר הירי, שגרמה למותם של חמישה ישראלים מאיבוד דם. שר הנפט המצרי שמע את השאלות והבטיח להעביר את דבריהם לנשיא מצרים. הוא הבטיח, שכל שאלותיהם תקבלנה התייחסות נאותה גם בעיתונות המצרית, וכי יופקו לקחים ומסקנות גם לגבי שאר החיילים שהיו במקום האירוע.

מלך מרוקו פתח אמש בביקור רשמי בצרפת

צפוי המשך נסיגת חסן ממפגש ראוותני עם פרס

"יבהיר כנראה כי תקפה נכונותו לסייע לקידום המו"מ במזה"ת ★ משקיפים בפאריס: המלך מבקש לשכך את ההתרגשות המדינית שעוררה הצהרתו המדינית

מאת יואב מוקר

סופר "הארץ" בצרפת

פאריס. (מיוחד ל"הארץ"). חסן מלך מארוקו פתח אמש בביקור רשמי בצרפת. על סדר היום בשיחות הצרפתיות־מארוקאיות כלול גם דיון במגעי השלום במזרח התיכון. זמן קצר לפני צאתו של המלך מרבאט בדרכו לפאריס, שבו והודיעו חוגים מרוקאיים מפמליית המלך, כי חסן "לא יתכוון — לא במישרין ולא בעקיפין — להזמין את שמעון פרס לשיחות במרוקו".

על רקע ההצהרות, ההכחשות וההבהרות, שנשמעו בשתי היממות האחרונות, סבורים משקיפים בפאריס, כי המלך מבקש עתה לשכך את ההתרגשות המדינית שעוררה הצהרתו הראשונה.

ההערכה בהקשר זה גורסת, שהמלך יתמיד בימים הקרובים בטיבה בכל מה שקשור לאפשרות מפגש ראוותני בינו לבין ראש ממשלת ישראל. כי מקביל — ויחד עם המארחים הצרפתיים — יבהיר המלך כי תקפה בכוונתו העקרונית לסייע בדרך זו או אחרת לקידום המו"מ המזרח־תיכוני.

מעבר להבעת העמדות המסוייגות של המלך, במלך שהותו בצרפת בימים הקרובים, סבורים אמש המשקיפים כי בכל מקרה, לא עומד על הפרק בשלב הקצר — אם בכלל — מיפגש פומבי וראוותני של נכונות ההידברות הישירה בין מרוקו לישראל.

הנשיא מיטראן קיבל אמש את פני המלך בנמל־התעופה "אורלי" ומיד אחר כך קיימו שני המנהיגים שיחה מדינית ראשונה בארמון האליזה.

ממידע חלקי שנמסר אמש, עולה, כי לא הועלו מרכיבים חדשים בכל מה שקשור למזרח־התיכון. מאוחר יותר, ערך נשיא צרפת סעודת ערב חגיגית לכבוד האורח. היום עתיד המלך לקיים שיחות נוספות עם מיטראן, עם ראש הממשלה פאביוס ועם מנהיג האופוזיציה, ראש עיריית פאריס, ז'אק שיראק.

על סדר היום של הפסגה הצרפתית־מרוקאית שורה ארוכה של נושאים מדיניים — המזרח־התיכון, מלחמת המפרץ, הדיפלומטיה המדינית בצפון אפריקה, צ'אד, שאלות כלכליות־מסחריות לקראת ההצטרפות הקרובה של ספרד לשוק המשותף, מכירת מטוסי "מיראז' 2000" צרפתיים למרוקו ובעיית המהגרים המרוקאים בצרפת. המלך גם מבקש לגייס סיוע צרפתי להכנסתו לכנס במארוקו פסגה בין־לאומית, שתדון במלחמה בטירור ותנסח אמנה לשיתוף פעולה בין לאומי והבינגושי, לביעורו.

דרא"פ: נשגר כוחות צבא לזימבאבווה

אם לא תפעל לשים קץ להתקפות לוחמי הגרילה

פרטוריה (עי"ג). דרום אפריקה הודיעה אתמול כי תשגר כוחות צבא לזימבאבווה, אם זו לא תפעל כדי לשים קץ להתקפות לוחמי הגרילה, שאותם מאשימה פרטוריה בהנחת מוקשים.

בהודעה של שר החוץ הדרום אפריקאי, פיק בותה, נאמר, כי "יש לנקוט בדחיפות צעדים כדי להבטיח שלא יהיו תקריות נוספות, ולא תיאלץ דרום אפריקה לשגר כוחות צבאיים".

אתמול נפצעו ארבעה חיילים של דרום אפריקה כאשר נגמ"ש עלה על מוקש בקרבת גבול זימבאבווה והתפוצץ.

מכונית סיור שחיפשה לאחר מכן אחר מוקשים נוספים באותו איזור, עלתה גם היא על מוקש אך איש לא נפגע.

גם ביום שלישי התפוצצו שני מוקשים, קילומטרים ספורים מהגבול.

הבנקים יגבו מדצמבר עמלה חודשית על יתרות פת"ם עו"ש

חוגים בבנקאים: ההיתר ניתן כדי להקטין את יתרת הפת"ם עו"ש, המגיעה ליותר ממיליארד דולר ★ מי שימכור הפת"ם עד ה־20 בדצמבר יהיה פטור מהעמלה

מאת אריה לביא

סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הבנקים יתחילו לגבות החל מחודש הבא עמלה על פת"ם עו"ש. עד כה לא גבו הבנקים כל עמלה על פת"ם עו"ש, למרות שהצמדתו של הפת"ם עו"ש היא מלאה ולבנקים נגרמו הפסדים מניהול חשבונות אלה. העמלה תהיה בשיעור של פרומיל והיא תגבה מדי חודש על בסיס היתרה הממוצעת. עמלת המינימום תגיע ל־5000 שקל. הבנקים יתחילו לגבות את העמלה בעקבות היתר שקיבלו לכך מבנק ישראל.

חוגים בבנקאים מעריכים, שההיתר שניתן לבנקים לגבות את העמלה על הפת"ם נועד להקטין את יתרת הפת"ם עו"ש, המגיעה כעת ליותר ממיליארד דולר ולא על מנת להגדיל את ריווחיות הבנקים. הם מסבירים עובדה זו בכך שבנק ישראל קבע, שמי שימכור את הפת"ם עד ה־20 בדצמבר יהיה פטור מהעמלה.

סופר "הארץ" מציין שבנק ישראל פיצה את הבנקים בשנת 1984 על ניהול יתרות פת"ם עו"ש. הבנק פיצה את הבנקים בעמלה של אחוז אחד על יתרות העו"ש בראשית 1984. הבנקאים מציינים שבשנה זו נרשם גידול ניכר ביתרות הפת"ם עו"ש, כך שהבנקים קיבלו פיצוי קטן. במהלך 1985 לא קיבלו הבנקים כל פיצוי על ניהול חשבונות אלה.

הדתיים יעלו שוב את חוק מיהו יהודי להצבעה טרומית בכנסת

מאת נדב שרגאי

השדולה הדתית בכנסת תעלה שוב את חוק מיהו יהודי להצבעה טרומית בכנסת בעוד כשבועיים, ב־11 לחודש הבא.

אתמול דנה השדולה הדתית בנושא. בישיבה השתתפו חברי הכנסת — שאקי, קולס ודיגר, בן שלמה, באמן, יעקב יוסף, דרוקמן, הנר, שפס, שרי לנסקי, דנינו ופרוש. משתתפי הפגישה ביקשו להיוועד עם ראש הממשלה שמעון פרס.

חברי השדולה הקימו ועדת פעולה, שבה חברים חברי הכנסת קולס, שאקי, בן שלמה. החכ"ים ודיגר ושפס ביקשו מהסיעות הדתיות להציג את הנושא כאולטימטום למערך ולליכוד. ח"כ שאקי מסר כי ממלא מקום ראש הממשלה יצחק שמיר הבטיח לו, כי הליכוד יצביע בעניין זה עם הסיעות הדתיות.

שוק ההון

עליות שערים

מאת יהודה שרוני

התפנית החיובית, שאפיינה את הבורסה שלשום, נמשכה גם אתמול. עליות שערים בבורסה נבעו בעיקר הודות לפעילותן של קרנות בנק הפועלים, שאליהן הצטרפו אתמול משקיעים בהיקף כספי של 2.5 מיליארד שקל. אנשי הבנק מעריכים, כי ברמת השערים הנוכחית, השוררת בחלק גדול מהמניות, יש מקום להגדיל את פרופורציית ההשקעה במניות. בשוק אגרות החוב נמשכה גם אתמול עליות שערים והם התרכזו בעיקר באגרות הצמודות חלקית למדד. הפעילות בבורסה אופיינה גם אתמול במחזורי מסחר נמוכים, שהסתכמו באפיקי ההשקעה למיניהם ב־8.9 מיליון דולר.

ערכה את העמוד: עדה ארשפיז

חוקרים פדראלים עשויים לתחקר ישראלים על פולארד

שני הישראלים שהוזכרו בכתב האישום הראשוני הוחזרו לארץ

מאת צבי בראל ועקיבא אלדר

סופרי "הארץ"

וסוכנויות הידיעות

דובר הסטייט־דיפרטמנט אמר אתמול, כי משרדו מצפה, שישראל תשתף פעולה באופן מלא עם ארה"ב בפרשה זו, כולל מתן אפשרות למשרד המשפטים האמריקאי לחקור כל ישראלי הקשור בפרשה, לדבריו.

קיבלה ארה"ב הבטחה לשיתוף פעולה מלא מצד ממשלת ישראל. הדובר אמר, כי לא ידוע לו על החזרת דיפלומטים ישראלים מוואשינגטון לישראל, אך על פי מקורות מהימנים בשלושה דיפלומטים, דיפלומאט אחד יוחזר כנראה מניו־יורק.

בפרשה עוסקים כ־30 חוקרים פדראליים.

מקור באף־בי־איי מסר לניו־יורק טיימס, כי לא ידוע לו על קשר בין פולארד למישהו מעובדי השגרירות, אך סבורים, כי עיתונאי העובד בארה"ב היה איש הקשר לפולארד. "איננו אומרים שהוא עיתונאי ישראלי", אמר המקור, "אינני יודע אם נולד בארה"ב או הוא קרוב לישראל".

הוואשינגטון טיימס מוסר מפי "ידידיו של פולארד", כי האיש נהג לצרוך כמויות של קוקאין.

פולארד מתואר על ידי מוריו כאיש

(סוף בעמוד 2, טור 3)

פיקרינג מסר לפרס איגרת חמה מרייגן למרות פרשיית הריגול

"האיגרת נכתבה לפני שבועיים וציפתה לחתימת הנשיא עם שובו מז'נווה ★ משקיפים בי־ם: וואשינגטון מדגישה בכך כי הפרשיה לא פגמה ביחסים בין שתי המדינות

מאת עקיבא אלדר

סופר המדיני של "הארץ"

ראש הממשלה, שמעון פרס, קיבל אתמול איגרת ידידותית מנשיא ארה"ב, רונאלד רייגן. למרות שהאיגרת נכתבה לפני שבועיים והמתינה לחתימת הנשיא עם שובו מז'נווה, החליט הממשל להורות לשגריר בתל־אביב, תומאס פיקרינג, למסרה דווקא עתה, תוך פרשיית הריגול. משקיפים בירושלים מעריכים, כי בכך מבקשים בוואשינגטון להדגיש, כי הפרשיה לא פגמה ביחסים החמים בין שתי המדינות.

באיגרת כותב הנשיא לפרס: "כמו תמיד, נהניתי לקבל את פניך בבית הלבן כידיד אישי וכראש ממשלת ישראל. הערכתי מאד את השיחות שניהלנו. הן שיקפו את היחסים החמים והמתמשכים בין שתי האומות. ברצוני לאשר מחדש את מחוייבותה של ארה"ב לביטחונה של ישראל ואת שאיפתנו המשותפת להתקדם יחד לעבר שלום צודק ובר קיימא במזרח התיכון. אני אסיר תודה, על מחוייבותנו המשותפת לעקוד מחדש את הסיוע, להרחיב את הסחר החופשי ולשמור את הידידות העמוקה והמיוחדת השוררת בין מדינותינו," מסיים הנשיא את האיגרת.

נציגי ועדת ההקצבות של הסנט דנו במצב המשק עם ראשי האוצר

נשלחו לארץ לגבש עמדה בקשר לבקשת ישראל להגדלת הסיוע מארה"ב ולמסור דו"ח על מידת הצלחתה של התכנית הכלכלית

מאת אברהם צחור,

סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ראנגלס אולין וריצ'ארד ברנהרו, יועצים בכירים בוועדת ההקצבות של הסנאט האמריקאי, עורכים זה כמה ימים ביקור רשמי בישראל בשליחות הסנאט של ארה"ב. מטרת בואם ארצה היא לגבש עמדה בקשר לבקשת ישראל להגדלת הסיוע מארה"ב וכן למסור דו"ח לסנאט של ארה"ב על מצב המשק הצלחת התוכנית הכלכלית.

שני היועצים נפגשו עם ראשי האוצר ובנק ישראל. אתמול ערכו פגישה ממושכת גם עם קבוצה נבחרת של אנשי עסקים ישראליים — מנכ"ל חברת "כ.ב.מ", יהושע מעוז, מנכ"ל מפעלי קרגל, אודי מנשה ונ"מ נשיא לשכת המסחר ישראל־אמריקה, דן יעקובסון. בפגישה השתתפה גם מנכ"לית לשכת המסחר ישראל־אמריקה, פנינה ארמוני.

אנשי העסקים הישראלים תארו בפני האורחים את מצב המשק, את ההצלחה בבלימת האינפלציה ואת הקשיים שהמשק להצלחה זו יהיה הגברת האבטלה וצימצום הפעילות המשקית.

היועצים עצמם הנעימו בדיבור וסיפרו רק שגם לארה"ב יש בעיות כלכליות משלה. הם עצמם השתתפו באמצו בהתווית התוכנית לקיצוץ תקציב ממשלת ארה"ב בכ־30 מיליארד דולר במשך שלוש שנים.

כשובם לארה"ב ימסרו אולין וברנהרו דו"ח המלצות לוועדת ההקצבות של הסינאט בקשר להמשך הסיוע הניתן לישראל ועל הצלחת התוכנית הכלכלית במשק.

בהתנגדות לוי שהאשים את שר החוץ בכיתתיות

שרי הליכוד הסכימו למינוי דקל ופינחסי כסגני שרים

שמיר יביא ביום א' את המינויים לאישור הממשלה

מאת אילן שחורי

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר, יביא ביום ראשון לאישור הממשלה את מינוייהם של חברי הכנסת מיכאל דקל מתחיה ורפאל פינחסי מש"ס לתפקידי סגן שר הבינוי וסגן שר העבודה והרווחה. שמיר קיבל אתמול את הסכמתם של רוב

(סוף בעמוד 2 טור 6)

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: ד"ר גמרוד ברי, אבית של דינה ז"ל
על: המפגש עם השר המצרי עבדול האדי קנדיל
(עמ' 2)

★

בראשונה: חברי ועידת הנשיאים יערכו סיור מעבר לקו הירוק במסגרת ועידתם השנתית בארץ
(עמ' 3)

★

גור גינה ההטבות הרפואיות לבכירים יפעל לצמצומם
(עמ' 3)

★

האוצר מציע לבנקים שיפור בתנאי תוכניות החיסכון מסוג "תשואה" מעריכים, כי ההצעה תסייע בפתרון בעיית עודפי הכיסוי
(עמ' 4)

★

גורבצ'וב מודה: ועידת הפסגה לא הצליחה
(עמ' 5)

★

אשה שאפה נותח תובעת פיצויים מהרופאים טוענת כי הניתוח הפלסטי נכשל והזיק לה
(עמ' 6)

★

ביהמ"ש אסר על עיריית ב"ש להרוס גדר של מסגד העירייה טוענת כי ההריסה נחוצה בגלל זוהמה ופשע ב"חד סות הגדר"
(עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע). בהיר עד מעונן חלקית עם עלייה קלה בטמפראטורה. הטמפראטורות החזויות: ירושלים 8—21, תל־אביב 13—24, חיפה 14—23, רמת־הגולן 8—20, טבריה 13—25, צפת 8—18, סכרה 12—25, נצרת 10—23, עפולה 10—26, השומרון 10—22, נמל־התעופה בן־גוריון 12—26, עזה 13—24, באר־שבע 8—27, אילת 14—28 מעלות.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בשקלים
יציג	1477.8	‎−4.3
נוסעים	1768.9	‎−5.1
שחור	1570.0	—

בגליון זה 12 עמודים.

בלנזי־ ליכה תשואה בבנק לאומי
חדש
חסכון צמוד לשנתיים 7% ריבית צמודה
תוכל לקבל את החסכון כבר בתום שנה עם 90% מריבית ה"פריים".
בחסכון צמוד לשנתיים תקבל ריבית שנתית צמודה של 7% ו־24 מדדים מלאים.
אם תחליט לקבל את כספך כעבור שנה ועד לפני תום שנה וחצי תקבל ריבית של 90% מריבית הפריים בחישוב ריבית דריבית.
המבצע לתקופה מוגבלת.
לפרטים נוספים פנה ליועץ ההשקעות בסניפי בנק לאומי, בנק איגוד ובנק ערבי־ישראלי והתאם לעצמך השקעה.
בנק לאומי

שיחת היום / לילי גלילי

עם: ד"ר נמרוד ברי, אבא של דינה, ז"ל
על: המפגש עם השר המצרי עבדל האדי קנדיל

לא היה לי קשה, מפני שלא ראיתי בכך פגישה עם אויב

אני מניחה שהמפגש עם השר המצרי בביתך היה קשה לכם. הכתות הרגשתך?

היה מתח. קנדיל דיבר בצורה דיפלומטית ושקטה, חיכה שנגמור לדבר על מנת לומר את שלו. אנו מצידנו עשינו אותו הדבר, והמתח נשאר מתחת לפני השטח. בהתחלה חשבנו להגיש איזה כיבוד, אבל בסופו של דבר עזבנו את זה. רובנו השתתפנו בשיחה, ואפילו עדן שלנו, שבדרך כלל לא לוקח חלק בדברים האלה, לא התאפק ותקף אותו בנושא הפרסומים בעיתונות. אבל קשה לא היה לי, כי לא ראיתי בביקור הזה מפגש עם אויב.

מסיכום הפגישה, נשמעת כי ציפיתם ליותר של אכזבה. היו ציפיות מוגזמות מכבוד?

ציפינו שקנדיל יביא דו"ח מפורט, ויכניס אותנו בסוד הענ־יינים של מה באמת עושים במצרים. אבל כבר אתמול בבוקר שמענו שאין הוא מביא דו"ח, אלא מכתב לפרס. עם פיסקה על ראש בודקה. הוא איש סימפאטי מאד, והיה נעים לדבר אתו. אבל הייתה לנו הרגשה שהוא לא כל כך מתמצא במה שקרה שם, לא קרא את התיק, ורק בערך יודע עם מי הוא מדבר. בעיקר שמענו ממנו תנחומים, והוא סיפר שמובארק ממש עצוב.

אבל הוא הבטיח גם שיהיו מר־פול נאות במשפט, ושבשיטות המשפט המצרית דברים נוספים יכולים עוד לעלות במשפט.

לא היינו מרוצים, וגם אמרנו לקנדיל שזה לא נראה לנו מספק. התבטאנו בזהירות, שזה נראה לנו כמו שיטה נוספת לסחבת. לאי־לקיחת אחריות. בתחילה, הייתה תחושה מסויימת של אכזבה, אבל מתר הבנתי שזה הולך להיות ביקור נימוסין, והדבר כבר לא אכזב אותי. אבחנו ציפינו לאינ־פורמציה, אבל ההגדרה שלו לביקור הייתה כנראה אחרת.

איך הוא הגיב על הטענות שלכם לגבי מדיניות פרסום הפרשה בעיתונות? או בעצם הי־עדר כל מדיניות וכל פרסום?

הוא הסביר לנו, כמו בין שני אנשים שמבינים עניין, שלא צריך לתמם את יחסי ישראל־מצרים, ושבתקופה הזו של טונים וצרות אחרות צריך להוריד את האש, ובגלל זה העדיפו להשתיק את העניין. הוא גם אמר, שאת העי־תונים של האופוזיציה, שהם היחי־דים שמפרסמים מידע – אבל מעוות – קוראים רק 5 מיליון מתוך 15 מיליון קוראי העיתונים במצרים.

נראה לי, שלמרות המרגיזה האישית, אתה מדבר כל הזמן כנציג של ישראל השומר על נציג מצרים.

בהחלט דיברנו גם כנציגים של עם ישראל, מתוקף איזו אחריות שנטלנו על עצמנו. הכבוד והה־כרה שהם יתנו למה שקרה לנו, הוא גם כבוד למדינת ישראל. אישית, אני יותר ויותר יודע, ששום דבר כבר בעצם לא משנה. המינימום שהם יכולים לעשות, זה להודות: "יש פה משהו לא בסדר, נפצה אתכם, נקים יד זיכרון". ואני יודע שאחר כך ארגיש "או מה", ואת הילדים אף אחד לא יחזיר כבר.

רמת השכר ירדה ב־23% ב־3 החודשים הראשונים של ייצוב המשק

מאת שלמה מעוז
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

רמת השכר בשלושת החודשים הראשונים לתכנית הכלכלית לייצוב המשק יולי–ספטמבר היתה נמוכה ב־23% אחוזים, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. כך הודיעה רשמית הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה על סמך עיבוד מוקדם של נתונים.

השכר ברוטו למשרת שכיר, כולל עובדים מהשטחים היה בספטמבר 742 אלף שקל. השחיקה החריפה ביותר בשכר היתה אצל השכירים בשירותים הציבוריים, שם ירד השכר בשיעור של 31 אחוזים בתקופה האמורה.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה היה השכר נמוך ב־9.5 אחוזים, לעומת התקופה המקבילה אשתקד. שחיקת השכר ביולי–ספטמבר לעומת התקופה המקבילה אשתקד היתה בשיעור של 21–23 אחוזים בענפי השירותים, הבינוי והתעשייה ב־19 אחוזים בחקלאות, ב־15–17 בענפי הפינאנסים, מסחר ותחבורה.

נאטמו בתים וחדרים במחנה פליטים ליד שכם

מאת סופר "הארץ" בשטחים

שני בקבוקי תבערה הושלכו אמש בשעה עשר לעבר אוטובוס "אגד" בכניסה לאלבירה. לא נגרם נזק לנוסעים. כתוצאה מידוי הבקבוקים נגרמה תאונת דרכים במקום, כאשר משאית התנגשה באוטובוס, וגרמה נזק לחלק האחורי של האוטובוס. שני בתים נאטמו שלשום במחנה הפליטים אל־עסכר ליד שכם ושני חדרים בב־תים אחרים באותו מחנה נאטמו. הב־תים והחדרים שייכים למשפחות ארבעה צעירים, שהודו לאחרונה בהשלכת בקבוקי תבערה, בין השאר לעבר תחנת המשטרה במחנה פליטים זה.

קצין המטה לענייני פנים במינהל האזרחי של יו"ש קיים אתמול ישיבה עם ראש מועצת קרית־ארבע, שלום ואך, וחברים אחרים במועצה, בנושא פירוקה של החברה לפיתוח קרית־ארבע. לחברה חובות ישנים בסך 150 אלף דולר ועוד חובות עכשוויים של כ־120 אלף דולר. חברי המועצה התנגדו להצעה והציעו לחפש דרכים, בשבועות הקרובים, למניעת פירוקה של החברה.

פרס אישר לקורפו העברת 2.5 מיליון דולר למספנות ישראל

מכספיה הצבוריים של רשות הנמלים שבפיקוח משרד התחבורה

מאת שלמה מעוז
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ראש הממשלה, שמעון פרס, אישר לשר התחבורה, חיים קורפו, להעביר 2.5 מיליון דולר למספנות ישראל מכספיה הצבוריים של רשות הנמלים שבפיקוח משרד התחבורה.

בישיבת הממשלה אתמול דרש שר התחבורה להורים שישה מיליון דולר למספנות ישראל, לתשלום משכורות לעובדים. הוא אמר, כי עתיד המספנות תלוי בשני מכרזים אליהם ניגשו: אחד בחו"ל ואחד בישראל, עבור מערכת הביטחון. שר הביטחון אמר בתגובה, כי הסיכוי שמספנות ישראל יזכו במכרז של חיל הים קלוש. שר האוצר, יצחק מודעי, אמר, כי מספנות ישראל לא הגישו תכנית הבראה ומשום כך האוצר לא יורים כספים למספנות. אם שר התחבורה יבקש – אמר מודעי – הוא יכול להעביר כספים על חשבון תקציב משרדו. קורפו אמר כי אין בידו כספים ואז הציע מודעי להעביר כספים מכספיה הצבוריים של רשות הנמלים. קורפו ביקש, שהממשלה תקבל החלטה על העברת 2.5 מיליון דולר למספנות מרשות הנמלים, פרס אמר, שאין צורך בהחלטה כזו היות והדבר הוא בסמכות שר התחבורה.

קורפו ביקש מראש הממשלה הכחשה לידיעה שפורסמה אתמול ב"הארץ" בה נאמר, כי פרס בדיעה שיש להעביר את הכספים הצבוריים של רשות הנמלים לאוצר ולא להשתמש בהם לשם בניית נמל השום באשדוד. אם הפרסום נכון, אמר קורפו, אז אפשר לבטל את חוק רשות הנמלים המדינה תזכה לא רק בכספים אלא גם בכל העובדים של רשות הנמלים, שיהפכו לעובדי משרד התחבורה. פרס הכחיש כל שייכות לפרסום, ואמר, כי לא העלה דברים כאלו וכל הפרסומים בשמו בשקר יסודם. סופר "הארץ" עומד על הי־דיעה, כי זו הדעה בלשכת ראש הממשלה.

עקירה לאתא

הממשלה אימצה אתמול גם את החלטת ועדת השרים לעניין "אתא", שקבעה כי הממשלה תהיה מוכנה לעזור ל"אתא" בתנאי שגם ההסתדרות תורים חמישה מיליון דולר. יצויין, כי שר האנרגיה משה שחל, חבר הוועדה שהתנגד להחלטה האמורה, איחר לישיבת הממשלה, ומשום כך אישור ההחלטה בממשלה היה בהערה.

פרס דחה דרישת מודעי למנוע נוכחות הרמטכ"ל בדיון התקציבי

חילופי דברים קשים בין קצב ליגאל הורביץ

מאת שלמה מעוז
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שר האוצר, יצחק מודעי, דרש אתמול, כי הרמטכ"ל, רב אלוף משה לוי, ויועצו הכספי ראובן הרשקו, לא יהיו נוכחים בדיון התקציבי המיוחד שקיימה הממשלה. ראש הממשלה אמר למודעי, כי בקשתו תיבדק בתום ישיבת הממשלה ובכך דחה למעשה את תביעת שר האוצר. הרמטכ"ל היועץ הכספי של משרד הביטחון נשארו בישיבה משך כל הדיון.

התקרית ארעה לאחר שהיועץ הכספי לרמטכ"ל שאל את פרופ' מיכאל ברונו, ממעצבי התכנית הכלכלית לייצוב המשק, מספר שאלות בנושא תקציב הביטחון. זאת, לאחר שברונו הציג תחזה המורה כי צה"ל השקיע יותר על המידה במלאים ותשתית ועתה מבקשת מערכת הביטחון תוכן להרמת מלאים זאת והוצעה כי אי אפשר לקצץ בתקציב הביטחון. ברונו אמר, שרמת המלאי הגיעה לזו שהיתה ערב יום הכיפורים. שר הביטחון, יצחק רבין, והרמטכ"ל, משה לוי, שאלו האם ברונו בדעה שרמת המלאים ערב יום הכיפורים היתה מספיקה. ברונו לא יכול היה להשיב לשאלה מביכה זאת, לדברים שככל הנראה לא התכוון לומר.

כאשר שאל היועץ הכספי לרמטכ"ל את ברונו מספר שאלות התערב מודעי ודרש שהרמטכ"ל לא ישתתף בישיבה, היות והממשלה אינה דנה בנושאים ביטחוניים ואין לכך תקדים במדינות דמוקרטיות, שרמטכ"ל ישתתף בישיבות ממשלה שאינן דנות בתקציב הביטחון. כאמור, דחה פרס תביעה זאת.

הדיון התקציבי לא הסתיים אתמול, לאחר שנמשך שעה אחת בלבד. הממשלה תשוב ותדון בתקציב ביום ראשון הקרוב בישיבה שיתכן כי תימשך לתוך הלילה, ואולי עד ליום שני בבוקר.

חילופי דברים קשים היו בין שר העבודה והרווחה, משה קצב, לבין השר ללא תיק ושר האוצר לשעבר יגאל הורביץ. קצב טען, כי הורביץ דואג רק לעשירים ואז הורביץ ענה לו: "אתם הליכוד הרסתם את המשק ואי אפשר לשקם אותו, בדמגוגיה שלכם הרסתם אותו. אתם מפקרים יותר ממפ"ם. אחרי שהרסתם את המשק אתם צריכים להתחבא מתחת לשולחן". על כך השיב קצב "מה אתה עושה במערך". הורביץ: "אתה סוציאליסט מה אתה עושה בליכוד" ועל כך אמר קצב: "אני סוציאליסט ואני בליכוד ואיני מאמין בסוציאליזם".

קצב פנה גם לפרופ' ברונו ושאל האם הנטל מתחלק נכונה בין השכבות. כן שאל, האם ברונו יודע שהצריכה הפרטית ירדה בשנה האחרונה אך לא אצל בעלי היכולת ורק מעוטי יכולת נשאו בנטל. כאן התערב מודעי ואמר: "אין אפשרות לנקוט במדיניות שתוביל להפחתת רמת החיים של בעלי היכולת כיוון שיש להם מקורות להתגוננות מפגיעה". ברונו אמר בתשובה לקצב, כי ההון השחור ושיעורי מס גבוהים מונעים היענות לדרישת קצב להפחתת רמת החיים של העשירים.

קצב הביע אי אמון מרומז בתחזיות ברונו ואמר: גם לפני התכנית הבטחתם ששיעור האבטלה לא יעבור את 7.5 אחוזים, והיום הוא כבר עבר את 8 האחוזים. קיצוץ של 600 מיליון דולר בתקציב המדינה יביא לגידול באבטלה, להקלעותם של מפעלים לקשיים, עקב אי יכולתם לשווק תוצרתם. עוד אמר שר העבודה והרווחה, כי במערב אירופה בתנאים כאלו של אבטלה הכפילו הממשלות את הוצאותיהם לטיפול במובטלים.

ברונו ביקר את תופעת הגידול בשנים האחרונות בהוצאות להבטחת הכנסה. על כך אמר קצב: הדבר הוכיח שמצבם של יותר אנשים מידרדר. עוד טען קצב, כי אם רוצים להפסיק את חוק הבטחת הכנסה אזי יש לחילופין להחזיק את חוק שכר המינימום של הביע ברונו מייד התנגדות.

בתחילת הישיבה אמר מודעי, כי אי אפשר לקצץ בתקציבי פרוּתות, כי אז לא תהיה צמיחה. הוא מקווה שהממשלה תשתכנע שיש לקצץ את התקציב על פי הצעת האוצר. עוד אמר, שאם יחליטו על קיצוצים בשיעור נמוך יותר אי אפשר יהיה להבריא את המשק, לצמוח ולעזור למגזרים שבמצוקה. תחליפי מיסוי אינם מקובלים על מודעי, היות ויפגעו בחזרה לשיגשוג.

(ע. פרופ' מיכאל ברונו אמר אתמול בערב, כי הממשלה יכולה למנוע את הסכנות הצפויות לתכנית הכלכלית באפריל, אם היא תשלים את הקיצוץ בתקציב תוך שבועיים, ואם היא תיכנס למו"מ עם ההסתדרות, כדי למנוע עליות שכר גדולות על ידי הקלות מס.

פרופ' ברונו, שרואיין בתכנית "מוקד" בטלוויזיה, ציין כי בחודש–חודשיים הקרובים לא צפוי שינוי מבחינת ביצוע התכנית הכלכלית.

ראיתי שמעתי

קצינים וג'נטלמנים

בשעת הדיון בכנסת אתמול על מצבן של אלמנות צה"ל, הביט יו"ר הישיבה, דן תיכון, אל האולם ומצא עצמו מול כנסת המורכבת כולה כמי שהיו קציני צה"ל בשירות קבע: דיבר אלוף (מיל') מתי פלד (המתקדמת), ישבו האזינו אלוף (מיל') עזר ויצמן, שר בממשלה, רב־אלוף (מיל') רפאל איתן (התחיה) ואלוף משנה (מיל') מרדכי בר־און (רץ).

ישב והאזין גם רב־אלוף (מיל') יצחק רבין, שר הביטחון, והוא אשר השיב לאחר־מכן למתי פלד, והסכים כי הנושא יועבר לדיון נוסף בוועדה.

ע. בר

בטהובן כמוסיקה קלאסית קלה

הקונצרט הראשון בסדרת המוסיקה הקלאסית הקלה של התזמורת הסימפונית ירושלים־רשות השידור יתקיים הערב בירושלים. בהנהלת התזמורת שמחים, כי בין כ־2000 המנויים החדשים שיבואו לבנייני האומה, יש תושבים רבים שזו פגישתם הכמעט־ראשונה עם המוסיקה הקלאסית. הכרטיסים לסדרה זו הופצו דרך מתנ"סים בשכונות ירושלים ורשימת המנויים כוללת כמעט רק שמות חדשים, שלא היו מנויי התזמורת קודם־לכן.

לצורך הסדרה, הוצף בטהובן למלחין של מוסיקה קלאסית קלה. הסימפוניה החמישית והקונצ'רטו החמישי לפסנתר, "הקיסר", יושמעו הערב. הסולן הוא רודולף בוכבינדר, אורח תדיר של התזמורת, ואילו המנצח הוא אורי סגל, שהסכים ברגע האחרון להחליף את פרנצ'יו קרמיטוטה, אשר חלה.

ב.ש.

שלישייה דוחה שגריר

תומאס פיקרינג, השגריר החדש של ארה"ב בישראל הוזמן לפגישה הראשונה של אנשי־עסקים בלשכת המסחר ישראל־אמריקה. כאשר הגיע פיקרינג לבית אסיה אתמול, הקבילה את פניו המנכ"לית של הלשכה, לינה אדמוני. נשיא הלשכה, אריה מקלף, בלט בהיעדרו.

השגריר, כיאה לדיפלומט אמיתי, לא אמר מלה, וקף גבה ושתק. רק לאחר־מכן, התבררה סיבת היעדרו של מקלף (אחיין הרמטכ"ל לשעבר מרדכי מקלף ז"ל). במברק ששלח לאחד ממקורביו, התברר כי נאלץ לטוס בדחיפות לארה"ב.

היו לו סיבות טובות לכך: בתו רונית, השוהה בארה"ב, ילדה אתמול שלישייה.

אברם צור

מה לפרידריך בתל־אביב?

לקראת כל שנה אזרחית חדשה, נהג הסנאט של ברלין לשלוח לידידי עיר זו ברחבי העולם – ביניהם ישראלים רבים – ברכה שאליה מצורף לוח־שנה אמנותי. בשנה הבאה ימלאו 200 שנה למותו של פרידריך הגדול, והלוח האמנותי לשנת 1986 מוקדש למלך פרוסי זה.

דובר הסנאט של ברלין, וינפריד פאסט, צפה כי ישראלים רבים, ידידי ברלין, ישאלו את עצמם: מה לנו ולמלך הפרוסי הזה?

פאסט מנסה להשיב על כך במכתב הלווי: אני מתאר לעצמי כיצד היתה מתנהלת שיחה בין פרידריך לבין משה מנדלסון, אילו התקיימה. השניים הכירו איש את דעתו מרחוק: פרידריך העניק למנדלסון ב־1763 מעמד של יהודי־חסות, אם כי מנע פעמיים את קבלתו לאקדמיה של ברלין, מפני שכבקר ספרותי, נהג מנדלסון להתבטא בלשון חריפה, שלא פסחה לעתים, גם על המלך. עם זאת, פאסט תוהה, אם מנדלסון היה יכול לבטא את רעיונותיו ודעיונותיו תחת שלטונו של מלך אחר.

מנדלסון מת באותה שנה שמת פרידריך: ב־1986 יצוינו איפוא 200 שנה למותם של שני האישים.

לוח השנה כולל רפרודוקציות מרהיבות, המתארות את פרידריך הגדול על רקע תקופתו, כפי שראוהו הציירים ברגנים במאות ה־18 וה־19.

א.טל

בירה במוזיאון

כמי ששורשיו נטועים באירלנד, לא יכול הנשיא חיים הרצוג לסרב לכוס בירה טובה. כך גם עשה כשביקר אתמול במפעלי הבירה בנתניה עם רעייתו. במסגרת הביקור, התוודע גם אל מוזיאון הבירה בנתניה, הנמצא כולו בתוך חבית ענקית והמתאר את תולדות תעשיית הבירה בארץ ובעולם.

הגב' אורה הרצוג, הנשיאה העולמית של המועצה לישראל יפה, הודה אף היא בתפקידה: היא זו שהעניקה למפעלי הבירה את "דגל היופי", בתמורת "תעשייה יפה בישראל יפה". זה התואר הגבוה ביותר בתמורה, המוענק למפעל שזכה בחמישה כוכבי יופי שלוש פעמים ברציפות.

ע.שושן

בראה שותף כאשר בבדורגל, מאיר הגמל פנים לכדורסלנים הישראלים: שותפי הבירות הישראלים, מוטל ברונוצקי (שני משמאל) וצבי גולדברג (שני מימין) שעלו לגמר ביחידים ובזוגות, במודנות הבין־לאומי היוקרתי "הזהב קרב קלאסיקס" (יש דבר כזה). נראים כאן עם מקס שמיק, נשיא הכבוד של ההתאחדות ויונתן האייסון, מנכ"ל חברת המחשבים "גולד", שהעניקה הגות לאליפות ישראל בבדורת, שהסתיימה היום.

בעריכת עידית רוזנבלום

כוחות ארה"ב בכוננות מחשש להתלקחות בין מצרים ללוב

בעקבות האשמות מצרים כי לוב עמדה מאחורי חטיפת המטוס המצרי ★ מצרים ביקשה הסגרת החשוד המוחזק במלטה ★ שלטונות מצרים דחו הצעת ארה"ב לשלוח כוחות מיוחדים למלטה לסייע בשחרור המטוס

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב
וסוכנויות הידיעות

ארה"ב הגבירה לאחרונה את הפיקוח והמעקב אחר המתרחש בלוב. כוחות אמריקאים הועמדו בכוננות מחשש להתלקחות בין מצרים ללוב בעקבות פרשת חטיפת המטוס המצרי וההאשמות המצריות כי לוב עמדה מאחורי החטיפה. פקיד אמריקאי בכיר אמר, כי "כוחות ארה"ב מוכנים לאפשרות שמשהו גרוע יקרה".

שלטונות מלטה מחזיקים באזרח תוניס בן 20 החשוד כי עמד בראש חוטפי המטוס המצרי. מצרים ביקשה כבר את הסגרתו.

האיש, שנפצע בעת פריצת הקומנדו המצרי למטוס מאושפז בבית חולים במלטה ומוטל עליו משמר כבד ביותר. אחרים מהנוסעים כבר זיהו את האיש, עומר מרזוקי, כמנהיג כנופיית המחבלים.

מובארק מאשים את לוב

הנשיא חוסני מובארק אמר אתמול כי הודיע לממשלת לוב כי היא יודעת כי היא עומדת מאחורי חטיפת מטוס הנוסעים המצרי למלטה. לדבריו האנשים שהשתלטו על המטוס המצרי הם פלשתינים ומנהיגם נמצא עכשיו בלוב.

שר החוץ הלובי עבד־אל־סלאם טריקי הכחיש האשמות אלה, אמר הנשיא מובארק.

האמריקאים הציעו סיוע

עתה מתברר, כי ארה"ב הציעה לשלוח את הכוחות המיוחדים למלטה כדי לסייע בשחרור המטוס, אך שלטונות מצרים דחו את ההצעה. הממונה האמריקאי על המלחמה בטרור, המוצב בשגרירות ארה"ב בקהיר נשלח למלטה, וארה"ב הורתה למטוסי הצי השישי לתת סיוע הנעתי למקרה של התנגשות למטוס הקומנדו המצרי, שיצא לשחרר את החטופים.

הנשיא רייגן, שר החוץ שולץ ושר ההגנה וינברגר שלחו אגרות תמיכה לנשיא מובארק וציינו, כי "הוא עשה את שצריך היה לעשות". בממשל סבורים, כי פרשת החטיפה והתמיכה האמריקאית בהחלטת מובארק הישלו את אי ההבנה ותחושת הכעס המצרית על ארה"ב בעקבות יירוט המטוס המצרי ותחושת הכעס האמריקאית על דרך טיפולו של מובארק בחוטפי האנייה אכילה לאורו.

הפריצה צולמה

אנשים מיחידת הקומנדו המצרית צילמו והסריטו את הפריצה שלהם למטוס החטוף. השלטונות בודקים עתה את הסרט הזה — על כך הודיע יועצו של מובארק, עוסאמה אל באז, באחת מרשתות הטלוויזיה של ארה"ב.

הקרבנות הובאו לקבורה

גופותיהם של ששה נוסעים יוונים שנהרגו במטוס המצרי החטוף במלטה הגיעו ליוון אתמול.

ממשלת יוון האשימה ביום שלישי כי מבצע החילוץ נעשה מוקדם מדי והאשימה את ממשלת מלטה בכך שלא התייעצה עם ממשלת יוון בכל הקשור למבצע זה.

קוהל תומך בפריצה

הקנצלר הלמוט קוהל הביע אתמול תמיכה בהחלטת מצרים לפרוץ למטוס החטוף.

אנשי חברות התעופה ונציגי נמלי תעופה התכנסו לדיונים על הדרכים למלחמה בחטיפת מטוסים.

הממונה על הביטחון מטעם האגודה לתחבורה אווירית, רודני ואליס הגן על מבצע החילוץ המצרי.

הוועידה התכנסה בקהיר על פי החלטה שנתקבלה זמן רב לפני חטיפת המטוס למלטה.

הסטייט דיפארטמנט מכשיר אנשיו להתמודד עם טרור

קורסים אינטנסיביים להתמודדות עם טרור נהוגים לאחרונה על ידי מחלקת המדינה. הקורסים שיכשירו כ־3000 עובדי מדינה ונשותיהם המועמדים לשרת בחו"ל הם בני יומיים: יום אחד מוקדש להרצאות וסרטים והיום השני מוקדש להדגמות ואימונים.

בין השאר לומדים הפקידים כיצד לברוח ממארב לרכבם, כיצד לשרוד בשבי וכיצד להתמודד עם מצוקה מתמשכת הנובעת מחטיפה. משרד החוץ שוקל גם הקמת משרד מיוחד, שיטפל בנושאי ביטחונם של עובדי הממשל בחו"ל.

במדריך שפרסם הסטייט דיפארטמנט מצויות גם כמה עצות התנהגות לעובדי הממשל, שמטרתן למנוע את הפיכת האיש לטרף. בין השאר מציע המדריך לנהוג במכוניות מקומיות, לא לשאת תכשיטים מושכי עין, לא לנהוג בחלונות פתוחים, מחשש להשלכת רימונים לתוך המכונית, לבדוק אם אין קצות חוטים הנמשכים מתוך המכונית ולשנות מסלולי נסיעה. המדריך מציע גם להקים בבית חדר ביטחון, הכולל רדיו וציוד רפואי.

שרי הליכוד

(סוף מעמוד 1)

שרי הליכוד לצעד זה. שמיר התכוון עוד לפני כחצי שנה להביא לאישור הממשלה מינויים אלה, אולם אז התנגד לצעד זה ראש הממשלה, שחשש, כי תפקיד סגן שר נוסף עלול לפגום בהצלחת התכנית הכלכלית.

היחידי שיצא אתמול בישיבה השבועית של שרי הליכוד נגד כוונתו של שמיר למנות את מקורבו מיכאל דקל במשרד הביטחון, היה סגן ראש הממשלה דוד לוי. לוי האשים את שמיר בכוונות, פסילת אישים שאינם נמנים על מחנהו, ובפגיעה בכח הפנימי של תנועת החרות. לוי ניסה במשך יותר משנה להביא למינויו של ח"כ אליהו בן אלישר, הנמנה על מחנהו לתפקיד. לפני כשנה, במהלך המשבר סביב תיקי הפנים והדתות עם ש"ס והמפד"ל ניסה שמיר להביא למינויו של דקל. לוי עורר מהומה בממשלה ונעזר גם בהתנגדותו של השר יצחק מודעי שהודיע, כי ידרוש גם תפקיד סגן שר לליבראלים במקביל. מקורבי לוי טענו אתמול, כי תמיכתו בישיבת הממשלה בצעדו של שמיר כלל אינה מובטחת.

כ־5 מיליון ד' — חובות אהרוני לבל"ל, לדיסקונט ולבינלאומי

נהג לקנות במחיר מוזל שטרות של בעלי עסקים, שמכרו סחורתם בתשלומים חודשיים

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חובותיו של איש העסקים הירושלמי עמוס אהרוני, שיצא במפתיע לחו"ל, מוערכים בכחמישה מיליון דולר. על פי ידיעות שהגיעו לארץ, שוהה כעת אהרוני בניו־יורק ועדיין לא ידוע על מועד שובו לישראל.

חובותיו של אהרוני הם בעיקר לבנק לאומי, בנק דיסקונט והבנק הבינלאומי. חוגים בבנקאים ציינו, כי הבטחונות שהשאיר טובים בדרך כלל ובחלקם הגדול גוילים מאד.

אהרוני היה פעיל בתחום האשראי האפור ועל פי שמועות הוא קשור לחברה גדולה בתל אביב, העוסקת בתחום זה. נוסף על כך היו לאהרוני מספר חברות ובכלל זה סוכנות ביטוח, שהעבירה עסקים לכלל ביטוח וסוכנות נסיעות גדולה בירושלים.

אהרוני נהג לקנות במחיר מוזל שטרות, של בעלי עסקים, שמכרו את סחורתם בתשלומים חודשיים. חלק מהביטחונות שבידי הבנקים הם בשטרות מסוג זה. בחוגים בנקאיים ציינו, כי הנזק שלהם מפעילותם עם אהרוני אינו יכול להיות משמעותי ועשוי להסתכם במאות אלפי דולרים בלבד.

לעומת זאת, צפויים אנשי עסקים אחרים, שנתנו כספים ושרותים לאהרוני, להיפגע מקשייו העסקיים.

ידוע על מספר תביעות משפטיות שהוגשו נגדו ובכלל זה תביעה בסך של חצי מיליון דולר של קבלן ירושלמי ועוד תביעה בסך רבע מיליון דולר של חברת מלונות. על פי הערכות של חוגים עסקיים, יגדל מספר התביעות נגדו לאחר שכבר נודע על קשייו.

היום מתכנס הוועד הפועל של המפד"ל והפועל המזרחי

צפויה החלטה לאפשר לבורג לכהן בממשלה עוד כחצי שנה

המר הודיע כי לא יתמודד נגד בורג ולא יצא נגד החלטת ועדת יגר, המגבילה את המשך חברותו של בורג עד לוועידת המפד"ל

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

הוועד הפועל של המפד"ל והפועל המזרחי עומד להתכנס בצהרים בבית הכנסת בתל־אביב, להכריע בגורל המשך ישיבתו של שר הפנים, ד"ר יוסף בורג, בממשלה. בורג הודיע בשבוע שעבר, כי יחזיר היום את המנדאט שקיבל לידי הוועד הפועל, אך ככל הנראה תאושר הצעת החלטה שתאפשר את המשך חברותו בממשלה, עד לוועידת המפד"ל בעוד כחצי שנה.

בורג התחייב לפני יותר משנה לפרוש בנובמבר מחברותו בממשלה. לאור התחייבותו, נבחר פה אחד על־ידי הוועד הפועל. בתקופה האחרונה טען בורג, כי התנאים שהציב השתנו ועליו להישאר בממשלה עד לוועידת התנועה. לאור הלחץ הרב שהופעל עליו הכריז בורג לפני כשבוע בתוכנית "מוקד" בטלוויזיה, כי יחזיר את המנדאט, כפי שהתחייב. זאת לאחר שהובהר לו, כי צפוי רוב ברור בוועד הפועל שיבקש את המשך חברותו בממשלה. באותה תוכנית הודיע זבולון המר, כי יתמודד נגד בורג.

בסוף השבוע שעבר יצאה "ועדת יגר", שמונתה להביא לשיקום המפד"ל, בהודעה שניתן היה לפרשה כהתנגדות לשינויים פרסונליים כיום בצמרת המפד"ל, עד לוועידה. כתוצאה מכך, הודיע המר, כי לא יתמודד נגד בורג, ולא יצא נגד החלטת ועדת יגר, שהוא היה בין דוברי הקמתה.

ועדת יגר התכנסה ביום שני השבוע וגיבשה הצעת החלטה לוועד הפועל אותה הגיש היום יצחק יגר. ככל הנראה, הצעה זו לא תביא לפרישתו של ד"ר בורג מהממשלה, אך תגביל באופן ברור את המשך חברותו עד לוועידה, או עד לתאריך קצוב מראש בסביבות אפריל.

במפד"ל היה אתמול מתח רב לגבי הצעת ההחלטה של ועדת יגר. זבולון המר אמר כי בהודעה של ועדת יגר נגד השינויים כרגע בצמרת המפלגה איבדה המפד"ל הזדמנות הטובה ביותר להוכיח לציבור את התחדשותה והתרעננותה.

הדולר ירד

לונדון (אי־פי). הדולר האמריקאי ירד אתמול לעומת רוב המטבעות האירופאיים ביום מסחר של מחזור. גם מחירי הזהב ירדו. זה היום החמישי ברציפות שנרשמת ירידה בדולר.

לי־ש"ט נסחרה אתמול בבורסה של לונדון ב־$1.47 לעומת $1.46 ביום שלישי.

שערים אחרים: 2.54 מ"ג (לעומת 2.55 שלשום); 2.097 פ"ש (לעומת 2.095) 7.78 פ"צ (לעומת 7.80

חוקרים פדראליים

(סוף מעמוד 1)

מבריק, אינטליגנטי, בקי בחומר, שהצליח בלימודיו והתעניין בדרכי פעולתם של משטרים ובמיוחד של שירותי המודיעין שלהם. הוא נהג להתרברב כבר לפני עשר שנים כי הוא סוכן ה"מוסד", ופעם אף הראה לחבריו אקדח אותו רכש.

מזכיר המדינה, ג'ורג' שולץ, הורה לשגריר בתל־אביב, תומס פיקרינג, לבטא בפומבי בשיחות עם מנהיגי ישראל את בטחונו, כי הפרשה לא תעיב על יחסי שתי המדינות.

במקביל הוחלט בירושלים על שורת צעדים מהירים, שתכליתם גם היא להוריד את הפרשה מהכותרות. שר החוץ יצחק שמיר רמז אתמול, כי ישראל תעביר היום או מחר לארה"ב את מסקנות החקירה שלה בפרשה. אחד מעובדי שגרירות ישראל בוואשינגטון, חזר ארצה כבר בראשית השבוע ואחר הגיע אתמול אף הוא מוואשינגטון. ההחלטה על החזרת השניים התקבלה בדרג המדיני הבכיר בירושלים. עם זאת, לנוכח הודעתו של דובר משרד החוץ האמריקאי, כי במהלך המשפט יהיה צורך לראיין את כל המעורבים, תאפשר ישראל לשלטונות החוק האמריקאים לגבות עדויות משני הישראלים המוחזרים. הודעה על הוחזרם הועברה לממשל האמריקאי.

סוכן האף־בי־איי, ג'ים גולסטקמפ, סיפר אתמול בבית המשפט הפדראלי כי בחקירתו של ג'ונתן פולארד, סיפר האחרון, כי קיבל תשלום קבוע במזומן של 2500 דולר לחודש ממפעיליו וכן זכה לשני טיולים לאירופה על חשבון מפעיליו. האחד היה בנובמבר 1984 והשני ביולי–אוגוסט 1985. את המסמכים הסודיים העביר פולארד למפעילים בוואשינגטון. פולארד אמר בחקירתו, על פי עדות האף־בי־איי כי הוא עבד למען ממשלת ישראל.

הסוכן, בתשובות קצרות וענייניות, תיאר את השתלשלות מעצרו של פולארד. יומיים לפני המעצר נעשה חיפוש בביתו של פולארד לאחר שסוכני חו"ש ראו אותו יוצא ממשרדו בו עבד ובידו מעטפה המיועדת לשמירת מסמכים סודיים. הסוכן תיאר תוכן המסמכים כמכילים אינפורמציה על היכולת המודיעינית והצבאית של מדינות זרות. החיפוש בבית העלה עשרות מסמכים סודיים וסודיים ביותר אותם הוציא פולארד שלא כדין.

אשר להבילה מיוחדת של מיסמכים שהוחזקה במזוודה שהיתה בביתו, אמר פולארד כי אלה מיסמכים שהתכוון להחזיר למקומם, לאחר שהישראלים ראו אותם.

ביום המעצר עשה פולארד את דרכו יחד עם אשתו, כשהם מצויידים בתעודות לידה, תעודת נישואין ותעודת חיסון של חתול הבית אל עבר שגרירות ישראל בוואשינגטון. פולארד נכנס עם מכוניתו אל תוך רחבת השגרירות מיד אחרי מכונית ויפלד מאויישת ישראלית שנכנסה פנימה. אך לאחר זמן קצר, יצא משטח השגרירות, לאחר שהוסבר לו, כי לא יוכל לקבל מקלט מדיני, כפי שבא לבקש.

במהלך חקירתו ביקש פולארד להתקשר לאשתו ובשיחתו עימה הוא ביקש ממנה לסלק מן הבית אלבום תמונות של חתונתם וקקטוס. חוקר האף־בי־איי הבהיר, שהביטוי קקטוס מתייחס למיסמכים הקשורים למערכת נשק של מדינה מסויימת.

עד אחר, שנחקר על ידי האף־בי־איי בשלב המעצר אמר, שאשתו של פולארד ביקשה ממנו להביא לבית המלון שלה, מזוודה עם מסמכים, אשר לדבריה נועדו להיות מוצגים בשגרירות סין לשם עזרה גב' פולארד להגיע. המסמכים הללו, כללו תיאור של היכולת המודיעינית של סין. המסמכים הסודיים ביותר שנמצאו בבית היו מונחים בתוך ארגזי בגדים, באופן חשוף ובלתי שמור.

שרון אינו יודע

[illegible] כי שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, טוען כי אין לו כל מושג בנושא הפעלת המרגל בארה"ב. בשיחה שקיים סופר "הארץ" עם מקורב של השר, ששוחח עם שרון טלפונית במקום שהותו בחו"ל, התברר, כי לדעת שרון הפרשה מביכה ומסיטה את דעת הקהל בארה"ב. שרון, כך נאמר ל"הארץ" לא ידע דבר על פעולתו של המרגל והוא מקווה שהפרשה לא תעיב על יחסי ארה"ב–ישראל. שרון סרב להתייחס לשאלה האם לדעתו מוצדקת פעולת ריגול ישראלית בארה"ב.

מלשכתו של [illegible]

קורת רוח מהחלטת היועץ המשפטי למנות נציג מטעמו בפרוק דנות

עם זאת יש גם החוששים מגילוי עובדות שבעלי המניות מעוניינים להסתיר

מאת אריה לביא, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בעלי מניות בחברת ההשקעות דנות הביעו קורת רוח מהחלטת היועץ המשפטי לממשלה למנות נציג מטעמו בפירוק החברה. בעלי מניות אלה רואים בהחלטת היועץ המשפטי לממשלה צעד המביע התעניינות מכך, שאנשים המוגדרים כספקולנטים (כגון לבל, א.ל.) מבקשים למנות נציג לפירוק חברה מסוג זה.

לעומת זאת יש מי שחוששים מצעד זה וטוענים שפירוק בהשתתפות פעילה של נציג היועץ המשפטי עלול לחשוף שורה של עובדות, אותן היו בעלי המניות מעוניינים להסתיר ולכן התקבלה ההחלטה כדבר פירוק מרצון. לדעת גורמים מסויימים, הוליכה שופטת בית המשפט המחוזי בתל־אביב, חנה אבנור, להפנות את תשומת לב היועץ המשפטי או פרקליטות המדינה לתיק זה ועקב כך החליט היועץ המשפטי לממשלה על מינוי נציג מטעמו.

נשיאת בית המשפט המחוזי בתל־אביב, חנה אבנור, נענתה שלשום לבקשתו של איש העסקים, בנו לבל, למנות מפרק נוסף לחברת ההשקעות דנות, נוסף על שלושת המפרקים הקיימים. לבל מחזיק כ־12 אחוזים ממניות דנות.

מינוי המפרק הנוסף לא בוצע עדיין, בשל הצטרפותה לדיון של עו"ד נעמי שטרן, נציגת היועץ המשפטי לממשלה, שהודיעה על כוונת היועץ המשפטי להגיש בקשה בעניין.

החלטת היועץ המשפטי נומקה בצורך לדאוג לטובת הציבור ולמנוע נזק אפשרי לבנק הבין־לאומי הראשון. היועץ המשפטי מבקש שפירוק דנות לא יהיה פירוק מרצון, כפי שביקשה החברה, אלא פירוק בפיקוח בית המשפט.

אמש בקונצרט / הרי גולומב

רמת ביצוע גבוהה בקונצרט העשור של זמרי קאמרן

קונצרט העשור של זמרי קאמרן מיצירות ויוואלדי, יוסף טל ובטהובן

אפשר להבין ולהצדיק את רצונם של זמרי קאמרן ושל מנהלם אבנר איתי לחוג את יובל העשור שלהם ברוב עם ובליווי תזמורת בהיכל התרבות, גם אם עיקר פעילותה ותרומתה של המקהלה לחיי המוסיקה שלנו היא בשירת א־קפלה (מקהלה ללא ליווי). בבחירת היצירות נשמרה מרכזיותה של המקהלה, התזמורת הקאמרית הישראלית העניקה לה תמיכה של מלווה נאמן, היודע שהצלחתו כמידת צניעותו.

יצירתו של יוסף טל, "חלום העיגולים", זכתה לביצוע בכורה עולמי מרשים. יצירה מרגשת זו מטפלת את תכונתה של המוסיקה כאמנות רוחנית ומופשטת, אך אין גם מחשית תוכניה מבנה. טל גייס הצללות מרשימות של קול האדם ושל הרכב כלי מקורי ומפתיע לשירות המסר הרוחני של הטקסט, והמקהלה והסולן יורן ויננטילר הפכו את הביצוע לחוויה בלתי נשכחת.

הקונצרט נפתח והסתיים ביצירות מן הרפרטואר הקלאסי – מגניפיקאט מאת ויוואלדי ומיסה מאת בטהובן (האחרונה בהשתתפות מקהלת האיחוד). בדרך כלל היתה רמת הביצוע המקהלתי גבוהה ביותר, בעוד שהסולנים לא תמיד הגיעו לאותה רמה. קולה הצלול והנקי של גילה ירון האפיל לעתים על השאר, וזימרתה של שרה בש היתה החוליה החלשה ביותר בביצוע.

המעלות של אל על

	מכסי מינימום	מכסי מכסי		הטמפרטורות אתמול	
קהיר	14	25	בהיר	14	24
אתונה	12	15	גשם	11	16
בוקרשט	2־	0	שלג		
רומא	6	10	גשם	7	12
ז'נבה	0	3	מעונן	0	1
ציריך	0	2	מעונן		
פרנקפורט	0	2	גשם	5־	2־
וינה	3־	1־	מעונן	11־	0
פריס	2	4	גשם	1־	5
אמסטרדם	0	2	שלג	1	6
בריסל	1	3	שלג	5־	0
מדריד	7	10	גשם	3	9
לונדון	0	2	שלג	2	5
קופנהאגן	2־	0	שלג	0	1
שטוקהולם	4־	2־	שלג		
ליסבון	12	15	מעונן	7	18
ניו־יורק	5	8	גשם	1	4

הנוסע המאושר
אל על ELAL

בכנסת

גור גינה ההטבות הרפואיות לבכירים; יפעל לצמצומם

שר הבריאות לא פרסם שמות הבכירים שביקשו כי האוצר יממן הוצאותיהם הרפואיות והוצאות משפחותיהם בארץ ובחו"ל ★ לדבריו פנו אליו שרים שביקשו להושיט עזרה רפואית לידידיהם על חשבון המדינה

באולם המליאה

/ גדעון אלון

שר הבריאות, מרדכי גור, לא פירסם אתמול את שמותיהם של האישים הבכירים, שביקשו שאוצר המדינה יממן את ההוצאות הרפואיות שלהם ושל משפחותיהם בארץ ובחו"ל. אבל הוא גינה את הנוהג הפסול והבטיח להחזיר את הנושא לממשלה ולוועדת הכספים, לצורך "בחינה עקרונית מחודשת, במגמה להקטין ככל האפשר את כל ההטבות למי־ניהן".

השר גור אמר, כהאשימו במרומז את ראשי משרד האוצר, "כי מי שמנית את ידו על כספים, על תקציבים ועל מיסים המיועדים באופן ישיר לבריאות הציבור כולו, יסיר את הכתם הזה ממנו. על מנת שיוכל להסתכל ישר בעת מו"מ לקביעת המסגרות התקציביות ובעת פנייה לציבור להגדיל את חלקו".

גור גילה, כי אשתקד, כאשר דובר על התקציב, סוכם בממשלה שיש טעם לבדוק את נושא ההטבות הרפואיות לבכירים וכי הוא ושר המשפטים הולו בבדיקה. אולם "נוכחתי די מהר שההתנגדות לשינוי רבה וחזקה מצד כל הגורמים". הוא הביע תמיהה על דבריו של שר האוצר, כי לא ידע כלל על קיומו של הסעיף הזה בתקציב משרד הבריאות.

שר הבריאות הוסיף, כי הגיעו אליו פניות של ח"כים, שביקשו להושיט עזרה רפואית לידידיהם בשיעור של 50 ו־70 אלף דולר על חשבון המדינה. לדעתו ח"כים שבפנקס רוצים לעזור, צריכים קודם כל להבטיח שהרפואה הציבורית תקבל את המגיע לה, בלי לעשות השבעות פוליטיות, מפלגתיות והפקטוליזם צרים. אתמול "זהו זורק את התינוק עם המים המלוכלכים והתינוק הוא הרפואה השוויונית לכל תושבי המדינה".

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) גינה בחריפות רבה את מתן ההטבות הרפואיות לבכירים. "שלושים שנה במשך העניין. אגב, זה מקרה קלאסי איך עיוות אחד עיוות מתמסד, מעוגן בתקנות, ואחר־כך בנוהים והחקיקה". לדבריו הבסיס למתן ריפוי רפואי חינם מצוי בתשעה חוקים שונים ומשונים של הכנסת. קבוצה ראשונה של הנהנים מההטבה הם הנשיא, שרים, מבקר המדינה ובעלי פונקציות נוספות הזכאים לרפוי חינם מבלי שיהיו מבוטחים בשום קופ"ח וכל צורכיהם הבריאותיים על חשבון קופת הציבור. לקבוצה זו צמודים מספר לא מבוטל של פקידים בכירים, בהווה ובעבר, נשותיהם וילדיהם עד גיל 18. בקבוצה שנייה של נהנים נכללים ח"כים, שהטבותיהם הרבה יותר מוגבלות ומצומצמות משום שהם חייבים בביטוח רפואי. להערכתו מספר הנהנים מהטבות אלה הוא בין 3000־4000 אנשים והוא מאגר שהולך וגדל. לדבריו השנה הגיעו 150־200 פניות של בכירים שביקשו לאשר להם קבלת טיפול רפואי בחו"ל. הוצאה זו לאוצר המדינה היא 5־10 מליון דולר.

ח"כ יוסי שריד (ר"צ) הדגיש כי "משום שאין לנושאי מישרה ברשויות השלטון מחלות מיוחדות, גם אין הם זכאים לטיפול מיוחד. "אין להם דם כחול, הם יכולים להסתפק בעירויים רגילים של דם אדום". בהתייחסו לבקשתו של אחד הבכירים לממן עבורו בחו"ל התקנת מיתקן תוך־רחמי, אמר שריד: "אם ירשה לי לומר, ואני מקווה שלא אגלוש לוולגריות, הייתי מתקין לאותו ח"כ מתקן תוך־רחמי. ואולי אנחנו כולנו זקוקים למיתקן תוך־רחמי כזה, אם לא הוולסנו עד היום לבטל את התועבה הזו.

ח"כ גאולה כהן (התחיה) ציינה כי ההאשמות נגד העובדים הבכירים אינן במקומן משום שהח"כים יכולים לחוקק חוק שיביא לביטול הנוהג הזה. לדעתה שורש הרע הוא ההשלמה של חברי הכנסת עם העיוותים האלה.

רבין: הקיצוצים פוגעים בעוצמתנו

"אין לי ספק שהקיצוצים שנעשו עד כה בתקציב הביטחון פוגעים בעוצמתה הצבאית של מדינת ישראל", אמר אתמול שר הביטחון, יצחק רבין, בהשיבו להצעה לסדר יום של ח"כ מיכאל איתן (ליכוד) על סימנים מדאיגים לביטחונה של ישראל. רבין הוסיף כי השלום עם מצרים והסיכוי להגיע לשלום עם מדינות ערב השכנות לנו, מותנים בקיום עוצמה צבאית שתפקידה להרתיע מפני מלחמה ואם מלחמה כזו תיכפה עלינו, שנוכל להכריע בה בצורה מוחצת, מהירה ועם מינימום אבידות. לדעתו מדיניות החוץ והביטחון חייבת להיות מנותבת תוך מיצוי כל סיכוי לשלום ובמקביל נקיטת כל הצעדים להבטחת ביטחונה של ישראל במלוא משמעות המלה.

הממשלה תדון בוועדת חקירה לילדי תימן

שר המשפטים משה נסים, אמר כי על שולחנה של הממשלה מונחת הצעה של השר יוסף שפירא להקמת ועדת חקירה ממלכתית בעניין ילדי תימן הנעדרים. בתשובה לארבע הצעות לסדר היום ציין השר נסים כי הנושא ידון במלואו מבר הראש. נעלמו ילדים גם בקרב עליות אחרות. ח"כ רן כהן (רצ) עמד על הצורך להקים ועדת חקירה ממלכתית. לדבריו בכל מקום שיש לנו נעדרים ידענו להשקיע כל מאמץ וכל חקירה ולנצל כל סרק של סיכוי לגילוים.

כמה נסעו השרים

סגן שר האוצר, עדי אמוראי, גילה, כי מאז הי"ז ביולי השנה ועד ה־18 בנובמבר נסעו לחו"ל 14 שרים. ארבעה מהם נסעו פעמיים. שר אחד נסע שלוש פעמים. הוא ציין, בתשובה לשאילתא של ח"כ דוד מגן (ליכוד), כי מאז הוחלט בממשלה על צמצום נסיעות לחו"ל ב־20 במאי השנה ועד ל־25 בנובמבר דנה הוועדה הבין־משרדית לאישור נסיעות עובדי המדינה לחו"ל ב־148 בקשות. 92 בקשות אושרו ו־57 נידחו. בתקופה המקבילה אשתקד אושרו יותר מ־450 נסיעות. הנתונים הללו אינם כוללים את עובדי משרדי החוץ והביטחון, המשתחררים מפנייה לוועדת הנסיעות.

ח"כ יוסי שריד (רצ) ציין, כי חישב ומצא, שמאז כינונה של ממשלת האחדות לפני כ־14 חודשים, נסעו 22 שרים ל־84 נסיעות במהלכן שהו ב־94 מדינות. כלומר אותם שרים שהו בחו"ל 812 ימים. כלומר כשנתיים וחצי. הוא שאל את סגן שר האוצר: "האם אתה באמת ובתמים יכול להגן, בלב שקט ובמצפון נקי על התופעה הזו. בעיקר כאשר מדובר בזמנים של קיצוצים, ריסון וצמצום בדוגמא אישית".

בראשונה

חברי ועידת הנשיאים יערכו סיור מעבר לקו הירוק

במסגרת ועידתם השנתית בארץ ★ גורם ממשלתי בכיר: ההחלטה לבקר באריאל התקבלה בתיאום עם ראשי ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים בארה"ב

מאת גדעון אלון
סופר הארץ

חברי ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים בארה"ב החליטו לערוך, זו הפעם הראשונה במשך ועידתם השנתית בארץ, סיור רשמי מעבר לקו הירוק. הם יבקרו ביום שלישי הבא בישוב אריאל בגדה. יסיירו במרכז התעשייתי שם וישמעו סקירה מפי שר התעשיה והמסחר אריאל שרון וראש המינהל האזורי בגדה אל"מ אפרים סנה.

תוכנית כינוס ועידת הנשיאים עובדה במשותף בידי ועדה מיוחדת, בה היו מיוצגים מנכ"ל המחלקה לתפוצות במשרד החוץ, משה גלבוע, יועץ ראש הממשלה לענייני תפוצות, אברהם בורג, הנציג הסוכנות היהודית. גורם ממשלתי בכיר אמר אתמול, כי ההחלטה לבקר באריאל התקבלה בתיאום עם ראשי ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים.

בכינוס, שיחל ביום שני בבוקר ויימשך שלושה ימים, ייפגשו חברי ועידת הנשיאים, המייצגים 38 ארגונים יהודיים, עם ראש הממשלה שמעון פרס, מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ יצחק שמיר, וכן עם השרים רבין, מודעי, נבון, צור ושרון. כן יקיימו האורחים פגישות עם הרמטכ"ל, ראש אמ"ן, חברי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

כן יקיימו חברי ועידת הנשיאים דיון פומבי על יחסי ישראל והקהילה היהודית בארה"ב. בדיון יטלו חלק שגרירי ישראל בארה"ב לשעבר, השר משה ארנס ושמחה דיניץ, סגן שר החוץ לשעבר ד"ר יהודה בן־מאיר ומרצים מהאוניברסיטה העברית ואוני־ברסיטת קולומביה. הם גם ידונו על תוכנית ההבראה הכלכלית עם שר האוצר, נשיא התאחדות התעשיינים ומזכ"ל ההסתדרות וישמעו סקירות על נושאי עליה וקליטה משר הקליטה יעקב צור ויו"ר הנהלת הסוכנות אריה דולצין ויבקרו עולים חדשים מאתיופיה השוהים במרכז קליטה.

מרכז העבודה אמור לאשר היום שיטת המשבצות לבחירות להסת'

במקום שיטת הוועדה המסדרת ★ בלשכת העבודה ובישיבת המרכז צפוי ויכוח לא קל, בעיקר לאור כוונת חוגים שונים במפלגה, לשריין לעצמם מקום בשיטה החדשה

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

לשכת מפלגת העבודה ומרכזה יתכנסו אחר הצהריים, על מנת לאשר נוהל בחירות פנימיות חדש לוועדה המרכזת של ההסתדרות.

בראשונה, תבוטל שיטת הוועדה המסדרת. אם יאושר היום הנוהל החדש — יהיה בכך תקדים חשוב לשינוי שיטת הבחירות למועמדי המפלגה לכנסת.

נוהל הבחירות החדש מכונה "שיטת המשבצות". ויכוח אותו מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר, ויו"ר ועדת החוקה של המפלגה ח"כ דוד ליבאי שהוא גם יו"ר הוועדה המכינה את ועידת העבודה. נקבע, כי בוועדה המרכזת החדשה יהיו 31 חברי מפלגת העבודה. 18 מהם יבחרו בבחירות אישיות חשאיות על ידי מרכז מפלגת העבודה, שיתכנס ב־19 בדצמבר.

השיטה החדשה כוללת שש קבוצות בחירה. ארבעה נציגים ייבחרו מבין מזכירי מועצות הפועלים בארץ. אחד מהנבחרים חייב להיות צעיר עד גיל 35. ארבעה ייבחרו מבין מזכירי האיגודים המקצועיים הארציים. סעיף זה קובע, כי הנבחר הרביעי תהיה חברה. שקיבלה את מספר הקולות הגדול מבין המועמדות החברות בקבוצה זו.

בקבוצה השלישית ייבחרו ארבעה מבין ראשי ועדי העובדים הארציים. קבוצת בחירה חמישית תכלול ארבעה נציגים מבין מועמדים שונים שיגישו מועמדותם ו־50 חתימות תומכות. השלישית בקבוצה זו חייבת להיות חברה והרביעי צעיר עד 35. המשבצת החמישית תשריין לנציג ערבי. והשישית לדרוזי. כל הנציגים כולם יתמודדו על קולות חברי מרכז המפלגה.

סופר "הארץ" מציין כי פרט לנציגים אלה יצרף מזכ"ל ההסתדרות לוועדה המרכזת את מזכ"ל נעמת ומוזמנים אחרים. סעיף חשוב קובע, כי מזכ"ל ההסתדרות יקבע בעצמו את חלוקת התפקידים של כל חברי הוועדה המרכזת.

בלשכת העבודה ובישיבת המרכז צפוי היום ויכוח לא קל לגבי אישור התקנון החדש. בעיקר נוכח כוונת חוגים שונים בעבודה, לשריין לעצמם מקום בשיטה החדשה. מזכירי מועצות הפועלים הגדולות בארץ מתל אביב חיפה וירושלים תובעים ייצוג אישי בוועדה המרכזת והצהירו כבר, כי לא יתמודדו במסגרת השיטה, עם מזכירי מועצות נוספים מרחבי הארץ.

שר המשפטים בכינוס השנתי של רואי החשבון:

מגבשים תקנות למינוי דירקטור מטעם המדינה בחברה ממשלתית

שיגדירו אמות מידה לקביעת כשירות אדם לתפקיד במטרה להבטיח, כי מינוי כזה יעשה על טהרת השיקול העינייני

מאת גדעון אלון
סופר הארץ

שר המשפטים, משה נסים, אמר אתמול, כי משרדו עוסק בימים אלה בהכנת הצעה לתקנות, עליפי חוק החברות הממשלתיות, שיגדירו אמות מידה לקביעת כשירותו של אדם לשמש דירקטור מטעם המדינה בחברה ממשלתית.

בהופיעו בפני הכינוס השנתי של לשכת רואי החשבון, ציין השר נסים, כי המטרה היא להבטיח את העיקרון, כי מינויים של דירקטורים כאלה בידי השרים האחראים על ענייני החברה, ייעשה על טהרת השיקול העינייני ויתבסס על כשירותו של המועמד, נסיונו המקצועי ויכולתו לשרת באמנון הולם את החברה, תוך הקפדה על עצי־מאות שיקול הדעת ואי התלות בכל גורם שהוא, בקבלת החלטות הקשורות לחברה.

באשר למינוי דירקטורים מקרב הציבור בחברות, שמניותיהן נסחרות בבורסה, אמר השר נסים, כי בהמשך להצעת חוק פרטית של ח"כ אריאל וינשטיין, מציע משרד המשפטים לחייב חברות ציבוריות למנות לדירקטוריון כזה לפחות שני דירקטורים מקרב הציבור, שאין להם תלות כלכלית או תלות בהנהלה העסקית של החברה. כן מציע משרד המשפטים לחייב חברות אלה בהקמת ועדת בקרה שעל חבריה (שלושה לפחות) יימנו רוב הדירקטורים מקרב הציבור. תפקידיה של הוועדה יהיו, בין היתר, לפקח מקרוב על הניהול העסקי של החברה ולאשר עסקאות בין החברה לבין בעלי עניין ואנשי פנים בחברה. לדבריו, מטרות ההצעות היא להבטיח הגנה יעילה על בעלי המניות מקרב הציבור, שיכולתם לפקח על ההנהלה היא מצומצמת ביותר.

שריר מאשים כלי התקשורת במסע השמצה נגדו על נסיעותיו לחו"ל

בתגובה לזר הפרחים שהגישו לו נציגי "חדשות" בשובו לארץ אמר: במדינה של שכול וכאב, להגיש לשר החוזר משליחות ציבורית זר של בית העלמין, יש בכך משום פגיעה באושיות המדינה

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

שר התיירות, אברהם שריר, האשים אתמול בישיבת הממשלה את כלי התקשורת בניהול מסע "הסתה והשמצה" נגדו, שהביא לפגיעה חמורה בתיפקודו ובתיפקוד המשרד עליו הוא מופקד.

בפתח דבריו התייחס שר התיירות לתקרית הגשת זר הפרחים בשדה התעופה בן גוריון בלוד, שלשום בלילה, בידי נציגי העתון "חדשות" ואמר: "במדינה של שכול וכאב להגיש לשר החוזר משליחות ציבורית זר של בית עלמין יש בכך משום פגיעה באושיות המדינה".

מנכ"ל התאחדות המלונות, משה עמיר, יצא אתמול להגנת שר התיירות והצדיק את שהייתו בחו"ל. במסיבת עיתונאים, לרגל שבוע המלונאות בכרלטון הילטון בתל אביב, אמר עמיר, כי נסיעתו של שריר לארה"ב ולקנדה הביאו שם לקידום תנועת התיירות ארצה אין תחליף.

בהודעה אישית שמסר אתמול לממשלה, פרט שר התיירות האמר, כי הודעתו אינה נוגעת רק לו או למשרד עליו הוא מופקד. היא קשורה לתופעה החורגת מעבר לקשר האישי. לדבריו, נסיעות שרים לחו"ל זכו תמיד לביקורות חריפה ובאחרונה בעוצמה רבה, גם בעקבות החלטת הממשלה להגבלת נסיעות שרים. שריר אמר כי ,השאלה כפי המבקרים אינה מדוע שר נוסע או צריך לנסוע ומה מעשיו ופעילותיו בנסיעותיו — אלא הביקורות מתמקדות רק בעצם הנסיעות מנופחת למימדים סנסאציוניים. "נראה לי שמה שקרה בעקבות נסיעתי האחרונה הוא מכל פרופורציה מקובלת ומכל ביקורת שכבר הורגלנו אליה מבין נושאי תפקידים ציבוריים" אמר.

בהודעתו האישית ציין שר התיירות, כי אף אחד ממבקריו לא טרח להתייחס לתוכן פעילותו ומעשיו בנסיעה זו ולחשיבות הרבה שהיתה לסידרת הפגישות שקיים בארה"ב. "יצאתי בהזמנת המגבית ובשליחותה והופעתי בפני קהילות ומנהיגי היהודים בנושאים כלליים ותיירותיים. כן נוצלה הנסיעה לפגישות עבודה עם הנציגים ומשרדי התיירות השונים ולאחר היערכות של קרוב לשנה מיבשת זו". הפתרון לבעיות הקשות שהמשק מתנוסס בהם בימים אלה מבוסס — לדברי שריר — בעיקר על הגברת הכנסות מטבע זר בתוספת תעסוקה במשק. "לענף התיירות הישגים נכבדים בתחומים אלה ולא במקרה, הישגי המשרד והענף מבוססים על פעולות אינטנסיביות בחו"ל ולא על הצהרות מבית".

לדברי שריר, מועד שובו תואם מראש עם ראש הממשלה, והפרטים שפורסמו בכלי התקשורת ולא מטעמי לא היו מדוייקים. "אני מקווה, כי המגמה הציבורי ועוגמת הנפש שנגרמה לאשתי ולילדי ימנעו בעתיד תופעות דומות ופעילותו של כל שר בחו"ל ובארץ תימוד עניינית" מסיימת הודעתו האישית של שר התיירות.

סופר "הארץ" מציין, כי הביקורת על שר התיירות באה מגורמי תיירות בארץ ובחו"ל, במיוחד מנציגי תיירות בינלאומיים, שהשתתפו בכינוס סקאל שנערך בירושלים ואמור היה להיות בחסותו של שר התיירות. כן נמתחה ביקורת מצד גורמים ציבוריים על הארכת שהייתו של שריר בחו"ל מעבר לזמן המתוכנן.

זמיר התבקש להנחות רשות השידור האוצר והחינוך כיצד לפעול באין תקציב לרשות

בניגוד לחוק התקציב מתפקדת רשות השידור כבר חודשיים ללא תקציב

מאת יהושע מאירי
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

היועץ המשפטי לממשלה — נתבקש להנחות את משרדי החינוך והאוצר ואת רשות השידור, כיצד עליהם לנהוג, נוכח הימנעותה של ועדת הכספים מאישור תקציב רשות השידור.

יצויין, כי הרשות מתפקדת ללא תקציב מאושר מחודש אוקטובר השנה — בניגוד לחוק התקציב.

ההחלטה לפנות ליועץ המשפטי לממשלה נתקבלה אתמול, בישיבת ועדת המשנה לענייני רשות השידור, בראשות ח"כ יורם אריזור. נציגי רשות השידור טענו, כי חוק רשות השידור אינו מצביע על אפשרות של הפסקת השידורים אך מולו עומדות הוראות חוק התקציב.

נציג משרד החינוך טען, כי הוא סבור, שלא שיקולים מקצועיים עומדים לנגד חברים בוועדה, ורמז בכך על שיקולים פוליטיים. ח"כ אריאל ויינשטיין ציין, כי התנגדותו לתקציב נבעה מרצון לאלץ את הממשלה למנות מנהלים ברשות השידור, כדי לאפשר ניהול תקין.

שר החינוך טען, מחוץ לישיבה, בפני חברי כנסת מהוועדה, כי ועדת הכספים לא הזמינה אותו בעניין הרשות וכי ההחלטה על דחיית התקציב לא הובאה לידיעתו.

בג"ץ הורה למפקדי השטחים לנמק אי העברת העצירים המינהליים מכלא באר־שבע

העצירים טענו בעתירתם, כי מפני שמדובר בשטח כבוש, אסור למדינה כובשת להעביר עצירים משטח זה לתחומה

בית המשפט הגבוה לצדק הוציא אתמול צו על תנאי, המורה למפקדי איזור הגדה, חבל עזה ולנציב שירות בתי־הסוהר לבוא ולנמק תוך 30 יום, מדוע לא יועברו 60 העצירים המינהליים מכלא באר־שבע לבתי־הכלא, בהם היו כלואים קודם־לכן בשטחים.

יצויין, כי בעתירה שהוגשה בתחילת השבוע טענו העצירים, כי מכיוון שמדובר בשטח כבוש, אסור למדינה כובשת להעביר עצירים משטח זה לתחומה.

תלמידים נשפטו על התפרעויות בשכם

בית המשפט הצבאי בשכם דן שלשום 15 תלמידים מבית הספר "קדרי טוקאן", שנעצרו בתחילת החודש על התפרעויות בעיר.

שניים מהתלמידים נדונו לשני חודשי מאסר בפועל וקנס כספי בסך 750,000 שקל. השאר נדונו ל־15 ימי מאסר בפועל ו־300,000 שקל קנס כל אחד.

רפאל איתן חיבר עצומה לח"כים לוותר על ההטבות

כל חברי התחיה כבר חתמו עליה ★ היום דיון בהצעת ח"כ רמון לבטל הטבות הבריאות של הבכירים

מאת יהושע מאירי

עצומה של חברי כנסת הקוראת לוויתור על כל ההטבות וזכויות היתר חוברה בידי ח"כ רפאל איתן, ועליה כבר חתמו כל חברי סיעת התחיה. ח"כ איתן קורא לכל שאר חברי הכנסת לנהוג כמוהו וכמו חבריו לסיעה ולוותר על זכויות היתר שלהם.

ועדת הכספים של הכנסת תדון היום בהצעתו של ח"כ חיים רמון לבטל את הטבות הבריאות של השרים, סגני השרים והבכירים הצמודים להם, ולהשוות הטבות אלה להטבותיהם של חברי הכנסת. סופר "הארץ" מציין, כי גם חברי הכנסת זכאים להחזר הוצאות עבור טיפולים שקופת חולים אינה מממנת, אך הם זקוקים לאישורה של ועדה מיוחדת, אם מקום הטיפולים אינו בארץ. הוועדה לא תקבל היום החלטה בעניין מאחר ומספר חברי כנסת שייעדרו מהישיבה פנו ליו"ר וביקשו שלא לקבל החלטה בהיעדרם.

אשונא

נולדו ל:
סוזה ויוסף סלומון — בן
עירית ואהוד רבינא — בן

עורכת את העמוד: רחל דנה

רופא שירות בתי הסוהר בוועדה לביקורת המדינה:

"אין אפשרות לגמול אסירים מסמים מחוסר מוסדות גמילה"

ועדות וסיעות

/ עמוס בן ורד

כ־60% אחוז מיושבי בתי־הכלא בארץ מכורים לסמים, ואין אפשרות לגמול אותם, מפני שאין מוסדות מתאימים לכך — כך אמר אתמול רופא שירות בתי הסוהר, ד"ר יעקב זילבאום, בוועדה לביקורת המדינה. החוק מאפשר, לשופטים לתת צווים לטיפול בגמילת סמים, אך יש בו סעיף התנייה, עליפיו יתן שופט צו כזה, רק אם הודיע מוסד מוכר, שיש לו מקום לאשפזו של הנידון.

מבקר המדינה יצחק טוניק הגדיר סעיף כזה בתור "שיחוק" ובתור "בזיון". יו"ר הוועדה ח"כ דוד ליבאי מילא אחריו באומרו, שהוראת החוק הזאת אינה סבירה ואינה ישימה. הוועדה יוועץ עם שרי האוצר הבריאות והמשטרה, במטרה ליזום תיקון לחוק.

ח"כ [illegible] דראושה:
המסגרת העדתית מעכבת
קידום הערביה

"המסגרת הערבית — וגישת המדינה מעכבת את קידום הבת הערביה", כך אמר בדיון בוועדת החינוך והתרבות של הכנסת, בראשות ח"כ נחמן רז (מערך), ח"כ עבד אל והאב דראושה (מערך). לדבריו, מעדיפים הורים להשאיר בנות בבית במקום לשלוח אותן ללמוד. כתוצאה מכך גם אין אף אשה ערביה בנציגויות נבחרות או במועצות הפועלים.

יכולת ישראלית - קידמה בינלאומית

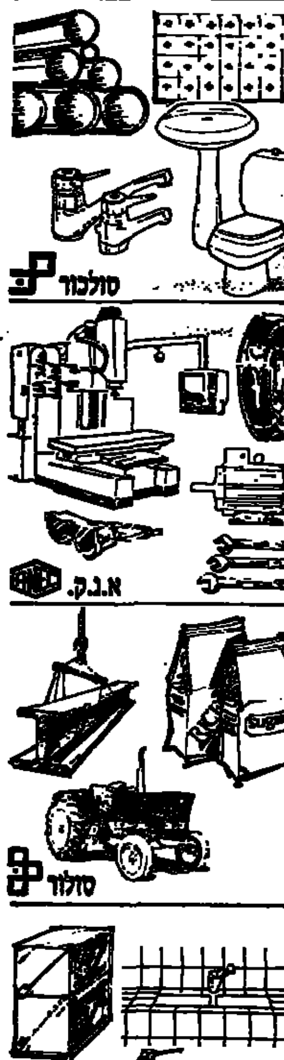

כור סחר
החטיבה לסחר פנים

כור סחר, מקבוצת כור תעשיות בע"מ, הינה מערכת הסחר הגדולה בישראל. חטיבת סחר פנים של כור סחר הינה הכוח הדינמי שמאחורי מערך השיווק, האספקה והיבוא של ציוד, חומרי גלם, מיכשור וטובין לכל ענפי התעשיה והמשק בישראל. חטיבת סחר פנים כוללת את:

סולכור: שיווק והפצה של חומרי בניין, פלדות ורשתות לבניין, צנורות, קרמיקה, אריחים, ברזים ואביזרי אמבטיה.
א.נ.ק.: יבוא ושיווק ציוד תעשייתי, מכונות, הספקה טכנית, ציוד בטיחות וחומרי גלם.
סולור: יבוא, הפצה וסוכנויות של מזון, מתכות, טרקטורים, נייר, חומרי גלם וציוד לתעשיה.
ישראטל: יבוא ושיווק-מחשבים, ציוד היקפי, ציוד למשרד הממוחשב, מערכות תקשורת נתונים.
חוסן: נציגים בלעדיים ומפיצים של "הובר" - מכשירי חשמל לבית ולתעשיה "דימפלקס" - מכשירי חימום לבית.
ריסנר: יבוא ושיווק חומרי ומוצרי בניין.
ציקלג סחר עץ: יבוא ושיווק עץ לבן ,עץ אורן.

חומרי בניין, מיכשור, חומרי גלם, ציוד, מיכון וטכנולוגיות מתקדמות למגוון ענפי משק
■ סולכור ■ א.נ.ק ■ סולור ■ ישראטל ■ חוסן ■ ריסנר ■ צקלג עץ
תל־אביב, דרך פ"ת 74 (בית מעיא), טל. 03-336068

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

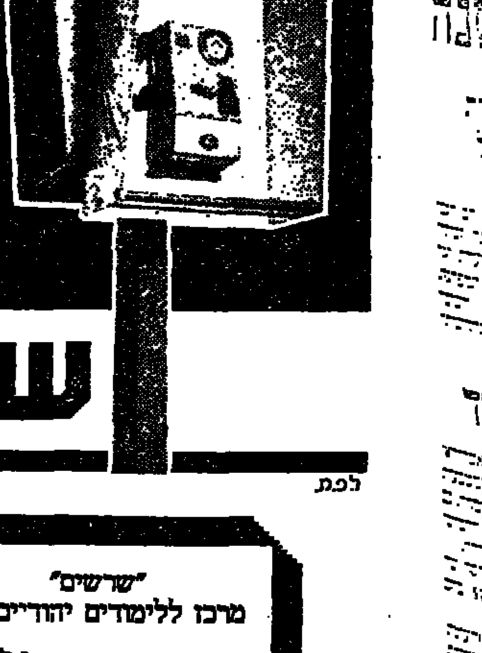

בזק מתקינה טלפונים ציבוריים בכל פינה

שמור עליהם!

בזק המחלקה לטלפוני ציבור

"שורשים"
מרכז ללימודים יהודיים

משרד החינוך והתרבות
המחלקה לחינוך מבוגרים

מות יומת?

("מכה איש ומת — מות יומת" שמות כ"א, י"ב)

סמינר חנוכה

על הפילוסופיה של הענישה, החרם, התפתחות השיפוט היהודי ההלכתי, השפעות סביבתיות על הענישה היהודית, סמכות מוסדות השיפוט היהודים במהלך ההסטוריה, על עונש המוות וקדושת החיים ביהדות

המרצים בסמינר

ד"ר נחום אריאלי — החוג לפילוסופיה, אוניברסיטת בר־אילן
ד"ר בנציון כהן — ראש ביה"ס לעבודה סוציאלית, אוניברסיטת חיפה
ד"ר חננאל מאק — החוג לתלמוד, האוניברסיטה העברית
פרופ' שמואל ספראי — החוג להסטוריה של עם ישראל, האוניברסיטה העברית
מר רפי סויסה — נציב בתי הסוהר
ד"ר יוסף קפלן — החוג להסטוריה של עם ישראל, האוניברסיטה העברית
ד"ר שמואל קרמניצר — הפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית
עו"ד יעקב רובין — הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת תל־אביב, יו"ר לשכת עו"ד, ירושלים
פרופ' שלום רוזנברג — ראש החוג למחשבת ישראל, האוניברסיטה העברית

הסמינר יתקיים בבית הארחה "צור צוקין" בימים חמישי, שישי, שבת (ב"ט בכסלו — ב' בטבת, 12.12—14.12.85). אירוח בתנאי כלכלה מלאה. הסעה הלוך ושוב ירושלים, תל־אביב וחיפה

פרטים והרשמה: משרדי אגודת "שורשים", טל' 02—699746, 02—639634
"בוקרון מטיילי מעריב", טל' 03—439207, רח' קרליבך 2, תל־אביב

M24
ביצועים של AT במחיר של PC

שיווק ואחריות של אלקטרה

M24 — מחשב מיקרו שמציע לך הרבה יותר:
● מהירות שיא - פי שניים וחצי מ־XT IBM. ● תואמות תוכנה מושלמת - לשוק התוכנות הסטנדרטי ולתוכנות IBM PC.
● גב חזק - של אוליבטי, החברה מס' 1 לעיבוד נתונים באירופה וחברת הענק האמריקאית AT & T.

המחשב האישי
olivetti M24 הידיד היחיד שמתאים לך.

מרכז מחשבים
רח' המלך ג'ורג' 51 ת"א, טל' 288706, 03-298989
פתוח בימים א'-ה' 08.30-17.00; ביום ו' סגור.

אלקטרה
מקבוצת כלל תעשיות

חדשות המשק

הצלחה ל"הפועלים" מהפקדת הפר"מ

הבנק גייס 100 מיליארד שקל במסלול ההפקדה החדש, ב־3 ימים

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בנק הפועלים זכה להצלחה, כאשר גייס 100 מיליארד שקל במסלול הפקדה מסוג חדש, ל־30 יום. הסכום גויס במשך שלושה ימים.

הריבית במסלול ההפקדה החדש, הנקרא פר"מ (פקדון רב מסלולי), מבוסס על שער ריבית הפריים ומשתנה בהתאם לשינויים בשערי הריבית במשק. בשלב הראשון להפעלת פקדון הפר"מ, נקבע שהריבית שיקבל המפקיד תהיה גבוהה בלא יותר מחצי אחוז לחודש מריבית הפריים, שהוא הריבית הבסיסית. בתוצאה מכך, ניתן היה לקבל בימים הראשונים להפעלת התוכנית ריבית של לא פחות מ־3.5 אחוזים בחודש. ההפקדות ניתנות לחידוש אוטומטי לתקופות זמן נוספות של 30 יום. כיום ניתן להפקיד במסלול זה סכומים של 150 אלף שקל ויותר.

בל"ל, הפועלים ובינלאומי מפחיתים הריבית ביום א'

בעקבות החלטת בנק ישראל להביא להפחתת הריבית הבסיסית

מאת אריה לביא סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בנק לאומי, הפועלים והבינלאומי הודיעו אתמול על הפחתת הריבית, בעקבות החלטת בנק ישראל, להביא להפחתת הריבית הבסיסית. הפחתת הריבית תכנס לתוקף ביום ראשון, ה־1 בדצמבר.

בנק לאומי ובנק הפועלים יפחיתו את הריבית הבסיסית באחוז אחד, לשלושה אחוזים. הבנק הבינלאומי, בו הריבית הבסיסית היתה גבוהה יותר — 3.6 אחוזים, יפחית את הריבית רק ב־0.6 אחוזים, והו תגיע ברמה לבנקים האחרים ל־3 אחוזים.

במקביל מפחיתים הבנקים את הריבית למקבלי משכורות: בל"ל מפחית הריבית עד לתקרה של 200 אלף שקל, ל־4 אחוזים ומעל לסכום זה תגיע הריבית ל־6.5 אחוזים. בנק הפועלים ימשיך להיות הזול ביותר בריבית למקבלי משכורות — עד 200 אלף שקל, תגיע הריבית בבנק זה ל־3 אחוזים. בין 200 אלף ל־400 אלף שקל תגיע הריבית ל־5 אחוזים ומעל לסכום זה, ל־5.5 אחוזים. הריבית למקבלי משכורות בבנק הבינלאומי — שם מוגדר ציבור זה כלקוחות פרטיים — תופחת ב־0.6 אחוזים, ל־4 אחוזים עד לסכום של מיליון שקל. מעל לסכום זה תגיע הריבית ל־6.2 אחוזים.

יצויין, כי בנק דיסקונט ובנק מזרחי כבר הודיעו על הפחתת הריבית הבסיסית באחוז אחד, מייד לאחר החלטת בנק ישראל.

פורר: מדינות המקשות על היצוא הישראלי — לא יהנו מתנאי סחר נוחים בארץ

מנכ"ל משרד המסחר והתעשיה ציין, כי משרדו יפעל לאכיפת מדיניות זו ★ בכוונת המשרד להקטין הגרעון במאזן התשלומים

מאת יונתן שרמן סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מדינות המערימות קשיים על היצוא הישראלי לא יהנו מתנאי סחר נוחים בארץ — כך אמר אתמול יהושע פורר, מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר. עם זאת ציין, כי משרד התעשיה והמסחר יפעל לאכיפת מדיניות זו.

פורר, שאמר את הדברים בביקור במפעל "פיצוציה" במפרץ חיפה ובמפעל "אביק" בנתניה אמר גם, שישראל תקפיד לקיים את כל ההסכמים עליהם היא חתומה, אבל תגן על התעשיה המקומית בארץ — כפי שנוהגות ממשלות של מדינות אחרות.

לדבריו, מדיניות משרד התעשיה והמסחר היא לגרום להקטנת הגרעון במאזן התשלומים. הוא הדגיש, כי פעילות זו תעשה על פי הסכמים שישראל חתומה עליהם. הכוונה היא בעיקר להסכם עם השוק האירופאי המשותף והסכם אזור הסחר החופשי עם ארה"ב.

בכוונת משרד התעשיה והמסחר לפעול בעיקר להגבלת יבוא מוצרים מארצות כגון דרום מזרח אסיה, המייצאות לישראל בכמויות גדולות, אבל מערימות קשיים על נסיונות יצואנים ישראלים לייצא אליהן.

קרא מחר ב"מעריב של שבת"
ובמוסף הצבעוני "סופשבוע"

מעריב וסופשבוע

תיפסו את המרגל
מאת סופרי "מעריב"

מוות במלטה
מאת עופרה ישועה־ליית

אין מי שיכתוב לגנרל – ראש אמ"ן לשעבר, יהושע שגיא, חושש מהמלחמה הבאה
מאת עמנואל רוזן

מי מגן על בנייה בלתי־חוקית
מאת אהרן דולב

פרס־מודעי: יחסים מסוכנים
מאת אבי בטלהיים

האיש שירה ברונאלד רייגן – המנוול מהסרטים, לי מארווין, בשיחה נינוחה ומתוייכת
מאת יצחק בן־חורין

החרדים "כובשים" שטחים חדשים
מאת אריק בנדר

דו"ח
מאת אמנון אברמוביץ'

הגרון של יפו, הבטן של איסטנבול – ביקור במועדון הלילה "פאמי בבק" עם הזמר הטורכי איזידור והרקדנית איינור
מאת מנחם תלמי

פחד נמרים
מאת יאיר לפיד

זאב שיף, פרשן צבאי
מאת מיכל קפרא

טיול סופשבוע לעכו
מאת נילי פרידלנדר

שטח פרטי עם טדי קולק
מאת מרית ברצקי

וכן המדורים הקבועים של: יהונתן גפן, מאו"ל, תמר אבידר, יגאל לב וגבריאל שטרסמן

לגליון מצורפים המוסף לספרות ואמנות, המוסף לבידור "שבע טוב", כולל "מעריב לילדים" והמוסף לצרכנות "שווקים"

תסתכל מה קורה מחר במעריב

האוצר מציע לבנקים שיפור בתנאי תוכניות החיסכון מסוג "תשואה"

באוצר מעריכים כי ההצעה תסייע לבנקים לפתור בעיית עודפי הכיסוי

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בפגישה שהתקיימה לפני ימים אחדים בין נציגי הבנקים לבין נציגי האוצר, הוצע לבנקים שיפור בתנאי תוכניות החיסכון הצמודות מסוג תשואה, ש־75% מהכיסוי להן מבוסס על אגרות חוב הנסחרות בבורסה.

על פי הצעת האוצר, הכיסוי לתוכניות אלה יהיה בעתיד כדלקמן: 25% השקעה בהוספיות, 50% השקעה באג"ח הנסחרות בבורסה, ו־25% הנותרים יופקדו באוצר. בתנאים המקובלים בתוכניות החיסכון, סכום הכסף שיופקד באוצר יועבר בעתיד למפעלים הזקוקים להלוואות.

גורמים בבנקים מעריכים, כי הצעת האוצר הועלתה על רקע שאיפתו שלא לחדש את תוכניות החיסכון המדורגות מסוג למתמיד ורצונו שכל הכספים בגינן מופקדים באוצר. זאת, כדי לצמצם את מעורבותו בשוק ההון. באוצר מעריכים, כי ההצעה תסייע לבנקים לפתור את בעיית עודפי הכיסוי.

בנקאים קיבלו בברכה את השינוי המוצע בידי האוצר. לדברי אותם בנקאים, הפרופורציות המוצעות כיום בידי האוצר הוצעו בעבר בידי הבנקים ויש בהן כדי לסייע לבנקים באופן משמעותי.

לא ברור מתי יכנס השינוי שמוצע לתוקף, כיוון שהיערכות האוצר לכך צפויה להימשך זמן מה.

ויקטור מדינה: האשראי החופשי במשק נשחק מאז סוף יוני ב־4%—5

מיום א' יגיע סל האשראי הכולל במשק ל־3%

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

האשראי החופשי במשק נשחק החל מסוף חודש יוני ב־4—5 אחוזים ריאלית, והשחיקה זו היתה חיונית להצלחת התוכנית הכלכלית החדשה — כך אמר ויקטור מדינה, מנהל המחלקה המוניטארית בבנק ישראל, ביום עיון על שערי הריבית, מטעם המרכז הישראלי לניהול.

לדברי מדינה, יתרת האשראי הבנקאי ירדה בחודשים יולי—אוגוסט ב־9 אחוזים, ואולם בחודשים שאחריהם יותר התרחבה מסגרת האשראי. מנהל המחלקה המוניטארית העיר, כי שחיקת האשראי פגעה בפירמות בצורה חריפה יותר, משום שהריבית הגבוהה במשק לא השפיעה על צריכת האשראי של המוסדות ללא כוונת רווח.

ויקטור מדינה בישר במשך דבריו כי החל מיום א' יגיע סל האשראי הכולל במשק (אשראי חופשי ואשראי מכוון) ל־3%.

מנהל המחלקה המוניטארית בבנק ישראל דוחה בצורה תקיפה דברים המושמעים לדבריו על ידי גופים אינטרסנטים שונים, בגנות מדיניות שער הריבית הגבוה. לדברי מדינה, מדיניות זו תמשך כל עוד לא תקצץ הממשלה בתקציבה. כמו כן היא נועדה לשמור על רמת החסכון גבוהה למרות השחיקה בשכר ולמנוע הפנית עודפי כספים לצריכה.

בסקר שערך איגוד לשכות המסחר:

ירידה ממוצעת של כ־30% במכירות הסקטור העסקי באוק' לעומת אשתקד

הירידות החדות ביותר נרשמו בענף הציוד המכני, מוצרי החשמל וציוד רפואי

מאת אברים צהר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ירידה ממוצעת של כ־30 אחוז נרשמה בחודש שחלף בהיקף המכירות של הסקטור העסקי, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. רמת המלאי פחתה בכ־50 אחוז — כך עולה מסקר שנערך בידי איגוד לשכות המסחר.

הסקר מתייחס להתפתחויות מאוקטובר אשתקד, ערב עסקת החבילה הראשונה, ועד סוף אוקטובר השנה, כחודש לאחר שהחוק לייצוב מחירים נכנס לתוקפו.

הענפים בהם נרשמו הירידות החדות ביותר במכירות הם ענף הציוד המכני (ירידה של 70%), ענף מוצרי החשמל (65%), וענף הציוד הרפואי, בו פחתו המכירות תוך שנה בכ־40 אחוז.

במקביל לירידה במכירות, פחת המלאי בסקטור העסקי בשיעורים גבוהים יותר. ירידות חדות במיוחד נרשמו בענפי המשקאות החריפים, מוצרי החשמל, ואף בציוד לעבודות עפר, ומיכשור רפואי.

בכמחצית מ־26 ענפים שנבדקו פחתו כמויות המלאי העסקי ביותר משליש.

מהסקר עולה עוד, כי גם בהזמנות מחו"ל, חלה בתקופה הנסקרת ירידה חדה. ירידות אלה נבעו במיוחד מאז חודש יולי האחרון, ועורכי הסקר תולים ירידה זאת בביטול חשבונות הפת"מ—פ"ש, שבאמצעותם מימן הסקטור העסקי את מרבית היבוא.

ירידה נרשמה בחלק ניכר מהענפים שנסקרו גם במספר המועסקים. הענפים מהם נפלטו עובדים הם ענף כלי הבית, ענף מוצרי החשמל, ענפי הקוסמטיקה, ענפי כלי העבודה, הציוד המכני לעבודות עפר.

עלייה של 16% בפדיון המלונות מתיירות חוץ עד יוני — לעומת אשתקד

הגיע ל־124,890 מיליון ד' לעומת 107,655 מיליון ד' באותה תקופה בשנה שעברה

מאת [illegible]
סופר "הארץ" לענייני תיירות

פדיון המלונות מתיירות חוץ עלה ב־16 אחוז מראשית השנה עד חודש יוני, לעומת אותה תקופה מקבילה אשתקד והגיע ל־124,890 מיליון דולר לעומת 107,655 מיליון דולר.

על כך מסר אתמול נשיא התאחדות המלונות, מרים קסוטו, במסיבת עיתונאים שהתקיימה במלון הילטון בתל־אביב, לרגל אירועי "שבוע המלונאות", בתנובה.

לדברי מנכ"ל התאחדות המלונות, משה עמיר, נרשם גידול של 30 אחוז במספר הלינות של ישראלים בשני חודשי הקיץ האחרונים (יולי—אוגוסט) לעומת אשתקד. לדבריו, אין בשלב זה סימנים לביטול הזמנות במלונות כתוצאה מחטיפת המטוס והאסון במאלטה. עם זאת עדיין מוקדם, לדבריו, לקבוע מסקנות סופיות בנושא.

תפוסת המיטות הממוצעת בשמונת החודשים הראשונים של השנה היתה 57.4 אחוז, והיא גבוהה ב־16 אחוז מהתפוסה הממוצעת בחודשים ינואר—אוגוסט 84. לדברי נציגי איגוד המלונות, נובעת העלייה בתפוסה בעיקר מהעלייה של 25 אחוז במספר לינות התיירים הישראלים, שקוזזה בחלקה על־ידי גידול של כ־7 אחוזים במספר המיטות במלונות.

הייצור בתעשיה הפטרוכימית מושבת שוב בשל תקלה נוספת במתקן האתילן

הערכה: הנזק הנגרם מהשבתת הייצור מתקרב לכ־5 מיליון דולר

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

תקלה נוספת במתקן האתילן ממשיכה להשבית את הייצור בתעשיה הפטרוכימית, לאחר שלפני ימים הושלם תיקון התקלה הראשונה של המיתקן, אשר הפסיקה את הייצור למשך כשבוע.

לאחר סיום תיקון התקלה הראשונה, הותנע המיתקן ומיד לאחר הפעלתו התברר, כי קיימת דליפת גז והמיתקן הושבת שוב. מבתי הזיקוק נמסר, כי רק היום ניתן יהיה להעריך את משך התיקון החדש. גורמים עיסקיים העריכו, כי מדובר בימים אחדים.

מיתקן האתילן הוא הציגור המקשר בין בתי הזיקוק והתעשיה הפטרוכימית והשבתתו משביתה את הייצור בארבעת המפעלים של התעשיה הפטרוכימית.

כל המפעלים הללו עובדים בימים כתיקונם 24 שעות ביממה ולכן ההערכה היא, שהנזק הנגרם להם עקב השבתת הייצור במפעלים מתקרב לכחמישה מיליון דולר.

מנכ"ל "כור": התוכנית הכלכלית פגעה בתעשיה

היקף הייצור של מפעלי כור ירד מ־15 ל־5%—6 מהיקף הייצור בשוק המקומי

(ע). התוכנית הכלכלית של הממשלה פגעה בתעשייה בכלל וזה במיפעלי כור, שהיקף הייצור שלהם ירד מ־15 ל־5—6 אחוזים מהיקף הייצור בשוק המקומי — אמר אתמול מנכ"ל כור, ישעיהו גביש, בהרצאתו ביום עיון שנערך בבית סוקולוב בתל־אביב.

יום העיון נערך מטעם חברת "מוצרי תבל", המשמשת זרוע שיווקית למיפעלים של קיבוצי השומר הצעיר ולמיפעלים נוספים. גביש הוסיף, כי הייצור נפגע מכך, שהתמריץ לערך מוסף ירד כיום כדי מחציתו, לעומת התקופה שלפני התוכנית הכלכלית. אמנם ישנה ירידה בעלות העבודה, אולם עלתה הריבית המהווה מכה קטלנית לתעשייה הישראלית.

מנכ"ל "מוצרי תבל" משה בדרור מסר, כי מחזור המכירות של החברה הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של 1985 ב־41.5 מיליון דולר, ואילו את שנת 1984 סיימה חברת "מוצרי תבל" במחזור מכירות של 68.5 מיליון דולר.

דיונים ב"סולתם" להבאת עובדים לפרישה מרצון

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ב"סולתם" הולו בימים אלו דיונים, במטרה להביא לפרישה מרצון ולפנסיה מוקדמת של כמאה עד 150 עובדים מתוך 1650. הכוונה היא להקטין את מצבת כוח האדם של המפעל בלי שיהיה הכרח לפטר עובדים — בדרך של התייעלות, והתאמת מצבת כוח האדם שלה לתחזית המכירות הנמוכה.

הנהלת "סולתם" מקווה, כי לא תצטרך להיזקק לפיטורים של כשלוש מאות עובדים. אלה מתוכננים להתבצע בתחילת שנה הבאה, אם לא יהיה שיפור משמעותי במצבת ההזמנות של המפעל.

עורכה את העמוד: רחל הנה

האוניברסיטה העברית בירושלים
אבלה על מותו של
יוסף גליקמן ז"ל
סגן יו"ר חבר הנאמנים של האוניברסיטה
שוחר נאמן וידיד מסור
ומביעה תנחומים למשפחה

למנהלנו בן ציון רבינוביץ
אתך באבלך במות אחיך
יוסף רבינוביץ ז"ל
עובדי "גד"
חברה להפצה בע"מ

במלאת חמש שנים לפטירת בעלי אבינו וסבנו היקר
דוד גנגר ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום ראשון
י"ח כסלו תשמ"ו (1.12.85) בשעה 14.30 בבית העלמין בחולון (השער הישן)
הסעה תצא מבית המנוח רחוב אפק 47 גבעתיים בשעה 14.00.
המשפחה

ליעקב שחורי
משתתפים בצערך במות
האם ז"ל
לבנט בונדד בע"מ

אנו משתתפים בצערו של עובדנו והחבר
אבי אביעם
במות אביו **שלמה ז"ל**
ומביעים את תנחומינו למשפחה
בתי זיקוק לנפט חיפה בע"מ
ההנהלה, הנציגות, העובדים

אקי"ם ירושלים
אבלה על מותו של ידידה סגן ראש עירית ירושלים
יוסף גדיש ז"ל
ומביעה תנחומים למשפחה
עו"ד אהרן רוזן, יו"ר
והנהלת אקי"ם ירושלים

בצער וביגון
אנו מודיעים על פטירת אם משפחתנו
רחל אנגל
ההלויה תצא היום, יום חמישי ט"ו בכסלו (28.11.85) בשעה 1.30 אחה"צ מבית הלוויות העירוני רחוב דפנה 5, לבית העלמין "הדרום" בחולון

האבלים:
בעלה: חיים אנגל
בניה: שבתאי ומיה אנגל
ינון ואילנה אנגל
אחיה: מיכאל ומירה ברקובסקי
הנכדות, הנכדים ובני המשפחה

לשבתאי אנגל
רואבים ואבלים אתך במות אמך
רחל ז"ל
תנחומינו הכנים לכל בני המשפחה
מנורה
חברה לבטוח בע"מ
ההנהלה והעובדים

במלאת שנה לפטירת אהובנו
גדי צלר ז"ל
נעלה לקברו להתייחד עם זכרו ביום ראשון 1.12.85 יח' בכסלו תשמ"ו
בשעה 15.00 אחה"צ בבית־העלמין החדש בכפר סמיר
נפגשים בכניסה הראשית
המשפחה

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו
השופט **יוסף נוימן ז"ל**
נעלה לקברו לאזכרה ולגלוי המצבה ביום ראשון,
י"ח כסלו התשמ"ו 1.12.85 בשעה 13.30 בבית העלמין הישן, בחוף הכרמל, חיפה
מתאספים ליד השער הראשי
תודתנו לכל מנחמינו
המשפחה האבלה

לשבתאי אנגל
ומשפחתו
תנחומינו הכנים באבלכם
על פטירת
האם ז"ל
מי יתן ולא תוסיפו לדאבה עוד
המגן —
חברה לביטוח בע"מ

לשבתאי אנגל
תנחומים באבלך על מות
אמך ז"ל
איגוד חברות הביטוח בישראל
יוסי חכמי — יו"ר
ההנהלה והעובדים

לשבתאי אנגל
מנהל כללי
חבר מועצת המנהלים
השתתפותנו הכנה באבלך הכבד במות אמך
רחל ז"ל
תנחומינו למר חיים אנגל ולכל בני המשפחה
מועצת המנהלים
מנורה חברה לבטוח בע"מ

למר **שבתאי אנגל**
ומשפחתו
משתתפים באבלכם במות
האם
חברי הדירקטוריון
חילן — החברה הישראלית לעיבוד נתונים

לידידנו **שבתאי אנגל**
כואבים ומבכים אתך את מות אמך
רחל ז"ל
תנחומינו הכנים לראש המשפחה חיים אנגל
ולכל בני המשפחה
דניס ודוד הירשפלד
ובני ביתם

לאורי כהן
השתתפותנו הכנה בצערך על מות
האם ז"ל
פוגז חברה לשווק בע"מ
ההנהלה והעובדים

קואופרטיב דן
משתתף בצער חבריו
אושר יעקב ואושר משה והמשפחות
במות **האם ז"ל**

לידידנו **יצחק שמר**
אתך באבלך
על מות אחיך
צבי ז"ל
הנהלת יכין חק"ל

חדשות חוץ

שוטר נהרג ו־12 שוטרים נפצעו בהתפוצצות מכונית תופת באתונה

המכונית הממולכדת הופעלה ע"י שלט־רחוק כאשר האוטובוס עבר לידה בדרכו מהפגנת שמאל קיצוני

אתונה (ע"צ וע"ה). שוטר נהרג ו־12 שוטרים נפצעו כאשר מכונית ממולכדת התפוצצה ליד אוטובוס משטרה בדרכו אתונה בלילה שבין יום שלישי לרביעי — מסרה אתמול המשטרה.

בהודעה נאמר, כי אחד השוטרים, (24), מת אתמול בבית החולים ושוטר נוסף, (23), במצב אנוש.

המשטרה מסרה כי באוטובוס שנפגע היו 22 שוטרים. המכונית הממולכדת הופעלה על ידי מיתקן שלט רחוק. עדי ראייה מסרו, כי המכונית, מדגם פולקסווגן, התפוצצה כאשר האוטובוס עם השוטרים חלף על ידה.

ארגון המכנה עצמו "הארגון המהפכני של ה־17 בנובמבר" נטל את האחריות לפיגוע זה. אלמוני התקשר לעיתון־ערב בשעת לילה מאוחרת ואמר "איבדנו את הסבלנות שלנו".

היתה זו הפעולה האחרונה של ארגון השמאל זה אשר דובריו טוענו, כי הוא עומד מאחורי מספר מעשי רצח פוליטיים ב־10 השנים האחרונות, לרבות רצח איש הסי.איי.איי. ריצ'ארד ולץ' וקפטן הצי האמריקאי ג'ורג' טסאנטס.

ארגון טרוריסטי זה נקרא על שם התאריך בו התקיים מרד סטודנטים ב־1973 ואשר סימן את תחילת התמוטטות המשטר הצבאי ביוון באותה תקופה.

האוטובוס ובו השוטרים נסע אחרי הפגנה שקיימו ברחובות אתונה באותה עת שמאלנים מיליטנטים, שהמשטרה אמרה, כי הם אנרכיסטים. האנשים הפגינו במחאה על מעצרם של 20 מחבריהם בעקבות התנגשויות עם המשטרה. תוך כדי אירועים אלה נורה למוות נער בן 15.

ראש הממשלה אנדריאס פאפאנדריאו הביע את הזדעזעותו נוכח ההתפוצצות ליד אוטובוס המשטרה ואמר כי האחראים לכך חותרים להתמוטטות מערכת השלטון ביוון הם ייתפסו ויקבלו את עונשם.

קוביות תאורה משתלשלות ממבנה מתכתי דמוי מגדל אייפל בכניסה ל"פורום דה האל", מרכז קניות תת קרקעי ובו מיתקני תרבות וספורט במרכז פאריס. ראש העיר ז'אק שיראק חנך אתמול רשמית את ה"עיר" התת־קרקעית, פרי תכנונו של האדריכל הצרפתי פול שמטוב. אתר ה"האל", השוק הסיטונאי הישן של פאריס, היה במשך שנים רבות בור ענק ועבודות השיקום, שהחלו לפני 20 שנה, אמורות להסתיים בסוף 1986. (תצלום איי־פי)

ממשלת קולומביה בהודעה רשמית: באסון נהרגו 25 אלף בני אדם

כתוצאה מהתפרצות הר הגעש נגרם נזק בשווי של 175 מיליון דולר ★ חייהם של 320 אלף בני אדם השתבשו לחלוטין

בוגוטה (ע"ה). ממשלת קולומביה הודיעה אתמול רשמית כי בהתפרצות הוולקנית שאירעה לפני שבועיים נהרגו 25 אלף בני אדם, וכי כתוצאה מן ההתפרצות של הר הגעש נוואדו דל רואיז נגרם נזק של 175 מיליון דולר.

בהודעה שפורסמה מטעם משרד נשיא־קולומביה נאמר, כי בהתפרצות הוולקנית נהרגו שלושת אלפים בני אדם יותר משהוערכו קודם לכן. כתוצאה מן ההתפרצות גם השתבשו לחלוטין חייהם של 320,000 בני אדם בשני מחוזות הסמוכים להר הגעש.

בהודעה אחרת שפורסמה בעניין זה נאמר, כי כתוצאה מההתפרצות ניזוקו שירותים, תעשייה, תשתית ומתקני חינוך בשווי כולל של 175 מיליון דולר. הסכום הזה אינו כולל את הוצאות החילוץ והגשת הסעד לניצולים.

ההערכה הממשלתית היא שבנייה מחדש של העיר ארמרו והעיר הסמוכה לה צ'ינצ'ינה, יעלו לפי הערכה 24 מיליון דולר.

עוד נמסר כי בהתפרצות הר הגעש נהרסה אספקת מי השתיה ל־75,000 בני אדם, ונהרסו [illegible] 12 קילומטר של כבישים ו־18 קילומטר של מסילות ברזל.

גורבצ'וב מודה כי פסגת ז'נווה לא הצליחה לפתור בעיות החימוש

המנהיג הסובייטי מתח ביקורת על רייגן אך נמנע מלהאשימו במישרין באחריות למדיניות הניסויים הגרעיניים

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינביה
[illegible]

מנהיג בריה"מ, מיכאיל גורבצ'וב, קרא אתמול לנשיא ארה"ב, רונלד רייגן, לשעות הצלתה קודמת שלו ולהצטרף לבריה"מ בהפסקת הניסויים הגרעיניים.

גורבצ'וב אמר את הדברים בנאום בן שעה לפני מושב הסובייט העליון, שהוקדש ברובו להערכת מפגש הפסגה בז'נווה.

עם זאת נמנע גורבצ'וב מלהאשים במישרין את הנשיא רייגן באחריות למדיניות זו והביע שביעות רצון מעצם המפגש.

גורבצ'וב חזר על קריאתו לארה"ב להכריז על מורטוריום על הנשק הגרעיני וקרא גם לצרפת ולבריטניה להצטרף למורטוריום זה. גורבצ'וב הודה כי הפסגה לא הצליחה לפתור את הבעיות הקשות של מרוץ החימוש על האדמה ובחלל. הוא קרא לנשיא האמריקאי לעשות מחווה "אשר יהיה לתועלת רבה למצב כולו ויגביר את האימון בין שתי המדינות שלנו".

גורבצ'וב האשים את ארה"ב גם בתמיכה במדיניות האפרטהייד של דרום אפריקה ובתמיכה בישראל. כן האשים גורבצ'וב את ארה"ב ב"התערבות בעניינים הפנימיים של אפגניסטאן".

אסטרונאוטים של ארה"ב הציבו בחלל לוויין מחקר מקסיקאי

במעבורת החלל "אטלנטיס" שנשאה עימה את הלוויין מכדור הארץ — שישה אסטרונאוטים אמריקאים ומקסיקאי אחד

פלורידה (ע"ר וע"צ). צוות האסטרונאוטים במעבורת החלל "אטלנטיס" הציב לוויין מקסיקאי במסלול בחלל, כאשר חלפו מעל האוקיינוס ההודי.

המבצע הזה התקיים שעות בלבד לאחר שהמעבורת התרוממה מכן השיגור שלה ברעמים וברקים והיים שסנוורו את עיני הצופים בשיגור עד למרחק 720 ק"מ. על סיפון המעבורת שני לוויינים נוספים.

היה זה השיגור ה־23 בתוכנית שיגור מעבורות החלל אולם היתה זו רק הפעם השניה שמעבורת חלל במשקל של 100 טון ממריאה לחלל בחשכת הלילה. מסע המעבורת יימשך שבוע ימים והאסטרונאוטים יבצעו הליכות בחלל ומחקרים שונים.

על סיפון "אטלנטיס" נמצאים שישה אמריקאים ומקסיקאי אחד, רודולפו נרי ולה, קצין קשר בן 33. הוא נשלח כדי לצלם את האיזור שנפגע ברעידת האדמה הגדולה, שפקדה את מכסיקו סיטי וסביבתה.

מצרים מעבירה נשק לכת הצבאית בקמפלה

מאת שאול צדקא

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). מצרים מעבירה בחשאי נשק וחיילים לאוגנדה. הכת הצבאית בקמפלה מקבלת את משלוחי הנשק פעמיים בשבוע והיא מספקת ישירות על פריסתם של החיילים המצרים, חלקם בלבוש אזרחי, העושים בחלקים שונים של המדינה, ומצרים כמומחים צבאיים ליד הבירה ובסביבות אנטבה. סיוע זה איפשר לכוחות הממשלה, והתמכים גם בחייליו של אידי אמין, לעיכוב מיתקפה על הכוחות המורדים של צבא ההתקוממות במערב אוגנדה.

בריטניה תחתום עם ארה"ב על חוזה "מלחמת הכוכבים" עוד לפני חג המולד

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). בריטניה עתידה לחתום עם ארה"ב על חוזה בדבר שיתופה בפרוייקט "מלחמת הכוכבים" עוד לפני חג המולד הקרוב. זאת הודיעה ראש הממשלה מרגרט תאצ'ר לאחר שנפגשה עם עמיתה המערב־גרמני הקאנצלר הלמוט קוהל, העושה בלונדון בביקור בן יומיים.

המראות ונחיתות

המראות

ב־0100 אל־על (001) לניו־יורק, ב־0310 דן אייר (3533) ללונדון, ב־0555 פן אמריקן (1150) לפאריס לניו־יורק וסן פרנציסקו. ב־0645 טי.וו.איי. (803) לפאריס ניו יורק וסן פרנציסקו. ב־0645 טי.וו.איי. (825) לפאריס ובוסטון, ב־0705 אל על (337) לאמשטרדם, ב־0715 סאבנה אייר (031) לבריסל וניו יורק, ב־0750 סוויס אייר (333) לציריך, ב־0800 אל על (323) לפאריס, ב־0845 אל על (395) למדריד, ב־0850 אולימפיק (302) לאתונה, ב־0900 אל על (385) לרומא, ב־0905 אייר סיני (055) לקאהיר. ב־0930 אל על (347) לציריך, ב־1000 אל על (357) לפרנקפורט, ב־1025 אל על (315) ללונדון, ב־1045 אל על (377) לקופנהגן, ב־1145 אל על (5355) לפרנקפורט ומינכן, ב־1400 אל על (331) לבריסל, ב־1420 אוסטריין אירליינס (712) לווינה, ב־1520 האפאג לויד (722) למינכן, ב־1630 לופטהנזה (605) לפרנקפורט, ב־1745 מרסייאייר (3150) לאתונה והלסינקי, ב־1825 אליטליה (747) לרומא, ב־1905 סייפרוס ארווייס (429) ללרנקה, ב־1945 אל על (443) לקאהיר, ב־2200 אל על (511) לנאירובי ויוהנסבורג.

נחיתות

ב־0225 דן אייר (3532) מלונדון, ב־0820 אייר סיני (054) מקאהיר, ב־1330 אוסטריין אירליינס (711) מווינה, ב־1405 האפאג לויד (721) ממינכן, ב־1515 לופטהנזה (604) מפרנקפורט, ב־1525 טי.וו.איי. (800) מסן פרנציסקו ניו יורק ופאריס, ב־1525 טי.וו.איי. (812) מבוסטון ופאריס, ב־1555 אל על (810) מניו יורק ומונטריאול, ב־1555 אל על (210) ממיאמי ומונטריאול, ב־1600 פאן אמריקן (114) מסן פרנציסקו ניו יורק ופאריס, ב־1645 מרסייאייר (3149) מהלסינקי ואתונה, ב־1710 אליטליה (746) מרומא, ב־1730 אל על (386) מרומא, ב־1805 טארום (245) מבוקרשט, ב־1820 סייפרוס ארווייס (428) מלרנקה, ב־1845 אל על (324) מפאריס, ב־1905 סוויס אייר (332) מציריך, ב־1910 אל על (338) מאמשטרדם וציריך, ב־1945 אל על (006) מלוס אנג'לס שיקאגו ואמשטרדם. ב־2000 אל על (358) מפרנקפורט, ב־2010 אולימפיק איירווייס (301) מאתונה, ב־2015 אל על (396) ממדריד, ב־2030 בריטיש איירווייס (576) מלונדון, ב־2040 אל על (396) ממדריד, ב־2045 לופטהנזה (608) מפרנקפורט ומינכן, ב־2050 אייר פראנס (130) מפאריס וניצה ב־2155 אל על (316) מלונדון, ב־2220 אל על (378) מקופנהגן, ב־2315 אל על (444) מקאהיר, ב־2335 אל על (5356) ממינכן ופרנקפורט.

(זמן ההמראות והנחיתות אינו סופי. יש לוודא משעתיים לפני הזמן הנקוב לעיל בטלפון 03־381111).

ספורט

בעריכת יהואל ארזי

הערב (21.45) מול כדורסלני אנגליה

הסיכוי היחיד של ישראל לנצח בוומבלי

בגלל שביתה באתונה איחרו הישראלים להגיע אמש ללונדון ★ ג'ון לויד, המנהל האנגלי: "אין לנו ידע על ישראל, אך מעולם לא היתה לאנגליה נבחרת טובה ומוכנה יותר" ★

קדם עולמי

מאת רוני רוזנטל

לונדון (מיוחד ל"ספורט הארץ"). נבחרת הכדורסל של ישראל תתמודד כאן הערב (21.45 שעון ישראל) נגד אנגליה, באחד המישחקים החשובים ביותר שישחקו מה שבינו. ניצחון במישחק זה יעמיד את הנבחרת שלנו בעמדה מצויינת לקראת העימות עם צ'כוסלובקיה ב־13 בפברואר ביד־אליהו שיקבע אם תשתתף ישראל בטורניר גמר אליפות העולם לראשונה מאז 1954.

הנבחרת הישראלית היתה אמורה להגיע לכאן אתמול אחר הצהריים אבל בגלל שביתה בנמל התעופה של אתונה נתקעו מיקי ברקוביץ' וחבריו בבירת יוון. בזיותם בנמל התעופה "היתור" נדחתה לשעת ערב מאוחרת. אחרי חצות לפי שעון ישראל. נראה שצבי שיף יעניק הבוקר אימון קל לשחקניו, בעיקר כדי להסתגל למשטח באולם "וומבלי" בו יהיה המישחק. גם הנבחרת האנגלית תקיים היום בצהריים אימון באותו מקום.

השינוי הגדול: מרסר

מאז המיפגש הקודם, לפני שנה ביד־אליהו (ישראל ניצחה 86—77), חלו כמה שינויים בשתי הנבחרות. בנבחרת שלנו השינוי המשמעותי הוא צירופו של לאוון מרסר, שחקן ציר ברמה גבוהה שחסר לנבחרת שלנו בשנים האחרונות. מאידך לא יופיע הערב לו סילבר (קלע 22 נק' בתל־אביב) וחיים זלוטיקמן (8 נק').

בסגל האנגלי בן 11 השחקנים (המאמן ביל בזיק ינפה אחד מהם), מופיעים שישה כדורסלנים ששיחקו ביד־אליהו: הקפטן פול סטימפסון (77 הופעות בנבחרת), דן לויד (53 הופעות), מייק ספייד, הגבוה בשחקנים (2.10 מ') שקלע 16 נק' בתל־אביב, דייב גארדנר (2.06) ושחקני העוד קארל טייהאם (1.91) וטוני בלוגאן (1.98). מאידך נעדר מהנבחרת השחקן מספר אחד שלה בתל־אביב, מרטין קלארק, שקלע 20 נקודות.

אנגליה בטוחה בעצמה

את שתי [illegible] להראות דווקא אותם [illegible] ובעיקר דייב סיאל (1.94) שהיה הקלע הבולט של הנבחרת במישחקיה האחרונים וקלין אירייש (1.98) שחקן העוד, כוכבה של קבוצת פורטסמות המובילה בליגה. אירייש וגארדנר לא שיחקו בשבוע שעבר בברטיסלווה במישחק בו נוצחה אנגליה 90—94 ע"י צ'כוסלובקיה. שלושה שחקנים חדשים אחרים בסגל הם סטילר, פנו דאגו לויד אחיהם הצעיר של דן לויד שישחק הערב והדויד לויד ששיחק ביד־אליהו.

מנהל הנבחרת האנגלית ג'ון לויד אמר לי אתמול, כי אין להם מידע מעודכן על נבחרת ישראל ואינם מכירים את לאוון מרסר. הם התרשמו

כל מישחקי ישראל־אנגליה

● 1965	(פריס)	99—85
● 1973	[illegible]	151—96
● 1975	(ליאז')	93—75
● 1975	(ליאז')	123—64
● 1981	(ברטיסלווה)	82—74
● 1984	(יד־אליהו)	86—77

● סה"כ: 6 ניצחונות

טבלת בית 4
(אחרי 4 מישחקים)

.1	צ'כיה	317—360	7
.2	ישראל	340—382	7
.3	אנגליה	341—344	6
.4	שוויץ	430—342	4

אמנם משני הניצחונות של ישראל על יוון, השבוע באתונה, אבל למרות זאת הם מאמינים ביכולתם לגבור על נבחרת ישראל. "מעולם לא היתה לאנגליה נבחרת טובה ומוכנה יותר" אמר לי לויד.

האנגלים מקווים גם לעידוד של הקהל המקומי, אבל הם עשויים להיות מופתעים מהמספר הגדול של אוהדי ישראל הערב ביציע של "וומבלי ארינה". מזה כמה חודשים יש פירסומים בעיתונות היהודית על מישחק זה ויהודים ישראלים רבים רכשו כרטיסים. מעריכים שכ־5,000 צופים יחזו במישחק.

שתי הנבחרות הולכות הערב על ניצחון. לישראל יותר עוד סיכוי

ענק מייק ספייד

תיאורטי לסיים במקום הראשון, גם אם תנוצח, אבל אנגליה חייבת לנצח בהפרש גבוה מתשע נקודות, כדי להותיר לעצמה סיכוי קלוש.

במישחק נוסף הערב בבית 4 תארח שוויץ את צ'כוסלובקיה שניצחה במפגש הראשון 101—83.

יתר המישחקים הערב: מערב גרמניה — טורקיה, איטליה — אלבניה, יוון — בולגריה, פולין — צרפת.

איתן חפר, יו"ר הוועדה המקצועית:

צמצום הליגה לכדורסל ל־8 קבוצות — הכרחי

מאת גיא צוקר
סופר "ספורט הארץ"

איתן חפר, יו"ר הוועדה המקצועית באיגוד הכדורסל, עומד מן הצד, וחוזה במה שמתרחש בליגה הלאומית ואינו יכול לעשות דבר. לפני פתיחת העונה התריע על כך שצפויה מפולת כלכלית, אך גם היום כשבליגה 11 קבוצות, מתן אחת בסכנת הפסקת פעילות — יו"ר כבולות. "לאנשי איגוד הכדורסל אין כלים לעשות דבר בתוך הקבוצות. אנחנו צד ארגוני. לא, איני מופתע ממה שקרה. עד שנתייצב ונראה מה עושים, אי אפשר לדעת מה יהיה מצבו של הכדורסל בישראל".

שאלה: יש, לדעתך, מקום להעניק לאיגוד סמכויות שיאפשרו חדירה לתחומי ניהול הקבוצות?

תשובה: זה היה רצוי, כמובן, אבל במיבנה הספורט והכדורסל בארץ, הבנויים על מרכזים, לא נראה לי שזה אפשרי. מה שברור הוא שעבר על הליגה שינוי גדול, מבחינת ניהול פיננסי ומבחינת מיבנה ולא יודעים איך לאכול את זה.

שאלה: מה צריך לעשות כדי להתמודד עם הבעיות הללו?

תשובה: באופן אישי, אני חושב שצמצום הליגה ל־8 קבוצות הוא כורח. אי אפשר להחזיק 12 קבוצות ברמת התשלומים הנוכחית. אם יהיו לאיגוד סמכויות גדולות יותר אפשר יהיה לדרוש מבעלי הקבוצות להוכיח, לפני פתיחת העונה, שיש להם מקורות בכספים לתפעל את הקבוצות עד תום העונה. קבוצה ללא היכולת הזו לא תורשה להשתתף. זה כאמור הרצוי, אבל אסור לשלוף מן המותן. אנחנו בהפועל מקיימים דיונים בנושא וכנראה שיוקם צוות חשיבה שיצטרך להעלות הצעות לפיתרון המצב. כרגע אין מה לעשות.

שאלה: מה אתה צופה, בינתיים, לעתיד הקרוב?

תשובה: נראה לי שבנושא של ההתחייבויות כספיות תחול רגיעה. ההתערבות של אנשי מס ההכנסה תרתיע רבים מהתחייבות על הוויות, שיחייבו אותם בתשלום מסים. העונה פתאום גילו זוכות בבילאדי שילית. גם התביעות המשפטיות שהוגשו ושיוגשו יחזירו את אלה שחתמו על חוזים, ללא יכולת לקיימם. אנשים הסתבכו במשפטים וזה יחזיק.

כדורסל

הנבחרת לקנדה ביוני 1986

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת הכדורסל של ישראל תצא לקנדה בתחילת יוני 1986 ותופיע בכמה משחקי רעים עם הנבחרות המקומיות. כך הוחלט אמש בישיבת איגוד הכדורסל. ראשי הענף מקווים לפתוח דף חדש בקשרים עם הכדורסל הקנדי. ישראל תארח את נבחרת קנדה ב־1987 למשחקי גומלין. אם תגיע הנבחרת לטורניר הגמר של אליפות העולם יהווה המסע לקנדה הכנה למישחקים שיהיו בספרד ביולי הקרוב.

שמעון מזרחי, מ"מ יו"ר איגוד הכדורסל, הציע אמש לא לקיים משחקי רעים ביוון עד להתבהרות המצב. הוא העלה את ההצעה בעקבות העיכוב הבלתי צפוי שהיה לנבחרת הלאומית בדרכה ללונדון, בגלל שביתה בנמל התעופה של אתונה.

מזרחי הוסמך ע"י ההתאחדות הכדורסל הבינלאומית להשתתף בישיבת ועדת התקנון שתהיה במינכן ב־13 וב־14 בדצמבר.

נשיאות האיגוד החליטה שנבחרת הנשים לא תשתתף בתחרויות המוקדמות לאליפות אירופה בעונה הבאה. הנבחרת פותחת אתרי אי הופעתה במכבי. לעומת זאת הוחלט לטפח את נבחרות הנערות והקדטות לאליפויות אירופה ב־1987 וב־1988.

כספי: מס־הכנסה ביקש לעקל שני מיליארד שקל ממכבי ת"א

מאת סופר "ספורט הארץ"

"שלטונות מס הכנסה ביקשו לעקל ממכבי תל־אביב שני מיליארד שקלים", גילה אתמול יצחק כספי, יו"ר מכבי ישראל, במהלך מסיבת העיתונאים השנתית לרגל מירוץ הלפיד ה־41. כספי, שדיבר על זכות אגודות הספורט למס הכנסה, מתח ביקורת על השומות הגדולות שנשלחו לאגודות. "אלה סכומים אסטרונומיים. רצו ממכבי תל־אביב שני מיליארד שקלים. איזה מפעל מקבל שומה כזו? הם כנראה חושבים שבספורט גורפים זהב. אולי יש כמה ספורטאים המקבלים תשלומים גבוהים. בעיה שגם בה נצטרך לטפל; אך לדרוש שני מיליארד שקל מאגודה אחת — זה אומר שהיא גורפת זהב, ולא כסף".

כספי אמר כי מסתמן פתרון, לפיו ייקבעו שומות ריאליות לשבע השנים האחרונות, כדי שהאגודות יהיו מסוגלות לעמוד בהן. הוא הזהיר כי אם לא יותקנו השומות של האגודות, ומרכזי הספורט לא יתייחסו אליהן — אי־אפשר יהיה לפרוע השומות, אגודות יתפרקו ואנשים ייעצרו. לשומת זאת מסתמן הסדר לשלם המסים באופן סדיר משנת התקציב שתחולה ב־1 באפריל. "אגודה שלא תעמוד בכך תישא באחריות" הזהיר כספי.

ספיחי מלבורן — בבית־הדין המשמעתי

אלי אוחנה הורחק מהנבחרת לשנה — בגלל התנועה המגונה

כדורגל

מאת סופר "ספורט הארץ"

כדורגלן בית"ר ירושלים אלי אוחנה הורחק אמש לשנה מכל פעילות בנבחרות על־ידי בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל. אוחנה הובא לדין בגלל התנועה המגונה שעשה במחצית השניה של מישחק הגומלין נגד אוסטרליה במלבורן (1 — 1), בטורניר הקדם־עולמי.

ראשי המשלחת המליצו להעמיד את אוחנה לדין משמעתי, למרות שריצה עונש אוטומטי של פיפ"א (הרחקה משני מישחקים), בגללו לא השתתף במיפגש הכפול עם ניו־זילנד.

עו"ד דוד לב, דיין בית הדין המשמעתי, אמר כי הוא מודע לכך שעל אוחנה הופעלו לחצים שונים, אך מה שנדרש מספורטאי הוא לעמוד במצבי לחץ, ואוחנה לא עמד בהם.

הקפטן אבי כהן, שהוזמן לבית הדין בגלל דברים לחבר הנהלת ההתאחדות שלמה סופר, זוכה.

חמישה משחקני מכבי חיפה, שלא הופיעו לפעילות בנבחרת העתודה, הוענשו על תנאי לארבעה מישחקים למשך שנתיים ונקנסו ב־75 אלף שקלים כל אחד. החמישה הם אבי רן, גיד קלינגר, שלום לוי, ליאור רוזנטל וצדוק מלכה. בלם הפועל ת"א יוסי זאגה, שהורחק בגביע הטוטו, הורחק לארבעה מישחקים, מהם לשניים על תנאי. מאחר וריצה עונש אוטומטי של הרחקה משני מישחקים הוא רשאי לשחק בשבת. קבוצת הפועל פתח תקוה נקנסה ב־100 אלף שקלים בגלל עבירה על התקנון שחקני ההסכם.

המאמן מירמוביץ' מקווה לעידן רציני יותר בכדורגל

מאת יצחק לביא

הציפיות מהערב שהוגדר "למען הגינות בספורט", היו שונות. מה שכבר הספיק לכתוב לא עניין יותר. זאת אולי הסיבה ששלושת המוזמנים הראשיים, קפטן נבחרת ישראל בכדורגל, אבי כהן, מאמן הנבחרת יוסף מירמוביץ' ומנהל הנבחרת אברהם בנרוזי, התבקשו מטבע הדברים להשמיע "זמירות" חדשות ולא לחזור על "ליקוק הפצעים" הנודע של כשלון המסע לאוקיאניה.

דיברו הרבה על משמעת, חינוך, ערכים אבל מכיון שהילדים (150) לעידן לא היו בדיוק עם אותם ערכים, ערב הראיונות ביוזמתו של רכז הספורט במתנ"ס נוה־ישראל משה כהן, היה קצר ורצוף הפסקות. הדבר הרומנטי היה — מחיאות הכפיים הקצובות וקבלת הפנים החמה לה זכו השלושה ובמיוחד אבי כהן.

משפטי מפתח בכל זאת קלטנו. אברהם בנרוזי: "הנבחרת המגובשת ביותר ב־7 השנים האחרונות וגם הבעיות המשמעותיות הקטנות שהיו, משקלן קטן". הקפטן אבי כהן חזר על העובדה כי "החינוך הקלוקל, הגישה המנטליות הלא נכונות, מתעים כיסה של כדורגלנים שלנו לאירוע פה". המאמן הלאומי, יוסף מירמוביץ' בישר לכולם כי יופיע לוועדת הבדיקה ביום שישי הקרוב. בינתיים ביקש כי "נוער השכונות יתמיד בעבודה קשה, רצון הכנות, כדי שכבר לנו ניכנס לעידן רציני יותר — עידן שלא יצריך עוד ועדות חקירה".

תבוסה 1—5 למחזיקת הגביע ריאל נגד גלאדבך

תיקו לאיטלקיות ★ הפסדי בית לרוסים

גביע אופ"א

דיסלדורף (שרות "ספורט הארץ"). מחזיקת גביע אופ"א, ריאל מדריד, נחלה כאן אמש תבוסה מוחצת 5—1 לבורוסיה מנשנגלאדבך במישחק הראשון בשמינית הגמר. המישחק נערך לעיני 68 אלף צופים ב"ריין סטאדיון".

גלאדבך סיימה את המחצית הראשונה ביתרון 2—0 משעריהם של פראנק מיל (36) והומברגוביץ מאלגרד (40, עצמי). אוכה ראהן (55—59) העלה את הגרמנים ליתרון 4—0, ורפאל גורדיו הבקיע לריאל בדקה ה־69 אבל שבע דקות לסיום חתם אוואלד לינן את התוצאה.

הנציגה השניה של מערב־גרמניה, קבוצתו של דוד פיזנטי פ.צ. קלן, הובילה עד לדקה ה־75 במישחק החוץ בסטוקהולם נגד האמארבי משער של גיילנקירכן בדקה ה־34. אבל צמד מרגלי פר הלמברג בדקות 75 ו־87 העניקו ניצחון 2—1 לשוודים.

שתי הנציגות של ברית המועצות נוצחו במישחקי הבית שלהן. ספרטק מוסקווה אירחה את נאנט הצרפתית במבילייר והפסידה 1—0 משער של מוריס בדקה ה־77. ודניפרופטרובסק שיחקה בעיר קריבוירוג ונוצחה 1—0 ע"י היידוק ספליט היוגוסלווית משער עצמי של סרגיי פוצ'קוב בדקה ה־78.

מילאנו פיגרה 1—0 עד לדקה ה־88 במישחק החוץ נגד ואורם בבלגיה משער של וייס בדקה ה־65. אבל וירדיס השווה ל־1—1 במישחק בו חזו 18 אלף צופים. הנציגה השניה של העיר מילאנו, קבוצת אינטר, יכלה במיגרשה לליגה הארשה (0—0).

ברודוי של הצי האי האיברי שהיה בספרד ניצחה אתלטיקו בילבאו את ספורטינג ליסבון 2—1 משעריהם של מנואל סארביה (14) וחוליו סליגאס (57). האנגלי רפאל מיד (73) הבקיע לליסבון.

בסקסלבר פיגרה ראנג'רס יוניטד בדקה ה־21 נגד נושאטל השוייצרית משער של הגרמני אולי שטיליקה. אבל דויד רדוס (53) ואיאן רדפורד (75) הבטיחו ניצחון 2—1. מישחקי הגומלין יהיו בעוד שבועיים.

במישחק השלמה בשמינית הגמר למחזיקות גביע ניצחה הכוכב האדום בלגראד את ליגבי קופנהגן 3—1. המישחק הראשון בקופנהגן הסתיים בתיקו 2—2.

בריה"מ מזמינה רוכבי אופניים מישראל לאליפות העולם ב־1986

מאת סופר "ספורט הארץ"

בריה"מ מזמינה רוכבי אופניים מישראל לאליפות העולם השלישית לסטודנטים ברכיבת אופניים שתהיה במוסקווה הבירה בחודש ספטמבר 1986.

במישרדי מרכז אס"א בתל־אביב התקבל מכתב מהתאחדות הספורט האקדמאית בברית המועצות ובו הזמנה רישמית להשתתף בתחרויות. עפ"י לוח האירועים מתברר, כי יהיו מירוצים אישיים וקבוצתיים לגברים ולנשים על הוולודרום ועל כבישים. מרכז אס"א יתכנס בימים הקרובים כדי לדון בהזמנה.

קבוצת כדורגל מארה"ב מעוניינת להשתתף במפעל הסטודנטים הבינלאומי שיהיה בחודש מאי 1986 באוניברסיטת תל־אביב. למפעל זה כבר נרשמה נבחרת הכדורסל של מכללת מרבורג ממערב גרמניה.

כמה מטובי הגלשנים בארץ אישרו את השתתפותם באליפות הגלשנים הבינלאומית לסטודנטים שתהיה בתחילת ינואר באילת. מצפים להשתתפות 50 גולשים רובם מחו"ל. בעקבות הצלחות האליפות הראשונה שהיתה בשנה שעברה יבקש מרכז אס"א לארח את אליפות העולם לסטודנטים בגלשני רוח בשנת 1987. באותה שנה מבקש מרכז אס"א לארח בישראל גם את אליפות העולם בקטרגל לסטודנטים.

רוזן חוזר לנתניה

מאת סופר "ספורט הארץ"

המאמן צבי רוזן יחזור היום לתפקידו במכבי נתניה. אמש נאות לחזור בו מהתפטרותו לאחר הפצרות ממושכות של ראשי האגודה ושחקני מכבי נתניה.

רוזן הודיע על התפטרותו בשבת לאחר הניצחון על שמשון 3—1 בבלומפילד. בתחילה היה נחוש בדעתו לא לחזור בו, אך לאחר שיחות ופגישות עם ההנהלה והשחקנים נענה לפניה לחזור לתפקידו. אמש אמר רוזן: "היום אבוא לאימון כרגיל, בימים האחרונים התרכבתי מעט. עכשיו יהיה הרבה יותר קשה לכולם מאשר לפני ההתפטרות".

מאראדונה הושעה

מילאנו (ע"ח). דייגו מאראדונה, כוכבה הארגנטיני של קבוצת נאפולי, הושעה משני מישחקים בליגה האיטלקית.

השעיה והרחקה בגלל תקיפת שופט בקניה

ניירובי, קניה (איי־פי). קבוצת כדורגל צבאית, המשתתפת בליגה הבכירה של קניה, הושעתה מפעילות לשלוש שנים ואחד משחקניה הורחק לכל ימיו — בגלל תקיפת שופט כדורגל. יו"ר התאחדות הכדורגל של קניה, ג'וב אומימה, אמר כי הקבוצה ביישה את המדינה והכתימה את שם הכדורגל.

הקבוצה הצבאית בארוסי, שמקום מושבה בבסיס הצבאי הרחוק כ־160 ק"מ מניירובי הבירה, גם נקנסה בסכום השווה ל־600 דולאר. התקרית היתה במישחק ליגה בשבת הקבוצה [illegible]. שלושה כדורגלנים־חיילים אוחזים של בארסי, שתוקפו גם הם את השופט ודיליאמס אמנה — אשר [illegible] — הושעו מפעילות לארבע שנים כל אחד.

כדורגל

הפועל חיפה מערערת: לא רוצה לשחק נגד מכבי ת"א במוצאי שבת

מאת סופר "ספורט הארץ"

קבוצת הכדורגל של הפועל חיפה הגישה אתמול ערעור נוסף לבית הדין העליון של ההתאחדות לכדורגל, לאחר דחיית ערעורה אמש על ההחלטה לקיים את המשחק בינה לבין מכבי תל־אביב עם צאת השבת במקום 14.30 כפי שתוכנן קודם לכן. החיפאים הגישו את הערעור באמצעות עו"ד יואל גולדברג. דובר האגודה, יעקב שחם, אמר אמש, כי הפועל חיפה מקווה שהמשחק יוחזר לשעה הקודמת.

שחם הוסיף, כי הערעור נעשה, מאחר שהדחיה לא נעשתה משיקולים ספורטיביים אלא משיקולים פוליטיים שאין לערבם בספורט.

כדוריד

הפועל פתח־תקוה הפתיע את הפועל רחובות

מאת סופר "ספורט הארץ"

הפועל פתח תקוה חולל אמש הפתעה במחזור השמיני בליגה הלאומית כאשר ניצח את הפועל רחובות 15—16.

תוצאות נוספות: מכבי ראשון לציון — מכבי ארזים 17—13, מכבי נתניה — מכבי פתח תקוה 21—18, מכבי רחובות — הפועל בת ים 26—16, הפועל רמת גן — הפועל ראשון לציון 22—16, אליצור הרצליה — מכבי קרית מוצקין 24—18.

בית"ר ניצח 1—8 את אשדוד

נחטפים הכרטיסים לדרבי הירושלמי

מאת רוני דיאן,
סופר "ספורט הארץ" בירושלים

התכונה לדרבי הירושלמי, שיהיה בשבת בימק"א בין הפועל לבית"ר, הולכת וגוברת. עד אמש נמכרו בתוך שעות אחדות בלבד, כ־3,500 כרטיסים מתוך הכמות הכוללת של 5,500 הכרטיסים שהוצאו למכירה.

יו"ר הנהלת הפועל ירושלים חגי אפרת העריך, כי הכנסות אגודתו מהמישחק יגיעו ל־70,000 דולאר. בכלל זה 6,000 דולאר תמורת פרסום שמה של חברה מסחרית המשווקת דודי שמש, אשר שמה יתנוסס בשבת על חולצות שחקני הקבוצה.

בעוד שבהפועל הסתפקו אתמול במישחק אימון פנימי נגד קבוצת הנוער, במגרש האימונים בקרית יובל, קיים בית"ר משחק אימון בימק"א נגד הפועל אשדוד וניצח 8—1. אלי אוחנה כבש שלושה וגילה יכולת טובה. אך נעדרו השוער יוסי מזרחי והקשור אורי מלמיליאן, הסובלים מפציעות דומות של מתיחה בשריר הירך. בבית"ר מקווים כי שניהם ישחקו בשבת.

בהפועל קיים ספק לגבי שיתופם של מישל דיין ויואב כסן, שהתאמנו השבוע בצורה קלה בשל פציעותיהם.

ליפין יפתח את מירוץ הלפיד

מאת סופר "ספורט הארץ"

חן ליפין, הכדורסלן הצעיר של מכבי תל־אביב ונבחרת ישראל, יהיה ראשון הרצים במירוץ הלפיד שיזנק ב־9 בדצמבר. המירוץ המסורתי, שייערך בפעם ה־41, יעמוד השנה בסימן "חרות ושיוויון ערך האדם". לפיד מודיעין של תנועת "המכבי הצעיר" יוזנק בטכס חגיגי שיהיה על קברות המכבים במודיעין ב־9.30 בבוקר, בהשתתפות יצחק כספי, יו"ר מכבי ישראל, ישראל ברנע, סגן יו"ר מכבי עולמי, מתי שטיינר, יו"ר ההנהגה הארצית של "המכבי הצעיר", אמנון שחק, אלוף פיקוד מרכז, ותיקי התנועה, חניכים מכל רחבי הארץ ומשלחות מדרום אמריקה ומאירופה.

המסלול המרכזי של רצי הלפיד יוביל לירושלים, בשיתוף צה"ל ומשרד האנרגיה, ויתקבל במשכן הכנסת על־ידי יו"ר הכנסת שלמה הלל, שר הביטחון יצחק רבין ושר האנרגיה משה שחל.

נשיא המדינה חיים הרצוג יפתח את אירועי מירוץ הלפיד ב־8 בדצמבר בשעה 18.00. הוא ידליק נר שני של חנוכה לאות הזדהות עם מאבקם של פעילי העליה ואסירי ציון בבריה"מ. אלי אילירים, כתב יומן החדשות של גלי צה"ל והנוער תנועת "המכבי הצעיר" יוצא ב־6 בדצמבר עם לפיד המכבים אל הקהילות היהודיות בארה"ב.

אחרי ניצחון ב־5 מערכות על מקנמארה

עכשיו מחכה למנסדורף במלבורן הצרפתי לקונט

טניס

מלבורן (אי־פי ושרות "ספורט הארץ"). כוכב הטניס הישראלי הצעיר עמוס מנסדורף גבר אתמול את ההבנה עם חידוש האליפות הפתוחה של אוסטרליה. אחרי "הפוגה רטובה" מאונס, כאשר היה את יריבו האוסטרלי פיטר מקנמארה ועלה לסיבוב השני בניצחון בן חמש מערכות. מנסדורף יתמודד עתה עם הצרפתי הנרי לאקונט, המדורג 13 בטורניר היוקרתי, המציע פרסים בסך כולל של 1.5 מיליון דולאר.

אלפים רבים במיגרש המרכזי עקבו אתמול אחר העימות המבכר בין עמוס למקנמארה, שהופסק ביום שני בגלל גשם ביתרון 6—7 לאוסטרלי במערכה הראשונה ושיוויון 4—4 במערכה השניה. מנסדורף נוצח 6—7 בשובר שיוויון גם במערכה זו, שהושלמה אתמול, אבל אחרי כן החל הישראלי בן ה־20 לנצל את פער הגילים והכתיב את הקצב נגד יריבו בן ה־31, שחזר לפעילות אחרי פציעה ממושכת בברכו והיעדרות של שנה וחצי. עמוס ניצח בשלוש המערכות הבאות 6—2, 6—4, 6—4 ואמר אחרי ניצחונו: "אמרתי שוב ושוב לעצמי כי אני חייב לנצח, משום שעשיתי צרות גדולות יותר להבטחת ההגשה שלי משהחזיק מקנמארה להבטחת ההגשה שלו. בסך הכל אני ברמה, ומצליח אהדה. יש לי גם עיתונות אוהדת, ורבים מבקשים לראותני משחק".

סופר אי־פי במלבורן מוסיף במיוחד לעמוס ואומר, כי הוא אחד הטניסאים הצעירים שעשו בשנה האחרונה התקדמות גדולה במיוחד — ממקום 268 בדירוג העולמי למקום ה־81. הוא גם מרבה לצטט את עמוס, שהודה בפניו כי הוא מעריץ גדול של ג'ימי קונורס. "אולם בעולם הטניס עליך להמנע ככל האפשר מהערצת אלילים, משום שבטורנירים מסויימים עליך להתמודד עימם, והדבר מעורר קשיים", אמר מנסדורף.

בתוך כך נודע כי שלמה גליקשטיין, שעלה קודם לכן לסיבוב השני בניצחון על סטיוארט בייל מאנגליה, נפגע ברגלו וביקש לדחות את מישחקו נגד האמריקאי מאט אנגר, המדורג 33 בעולם.

ישראלי שלישי, שחר פרקיס, עלה הישר לסיבוב השני ויתמודד היום עם האמריקאי בראד גילברט, מנצח טורניר "הפרס הגדול" ברמת השרון באוקטובר.

שתי מדורגות בחוץ

כל 16 המדורגים הראשונים עלו

עמוס מנסדורף

הישר לסיבוב השני ואחד מהם, אלוף ווימבלדון בוריס בקר ממערב גרמניה, יתמודד עם ההולנדי מיכאל סחייפרס שהדיח את הלפטאנג פט ממערב גרמניה 6—1, 6—7, 6—3, 1—6, 3—6. כריס לואיס מניו זילנד, פיינאליסט ווימבלדון ב־1983, ניצח את מאט מיצ'ל מארה"ב 2—6, 3—6, 1—6, 3—6, 2—6.

תוצאות נוספות: הרב דאן בוקל (הולנד) — קולין דאודזול (בריטניה) 7—5 (ניצחון טכני), ראמיר קרטיץ' (מערב גרמניה) — סטיבן שאו (בריטניה) 6—2, 6—1 (הבריטי פרש), מארק פלאר (ארה"ב) — ג'רמי בייטס (בריטניה) 6—7, 6—7, 7—5, 6—4, 7—5. טים וילקיסון (ארה"ב) — אלכסנדר זוורב (בריה"מ) 6—2, 6—3, 6—0.

שתי מדורגות הודחו אתמול מטורניר הנשים. בטינה בנגה ממערב גרמניה (12) הפסידה 4—6, 2—6 לדיאן באלסטראט מאוסטרליה. אנדה דינגול מאוסטרליה הדיחה 6—2, 5—7, 6—2 את המדורגת 15, פאסקל פאראדי מצרפת.

מנצחת אשתקד והמדורגת ראשונה, כריס אוורט־לויד מארה"ב, בת ה־30, ניצחה תוך 50 דקות את רוזאלין פיירבנק מדרום אפריקה 6—1, 6—2. הבריטית בת ה־40 וירג'יניה ווייד גברה 6—3, 5—7, 6—2 על מולי ואן־נוסטראנד מארה"ב.

גם בווימבלדון בגדים צבעוניים

לונדון (אי־פי). בפעם הראשונה בתולדות אליפות הטניס של ווימבלדון, שהחלה לפני 108 שנה, יוכנסו בקיץ הבא לשימוש בגדים צבעוניים. בזה תופר עוד מסורת ארוכה.

עם זאת מסר יו"ר מועדון כל־אנגליה המארגן את האליפות, [illegible], כי התקנון יחייב השחקנים להופיע גם בעתיד בבגדי ספורט לבנים.

ביטויים שנעשו באחרונה העלו, כי שימוש בבגדים צבעונים יקל גם על מצלמות הטלוויזיה, ה"מעריפות" צבע זה על הלבן המסורתי.

בוסטון ניצחה 91—98 בפילדלפיה

אן־בי־אי

ניו־יורק (אי־פי). שתי הגדולות של החוף המזרחי נפגשו אתמול בפילדלפיה והקבוצה האורחת מבוסטון ניצחה 98—91. הבולטים במישחק היו קווין מקהייל עם 21 נקודות ו־13 ריבאונדים וג'וליוס ארווינג עם 22 נק'. מאזנה של בוסטון עתה עומד על 12 ניצחונות ו־2 הפסדים.

הניו־יורק ניקס נוצחה שוב, 94—104 ע"י אטלנטה הוקס, ששחקנה הבולט היה דומיניק וילקינס שקלע 35 נקודות, 21 מהן ברבע השני.

תוצאות אחרות: יוסטון — גולדן סטייט 130—108, שיקאגו — דנבר 125—128, דטרויט — קליבלנד 113—98, דאלאס — וושינגטון 112—99, סיאטל — לוס־אנג'לס קליפרס 131—99, סקראמנטו — פיניקס 107—111.

ניחוש הטוטו

תיקו בירושלים

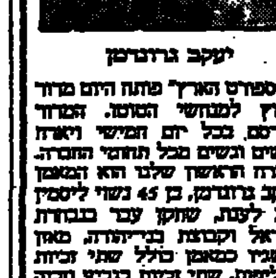

יעקב גרונמן

"ספורט הארץ" פותח היום מדור ייעוץ למנחשי הטוטו. המדור יפורסם, בכל יום חמישי ויארח אנשים ונשים מכל תחומי החברה. האורח הראשון שלנו הוא המאמן יעקב גרונמן, בן 45 נשוי [illegible] ואב [illegible], שחקן עבר בנבחרת ישראל ובקבוצת בני־יהודה, מאמן. הישגיו כמאמן כוללים שתי זכיות באליפות, שתי זכיות בגביע וזכיה בתואר הכפול.

בכל מדור נפרסם כמה ניחש האורח האחרון ומי צועד בראש מבצע הניחושים של "ספורט הארץ".

.1	בני־יהודה — נתניה	x
.2	באר־שבע — שמשון ת"א	1
.3	מכבי חיפה — שפיים	1
.4	הפועל פ"ת — באר־שבע	2
.5	הפועל ים — בית"ר ים	x
.6	מכבי יבנה — מכבי פ"ת	1
.7	מכבי ת"א — הפועל חיפה	x
.8	הפועל ת"א — יפו	1
.9	חדרה — הפועל עכו	x
.10	יהוד — הפועל חולון	2
.11	מרמורק — הפועל ר"ג	1
.12	כ"ר נתניה — בני רמלה	1
.13	טבריה — הפועל לוד	x

ערך את המדור: יצחק לאור

ההסתדרות יוזמת שביתת שבת בירושלים במחאה על האבטלה הגוברת בערי הפיתוח

כנס ארצי של ראשי עיירות פיתוח ומזכירי מועצות פועלים, שהתכנס לקריאת המטה המשותף להסתדרות ולעיירות הפיתוח, מאיים לפתוח בפעולות מחאה בתוך חודש

מאת יהודית וינקלר, סופרת "הארץ"

ראשי עיירות פיתוח ומזכירי מוע־צות פועלים, שהאבטלה בישוביהם הפכה לבעיה חברתית קשה, מאיימים לפתוח בתוך חודש ימים בשביתת שבת כדי לגרום להפניית משאבים מצד הממשלה למוקדי האבטלה לבי־לימתה ולראשית צמיחה כלכלית מחודשת — על כך החליט אתמול כנס ארצי של ראשי עיירות פיתוח ומזכירי מועצות פועלים, בו הוקם מטה משותף לגורמים הנ"ל.

יו"ר מטה התעסוקה של ההסתד־רות, גדעון בן־ישראל, מעריך כי כתוצאה מהחלטות הממשלה לקצץ בשירות הציבורי ובתקציב הביטחון, יצטרפו עוד 18 אלף עובדים למעגל המובטלים, מהציבור עובדי יצור.

הצלת אתא

בן ישראל האשים את שר האוצר, יצחק מודעי, בכוונה להכשיל כל ני־סיון למצוא פיתרון למשבר אתא. הוא טוען, כי לפני חודשים אחדים התחייבה ההסתדרות להקצות 5 מיל־יון דולר להצלת המפעל, אם יפנה האוצר לחברת כלל ויציע לה לרכוש את אתא. הוא הוסיף ואמר כי בתנאים אלה תהיה חברת "תיעוש" של ההסתדרות מוכנה להצטרף לשותפות עם כלל. לטענת בן־ישראל, לא היה שר האוצר מוכן להציע את העיסקה לכלל. גם יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, חזר על מחויבות ההסתדרות לגייס 5 מיליון דולר עבור אתא בתנאי שהממשלה תסכם עם קונצרן כלל או חברה ישראלית אחרת על רכישת המפעל והפעלתו.

כתב עת לחינוך של אוניברסיטת חיפה:

מורים טכניים מתקשים להכין מבחנים, למדוד את הישגי התלמידים ולהעריכם

המחקר שפורסם בכתב העת קובע כי הידע המקצועי של המורים בצפון הארץ ובדרומה נמוך יותר מזה של מורים במרכז הארץ

מאת נילי מנדלר, סופרת "הארץ" לענייני חינוך

נקודות התורפה הבולטות ביותר בתפקודם של מורים המלמדים מקצו־עות טכניים הם האופן בו הם מכינים מבחנים, מודדים את הישגי התלמידים ומעריכים אותם. כן לקוי הידע המקצועי והתיאורטי שלהם.

אלה מימצאים אחדים של מחקר על ביסוס מערך השתלמות למורים שנערך בקרב 128 מורים, המלמדים מקצועות מכניים ב־25 בתי ספר מקצועיים בארץ. מטרת המחקר היתה לגלות את נקודות התורפה בתפקודם של המורים, כדי להגדיר את צרכי ההשתלמות שלהם.

המחקר נערך על ידי אסתר דיאמנט מהמרכז לחינוך טכנולוגי בחולון. מימצאיו מתפרסמים בגיליון האחרון של "עיונים במינהל ובארגון החינוך", כתב עת של בית הספר לחינוך באוניברסיטת חיפה.

עוד העלה המחקר, כי הידע המקצועי של המורים בצפון הארץ ובדרומה נמוך יותר מזה של מורים במרכז הארץ. למורים המלמדים פחות מחמש שנים ולמורים ותיקים הנמצאים מעל 20 שנה במערכת — יש ידע עיוני רב יותר מזה של קבוצת המורים שהוותק שלהם בעבודה נע בין 6 ל־20 שנה. לעומת זאת נמצא, כי הידע המעשי של מורים עולה עם הוותק. אשר לשיטות ההוראה, המור־דה וההערכה של הישגי התלמידים, ככל שעולה הוותק של המורים, יורדת רמת התיפקוד שלהם, בתחומים אלה.

ברוב התחומים בהם נבדקו כישורי המורים, ניתן להם הציון "בינוני".

הרבנות נדרשת "לבדוק בדיסקרטיות" מי הזמין למשדר דת מרצה קונסרווטיווית

פרופ' אליס שלוי, פעילה של התנועה הקונסרווטיווית, הלוחמת לזכויות האשה במסגרת ההלכה, דיברה בתוכנית הדת "מנחת ערב"

מאת לילי גליל, סופרת "הארץ"

סערה כזעיר אנפין מתחוללת ביומיים האחרונים בחוגים הדתיים, עקב הופעתה של פרופ' אליס שלוי בתוכנית הדתית "מנחת ערב" ב"קול ישראל".

פרופ' שלוי, נמנית על הזרם הקונסרווטיווי, ולוחמת לזכויות האשה במסגרת ההלכה. לא מכבר עמדה בראש פעולה של שדולת הנשים שנפגשה עם הרבנים הראשיים, ואף ארגנה מבצע של משלוח מכתבים המוני לרבנים בדרישה לפתור את בעיית העגונות, מסורבות הגט ונשים אחרות.

הופעתה ב"מנחת ערב", עוררה זעם בקרב חוגים דתיים, שפנו למועצת הרבנות "לבדוק בדיסקרטיות" מי עומד מאחורי הזמנתה למשדר. קבוצה של רבנים שוקלת להוציא הוראה לאישים דתיים לא להתראיין בתוכנית אם תוסיף שלוי להשתתף בה, והם בודקים מגיה בעניין זה ליו"ר הרשות, מיכה ינון.

הרואין בשווי 23 מיליון ש' נתפס בנתב"ג אחרי שהוברח מבריסל

המשטרה עצרה צעיר תושב צפון תל אביב שהבריח את הסם בתוך אריזות סבונים ריחניים

(ע). הרואין בשווי 23 מיליון שקל נתפס ברשותו של צעיר תל־אביבי שהגיע אור לאתמול מבריסל לנתב"ג. המשטרה סבורה, כי נחשף נתיב חדש של הברחות הרואין לישראל.

מדובר בהרואין מסוג המכונה "קוק פרסי" במשקל 253 גר', שניתן להפיק ממנו כ־6000 מנות. המשלוח נתפס בעקבות פעילות של היחידה המרכזית בתל־אביב.

בשעות הלילה הגיע לנתב"ג מבריסל צעיר בן 28 תושב צפון תל־אביב. הוא נלקח לחיפוש ונתגלתה ברשותו חבילה של סבונים ריחניים. אחת האריזות של הסבונים הכילה את הסם המוסתר. לצעיר אין עבר פלילי, והוא אינו מוכר במשטרה. לפי החשד, הוא שימש כבלדר להברחת הסמים.

במקביל אסרה המשטרה צעיר נוסף בן 25 מגבעתיים, כחשוד במעורבות בפרשת ההברחה. חשוד זה מוכר בחוג הסמים.

בתי חולים ממשלתיים ועירוניים לא יחתמו על המחאות לספקים

הזמנות של מזון ותרופות יימשכו

מאת ישעת נבו, סופרת "הארץ"

מנהלי בתי־החולים הממשלתיים והעירוניים־ממשלתיים וגזבריהם החליטו להפסיק לחתום על המחאות לתשלום לספקים. כך הוחלט בישיבה של מנהלי בתי־החולים שהתקיימה שלשום בתל־השומר.

בישיבה הוחלט לשלוח מכתב לשר הבריאות ולהתריע על המצב הקשה בו נתונים בתי־החולים הממשלתיים. האסיפה החליטה, כי מנהלי בתי־החולים ימשיכו להזמין באופן שוטף את כל צרכי האספקה, כגון מזון, תרופות וכדומה ואף יחתמו על הזמנות אלה.

עם זאת, הם ימנעו מלחתום על ההמחאות לתשלום אותן הזמנות.

באותה אסיפה הועלתה הצעה לצמצם את השירות הרפואי בבתי־החולים לציבור הרחב אם יחסרו תרופות, מזון וכדומה. הצעה זו נדחתה על־ידי רוב המשתתפים, בנימוק שבתי־החולים קיימים כדי לתת שירות רפואי ואין לגרום ביזיון לרופאים — האמורים לרפא עד כמה שהם מסוגלים. כדי שהמצב לא יגיע לכך הוחלט הודעה כי מנהלי בתי־החולים יפנו במכתב אל שר הבריאות וכן יתריעו על המצב הקשה וכן על תכנית הפעולה שייאלצו לנקוט בה אם המצב לא ישתפר.

ערך את העמוד: יצחק לאור

בימ"ש השלום אסר על עיריית ב"ש להרוס את הגדר מסביב למסגד בעיר

ראש העירייה, אליהו נאווי: הגדר משמשת מחסה לעיסוק בזנות ובסמים

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

בית משפט השלום בבאר־שבע אסר אתמול על עיריית באר־שבע ומינהל מקרקעי ישראל להרוס את הגדר מסביב למסגד המוסלמי בעיר ולבצע במקום עבודות פיתוח. האיסור ניתן על־ידי השופט יואב ביזון, למשך 10 ימים.

בא־כוח המבקשים, עו"ד שלמה קרניס, אמר אתמול בבית המשפט כי המבקשים, האגודה לסיוע והגנה על זכויות הבדווים וכן נורי אל־עוקבי, יו"ר האגודה, טוענים כי הריסת הגדר מסביב למסגד היא פגיעה ברגשותיהם של המאמינים והתושבים המוסלמים המתגוררים בבאר־שבע וסביבתה.

בהחלטתו ציווה השופט על המבקשים להגיש תביעה מפורטת עד ל־5.12.85. ראש עיריית באר־שבע, אליהו נאווי, אמר שלשום ל"הארץ" כי הגדר משמשת מחסה לעיסוק בזנות ובסמים ורגשות המוסלמים לא ייפגעו אם תיהרס הגדר. "אנחנו עושים עבודות פיתוח בכל הגנים הציבוריים וכוונתנו לעשות כך גם מסביב למסגד".

אשה שעברה ניתוח פלסטי באפה תובעת פיצויים מ־2 הרופאים

לטענתה, נגרם לה עיוות באף, צלקות, שקעים, בליטות ואובדן חלקי של חוש הריח

(ע). אשה שעברה ניתוח פלסטי באפה, תובעת נזיקין משני מנתחים, בטענה כי הניתוח לא עלה יפה ולאשה נגרמו צלקות, שקעים ובליטות. כמו כן לקתה האשה באובדן חלקי של חוש הריח.

בתביעת נזיקין שהוגשה לבית משפט השלום בחיפה מספרת האשה, כי נותחה בחודש מאי 1982 בבית החולים האיטלקי בחיפה ע"י שני פלסטיקאים. לטענתה, הניתוח לא עלה יפה וכתוצאה מביצוע בלתי־מושלם ולא תקין נגרם לה עיוות באף, שלווה לאחר הניתוח בפצע מוגלתי, אשר נרפא רק לאחר חודשים רבים.

האשה טוענת, כי עפ"י המלצת הנתבעים עברה ניתוח נוסף באפה בחודש פברואר 1983. התובעת מייחסת למנתחים רשלנות רפואית, בטענה כי ביצעו את הניתוחים הפלסטיים ברשלנות, ללא ציוד רפואי מתאים וכלי־עזר חיוניים, הדרושים לביצוע ניתוח זה.

התובעת טוענת, כי מאז נותחה היא סובלת מכאבים באף, יש לה קשיי־נשימה, אבדן חלקי של חוש הריח, עגמת נפש רבה, דיכאון ורגשי־נחיתות, הגורמים לה למתח נפשי רב ופוגעים בחיי משפחה סבירים.

לטענתה, בעלה מפנה לה עורף ונמנע מלקיים עמה יחסי־מין, מחמת "הצורה הבלתי־אנושית של האף".

בכתב ההגנה שהוגש לבית המשפט טוענים הרופאים, כי התובעת חשפה עצמה מרצון ומדעת לסיכון הטמון בניתוח מסוג זה, והדבר הובהר לה היטב לפני ביצוע הניתוחים.

הנתבעים מכחישים מכל וכל את טענות התובעת, וטוענים כי הטיפול הרפואי ניתן לה עפ"י אמות מידה שרופא סביר ומיומן היה נוהג בנסיבות כאלה. בית המשפט מתבקש כמו כן להביא בחשבון, כי אפה של המתלוננת היה בעייתי באורח טבעי קודם ביצוע הטיפול הרפואי.

חברות התעופה הפועלות בארץ: לא לטוס למזרח הרחוק דרך ארצות ערב או מעליהן

ההפרש האמיתי במחירים, ע"פ הודעת הפאנל בין טיסה ארוכה יותר לטיסה מעל ארצות ערב מגיע ל־150 דולר, אומר הפאנל

מאת זהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תיירות

מנהל חברות התעופה הפועלות בישראל יצא אתמול בקריאה לנוסעים מישראל להימנע מטיסות לחו"ל דרך מדינות ערב או מעליהן, ליעדים במזרח הרחוק או מעבר לאוקיינוס, גם במחיר תשלום יקר יותר, על רקע הטבח במאלטה.

בשיחה עם סופר "הארץ" אמר אתמול נתן וגנר, מנכ"ל ס.א.ס. — נתיבי אוויר סקנדינאוויים, כי המחירים למזרח הרחוק, דוגמת בנקוק, דרך מדינות ערב או בטיסה מעליהן, אינם זולים בהרבה מהמחירים במסלולי טיסה אחרים דרך אירופה.

לדבריו, הפרסומים כאילו מחיר כרטיס טיסה למזרח הרחוק, מאתונה דרך מצרים, הוא 300 דולר בלבד מטעה, כיוון שמדובר במחיר טיסה לכיוון אחד בלבד והוא אינו כולל גם את מחיר הטיסה בקטע הלוך ושוב מישראל לאירופה. ההפרש האמיתי במחירים יכול להגיע ל־150 דולר בלבד.

סופר "הארץ" מציין, כי על אזרחים ישראלים רבים העובדים במערכות הביטחון השונות חל איסור מפורש לטוס למזרח הרחוק בקווי תעופה העוברים מעל מדינות ערביות, להן אין לישראל קשרים דיפלומטיים.

המורה החיפאי שהרוויח בבורסה 1.5 מיליון דולר לא ישלם מס

בית המשפט פסק כי על שלטונות מס ההכנסה לשלם לדוד לוי, מורה למתמטיקה, 5.4 מיליון שקלים כהוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין

מאת ירח טל, סופר "הארץ" בחיפה

שלב נוסף במאבקים שמשקיעים שלטונות מס־ההכנסה להביא את המורה החיפאי שהרוויח, לטענתם, כ־1.5 מיליון דולר בבורסה, לשלם על רווחיו אלה מס הכנסה בשיעור של יותר מ־2 מיליארד שקל — נסתיים אתמול בכשלון שלטונות המס. בית המשפט המחוזי בחיפה קיבל את ערעורו של המורה למתמטיקה, דוד לוי (39), וביטל את כל הצווים שהוציא נגדו פקיד השומה חיפה. נשיא בית המשפט המחוזי, אברהם פרידמן, שישב בדין בתיק זה, חייב את מס־ההכנסה לשלם למורה הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין בסכום כולל 5.4 מיליון שקלים.

ראשית הפרשה לפני כשנתיים כאשר אנשי מחלקת החקירות של מס־ההכנסה עצרו את דוד לוי, מורה למתמטיקה בפנימיה המקצועית רתית כפר סיטרין, בחשד, כי העלים הכנסות של מאות אלפי דולרים. המורה נעצר לימים, אך שוחרר בפקודת בית משפט שלום בחיפה. לאחר מכן הועבר התיק לטיפולו של פקיד שומה חיפה וזה הוציא עיקולים על חשבונותיו ורכושו של המורה בסכום כולל של 701 מיליון שקל (ששווים אז היה כ־4.5 מיליון דולר). המורה עתר לבג"ץ, בטענו שהשומות שהוצאו נגדו וכן העיקולים אינם חוקיים. בג"ץ ביטל את העיקולים, תוך שהוא נוזף בפקיד השומה ומחייבו בתשלום הוצאות בסך 460 אלף שקלים (בשווי הכסף אז).

המורה המשיך לטעון, כי אינו סוחר בבורסה ומשום כך אין לחייבו בתשלום מס על רווחים שהיו לו בבורסה. פקיד השומה לא קיבל את טענותיו ובמאי השנה הוציא לו שוב שומות לשנות המס 1979־1982 על סך כולל של 1.3 מיליארד שקל. המורה שב השיג על השומות ואחר כך ערער לבית המשפט המחוזי. בדיון שהתנהל בפני נשיא בית המשפט המחוזי בחיפה, חזר וטען פקיד השומה כי רווחיו של המורה חייבים במס הואיל והוא סוחר בניירות ערך או שעיסוקיו בעסקאות אותן של "עיסקות אקראיות בעלות אופי מסחרי". פרקליטיו של המערער, עורכי הדין רן פינגר ויצחק גרינפלד הוכיחו במהלך הדיון בבית המשפט כי פקיד השומה קבע את גובה השומה בטרם טרח לבדוק את שנת המס האחרונה 1983, ועוד בטרם נודע כלל השגותיו של המורה על השומות.

בהחלטתו ציין השופט, כי כל עוד לא נקבעה על ידי פקיד השומה הכנסתו של המורה לשנת המס 1983 והשגותיו לגבי שנה זו טרם נבדקו, לא ניתן לקבוע שבדיקת הדו"ח ליום 31.3.84 מגלה קיומם של הפרשי הון בלתי מוסברים. לכן, הורה השופט לקבל את הערעורים של המורה ולבטל את כל הצווים שהוצאו כנגדו ושהיו נשוא הערעור. השופט הורה להחזיר את כל השומות לשלב הטרומי, שהוא שלב ההשגה, המתקיים בדיונים בין פקיד השומה לנתבע.

הרולד לוין נעצר כחשוד בסחיטה ואיומים מיהלומן

שוחרר היהלומן מוריס שיינמן שנעצר קודם כחשוד באותם מעשים

מאת נורית אמיתי, סופרת הארץ

הרולד לוין מרעננה נעצר בתחילת השבוע כחשוד באיומים וסחיטה מיהלומן מנתניה. השנה קיבל היהלומן מכתב בו הודבקו אותיות שנגזרו מעיתון באנגלית. היהלומן נתבע לשלם 82.5 אלף דולרים. שבוע לאחר מכן הגיע מכתב נוסף, בכתב יד, בו נדרש היהלומן לשלם את הסכום, ובתוספת ריבית. המכתבים כללו איומים על חיי המתלונן ואיומים לחטוף את ילדיו. תוך כמה שבועות קיבל היהלומן כמה מכתבים כאלה ולאחריהם נשלחו לביתו הקלטות שכללו הוראות לפעולה ואיומים. הסכום עלה ל־100 אלף דולרים — "עקב עליות המדד".

משטרת נתניה איבטחה את היהלומן ובני משפחתו. החשוד שנעצר בתחילת השבוע הוא בעל חנות מסגרות לתמונות ולדברי המשטרה נמצא בחנותו נייר מכתבים הדומה לזה שהתקבל אצל היהלומן וכן גם תיקי מטען חבלה. כן נמצאו חישובים של ריבית הצמודה לסכום הסחיטה הראשון — 82.5 אלף דולרים.

שיינמן נעצר ושוחרר בערבות

בפרשה זו נעצר תחילה היהלומן מוריס שיינמן שהוא קרוב משפחה של היהלומן הנסחט ומבוקש על ידי נושים רבים. שיינמן הוחזק במעצר במשך 12 יום וטען שאין לו קשר לפרשה. הוא נעצר בעקבות זיהויו על־ידי פקיד הדואר שקיבל למשלוח את הקלטת שנשלחה ליהלומן הנסחט. עם מעצרו של החשוד השני, התברר כי יש דימיון מפתיע בין שיינמן ולוין. בתנחה שדימיון זה הטעה את פקיד הדואר שוחרר שיינמן בערבות של מיליון שקל.

עיריית י־ם תגיש כתב אישום נגד אגודת העיתונאים בבירה

בגלל הקרנת סרטים שגרמה לחילול שבת ★ יוגש כתב אישום גם נגד האמרגן אמציה קפלן

מאת גדב שרגאי, סופר "הארץ" בירושלים

מנכ"ל עיריית ירושלים, אהרון שריג, הודיע אתמול ליו"ר אגודת העיתונאים בירושלים איתן אלמוג, כי העירייה החליטה להגיש כתב אישום נגד האגודה ונגד האמרגן אמציה קפלן, בגלל הקרנת סרטים ב"אולם שרייבר" בבית העיתונאים, הקרנה הגולשת אל תוך השבת.

האמרגן אמציה קפלן טוען כי בסינמטק והפועל בחסות עיריית ירושלים ובמימונה, מוקרנים גם כן סרטים אל תוך השבת, אך נגד מוסד זה לא הגישה העירייה כתב אישום.

שריג כתב לאלמוג, כי הפרת החוק "איננה הולמת גוף ציבורי כאגודת העיתונאים בירושלים ואין היא מוסיפה כבוד לאגודה". "אני מבקש לדעת, כתב שריג "אם אישרה מליאת אגודת העיתונאים הפרת חוק בראש חוצות על ידי חבריה".

מבדיקת "הארץ", עולה כי אכן גם בסינמטק, המופעל בחסות העירייה, מוקרנים בשבועות האחרונים סרטים, הגולשים אל תוך השבת.

ברכות לבביות
להנהלה ולעובדים של
הרץ – השכרת רכב
בחג ה־20
לפעילותה בישראל
הנהלת יפנאוטו בע"מ
יבואני סובארו לישראל

במסגרת שיפור השירות לציבור
יפעיל משרד הבטחון מרכז מידע
בו ניתן יהיה לקבל מידע בנושאים עליהם מופקד המשרד.
השירות יופעל החל מ־1.12.85.
קבלת המידע בטלפון 205144
מדי יום בין השעות 07.30־16.00
וביום ו' בין השעות 07.30־12.00

הכתובת שלך ושלנו ברחובות
הרצל 175

המועצה הציונית בישראל | עיריית ירושלים המחלקה לתרבות
במת ירושלים
בית העם (אולם ליאו מדלר) רח' בצלאל 11 שבת בבוקר י"ז בכסלו תשמ"ו 30.11.85 בשעה 11.00 בבוקר.
בהשתתפות: העיתונאי ד"ר אמנון קפליוק
פגישות עם יהודים בארצות ערב
היתכן דו־קיום בין דתיים וחילונים בירושלים:
עמנואל זיסמן — סיעת ירושלים אחת.
דוד ברגמן — מפד"ל
עורך ומנחה עוזי ברלינסקי
הציבור מוזמן | הכניסה חופשית

קרא מחר ב־
ידיעות אחרונות

בעיקבות פרשת הריגול בוושינגטון
מאת איתן הבר, יעקב ברזז, אראל גינאי

הטבח במאלטה
מאת אדוין איתן, שליחנו המיוחד

הזמרת הבקה זוהר חוזרת לארץ. ניו־יורק, סמים קשים, שיקום
מאת יהודה סתיו, ניו־יורק

פרס ומודעי: יחסים מורכבים
מאת אורלי אזולאי־כץ

אלבום היסטורי לבוב דילן. שנות ה־60, תנועת מחאה, חיפוש אחרי אלוהים
מאת אדם ברוך

מילא ברנר," חברת הדייג אטלנטיק, ביזנס במשבר
מאת לאה אתגר

17 שנים לטביעת הצוללת דקר. האם יתחדשו החיפושים?
מאת קובי ברוק

הכבוד האבוד של עבודות רסול – סיפור רצח
מאת אתי חסיד ורוני שקד

"השקל שלך".

מדוריהם של חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון, דידי מנוסי, סילבי קשת וזיוה יריב

במוסף לתרבות, ספרות ואמנות: נתן יונתן על נופים ואנשים בארה"ב

בית אבות
"נאות מרגוע"
היחיד במינו בארץ: אווירה ביתית, בריכת שחיה, 6 ארוחות מגוונות, טיפול ע"י אחיות מוסמכות, רופא ופיזיוטרפיסטים.
אם באמת אכפת לך, בקר אצלנו לפני שתחליט
08-473561

דרום אמריקה

מארץ האש ועד הקרנבל בריו
32 ימים: 14/1
מסלול יחיד במינו החודר אל חבלי ארץ שבקצה תבל – פטגוניה וארץ האש הכורכים בתוכם נופים נפלאים של פסגות האנדים, קרחונים, מישורי ענק (הפמפס), צמחיה נדירה ובעלי חיים שאינם מוכרים בחלקי עולם אחרים. נכיר את התרבות האינדיאנית ואת נופיה של צפון ארגנטינה, נבקר במפלי האיגואסו המדהימים ונסיים בחגיגה הססגונית ביותר עלי אדמות — הקרנבל בריו.
בצוות המדריכים:
דורון ברפל - 35 - נחשב לאורים והתומים של אמריקה הדרומית בזכות שנתיים ומחצה של מסעות ברחבי היבשת.

החברה הגאוגרפית - טיולים בסגנון אחר.
רח' טבריה 8 (פינת בוגרשוב 37), ת"א. טל. 03-284113 (5 קווים)

המקום הטוב ביותר לנהג הוא בתא הנהג של FL שלנו. אנחנו באמת מאמינים בכך. זאת מאחר ועשינו כל דבר אפשרי להפוך את יומו של הנהג לפשוט, בטוח ונוח ככל האפשר.
כפי שאולי כבר שמעת, וולוו ידועה כחברה הדואגת במיוחד לנהגים.
לכן אין זו הפתעה שהמשאיות שלנו בנויות עבורם. המכשירים בדיוק במקום הנכון — המושב נייד ואפשר להתאימו לכל אחד.
חשבנו אפילו על העליה אל תא הנהג. לכן בנינו אותו נמוך.
התא מרווח, מאוורר ושקט. שקט כמו במכונית רגילה. שקט יותר מכל משאית אחרת על הכביש.
מרחב הראיה מצויין: קדימה ואחורה.
הקפיצים החדשים שלנו מוסיפים לנוחיות ולנסיעה "רכה".
בטיחות היא כמובן השיקול החשוב ביותר. כל התא נבנה על בסיס הנחה זו.
נהג המרגיש טוב עושה עבודה טובה. הנהג רענן ועירני והתפוקה גדלה ומאחר ומחירו של נהג טוב הוא נתח חשוב מההוצאה הכללית, לא קשה לראות איך נוחיות הנהג מביאה לעסקים טובים.
אך יש שיקול נוסף. זו פשוט שאלה של התחשבות.

פעם VOLVO — תמיד VOLVO

מאיר חב' למכוניות ומשאיות בע"מ יבואנים בלעדיים של וולוו בישראל
מאיר-שחם, מפיצי משאיות וולוו, המסגר 50, ת"א טל: 330086

הארץ

יום ה, ט"ו בכסלו, תשמ"ו
28 בנובמבר 1985

ירושלים: רח' ההבצלת 2 טל' 224245־6 ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב נורדוי 20 טל' 661166־8 ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

תל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל־אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן העורך האחראי: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel — P.O.B. 233, Tel. 824261

אין לנדות את המורמונים

המפלגות הדתיות נחלצו למאבק נגד המרכז הרוחני והלימודי של העדה המורמונית, ההולך ונבנה בירושלים, כשלוחה של אוניברסיטת בריגהם יאנג אשר בפרובו, יוטה. נציגי המפלגות הדתיות בקואליציה שוחחו שלשום עם ראש־הממשלה בנושא זה. בשיחה קבע שר הפנים, הרב יצחק פרץ כי בדק את המצב המשפטי ומצא שבניית המרכז מתנהלת על־פי רשיונות שניתנו כחוק, ואף מאמציו, לא הצליח לגלות סדק משפטי שיאפשר לנקוט צעדים להפסקת הבנייה. במצב זה, לא נותרה לדעת שר הפנים ברירה אלא שהממשלה תורה באופן חד־משמעי להפסיק את הבנייה.

זה הלוך מחשבה המלמד משהו על יחסו של שר הפנים לחוק ולסדרי־ממשל תקינים: אם אי־אפשר להיעזר בחוק להשגת מטרה רצויה, מותר לעקוף אותו באמצעות החלטה ממשלתית חד־צדדית. אחרי ככלות הכל, זה רק חוק חילוני, שהתקבל בידי חילונים, והוא יכול לשמש מכשיר להשגת מטרות רצויות למפלגות דתיות — אך אסור שיעמוד למכשול על דרכן.

החוגים הדתיים — תחילה, הקיצוניים ביותר ואחריהם נגררו כרגיל גם מתונים — חוששים כי המרכז המורמוני בירושלים ישמש בסיס לפעילות מיסיונרית בישראל. החשש נובע מידיעה, כי פעילות מיסיונרית היא מיסודות האמונה המורמונית, וכי המורמונים עוסקים בפעילות מיסיונרית בארצות רבות בעולם. בהצלחה ניכרת. זה נכון; לעומת זאת, יש ארצות לא־מעטות בעולם, שבהן נוהרות העדות המורמוניות ואף נמנעות מלעסוק בפעילות מיסיונרית, אם משום שהדבר נאסר עליהן מטעם השלטונות ואם משום שפעילות מיסיונרית מנוגדת לרוח החברה שבתוכה הם חיים. בארץ יש מכבר כמה קהילות מורמוניות קטנות — הגדולה שבהן בירושלים, ובה קיים למעלה מ־10 שנים מרכז לסטודנטים מורמונים מחו"ל. המורמונים בארץ נמנעים מפעילות מיסיונרית, ביודעם את רגישות העניין הם אומרים, שאין בכוונתם לנהל פעילות כזאת, גם לאחר שיוקם המרכז החדש והגדול על הר הצופים.

לא זו בלבד שאין לבטל באופן רטרואקטיווי את ההיתרים שניתנו למורמונים, להקים את מרכזם בירושלים, אלא שיש לחייב בדיעבד את ההחלטה לתת להם היתרים אלה. המורמונים היו מאז ומעולם ידידי ישראל. חרף השוני בין אמונותיהם ודיעותיהם לבין אמונותינו ודיעותינו, הם חשים הזדהות עם העם היהודי, עם מדינתו ועם בירתו ירושלים, ומביעים הזדהות זו בדרכים שונות. יהיה זה מוזר ביותר אם ננדה דווקא קהילה ידידותית זו מירושלים, האמורה להיות פתוחה לפני כל הדתות.

הוותיקאן בוחן רפורמות

האפיפיור יוחנן פאולוס השני כינס השבוע ברומא סינוד שלא מן המניין, של הבישופים מרחבי העולם, כדי להעריך את השפעת ועידת וותיקאן־2, שנערכה לפני 20 שנה. באותה ועידה, הוחלט על רפורמות מרחיקות־לכת הן בעניינים ארגוניים של הכנסייה הן בתחום הדוקטרינה הקתולית, ובתוכה שאלת היחס אל דתות אחרות, היהדות בתוכן.

נראה כי הנושא האמיתי בדיונים, שימשכו כשבועיים, יתייחס פחות לסקירת העבר מאשר לבחינת ההווה. בצמרת הכנסייה יש חלקים מתקדמים וחלקים שמרנים, החלוקים בדיעותיהם על השפעת הרפורמות מלפני 20 שנה. הליבראלים בכנסייה — בעיקר מאמריקה ומצפון־אירופה טוענים כי עתיד הכנסייה במאה ה־21 תלוי בהמשכת הרפורמות, שנתכרסמו מאז 1964, ובמתן יתר עצמאות לוועידות הארציות של הבישופים, החייבים להתאים את ביצוע עיקרי האמונה למצב המקומי. השמרנים טוענים כי [illegible] מערערות את המערכת הארגונית היהירת של הכנסייה.

שאלות אלו מתמקדות בשלושה נושאים, שעל סדר יומו של הסינוד:

א) סמכויות הגופים האזוריים של הכנסייה;
ב) היחסים בין צמרת הכנסייה הקוריה בוותיקאן לבין האפיפיור;
ג) ריאורגניזציה של הקוריה והשאלות התקציביות.

לכאורה, אלה נושאים פנימיים הנוגעים לקומץ אנשי־כמורה בכירים, אך לאמיתו של דבר, הן עלולות להיות גורליות לקשר בין הוותיקאן לבין מאות מיליוני מאמינים ברחבי העולם. די להזכיר את תנועת הכמורה העממית, אשר העמידה חלקים ניכרים מהכמרים באמריקה הלטינית ובאסיה לצד תנועות שמאלניות ומהפכניות, כנגד המשטר הרודני המקומי. התייצבות הקרדינל של מנילה לצד מבקרי משטרו של מרקוס בפיליפינים, מלמדת שהקרע על רקע חברתי אינו מוגבל לשכבות הנמוכות של הכמורה.

ועידת ותיקאן־2 הדגישה את חלוקת הסמכויות בין האפיפיור לבין הקרדינלים והבישופים. תמורה מלאה ברוח זו לא נעשתה מעולם. בימי האפיפיור הנוכחי הודגשו שוב הסמכות הבלעדית של האפיפיור, וסמכויותיה הביצועיות המרחיקות־לכת של הקוריה, שהיא מעין ממשל פנימי של הכנסייה בוותיקאן. היום יש בקוריה 30 מחלקות עם ביורוקרטיה מתפשטת, הגורמת גירעונות גדולים בתקציב הוותיקאן. הרפורמיסטים סבורים כי מספיקות שתי מחלקות — האחת לארגון ומינהל והשנייה לכספים ורכוש.

ספק אם התכנסות של שבועיים תוכל להתמודד עם השאלות הרבות והקשות. אך אין כמעט ספק שהתשובות שיינתנו ישקפו את נטיותיו השמרניות של האפיפיור הנוכחי.

תסמונת קלושמרל

בעיסוקינו, איננו רחוקים מאותה עיר שכל מעייניה היו בבניית המשתנה הציבורית

מאת יואל מרקוס

דברים מבזיקים קורים בארץ הזאת. למשל, שר האוצר שלנו — מי שבשבוע אחד גם היה מוכן להתמודד על ראשות הממשלה וגם לכהן כטכנוקרט בממשלת מיעוט — התרים את ישיבת הממשלה שדנה בתקציב המדינה. חידוש עולמי לכל הדעות. ואת משום ששר הבריאות עלבו בו, לדבריו, כשכינה אותו "מניאק". בעוד עם ישראל עסוק בניתוחים פילולוגיים של המונח — האם זהו מניאק משורש המלה הערבית "מניוק" (שוכב משכב זכר) או מניאק משורש המלה מנייק באנגלית, שפירושה מטורף — מכחיש גור שמלה זו עלתה בכלל על דל שפתיו. לכאורה, דבר קל לבדיקה. אך המשתתפים הרבים באותה פגישה סגורה לקו באמנזיה קולקטיווית המזכירה כנראה כמו איידס (עכברה). גם מזכיר הממשלה לא יכול היה להיזכר אם פרס שלח או לא שלח מכתב פיטורים לשרון, ואינם יכולים להיזכר אם היא באמצע. אין זמן אפילו לצחוק כי המשבר, מבשרות הסתורות, רציני: מודעי דורש לפטר את גור וגור דורש לפטר את מודעי. השאלה הגורלית היא מתי, אם בכלל, יכנס יצחק פרץ לתמונה, במסע דילוגים גואל שיציל שוב את האומה.

דומה שלקינו בימים אלה בתסמונת קלושמרל. אותה עיר מהספר ומהסרט הצרפתיים, המתארים איך עיר שלמה התעסקה, השתגעה, בבניית משתנה ציבורית במרכזה. הנושאים המרכזיים נדחקו לקרן זווית בשל התעסקות בסוגיות שאינן עולות בחשיבותן על מה שהעסיק את קלושמרל. אמנם כבר מתרחש בקולומביה, ומי צץ למרכז הדרשות אם לא הישראלי המשורין, איזה אלוף משנה יודע מכאן, בתל־אביב. שאפשר היה להציל את הילדה הלכודה בבוץ. וכשגורל העולם תלוי בפיסגה שהוטל עליה איפול, מי אם לא הכתב המדיני המוכשר של הרדיו נותן להבין כי אילו היו שם עיתונאים שלנו, הם היו עושים מה שלא עלה בידם של 3000 מטובי העיתונאים הבינלאומיים. "הם כבר היו מגלים משהו". מי כמונו באמת גאוני עולם.

שריד, צפיר וחמיר

הלב כואב לראות איך מפלגה שלמה בעלת זכויות היסטוריות נעלמת מהמפה, ואילו סכבי "מוקי" בטלוויזיה מגוללים ירידה הכלים ומת־חכמים לו לד"ר בורג ושבאותו ערב רחוקא זכה לסימפטיה שליט באמצע יתו של כל משפט היוצא מפיו הראתה מצלמה את פניו של זבולון המר עושה "פרצופים". גם זה חידוש עולמי. ותמה הבי איך היה מגיב נסים משעל, אילו כשעה שהיה מציג את שאלותיו והאכבות היתה המצלמה מציגה את העוויות פניו הלגלגניות של קודמו בתפקיד יעקב אחימאיר. הסוכנות הדתית מציאה הבוזה האוסרת על חבריה לשהות יותר מ־70 יום בשנה בחו"ל, וכל שהות שלהם אסור שתעלה על 21 ימים רצופים. המסכנים, עליהם לנסוע ארבע פעמים בשנה כדי למלא את המכסה. כמובן איש אינו מתייחס לעיקר: מי צריך סוכנות יהודית כשההגירה העיקרית לקיומה — העליה — איננה עוד.

יצור מהמאדים שהיה בא לארץ ודאי היה מסיק ששלושת הנושאים המרכזיים המעסיקים את העם היושב בציון הם שריד, צפיר וחמיר. (שרון אינו כרגע בדרשות, כי על פי ההלכה, נסע לקולומביה להביא מלאי חדש של בוץ להסיח בממשלה). טוביה צפיר עשה באמת פארודיה מוצלחת, שבלטה במיוחד בגלל השיממון של התוכנית "סיבה למסיבה" שבמסגרתה שודרה. אבל הסקץ', שכבודו במקומו מונח והכל זאת אינו אלא סקיץ, נהפך אצלנו לאירוע מרכזי המשודר במהדורות "מבט לחדשות", וראיונות עם צפיר משתרעים על פני עמודים שלמים ומתפסים חצאי שעות ברדיו. לא ראש הממשלה ואפילו לא יועציו שיש להם כרוך כלל חוקה על פרוטמה, זכו לכך באחרונה. שריד היה לאיש מרכזי בזכות נסיעותיו לחו"ל, ואף זכה לכך שראש הממשלה באופן אישי יתקשר אליו כדי לדעת מתי הוא חוזר. ולפי דעי הוא טילפן כבודו. ייתכן שהוא חוקא אחד השרים היחידים שיש צי־דוק לנסיעותיו, אבל זה באמת לא חשוב. שריד הוא מה שמכנים "פרס", פרצוף דורש סטירה שעליו תל המתגם העירוני — תפליק מדי בוקר סטירה. אם אתה לא יודע למה, הוא יודע. הד מירת כן, ומיר הוא הרשע הלאומי. בכינוס יש"ע נשמעים דברי הסתה למרד המשאל דעת קהל מראה ש־30 אחוז מתושבי קריית ארבע מצדדים במאבק מזוין נגד פינוי, ואילו שמיר מביע לפטור את היועץ המשפטי לממשלה על שהעז לראות בכל הנ"ל סימפטומים הגובלים בפלילים. פרים יוחדיים.

תודה לאל שיש לנו כל שעה חדשות, אחרת לא היינו שומעים איך מבטא פרס "גוי" בשבע שגיאות. "הכללי", הוא אומר במרכז העבודה. "אנחנו המדינה היחידה שיש בה כל שעה חדשות". אשר חכמה תשאר בחיים. לא מדינה יחידה ולא בכל שעה. לפעמים שלוש פעמים בשעה, ומי שמשוקק במתג בין גל ב' לגלי צה"ל, עשוי לשמוע שש פעמים בשעה חדשות. מילא, אמר דבר שטות. זה קרה גם לראשי ממשלה. אך מי היה מאמין שרשות השידור תיתלה בדבריו כאילו היו משלי מאו טסה טונג, ולפתע אנשים מתעסקים בנושא במלוא הרצינות. כבר מושגת הבנה בין המערך לליכוד איך לעשות קיצוב בחדשות, ומי יודע — אולי לשדר רק חדשות טובות כדברין הצבועים של גתנאלם, שהתרגזו על זה שהשיב לו כי שניים ועוד שניים הם ארבע והרגזו בטענה ש"הוא יודע יותר מדי".

ועוד אנו עסוקים בסוגיה זו ועל הפרק השאלה, מדוע נהנים אלפי בכירים במדינה, בשתיקה, הדיוט והאגאיום לכל ימי חייהם מריפוי חינם על חשבון המדינה? השאלה שעוד לא נשאלה זה 15 או 20 שנה (מאז קיים ההסדר) ומן הדין שתישאל עתה. לפי הכלל מוטב מאוחר מאשר לעולם לא: מה על כל אלפי הנכבדים והכאבים שאירוע מולם ולא היו חו־לים? כלום ייענשו משום שלא היו בר־יאים ולא ניצלו את זכויות ריפוי־חינם המגיעות להם? האם לא מגיע להם פיצוי כלשהו. למשל איזו הלבו קטנה נוספת?

האגב נושאים רציניים. רב ברנשאר כינס השבוע מסיבת עיתונאים ודמאר־סות כדי להודיע שמבואו ואילך ימני־ רלו התוכות פרישמן ונוריון — פרשת מים בתולדות עם ישראל, ללא ספק. נשאלת השאלה, אם אין זו מזבוע הציבורית, לאחר שישלים את שליחות המיבדיל, להתפנות לעסוק במה שהמדינה הזאת זקוקה לו. באמת זה כבר משתנות ציבוריות. אם זו אינה המשימה הלאומית הבאה, לפי אמות־המידה של הימים הללו, מי יאמר לנו משימה לאומית מהי?

אופ"ק איבד השליטה

משבר כלכלי מאיים על מדינות המפרץ הפרסי

מאת אליהו סלפטר

אפשר שעוד מוקדם לאופ"ק לברך ברכת הגומל; לפי שעה נראה כי ארגון מפיקי הנפט איבד את השליטה על ריסון התפוקה, ובכך אבד לו כוחו כקרטל לקבוע את המחירים. מכיון שמדינות שאינן מאורגנות באופ"ק מפיקות כיום יותר נפט מאשר חברות אופ"ק, ספק אם משמעת עצמית גדולה יותר היתה משיבה לקרטל את השפעתו על רמת המחירים העולמית.

ב־7 בדצמבר תתכנס בז'נווה מועצת השרים של אופ"ק, בתקווה להחזיר מקצת מהמשמעת לקרטל. אך גם ראשי הארגון מביעים ספקות לגבי יכולתו למנוע ירידה תלולה במחירי הנפט באביב הקרוב. בראיון ל"הרלד טריביון" האמריקאי הבהיר שר הנפט של ערב הסעודית, השייך אחמד זאכי ימאני, כי בשנה הבאה תהיה מלחמת מחירים בין המפיקים, והתוצאות בלתי מרוסנת עלולה להוריד את המחירים מתחת ל־20 דולר לחבית (לעומת המחיר הרשמי של 27—28 דולר, המחיר של אופ"ק לנפט מאיכות גבוהה). ימאני ציין, כי הדרך היחידה למנוע מלחמת מחירים היא בכוונת גם של מפיקים מחוץ לאופ"ק לצמצם את התפוקה, לפי הירידה הצפויה בביקוש בחודשי האביב. אך הוא הד־גיש, שמדינות מחוץ לקרטל אינן נכונות לשתף פעולה.

ימאני מעריך, כי בקיץ הקרוב המפיקים שמחוץ לאופ"ק לא ישתפו פעולה בתיאום ובצמצום התפוקה. "אף ייתכן שבקיץ 1987 הם יבינו בעובדות החיים", אמר. בהעדר הסכמה על המחירים מצד בריטניה, נורווגיה וגם [illegible] "המדיניות של נשיאה בעול לבדנו", אמר ימאני. (ערב הסעודית מסוגלת להפיק 10 מיליוני חביות ליום).

אולם הסעודים חוששים פחות ממלחמת מחירים מכפי שאפשר להסיק מדבריו של ימאני. אופ"ק מפיק כיום כשליש מהנמכר בשוק העולמי. לעומת שני־שלישים בשנות השבעים. ההפקה בערב הסעודית זולה בהרבה מאשר בשדות נפט רבים, הן במדינות אופ"ק ובעיקר מחוצה לו. ירידה במחירים מקנה אפוא עדיפות יחסית ניכרת לערב הסעודית. מאז ספטמבר היא נוטשת, האחרונה באופ"ק, את השמירה על המחיר הרשמי של הקרטל. היא הנהיגה שיטת "נט בק" (החזר נטו) המחשבת את מחיר הנפט הגולמי על פי המחיר בשוק של המוצרים המזוקקים, כגון בנזין. לפי שעה מגבילה ערב הסעודית מכירות אלה ללקוחות שיש להם בתי זיקוק ומערכות שיווק משלהם, אך כבר עתה המדובר במיליון חביות ליום, כלומר ברבע מכלל התפוקה.

הגדלת הביקוש — זמנית

הפצצת מסופי הנפט באי חארג על ידי מטוסים עיראקים צמצמה במידה ניכרת את יכולת השיווק של איראן, אשר עד לתקופה האחרונה ייצאה כ־1.5 מיליון חביות ליום. אך הפחתה זאת אוזנה על ידי תוספת בשיווק עירקי כ־500 אלף חביות ליום, עם פתיחתו בראשית החודש של צינור חדש המוביל נפט דרך ערב הסעודית אל ים סוף.

היציבות היחסית במחירי הנפט בשבועות האחרונים [illegible] "מנות לשולחן" במחירים נמוכים מאלה שקבע אופ"ק, כדי להימנע לפחות מהכמות שהותרה על ידי הקרטל. בעבר איזנה ערב הסעודית עודפי תפוקה של שאר החברות, בצמצום את הפקה הרבה מתחת לכמות שנקבעה לה. ערב הסעודית מנצלת השנה הזאת בזמן מלא מכסתה — 4.35 מיליוני חביות ליום. לעומת תפוקה של כ־2 מיליוני חביות בלבד בחודשי הקיץ. [illegible] "עיפ מהמצב בשוק", יקשה למנוע לחצים להורדת המחירים כבר ברבע הראשון של 1986.

המפיקים מקווים שארה"ב לא תאפשר ירידה גדולה יותר על המידה במחירים. לירידה אל מתחת ל־20 דולר לחבית, עשויות להיות תוצאות קשות ביותר לגבי יציבותה הכלכלית — והפוליטית — של מקסיקו, וואשינגטון תפעל כמיטב יכולתה למנוע זעזועים אצל שכנתה ובעלת בריתה. כמו כן, ירידה תלולה במחירי הנפט יכולה לזעזע את הבנקאות האמריקאית: חברות הנפט קיבלו הלוואות גדולות מחשובי הבנקים. חלקים גדולים של המשק האמריקאי מתבססים על נפט — במחירים הגבוהים.

בעוד היציבות העולמית הכללית והיציבות המקצועית מרכזת לדרוש על השלכות צמצום הביקוש בצד התפוקה ועל התוצאות הפיננסיות הכלליות, יש להתעתדות זו תוצאה לא פחות בולטת בצד "המיקרו", הדינו השפעת הירידה בהכנסות הנפט על עולם העסקים של המדינות שהתרגלו לשפע כזה בדרישה הן כמעט בלתי מוגבלת.

תיאור חי של המצב ניתן באחרונה בכתבה של אחד העורכים הבכירים של הירחון האמריקאי "מינהל בין לאומי". "בפרברי כווית־סיטי המחסנים גדושים בסחורות שנועדו בה־קרו לעיבוד ולאיתן. צי משאיות, אשר בעבר שיגשגו מעסקי סחר מעבר עם שתי המדינות השרויות עתה במלחמה, עומדים במגרשי חניה ואבלים. [illegible] אשר בעבר [illegible] 30—100 אחוזים, מדברים עתה על שמירת ברכה פשוטות רגל ועל קשיי נזילות".

משתמשים בעתודות

ההכנסות מיצוא נפט ירדו פלאים הן בכוויית והן בערב הסעודית. התל"ג לנפש ירד מ־20 אלף דולר לשנה לפני חמש שנים ל־13 אלף דולר בשנה הנוכחית. הממשלות נאלצות להשתמש בעתודות או בהכנסות מהשקעות חוץ, כדי לממן את תוכניות הפיתוח השאפתניות אפילו במתכונתן המצומצמת. מעריכים, כי כ־1,500 חברות סעודיות סובלות מקשיי נזילות. במיוחד נפגע ענף הבניה. לחברות שוכרישי, אחת מהחברות הגדולות בעצת, יש חובות של כ־400 מיליון דולר לבנקים המסחריים. גם בחברות ככסי האמריקאית מרגשים קשיים. אומר אחד ממנהליה "בעבר כשזכית במכרה, נהגה ממשלת ערב הסעודית להעביר מיד מקדמה בסך 20% מערכה של העבודה. כיום המירב הוא 10%, וקבלנים רבים סובלים מקשיי נזילות בגלל הפיגורים בקבלת התשלומים במהלך ביצוע העבודה".

יציאת הפועלים הזרים, בעיקר בגלל השפל בבניה, השפיעה על מכירות מוצרי צריכה וגרמה להורדות מחירים הן בכווית והן בערב הסעודית. השגשוג הגדול במכירות מכשירי טלוויזיה, רדיו, וידאו וכו' נבע מקניות של הפועלים הזרים, אשר לקחו את מוצרי האלקטרוניקה לארץ מוצאם בתום תקופת ההתעסקות. מכירות מכוניות ירדה ב־25% בשנה האחרונה. סוחרים נאלצים למכור מוצרים בני־קיימא במחיר הקרן כדי לממן את האשראי החוזר.

צד נוסף במשבר הוא מצוקת מפעלי ההרכבה שהוקמו בתקופה בה־ דיטות הנפט העשירות במפרץ. בשל גאווה לאומית, הוקמו מפעלי הרכבה מקבילים בכמה מהארצות, ונוצר עודף כושר־תפוקה גם בימי השגשוג הכ־כירות. בנק התעשייה של כווית השקיע בעשר השנים האחרונות ב־325 מפעלים תעשייתיים. אשר לרבים מהם אין עילת קיום. [illegible] אותן החברות שהקימו בשעתן את מפעלי ההרכבה.

אנשי העסקים בערב הסעודית ובכווית דורשים עתה מממשלותיהם להטיל מכסי מגן גבוהים — "להגנה על התוצרת המקומית". אך בנקאים מטילים ספק אם מכסים כאלה יפתרו את הבעיה. "בעוד שנתיים־שלוש יהיו כאן הרבה מפעלים סגורים", מבטא אחד מחשובי הבנקאים באזור המפרץ.

מירוץ לשום מקום

קיסר, חסר ניסיון פוליטי, עומד בפני כישלון בניסיונו להקטין את הוועדה המרכזת

מאת יהודית וינקלר

אילו היו בודקים בהסתדרות בד־יקה מוסמכת מה הם הגורמים לתדמיתה השלומיאלית והמסורבלת עד לעייפה, ללא ספק גודלה של הוועדה המרכזת, בת 42 חברים, היה מתגלה כאחד המרכזיים. ישראל קיסר עומד עתה בפני כישלון כמעט ודאי בניסיונו להביא לצמצומה ביותר מ־20%. מאותן סיבות עצמן שהביאו לניפוחה ההדרגתי בשנות כהונתו של קודמו. בעוד כשבועיים, כשייערכו במרכז מפלגת העבודה הבחירות החשאיות למועמדים לקדנציה ישנה וחדשה, קיסר ומפלגתו ייאלצו להודות כי הפרקטיקה שאינה מתחשבת מל־כתחילה במבנה, תובעת מחיר יקר.

הוועדה המרכזת, הגוף הביצועי העליון של ההסתדרות, ממשלתו של הארגון הוולונטרי הגדול במדינה, נועדה במקורה לשמש מנוף להוציא לפועל החלטות המתקבלות בוועידה הכללית ובמועצת ההסתדרות. בר בכך, היא אמורה להנחות את חברת העובדים בעיקרי מדיניות, ולהאציל סמכויות למינהלת חברת העובדים ולוועדה המנהלת שלה. המציאות לפועל את החלטות המוסדות ההסתד־רותיים הנבחרים. תבוסתה של מפלגת העבודה בבחירות של 1977 לכנסת הפכה את ההסתדרות למבצר יחיד של השמאל, וממילא היא נהפכה ליעד פוליטי וכוחני לפליטי השלטון מתקופת המהפך במדינה.

הלחץ על ירוחם משל לשתף בוועדה המרכזת מספר הולך וגדל של עסקנים ביצר את כוחו כאחד המרכזים במפלגתו; מוצאת פרס והכין עלו אליו לרגל, ובקומה החמישית הוא היה כליקל, ככל שתפחה הוועדה המרכזת וככל שיותר עסקנים מצאו חסות תחת כנפיו. משל יותר עם ועדה מרכזת המונה יותר מארבעים איש, היה סמל להתאבנותה של ההסתדרות כמנגנון המפרנס את עצמו עם קפלי שומן עבים.

ביטחון מופרז

עם מטען זה כבר ומשמעותו, בשעת בחירתו של קיסר הפיחה צ־פיות לשינויים בה מפליגים, עד שספק אם יהיה בכוחו לישמם, אפילו במהלך שתי קדנציות, ואפילו יקדיש את מירב עתותיו לרפורמות הנחוצות לה. אחת המרכזיות שבהן, צמצומה של הוועדה המרכזת — דומה שטופחת עתה על פניו.

תחילת כישלונו הראשון של קיסר נעוצה בחוסר ניסיונו הפוליטי. הב־טיחו להתבשם מהצלחותיו בבחירות מול ח"כ יעקב שמאי מהליכוד, מועמד כמעט אלמוני שלא הצליח לגייס אפילו תמיכה נרחבת של ראשי הליכוד בשיא מערכת הבחירות. קיסר נכנס לקדנציה הבחירות הראשונה שלו על ענני האופוריה של מסע הבחירות. הוא שרוה סירע מצד ראשי מפלגתו, הגג את ניצחונו המלא, ניצחון שהפיח בו ביטחון מופרז כי יוכל לקצץ ולשנות. [illegible] במהלך מערכת הבחירות ולאחריה אינו דומה למציאות ההיסטורית, שבה עליו להתמודד לא אל מול הורקורים עם יריב המוגדר כמועמד הנתות של הסיעה האופוזיציונית, כי אם עם מוקדי־כוח פנימיים במפלגה, האמונים על מלאכת הקומבינציות. וככל שמספרם גדול והקשרים הפנימיים ביניהם סבוכים, דרושה מידה גבוהה של תחכום להתיר את הסבך. בעיקר כאשר הפנים הן לניקוי השולחן, כפי שקיסר התכוון לעשות.

הוא מסר ידיו על ההחלטה המאלצת את חברי הוועדה המרכזת, המכהנים שתי קדנציות והמבקשים לכהן בשלישית, לגייס במרכז מפלגת העבודה רוב של 60% לקבלת האשרה. קיסר האמין כי משאלת הלב שלו, להרחיק מהשוקת ההסתדרותית לפ־חות את חלקם של המתמודדים על קדנציה שלישית, תתגשם מכוח מעמדו ותדמיתו כרפורמטור. אלא שמשוכת ה־60% לא לוותה בתנאי נוסף, היינו — לא עלה בידו להבטיח כי ההצבעה במרכז המפלגה תהיה רק בבחינת אשרת כניסה למירוץ העיקרי והסופי במרכז המפלגה. הרוב המפתיע שזכו לו כמה מוותיקי הוועדה המרכזת, שהכימיה בינם לבין קיסר אינה בדיוק יפה להתפקד הדמוני. הרפו את ידי קיסר, והוא נאלץ להר־דיע לאחר ההצבעה על ויתור מצדו לדרוש מהם לשוב ולהתמודד בשלב הסופי.

המפלגה מצרה, אף שהליך בחירת הוועדה המרכזת מרתק את תשומת לבה במקום העשוי לקבוע דפוסים בעתיד לקביעת מועמדים לכנסת ולתפקידים בכירים אחרים. לא ניסחו את כללי המשחק עד תום. לא נקבע באופן ברור בעוד מועד, כי אשרת ה־60% אינה בבחינת קדושה, ולא נקבע, כפי שצריך היה להיקבע בשלב מוקדם לכדי, על פי אילו קריטריונים ייבחרו כלל חברי הוועדה המרכזת החדשה. בהעדר סידורים מוקדמים אלה, נוצרה מראש הסיטואציה שקיסר אינו יכול לפתור — [illegible] באשרה מתקבן המפלגה ועד כשישה בעלי התפקידים משריינים בסך הכל 12 מקומות שמוקמו בוועדה המרכזת החדשה. הוסף לאלה את חלקת אלוהים הקטנה של מפ"ם — שישה שבעה אנשים, וליבראלים העצ־מאים, "יחד", "אמץ", העובד הדתי — מנדט לכל אחד, וכבר יש וועדה מרכזת בת 24 חברים, ומה על הגר־דים המקצועיים, מועצות הפועלים, עיירות הפיתוח, ועדים גדולים, צעי־רים, חברות? היעד של 30 נותר מאחור.

לצאת בכבוד

מקור טוב במפלגת העבודה אמר לי בעניין זה כי כל המהלך נכשל — על זה כבר אין חולקים. השאלה היא איך יוצאים מזה לדעתו, צריך היה להמשיך ולהרכיב את הוועדה המרכזת בצורה מסודרת, כבעבר, כדי שלא לטעת אשליות ואחר כך להבטיש את הבעצים, כשיתברר שהוועדה המרכזת החדשה מונה 40 איש לפחות. עתה יושבים ח"כ עוזי ברעם, רענן כהן וח"כ דוד ליבאי על חלוקת המכסות למתמודדים בקטגוריות השונות; כמה מקומות יוקצו למתמודדים ממועצות הפועלים, מהאיגודים המקצועיים הארציים, מהוועדים הגדולים, וכו'. שלושת מזכירי מועצות הפועלים הגדולות תובעים מקום בזכות גודלם, נציגי המועצות בעיירות פיתוח דור־שים מנדט בשל ייחודם, באיגודים המקצועיים מבקשים להבטיח כיסא על פי גודלם ומשקלם, ויש ביניהם מזכיר ארצי. חזיק המסרב עקרונית להתמודד משום שלטענתו, הוא זכאי מעצם תפקידו למקום בכוח.

האשליה שהפיח קיסר הביאה גם להתמודדות על מה שמכונה "שטח ההפקר" שבין השיבוצים, דהיינו תחרות חופשית של אישים מהמפלגה הרואים עצמם מתאימים לשבת בוע־דה המרכזת. השדולה שהם מנהלים מזכירה את אווירת המירוץ לכנסת. — הם משגרים מכתבים לחברי המרכז, תולדות חיים, תוכניות עבודה בוועדה המרכזת החדשה. דוגמה טובה לכך הוא מתי דוד, חבר הנהלת הסתדרות עובדי המדינה, שהתפרסם בעבר בד־כות דעותיו הניציות בנושאי מדיניות חוץ וביטחון וכאופוזיציה לממסד ההסתדרותי. "אינני איש של, אלא אדם לשמי", מבטיח דוד, וממנה שורה ארוכה של תפקידים שבהם כיהן, שלא תביא עסקן כלשהו. "יש הרבה כנסים הסתדרותיים ומעט שינויים ממשיים... יש הרבה שמרנות בתוכנו ומעט חדשנות בתנועתנו". זו כאמור רק דוגמה אחת מני רבות לסגנון ההתמודדות החדש, בעקבות האשליה שהמשחק פתוח והרפורמה בשער.

לאשליה זו תהיה השלכה ישירה על טיבה של ההצבעה במרכז המפלגה — מרוב מועמדים צפוי פיצול קולות גדול, ובהכרח הולכים ומתגבשים בלוקים, אותם הבלוקים עצמם שהכירו בעבר לתיעוש המחנות ומרכזי־ הכוח, בעיקרו של דבר, זו התארגנות לגיטימית — [illegible] מחברות השמאל, ובשרש מתעשיה הבאוית. האביטן מאיגוד הימאים מקי־מים בלוק, משמע שיש מתחרים גייסות שיש להתחשב בהם.

מה המוצא? — קיסר יכול לצאת בכבוד מהפח שטמן לעצמו, בהקמת מזכירות מצומצמת. היא תהיה בפועל הוועדה המרכזת הקטנה הקומפקטית שלה הוא מייחל ושאותה הציג כיעד ראשון לשינוי. כך, בקדנציה הבאה הראשונה יוכל להוכיח לקראת סוד־ רותהרכבה של הוועדה המרכזת בעוד ארבע שנים, כי צריך ואפשר להעמיד בראש הפירמידה ההסתדרו־תית גוף שריר, יעיל וסמכותי ול־השאיר את הכיבודים הסימבוליים לוועד הפועל.

דגש חזק / ישראל אלדד

פחדיו ועצותיו של יוסי שריד

היו ביישוב ימים של סכנת מלחמת־אחים, אך מי שמנע אותן היה דווקא הימין המיליטאנטי, שאמנם היו לו גדודים ונשק, אך אלה כוונו רק נגד אויבים מחוץ ולא נגד יהודים מבית

שמיעתי נפגמה קצת. נבדקתי. ונ־תבר שאכן קצת כבדה אוזן ימין. אולי זו הסיבה שאינני שומע שאון גלים העולה מן הימין להטביענו בים דמים של מלחמת אחים, או מלחמת אזרחים, כפי שיוסי שריד מעריך לכבותנו ("הארץ" 21.11.85). הוא רואה ושומע מתוות המשיים על מפקדים ארגוניים, עולים להשמיד ולהרוג כל מי שהוא בעד נסיגה מיהודה ושומרון. לא איש התנגדות פאסיווית או אף אקטיווית של מתנחלים, שחלילה באים כוחות צבא ממלכתי להוציאם מבתיהם (איש עקדתו אמר שהיה מתנגד בכוח, אילו באו להוציאו מביתו), אלא ממש גדודי לוחמים אקטיוויים. גם מרבוני יהודים מבחומי השלוחן תמונות אימים מתאר שריד, איך הוא נשאר כמעט אוחזן ויחיד, מתנבר בכיתו מאימת הטרורצחים המתנחלים.

כזכור, השתתף שריד בשפוט כבנם ראשון של היפוכונדרים. אני מניח שלא ישכח להזמינו לכנס פאראנואי־ דים גם אינני בטוח עקרונית, שיוסי שריד שונא כל מלחמת אחים. מלחמות האזרחים האמריקאית או הספרדית ודאי מוצאות חן בעיניו. אף שלא הכל נהגו שם על־פי החוק הקפדני. משמע, לא עצם המלחמה בין אחים ואזרחים מרתיעה אותו, כי אם המטרה. אם הם חלילה יימצא רוב לביטול הדמוקרטיה — וכבר היו דברים מעולם — שריד יהיה גם יחיד מלחמה אליה, ואף ישתתף בה.

אילו קרה הנס

אך למה לנו להפליג בספקולציות של פאראנויה, אין שום סכנה של מלחמת אחים בישראל, והודאי לא מן הימין. גם לא מי ששולל, כעו"ד העצני, לגיטימציה מממשלת ישראל לצוות על נסיגה מיהודה ושומרון. לא למלחמת אחים הוא מתכוון ומתכונן. גם לא כל אי־ציות לצו שכזה היא בגדר מלחמת אחים. ואילו קרה למשל הנס — והלואי שיקרה — והלוחם הגדול מברוקלין נגד הנסיגה, הרבי מליבאוויץ' היה בא בהמון רב, בראש מאה אלף יהודים לחברון עיר אבותיו, מה היתה ממשלת ישראל עושה האם יוסי שריד היה מייעץ להציב נגד מאה אלף שבי־חברון כאלה (בלי נשק) את צה"ל, כדי למנוע את עלייתם לארץ־ ישראל ולחברון? על־פי "ספר לבך", או הסכם שנוי עם חוסיין? האם עלייה כזאת לחברון תיחשב בעיני שריד למלחמת אחים ?

גם הספרים הלבנים הנם היו לגישה מים על־פי החוק המנדטורי הבין לאומי, הלהמבו בו כולנה אכן, גם בי־מים ההם היו סכנות של מלחמות אחים, אך מי שמנע מלחמות אחים היה דווקא הימין המיליטאנטי, שבניגוד לנושאמונים, באמת היו לו גדו־ דים ונשק, אך אלה כוונו רק נגד אויבים מחוץ ולא נגד יהודים מבית. פעמיים מנע בגין מגע מלחמת אחים, כזכור לך, יוסי שריד. ובמעשי אל־ מת ביישוב, פתחו הבריך מהשמאל.

התנגדות לנסיגה מארץ ישראל, לפירוק יישובים יהודים, חלילה, התנגדות תהיה גם תהיה; מלחמת אחים — לא, ודאי לא מצד הזה.

אמת, נכון, כל אחד מאתנו יש בו מידה של פאראנויה. גם בי. אני מלא פחד לגורל היהודים בעולם. ובייחוד לסיבות הפאראנויה של יוסי שריד — הברות מתגלים כאביב, מעשי תגובה נגד מרצחים ערבים או נגד הבלגה מחודשת — הפאראנויה שלי למול הנפגים. כגולה מבוססת על אלפי שנות ניסיון גלותי ועל מיליוני מושמדים מידי התרבותיים שבעולם, או נרדפי המשטרים "המתקדמים" שבעולם.

שבועיים לפני אותו מאמר פאראנו־ אידי, הנתן לאימת אליקים העצני הרב ולדמן, פירסם יוסי שריד מאמר על גורל יהודי דרום־אפריקה. מאמר שיועצי ממש. כאילו לא עבר עלינו בגלויות מה שעבר, כאילו לא ידע יוסי שריד — חבר מפלגה ציונית — אל"ף בית אלמנטארי של ציונות בת מאה שנה; וגרוע מכל: כאילו פתר מסקנות ציוניות.

שריד כותב שיהודי דרום־אפריקה שרויים בסכנה רבה. זה ברור. אך למה אליבא דשריד אשמה בכך ממשלת ישראל. מדיניותה של ממ־שלת ישראל "התומכת" בממשלת דרום־אפריקה, אינה מנתקת קשריה עמה וכו' וכו'.

הנטישה הכפולה

רדפונו לבנים ושחורים וצהובים ואד־ומים, נוצרים ומוסלמים, בימי הב־ינים ובזמן החדש, הדרגנים וקומוניס־ טים — שהרי זאת למדנו בבית הספר הציוני, מהגן ועד לאוניברסיטה, וזאת למדנו על בשרנו וניסיוננו. עצם הגלות מביאה עלינו את הסכנה לקיומנו, ורק הטעמים והמתלאות משתנים. בגר־ אה, אבדה גם מידת הבושה. שאם לא כן, כיצד זה מגיע שריד לאותה מסקנה, שהפתיעה גם אותי, שלמדתי לא להיות מופתע משום טיעון של שריד. אני קורא: "אילו הייתי יהודי דרום־אפריקאי, כבר הייתי חש על רקתי את צינת המתכת. כדי להינצל, הייתי..."

כאן אני מפסיק לרגע מן הקריאה. בלבי אין צל של ספק, מה הייתי אני עושה או מה היה כל יהודי ציוני, מעשי, הגיוני ומנוסה עושה. אורז את המזודות, או אף משאיר אותם ומסתלק. שהרי אין ספק ששם יבוא לילה של סכינים, לבנות משאירות. ואחינו, היהודים שם, גם לבנים, גם מעמד בורגני שליט. אפילו רבים גול־ דברג ועוד כמה אינטלקטואלים יהו־ דים, סוציאליסטים כנים, נשכחים במהפכה שכזאת, נגדינו כל הסטאלי־ נים על ראשי כל הטרוצקים, במוקדם או במאוחר.

לא ייאמן. יוסי שריד, חבר הכנסת, חבר מפלגה ציונית, חניך תנועה ציונית מסיים אחרת את המשפט: "כדי להינצל, הייתי תובע מממשלת ישראל לנתק מיד את קשריה עם ממשלת דרום־אפריקה".

שתי נטישות נטש יוסי שריד. מחלקי הארץ ומעיקרי הציונות. שהרי ברור מה מביא אתו שריד להתנכרות שבזאת לבסיס האידיאולוגיה הציונית ול־ עיקר התראפיה הציונית: החשש שמא חלילה תוסף ישראל, בעקבות גילויי אנטישמיות, מליון יהודים מדרום־אפריקה, מה אמריקה, מרוסיה ומברי־ צת אנטישמיות עתיקה וחדשה, ומי יודע, באחד הימים אף מארצו של פרקאן, הכושי "הביוטיגאי" משיקאר־ גו. אם יבוא גל עלייה שכזאת, יישמט מתחת לרגלי שריד הטיעון הדמוגרפי היחיד לנסיגה. והקשר הדמוגראפי. ובכן, זו העצה היעוצה ליהודי דרום־ אפריקה: ממשלת ישראל אשמה במצבכם. על כן, המשיכו לשבת שם. יתר על כן: סייעו לשחורים להשתחרר משלטון הלבנים. לעזאזל הלקחים הציוניים. שבו שם — ויהי מה.

נסיגה מציון ומהציונות גם יחד.

כשאתה טס ב־KLM (במחלקת עסקים או במחלקה הראשונה) דרך שדה התעופה סכיפהול - לכל כוון בעולם - יש לך סכוי טוב לזכות בוולוו 740 טורבו, ביהלום, בחופשה זוגית בהולנד, בשובר קניה של 1000 פלורין (בערך $300) בחנות ה"דיוטי־פרי", או בשובר של 500 פלורין (בערך $150) להשכרת רכב ב"אויס".

למעשה, כל אחד זוכה במבצע זה. הנוסעים שלא זוכים באחד הפרסים הראשיים (ההגרלה נערכת בו במקום), מקבלים תחריט מהודר של מפה המראה את הנמל העתיק של אמסטרדאם.

המבצע, בתוקף עד 22.3.86, נערך בחסות "הקרן לקידום הולנד".
זכור לבקש את שובר המבצע "סע דרך סכיפהול - ותזכה" בדוכן KLM בנמל התעופה בן־גוריון.

KLM
Royal Dutch Airlines
חברת התעופה המהימנה של הולנד.

אבנת|קרסון|שיפרין|נעמן

ועכשיו לבג"ץ

"אפרים חוזר לצבא" נפסל שוב על־ידי הצנזורה, ועתה נותר רק הבג"ץ

מבחינה מסוימת, אפשר לומר שמצבו של "אפרים חוזר לצבא", אחרי פסילתו שנית בעקבות ערעורו של תיאטרון חיפה, הוא טוב יותר מאשר אחרי הפסילה הראשונה. בפעם הרא־שונה הצביעו 10 מחברי המועצה בעד פסילתו בשלמותו, והנימוק היה שהמחזה כולל "סילוף דמות הממשל הצבאי בצורה מרושעת וזדונית, והחשש שהצגתו תעורר בצופים תגובה רגשית קשה של יחס שלילי כלפי המדינה". עוד נימוק שסייע לפסילה, היה החשש של "פגיעה קשה ברגשות הציבור היהודי, בעצם ההשוואה הנרמזת הגלויה של הממשל הישר־אלי לממשל הכיבוש הנאצי". שבעה מחברי המועצה סברו אז, שאין בנימוקים אלה כדי להצדיק את פסילת המחזה בשלמותו.

הפעם נחלקו הקולות בשווה: תשעה כנגד תשעה. אם כי ברור שאיש מן הנוכחים בדיון הראשון לא שינה את דעתו. פשוט, הפעם השתתפו בדיון חברי מועצה שנעדרו מן הדיון הקודם, ונעדרו כמה שהשתתפו בדיון הקודם. בכל מקרה, במצב של תיקו לא היה רוב לביטול החלטת הפסילה, והיא נשארה בעינה.

בדיון עצמו נשאו דברים אנשי תיאטרון חיפה: היועץ המשפטי שלו, המנהלים האמנותיים, המנכ"ל וה מחזאי עצמו. הקו שנקטו היה בעיקרו הסבר שאין ממש בטענות המועצה. אף שאני סבור שאכן מדובר כאן בעיקר באי־הבנת הנקרא, הרי ברור שטקטיקה זו קוממה חלק מן החברים המכובדים. הם היו מעדיפים מן־הסתם שלאחר, סובל בסר והסל יודו כי הם אכן מסיתים ומסלפים, ויכפרו בזכותה של המועצה למנוע זאת מהם. משיקו־לים טקטיים, אגב, לא העלו המערע־רים את הטיעון הנכון, שהפסילה מזיקה לשם ישראל כחברה דמוקר־טית הרבה יותר משעשוי לעולל המחזה לכשיוצג.

היועץ המשפטי מסתייג

אחד מחברי המועצה הציע בדיון, שאם המדובר בויכוח על אינטרפר־טציה, אדרבא, יעלה התיאטרון את ההצגה, ואז תחליט המועצה אם הוא כשר או טרף. הצעה זו נדחתה על־ידי התיאטרון, גם מפני שהוא אינו יכול להרשות לעצמו השקעה כספית, כשאין לו ודאות שיוכל למכור כר־טיסים, והן מן הטעם העק־רוני, שהמועצה אמורה לדון על־פי טקסט, ולא על־פי הצגה.

הפרט המעניין הוא הופעתו של מנהל מחלקת הבג"צים של משרד היועץ המשפטי לממשלה, רנאטו יארק, לפני חברי המועצה. הם נתבקשו לשמור בסוד את הופעתו ודבריו, והוא עצמו אמר לי שאינו נוהג לגלות את חוות־הדעת שהוא מוסר ללקוח. עם זאת, סביר להניח שחוות־דעתו, בעקבות התייעצות ש־היתה בנושא במחלקת הבג"צים של המשרד, היתה ברוח חוות־דעתו של היועץ המשפטי לממשלה בעניין פקודת ההצגות הציבוריות, שניתנה לפני שלוש־שנים. מסקנ...

פורש את מסכת השיקולים שצריכים להנחות את המועצה. הוא מסתמך על פסיקות של בית־הדין העליון בעניי־נים אלה, ומיד מוכיח שני שיקולים העשויים לבוא בחשבון כנגד השיקול החשוב של הגנה על חופש הביטוי.

השיקול האחד הוא החשש שבהצגת המחזה תהיה עבירה על החוק. בעניין זה, אומר היועץ המשפטי במפורש, "כדי להסיר ספק, מן הראוי להדגיש כי הדברים מתייחסים, בלשונו של השופט, למקרה שבו המועצה משו־כנעת שיש במחזה הפרה ברורה של הוראת עונשין מפורשת בחוק העונשין. חשש בלבד אינו מספיק לעניין זה. ניתן להניח שבמקרים רבים שבהם קיים חשש או חשד ברור הפרת חוק, לא תוכל המועצה, שאיננה גוף שי־פוטי, להיות משוכנעת שיש במחזה מסוים הפרה ברורה של הוראת עונשין. לפיכך, במקרים כאלה מן הראוי שהמועצה תתייעץ בעניין זה, לפני קבלת החלטה הפוסלת מחזה, עם פרקליט המדינה או עם היועץ המש־פטי לממשלה".

למרות חירות הביטוי

השיקול השני הוא שתהיה בהצגת המחזה פגיעה קשה ובלתי־נסבלת בערכים וברגשות של הציבור. בעניין זה אומר היועץ: "גם הביקורת וגם הסאטירה אינן אמורות להיות נחמ־דות, ואפילו לא נישראליות, וסכבי־שיקומנו חלק זה או אחר של הציבור. ועם זאת, המשטר הדמוקרטי צריך את הביקורת, החברתית ואת הסאטירה הפוליטית, לא פחות מכפי שהוא צריך את יומן החדשות. לפיכך, נדרש הציבור לגלות אורך־רוח מיוחד כלפי המחזה הביקורתי או הסאטירי. ואף המועצה ראוי לה שתגלה סובלנות כלפי דברים פוגעים ואף מקוממים במחזה מסוג זה..."

המועצה סבורה — וכך כתוב במכתב הפסילה — שבמחזה זה חברו כל התנאים המבטיחים המצדיקים שלא להתיר את הצגת המחזה, למרות חשיבותה של חירות הביטוי. היא שמעה את חוות־דעתו של מנהל מחלקת הבג"צים במשרד היועץ המש־פטי, ועלה ממנה שלנוכח קריאת המחזה ומכתב הפסילה, קשה יהיה להגן על נימוקי הפסילה בבג"ץ. מהצבעת התיקו עולה בבירור, שה־מועצה אינה משוכנעת כי יש במחזה משום הפרה ברורה של חוק העונשין. להיפך. ברור שהיא חלוקה בדעתה, וזו חשיבות הדיון בפסילה, אף שהוא לא שינה את עצם הפסילה.

יש להניח שהסיבות העיקריות שהניעו את המועצה לא להתחשב בחוות־דעתו של יארק, שיהיה אמור להגן על הפסילה בבג"ץ, הן שברוב המקרים, פסיקות בג"ץ מונות את השיקולים השונים ואת חשיבותם היחסית, אבל השורה האחרונה — כלומר פסק הדין — אינו משנה לרוב את החלטת המועצה. חברי המועצה אומרים...

המשפט העליון יבוא במקום המועצה. בבקשה, פסקדין אחד. שמכבו מבוד־סים רבות את הפסקה האומרת "מאימתי פוסלת אי־אמת כרט או מחזה במדינה שבה מובטח לאזרח חופש הביטוי" (בג"ץ 807/78) נסתיים בכך שהבג"ץ דחה את בקשת העותרים, וקבע ש"בהחלטת המועצה על נימוקיה אין שום סתירה לעקרו־נות של חופש הביטוי".

עתה פתוחה הדרך לבג"ץ. מנכ"ל תיאטרון חיפה יבקש לצורך זה את גיבוי ההנהלה הציבורית שלו. במוע־צת העיר, שנציגיה יושבים גם בהנהלה הציבורית, נשמעו קולות נגד המחזה ונגד פנייה אפשרית לבג"ץ, בטענה של בזבוז כספי ציבור, ובטענה המוזרה עוד יותר, שה־תיאטרון כמוסד ציבורי חייב לקבל את החלטתה של המועצה לביקורת סרטים ומחזות ולא לערער עליה. חברי מועצת העיר עסקו גם בביקורת ספרותית, וטענו ש"המחזה אינו כוזה את הטורה".

פרס ונבון שותקים

ראשית, אני חולק עליהם בדבר ערכו של המחזה, אבל לא בזה העניין. העניין הוא שהיות התיאטרון ציבורי אינו מחייבו לקפוץ לרום לפי השקפו־תיהם של נציגי הציבור בעירה. החברה הדמוקרטית שבה אנו חיים מביחה ומ־אפשרת, לתיאטרון הממומן בכספי ציבור למתוח ביקורת על אותה חברה. זכותו של התיאטרון, ואף חובתו, לחלוק על עמדות של נציגי מועצת העיר ואם צריך (שומו שמיים) גם על דעת ראש העיר. לצורך כך, יש חלוקת סמכויות. אחת נותנת את הכסף (ולא ניכנס כאן לשאלה המביכה כמה כסף) ואחרת מנהלת את התיאט־רון, ועוד אחרת, מיותרת וארכאית, מאשרת או פוסלת תכנים.

גם אם התיאטרון לא יפנה לבג"ץ (ובארצנו כבר קרו מקרים מוזרים מזה) הרי יצחק לאור עצמו יגיש את העתירה. דווקא כדי לאפשר מקרה כגון זה של עתירת אזרח יחיד נגד הרשות, נמוכה האגרה הנדרשת מן העותר. אין איפוא אמת בטענה על בזבוז כספי ציבור. כל קיימת המועצה לביקורת סרטים ומחזות על־פי חוק, זו הדרך השמורה לאזרח הנפגע להיאבק בה.

דרך המאבק האחרת היא לשנות את החוק. הצעת חוק של ח"כ ויר־שובסקי בעניין זה, המבקשת בשלב זה לבטל את הצנזורה על מחזות תיאטרון ולא על סרטי קולנוע, מונחת על שולחן הכנסת, אבל משיקולים טקטיים וקואליציוניים — היא מוכנה בסבלנות לתורה. שר הפנים המופקד על ביצוע החוק מתנגד להצעה זו. ראש הממשלה, שהוא כידוע חובב אמנות וספר, ושר החינוך והתרבות שותקים כמו מומיות. אהבת הספר מתבטאת לא רק בהבטחות לתקצי־בים, אלא גם בהצהרות עקרוניות בעניינים שכאלה.

ציור ותצלום של הצייר הפולני מאצ'יי מאצ'אך

עוד פולני בישראל

שבוע לפני פלישת התיאטרון הפולני לארץ הגיע אליה צייר וצלם המנציח שורשים יהודיים

מאצ'יי מאצ'יוך הוא בן 40, צייר וצלם שזכה להציג את עבודותיו בפו־לין ובאירופה. ציור שלו המתאר את משה ולוחות הברית נרכש על ידי הוו־תיקאן. בשנים האחרונות הוא מקדיש את זמנו לא רק לציור, אלא גם לציר לום בתי קברות יהודיים בפולין. הוא מתרכז בהיבטים האמנותיים שב־מצבות הישנות, שחלקן מוזנחות (אם כי בפולין של היום נעשים מאמצים אינטנסיביים של שחזור ושיפוץ בתי הקברות היהודיים). נוף בתי הקברות ניכר היטב גם בציוריו.

במאמר שהקדיש לו כתב־העת הפו־לני לאמנות פלסטית "פרויקט" נאמר שהתצלומים מאשימים, אך עם זאת אין בהם נימה קטסטרופיסטית. הצ־יורים והתצלומים מציגים תרבות שעברה מן העולם.

היום תיפתח תערוכה מעבודותיו במלון קרלטון בתל אביב. לישראל הגיע במקרה: הוא נתקל בפולין בסיור של יהודים מהארץ, והיה עד לסצינה שבה ביקשה אחת המטיילות היש־ראליות, הגב' דזובקה ולדהוזן, לתקן את דברי המדריך המקומי שהסביר באוזני המקומות מה קרה בימי מלחמת העולם. מאצ'יוך ניגש לאחר מכן לגב' ולדהוזן וקשר עמה שיחה. הוא ביקש שתכתוב לו משפט מסוים בעברית. אחר כך שלח לה תמונה שצייר בע־קבות דבריה על משפחתה שנספתה בפולין. קשר מכתבים הביא אותו עתה לביקור בישראל, יחד עם עבודותיו.

הוא עצמו סגור ועצור. מייחס חשיבות רבה לעבודתו האמנותית וחשיבות אחרת לעבודתו הצילומית. הוא חושש שהתצלומים יתקבלו כתיעוד נוסטאלגי ויגזלו תשומת לב מן הערך האמנותי של עבודתו. השפם ההולנדסאי שעל פניו משווה לו ארשת של פולני יותר מפולני.

עוד יום הולדת לקופלנד

מאת אורי אפשטיין

קונצרט מיצירותיו של קופלנד, בבית הקונסרבטוריה הציר־נית בירושלים, בביצוע "הקבוצה למוסיקה חדשה": הזמרת אמילי בירנהם, הכנרת בריידיס מרלם, המפסנתרנים זמירה לוצקי ודוד בלוך. עורך ומנחה: דוד בלוך.

לרבים המכירים את קופלנד בעיקר מיצירותיו התזמורתיות בעלות הנימה הפופולארית, כגון "סאלון מקסיקו", "האביב בהרי האפלצ'ים" או "רודיאו", היה ערב זה עשוי לפתוח אספקטים חדשים ופחות ידועים בתחום המו־סיקה הקולית והקאמרית. והיתה זו מלאכת אהבה של המבצעים, שנע־שתה במסירות ומקצועיות, ואף סרט תעודה־ביוגראפי על המלחין, שהוקרן בסיום הערב, היה עשוי במקצועיות רבה, בעיקר בהקשר של יוזמי ציבור. הערב כולו היה מלאכת מחשבת של עריכה. שכן נכללו בתכנית יצירות שייצגו את הסגנונות השונים שקופ־לנד יצר בהם בחייו הארוכים.

הדים של מוסיקה צרפתית, שספג בפאריס בנעוריו נשמעים עדיין ב"נו־קטורן" לכינור ופסנתר משנת 1926. באותה שנה, מתייצב קופלנד באה"ב כבניג מאמר של הזרם הרומנטי הלאומי, בשלבו יסודות של ג'ז ומוז־יקה עם אמריקאים, כגון "סרנות אקלהלה" לאותו הרכב, שזכה לביצוע מלא חן ומלפל בידי בריידיס מרלם ודוד בלוך. מן הקלישאות הפופולא־ריות הבלוזבות הוא מתבגר אל מודר־ניזם מופשט יותר, גלהב האמוציונאלי אף הוא, בואריאציות לפסנתר משנת 1930. זמירה לוצקי הפיקה בנגינתה מה שאפשר למצוא בהן, אם לא למעלה מזה, בתנופה ובעושר דמיון.

להישג של הבעתיות לירית־דראמטית מגיע קופלנד בהתמודדותו עם שירים של אמילי דיקינסון (1950). שאת דקויותיהם הטונ־סיות הוא תנק לעיתים במיטבי יותר פאתטיים, שהתנהגו בביצוע של הזמרת אמילי ברנהם, בכל כוחה־הש־כנוע של אישיותה המוסיקאלית המרשימה.

את האינטרוברטיות הבשלה של המלחין ייצגו, מטבע הדברים, יצירו־תיו משנות השבעים והשמונים: "הר־הורי ערב" (1982) ו"הרהורי לילה" (1972) לפסנתר, שביניהם דווקא הלילה של בן ה־72 נשמע מיוסר יותר, ואולי יש בכך משום נחמה וע־דוד לצעירים.

מוצארט בביצוע מאכזב

מאת יצחק ברום

קונצרט למנויים מס' 2 של התזמורת הסימפונית חיפה. מנ־צח: דורון סולומון. סולנים: גלי גרימברג — כינור, יגאל כהן — קלרינית. בתכנית: קונצ'רטו ו־סימפוניות של מוצארט.

הכנרת גלי גרימברג משמשת כממלאת־מקום נגן ראשי בתזמורת. היא כנרת מוכשרת, אך צליל כינורה חלש מדי ונבלע בתוך כלי התזמורת. הכל שבטוהר באותה היצירות (ק. 271 א) הדורשות ליווי מלא־הנשאה, שבו לא זכתה. חבר התזמורת יגאל כהן ניגן את הקונצ'רטו לקלרנית (ק. 622), אחת מיצירות־המופת של מוצארט, בצורה יפה, ואם נשארו עדיין מעברים יהודים בלתי־מקצועיים, הם כוראי ייעלמו עם הזמן. לכהן טכניקה מרשימה, איכות צלילית טובה ומוד־סיקאליות אמיתית וטבעית.

מוצארט חיבר רק שתי סימפוניות במולם מינורי, ושתיהן בסול מינור. זו שנוגנה בקונצרט, ק' 183, מכונה "הסימפוניה הקטנה בסול מינור", להבדילה מאחותה הגדולה, הסימפוניה הנבירה ק. 550. נגינת היצירה לא הרשימה, והמסמן לא היה יציבים. לעומת זאת, ביצוע הסימפוניה בסול מג'ור (ק' 318) בתחילת הערב, היה סביר, אם כי לא מלהיב אף הוא.

יש לטפח בעקביות את המגמה של הופעת כוחות מקומיים בתפקידי הסולו. אין גם כל פסול בהעלאת יצירות לא־ידועות, אך בתנאי שתינתן להן תשומת־לב מיוחדת והכנה מדוק־דקת, שיבליטו את ייחודן. המנצח דורון סולומון לא הצליח לממש את ייחודה של המוסיקה של מוצארט ולהפיח בה רוח חיים. גם רמת הנגינה של התזמורת לא היתה מעל לבינו־נית. הזיופים הרבים של הקרנות שיוו לה אתמוספירה מפוקפקת ומיותרת של ימים עברו. כך אי־אפשר לנגן היום את מוצארט.

הפסטיוואל השני לגיטרה

מאת הרי גולומב

הפסטיוואל השני לגיטרה, בע־ריכתו ובהפקתו של ביורא נאור. בבית לסין בתל אביב. ערב ראשון — מרתון גיטרה קלאסית.

הפסטיוואל השני לגיטרה הוא אירוע נדיר באופיו הרבה אהבה ושי־געון לדבר שופעים מכל הכיוון בו. ובעיקר מן הרוח החיה של האירוע. המנחה והמפיק ביורא נאור. אפשר שהמרכיב היפה ביותר בכל האירוע הוא דווקא הקהל: צעיר ברובו, קשוב, דרוך ונלהב. מגלה עניין רב במתרחש על הבימה. הליקוי העיקרי מבחינת אפשרות המעקב היה העדר תוכנית מודפסת או תוכניה מודפסת. דבר המקשה לזהות את המבצעים והי־צירות.

במרתון זה שמעתי שני סולנים וצמד נגנים, כולם תלמידיו של יוסי ירושלמי. דומה שהיה משום משותף ברוך גניתם, שהוטיל על הבולים אינדיווידואליים. כולם ניגנו בצליל נקיים ובטכניקה טובה, הגם שחלק מ הצלילים נשמעו מתבתיים מדי.

גם היצירות דמו זו לזו בהרגשותן דומה שאחת הבעיות הקשות של הכלי הזה היא העדר רפרטואר. בערב של גיטרה קלאסית צפוי היה לשמוע יצירות מן הרנסנס והבארוק — כגון אלה שמרבים לבצע ולהקליט אנדרה סגוביה, ג'וליאן ברים או ג'ון ויליאמס — ויצירות חדישות. אך לא מניה ולא מקצתיה: שמענו עוד רודריגו ועוד אלבניז, ושוב רודריגו ושוב אלבניז ועיבודים נוספים ליצירות דלות וק־לושות. מה שהותיר אותי כצופה ומ־אזין משועמם האבל בין תתנים. רק כשמבצר הגיטרות השמיע עיבוד יפה (גם אם בעייתי בכמה מקומות) של "אור הירח" מאת דביסי, התברר שאפשר לבטא ולעבור לגיטרה מוסיקה ברמה גבוהה.

הוא ייענש

פשנל מעלה הצגה שונה בתכלית של "עוץ לי גוץ לי", בעקבות בימויו של יוסי יזרעאלי

עו"ד מירקין העיר באירוניה מאכ־זבת, שבהסכם־הפשרה בין פשנל ליוסי יזרעאלי, העברת עניין זכויותיו האפשריות של יזרעאלי לתמלוגים לבורר, הוחמצה הזדמנות "להוות את התביעה בטענות של טעם". למען האמת, הוא השיג למרשו הישג נכבד. גם אם שאלת זכויות־היוצר של הבימאי לא הגיעה לדיון בבית־המשפט המחוזי, לפני השופט שאול אלוני, שלבד מפעלותיו היורידיות הוא גם אחיו של המחזאי והבימאי נסים אלוני.

מן הרגע הראשון היה ברור שאלוני אינו קוטל קנים. יזרעאלי, שביים את ההצגה בשנת 1965, ביקש מבית־המשפט צו שימנע מפשנל להעלות ולשווק את ההצגה, כשהוא משתמש, לטענת יזרעאלי, במוניטין של ההצגה המקורית. בתביעתו טען שבכך נפ־געות זכויות היוצרים והזכויות המוסר־יות שלו, אם כי אילו היה נפתח הטיעון, היה צריך עוד להוכיח את זכויותיו אלה, וזה לא היה פשוט כלל וכלל. השופט שאל אם יזרעאלי יוכל לעמוד בערבות בנקאית של 300 אלף דולר, שבה יהיה כרוך מתן הצו. התשובה בשלילה.

כך הוסר בעצם האיום המרכזי על ההפקה הנוכחית, שבה משקיע פשנל הרבה כספים. אבל ברגע שנראה כי השופט ידחה את התביעה על הסף, ביקש מירקין באופן יוצא מן הכלל, לטעון את טענותיו במרוכז, מפני ש"מגיע לי הצו וכדי לא לסכל את הצדק". השופט הגיב בפגיעה משוע־שעת מן הכוונה לייחס לו סיכול של צדק, והעיר שיזרעאלי הביא את כל המערכת ללחץ של זמן, אחרי שהשהה כביכול את תביעתו עד לרגע האחרון. הוא עמד כמעט לקבוע מועד לדיון בשבוע הבא, כשמירקין הציע שבחמש שעות, כולל צפייה בחזרה, יהיה אפשר לסיים את הטיעון. השופט היה מוכן להציע שעה, כולל הצגה.

כאן ביקש השופט לדעת מה המחלוקת העובדתית. פרקליטו של פשנל, עו"ד אלכס ליק אמר שהטענה של יזרעאלי, כי נעשה בבימוי הנוכחי שימוש בבימוי המקורי, היא כללית. הוא מבקש לדעת מה הטענות הספצי־פיות של יזרעאלי. או נטל השופט את הספר "עוץ לי גוץ לי" ושאל "ואם אתם מציגים את זה?" ליק נטה לומר שלא, מפני שהניח שיזרעאלי ומירקין ינסו להראות מה חלקו של יזרעאלי בנוסח הזה, החתום אמנם בשם שלונסקי, אבל יצא לאור בעקבות ההצגה. פשנל ענה בלא היסוס שאכן זה הטקסט שבו מדובר.

אז ביקש מירקין רשות להראות מדוע יש כאן פגיעה בזכויות יוצרים, אף שזכויות הבימוי אינן מעוגנות לכאורה בחוק. הוא הסתמך על סעיף 35 של החוק, שבו נאמר כי "יצירה דרמטית כוללת כל חיבור לדקלום, יצירה או שעשוע של מחול בהצגה אילמת, שהסידור התיאטרוני או צורת המשחק שלו קבועים בכתב..." יש להניח, שהמשך הטיעון היה מראה שה־קביעה בכתב, כלומר הוראות הבימוי, הן תוצאת העבודה של יזרעאלי, אף שהדבר אינו כתוב בספר או בשום מקום אחר, והתנאי בחוק הוא שהסי־דור התיאטרוני צריך להיות "קבוע בכתב". מיהר מירקין, ולפני שהשופט יקטע אותו, בטקטיקה של צעד קדימה ושניים שמאלה, בהצגה של פרקליט המגשש טיעון, משמיע אותו, נסוג ומנסה שוב, אמר שמדובר כאן גם ב"זכויות מוסריות" (השופט אלוני: "כל אחד נתלה בזכויות מוסריות, אם זה שייך או לא שייך") ובחוק הגנת הפרטיות, שכן פשנל פירסם מודעה ובה צילום קלף הפרס שזכתה בו ההצגה המקורית, ובה מוזכר שמו של הבמאי.

"הפרסום הזה הוא אולי מעשה שלא יעשה" — אמר השופט, אבל כאן תנוח את דרך הסכם הפשרה. "אם ייכתב במודעות 'בעקבות הבימוי של יוסי יזרעאלי' (יזרעאלי מחל לצורך זה על התואר פרופסור) תהיה מרוצה?" — "אם אקבל את המגיע לי", השיב מירקין בשם יזרעאלי. הבורר עבר לפשנל וליק, והללו הסכימו. במודעות יהיה כתוב, באותיות זהות לאותיות שבהן ייכתב שמו של הבימאי הנוכחי, יוסף כרמון: "בעקבות הבימוי של יוסי יזרעאלי". הזכות לתמלוגים תעבור לבורר עו"ד ויקטור חזן, והפרסום הזה אינו עילה לתביעת תשלום.

פשנל נמצא עקב כך במצב מוזר. הפרסומים הראשונים יצרו את הרושם שההצגה הנוכחית — על־אף שינויי ליהוק, גודל הבימה והמשאבים הגדו־לים יותר — הולכת בצמידות בעקבות ההצגה המקורית. אחרי הגשת התבי־עה של יזרעאלי, ובתצהירי התשובה שלו, טען פשנל שההצגה הנוכחית שונה מאוד מן המקורית, והיא כולה קונצפציה אחרת, גם בשל התנאים השונים וגם בשל בקשת האמנים המשתתפים. הבימאי יוסף כרמון אף התבקש, במכתב תוספת לחוזה שלו, לביים הצגה שתהיה שונה לגמרי מזו של יזרעאלי. בעקבות ההסכם שיש לו תוקף של פסקדין, נמצא שפשנל מפיק הצגה שונה לגמרי, אבל בע־קבות הבימוי של יוסי יזרעאלי.

יזרעאלי נהנה, לעומת זאת, משני העולמות, אבל מסכן את המוניטין שלו. אם ההצגה הנוכחית תמשיך את הצלחת "עוץ לי גוץ לי" המקורי, הוא ימשיך להיות קשור בהצגה קשר שקשה מאוד יהיה עתה לנתקו, וזה שיפור למצבו עד לתביעה. יתכן שהבורר, שהוא היועץ המשפטי של איגוד הקומפוזיטורים והמחברים (שי־מו לב, ארגון זה אינו כולל בימאים) גם יפסוק לו סכום מסוים כתמלוגים, ובכל מקרה, מצבו אחרי ההסכם טוב משהיה לפניה. אלא אם כן, ההצגה הנוכחית לא תהיה כל־כך מוצלחת, ואז שמו של יזרעאלי יתנוסס על דבר שאינו מכיר ולגביו אין לו כל אחריות אמנותית. הבה נקווה שליזרעאלי לא תהיה סיבה להצטער, לא מפני שאני דואג ליזרעאלי. אני דואג לעצמי. גם אני רוצה ליהנות בתיאטרון, ו"עוץ לי גוץ לי" עם הגשש החיוור, עופרה חזה, אריק לביא, שושיק שני וציפי שביט יכולה בהחלט להיות חוויה מהנה.

האווירה בבית־המשפט היתה נינוחה אף מבודחת. בין פשנל ליוסי יזרעאלי ניכרה מתיחות מסוימת, בעיקר מצד פשנל, שתחת מסווה חזותו, הוא אדם רגיש המסוגל להיפגע, ומאחר שהוא מאמין במה שהוא עושה, הוא נפגע עמוקות. בין הפרקליטים שררה אווירה של אמון מבודח, של שניים המהוגים בבעך אישי ברעהו אבל בו־קים בציניות. מירקין ביקש שבהסכם יצוין שזהו "אחת האחוזות", ליק רק עמד על כך שיודגש כי הפרסום במו־דעות אינו עילה לתשלום. בסופו־של־דבר, אמר השופט: "רבותי, כשעושים הסכם, מניחים ששני הצדדים פועלים מתוך לב". ליק ביקש שיזרעאלי יתח־ייב שלא לנקוט צעדים למניעת ההצגה, ומירקין הסכים, בתנאי שיהיה כתוב שהתחייבות היא בכפוף למילוי ההסכם. ומי שלא ימלא את ההסכם "הוא ייענש, הוא ייענש" — כמעט זימר מירקין מתוך המחזמר בו מדובר. לא במקרה הוא לא שר את השורה הבאה, האומרת "כי כל דבריו הם שין קוף ריש".

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי תל־אביב־יפו הודעה
בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, ובי משרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, הופקדה ביחד עם התשריט המצורף אליה תכנית מפורטת מס' 2227 א' שנוי מספר 1 לשנת 1984 של תכנית מתאר "ל" — שטחים מעבר לירקון.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית והמקומם: גוש מס' 6637 חלקות מס' 201, 202, 354 ו־355.
רחוב: תבואות הארץ — שכון דן.
עיקרי מטרת התכנית: להסדיר את השטח הכולל חלקות מספר 201, 202, 354 ו־355 בגוש 6637 ע"י איחוד וחלוקה. שינוי היעוד מאזור למגורים א' לאזור דירות "B". קביעת שני מגרשי מגורים מס' 10 ומס' 11 כמסומן בתשריט, קביעת דרכים ושטח לבנייני ציבור ולשנות בהתאם לכך את תכנית המתאר "ל" על שנוייה אשר ההודעה בדבר מתן תוקף לה פורסמה בילקוט הפרסומים מספר 278 מיום 19.2.53.
כל המעונין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.

מרדכי כהנא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

הארץ
עיתון לאנשים חושבים

קרא מחר בעתון יום ו'

של "על המשמר" ובמוספו השבועי חותם

- מי אותה ג'ונתן פולארד? מאת זאב בליצר, וושינגטון
- ריגול אצל ידידיך — כבר היו דברים מעולם מאת יהודה צור
- תקציב הבטחון — מחשבה נוספת מאת מארק גפן

גלויות עליזות — זיו הדר, הומוסקסואל ישראלי מבלה בחו"ל

- עם אחד, שני שירים — קשה כשאול מלחמות האחים מאת שלי יחימוביץ
- תחקיר: איפה הם כל הילדים (התימנים) ההם? מאת ורד לוי

חותם אישי — עם שלמה ארצי

- "פרשה": אנדרטה אוקראינית מנופצת מאת ישראל זמיר
- מדור "קשר כפול": "כיסוי" המרגל פולארד בתקשורת מאת אפי לנדאו

רשימות, מדורים, טורים: בר־דרור ימיני, רעיה רטינג, עזרא דלומי, נתן רעגן, יוסף נצר, עמית רוס, חיים מאור, אלי הכהן, עמירם כהן, רחוביצקי, עודד ליפשיץ, מיכאל הרסגור, שמואל בונים ואחרים

המדור הסטירי: הדראקידי, מאת יעקב לזר

זקוק דחוף למודעה?
מודפון
לשירותך 24 שעות ביממה
03־38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

מה קורא בחיפה?

קרא מחר ב־כלבו
עיתון חיפה
80 עמודים 280 שקלים

- חיפה הכבולת. האם החוק יוכל לתחנות השי־דור הפירטיות בכבלים. מאת רמי רוזן
- היה או לא היה. ספורו של יצחק לייב גולדברג הכדיב הלא ידוע. מאת איתן פנחסי
- מיקלט אינו בית. סיפוריהן של נשים במיקלט לנשים מוכות בחיפה. מאת חנה טל.
- כשהאופנה טובעת לא מדברים על אמנות. ראיון עם גרשון קניספל מאת אורה ברפמן.
- שיבה הביתה. אמנון מסקין אינו מאושר מרמת התיאטרון בארץ. מאת: אריאלה וייס.
- מדורים קבועים: תרבות צרכנות סטנבה ספורט.

ובמוסף הלוח הבטוח
- כ־1500 מודעות לוח'
- 2 עמודי דרושים
- מאות מפרסמים המעניקים אינפורמציה על מבחר הצעותיהם לתושבי חיפה, הקריות אזור העמקים, נצרת, טבריה, עכו נהריה והגליל המערבי

החיפנים ברחבי הארץ

והסקרנים לדעת מה באמת קורה בחיפה — יכולים לחתום מנוי על "כלבו" עיתון חיפה — ויקבלוהו לכל מקום בארץ הזמנות לבעלי כרטיסי אשראי אצל "כלבו" — עיתון חיפה, חיפה, החלוץ 28 טל' 670918.

כלבו
העתון הנפוץ ביותר בחיפה.
המקומון הנמכר ביותר בישראל.

מכרז השלטון המקומי
פרסום מס' 118/85
להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי התשלום: כמפורט בגוף המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת ובמרכז השלטון המקומי. מסמכי ומפרטי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית בסכומים הנקובים בטבלה. נוסח הפרסום — באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. חיפה	47/85	71900	הצעות מקבלנים לעבודות סלילה פירוק והשלכת קטעים מכבישים במקומות שונים בעיר	17.12.85	אגף התנועה טל' 04—640775	א. גוראל
ע. בני ברק	8/85	30000	פתוח גן ציבורי ה־93 (הארכה)	12.12.85	אגף לעבודות ציבוריות טל' 701122	מ. אירנשטיין
מ.מ. מיתר			מכירת רכב ג'יפ מודל 80, טרקטור פורד 72	30.11.85	מזכירות המועצה טל' 250—23432	מ.ע. אלהר
מ.מ.מעלה אדומים	12/85	50000	המשך בניית בית כנסת	24.12.85	מח' הנדסה טל' 02—251926	א. מיבקר
מ.א. עמק הירדן	10/85		מכירת ג'יפ רכב שדה שנת ייצור 1981	24.12.85	רכז תחבורה טל' 067—51421	ז. שחר
מ.א. תמר	11/85	75000	בצוע קו ראשי לאספקת מים הניזון עין גדי	31.12.85	מהנדס המועצה טל' 5—84181—067	מ. שטרי
מ.מ. בית דגן	6/85		משרת ספרן אחראי בספריה הציבורית	15.12.85	מזכירות המועצה טל' 985882	א. הדין
מ.מ. קדימה	8/85		משרת גזבר המועצה	20.12.85	יוסי ברק מזכיר המועצה	ע. לוי
מ.מ. קדימה	9/85		משרת מורה לריתמיקה לגני ילדים	10.12.85	יוסי ברק מזכיר המועצה	ע. לוי

המח' לכלכלה ומחקר מרכז השלטון המקומי

גראפלי בירושלים

השקעתו של כנר הג'ז ממשך גראפלי בהיכל התרבות בתל אביב, עם מארק פוסאום — גיטרה וג'ק סאוינג — באס.

"אני שמח להיות פה, עם קהל נהדר כזה. מחר אני נוסע לבקר בירושלים, לטייל בה, ולרגע הזה חיכיתי 78 שנים" — כך אמר גראפלי במבטא צרפתי, שלוח נשיקה לקהל ואחר כך הניח את הכינור מתחת לסנטר והצלילים החלו לזרום. המבטא, הנגינה, הישיבה, בתוך רובו של אדם שכבר שמע וניגן הכל, ותנועת הנשיקה לקהל הם חלק מהקסם הגראפליאני.

בגיל מכובד זה, עם עשרות תקליטים ואלפי הופעות מאחוריו, הוא נמצא מעבר לביקורת. יש בנ־גינתו אותן האיכויות המאפשרות לך לא לעסוק בצליל או בפראזה הבודדים, אלא בחוויית המוסיקה. החוויה הזאת מרבכת. שני הנ־גנים הצעירים המעולים שניגנו עמו רק הדגישו את המעמד המיוחד שמגיע לגראפלי בזכות.

יש השומעים בצליליו את הקיטש והשמאלץ. אין ספק שהצ־ליל שלו מתוק ולפעמים גם מתקתק. אבל הוא נפלא דווקא בשל יכולתו למצות את המתקתקות, ללא מעצורים וללא בושה. הוא מנגן קול פורטר, דיאנגו ריינהארט, גרשווין, גראפלי ואפי־לו גריג. הצלילים הגבוהים של הכינור מרחפים בקלילות וזה יפה עד כאב. אלה צלילים שנועדו לפגוע היישר בלב המאזין ואפילו להציל ממנו דמעת צער על לא כלום. בעצם, אבל לכאב הזה מצטרפת אותה חדות מוסיקה שבגללה אתה יוצא בתום הקונ־צרט מרוחף באושר, שגם לו אין כל סיבה במציאות. בעצם.

אחרי הקונצרט, בחדר ההלבשה, באים מעריצים ללחוץ את היד או להחתים אותו על תקליט. על השולחן כמה בקבוקי ויסקי, כמעט מרוקים. מתוך התמונה של ארתור רובינשטיין, שגם הוא ניגן באותה חדות מוסיקה שאינה יודעת גיל או אופנה.

גראפלי מתעסק בחדות בסוד דר צ"כ על חולצתו האדומה והמ־קושטת... צעיר לצוואר, מודיע בניסוס למעריציו. אולי פעם נהג לבלות אחרי הקונצרט. עכשיו הוא דוחק לחזור למלון וללכת לישון. אחד האורחים בחדר ההלבשה הוא המעבד אמיל סטרן, שתקליטיו היו פעם (לפני פחות מעשרים שנה) מה שתקלי־טיו של קליידרמן כיום. סטרן חי בארץ, פרש מעסקי הנגינה, אבל בא ללחוץ את ידו של גראפלי, שכנראה לא יפרוש אף פעם.

היכל התרבות היה מלא. החשש הוא מפני הקונצרט בירושלים, שבה כידוע המכירה אטית. המא־רגנים החליטו לא להוסיף מופע בביקור הזה, אבל מתכננים להזד־מן את גראפלי לכאן בשנה הבאה, אחרי שהקהל קיבל את הטעם הטוב.

הארץ הלוח החדש מעריב
בשיתוף ג'רוסלם פוסט. העיר. כל העיר.
המשרד הראשי: רח' הנגב 4, ת"א, מיקוד 66186, ת.ד. 28233 ת"א. טלפונים למסירת מודעות: 371222 (רבקווי) בלבד.

דירות למכירה
לתושבי גוש דן, מודעות ל"לוח החדש" מתקבלות במדור "דירות"! 03־223660.
מודעה לעיתון! 235253־03 03־621888. התשלום גם בכרטיסי אשראי.
הזירות הקבלת מודעות בטל־פון ל"לוח החדש" בכרטיסי אשראי: ויזה, ישראכרט, דיינרס! 03־222171, 03־227118. פתוח כל הזמן ומרסם "אידיאל").

וילות ובתים
"לוח החדש", הזירת מודעות בטלפון! כויות וישראכרט! 03־292279 (רב קווי).
הזירת לקבלת מודעות בטל־פון ל"לוח החדש" בכרטיסי אשראי: ויזה, ישראכרט ר' דיינרס! 03־227117, 03־222118 פתוח כל הזמן ומרסם "אידיאל").
פרסם התנהג — ופי הכל מפרסם ב"לוח החדש" במדור "אין־פרויקטים", טלפון 03־844856, 03־844008
המתווך — קבלת מודעות באמצעות הטלפון, 24 שעות ביממה, חייג: 03־383838.
וילה להשכרה בתקנים מטויין ברעננה, 9 חדרים. 052־34638

מכוניות למכירה
לתושבי גוש־דן, מודעות ל"לוח החדש" מתקבלות במדור "רכב"! 03־223660.
פרסם התנהג — ופי הכל מפרסם ב"לוח החדש" במדור "אוטו־יהוליות:" — 03־844856, 03־844008
אלפא סוד 1976, מסס + רדיו + טייפ + צבע — 900497
מיצובישי 1983, 32.000, בדשי לראות! — 12.000.000. 03־249138
פג'ו 305, 81, ראשונה. פג'ו 1600, 4/4 03־592140
בהזדמנות! אוטוביאנקי 1300 1980 ראשונה, 42.000, 03־369611 03־764646

הכרויות
הצעות מיידיות במענה ל"לוח החדש" לצעירים/ות. 03־374776
הכרויות לאנשי עסקים, תיירים, ברמה אקסקלוסיבית. לנשים חינם. 03־235020 "סימפטי".

ריפוי והרזיה
לנשים, ספא' כללי. 9611323
03־661889
שרות מסאז' לבית הלקוח ברמה בינלאומית!!! 03־266854

הנהלת חשבונות
דרושה מנהלת חשבונות עצמאית לחצי משרה. 461334

עוזרות ומטפלות
1. עוזרות נקיון; 2. בית עצי. 03־473371

הצעות עבודה
המתווך — קבלת מודעות באמצעות הטלפון 24 שעות ביממה. חייג: 03־383838.

הלוואות
הלוואות: ציקים מסחריים, לפרטיים ולעסקים "תמירי". 03־237121

קונים הכל
קונה הכל: רהיטים, מקררים, חשמליים 811136, 03־25998
קונה הכל!!! רהיטים, טלוויזיות, מקררים. 052־350222, 03־838718

משלוחי מטען בינלאומיים
03־421382

קבלת מודעות 24 שעות ברחוב
מודעות משפחתיות דחופות וכל יתר סוגי המודעות ל־הארץ מתקבלות 24 שעות ביממה בהאוס דיזנגוף רח' דיזנגוף 118 (מול כסית) טל 239952 248518

נרשמו לנשואין
הרב רפאל צבן — נתיבות
יצחק עמר בן שלום, רווק, ישראל, אילת. קלרה לוגסי בת יעקב, גרושה, מרוקו, אילת.
גבריאל עמר בן משה, רווק, ישראל, נתיבות. אילנה חזן בת המנוח אלי ז"ל, רווקה, ישראל, נתיבות.
יצחק עידן בן שמעון, רווק, ישראל, בית הגדי. חנה יגה בת עמום, רווקה, ישראל, ברכיה.
דוד פרידה בן המנוח יצחק ז"ל, רווק, ישראל, תקומה. שושנה איתח בת המנוח משה ז"ל, רווקה, ישראל, נתיבות.
ישראל בוטמי בן עיוש, רווק, ישראל, נתיבות. עליזה סמרוה בת דיימונד רווקה, ישראל, באר־שבע.
משה לוי בן שלום, רווק, ישראל, אופקים. נורית סרוון בת מאיר, רווקה, ישראל, נתיבות.
מאיר אוחנה בן סימון, רווק, ישראל, נתיבות. יהודית שושנה בת מסעוד רווקה, ישראל, נתיבות.
מאיר מרדכי אזולאי בן המנוח כוכב ז"ל, רווק, ישראל, נתיבות. חביבה מוריוסף בת יוסף רווקה, ישראל, שדה צבי.

הרבנות אופקים לשכת הרבנות —
מורגנס משה בן אהרון, רווק, ישראל, אופקים. מלכה יסת בת סלומון, רווקה, ישראל, מושב תירוש.
מנשה סימון בן יצחק, רווק, מרוקו, אופקים. אברג'ל יעל בת סלומון, רווקה, מרוקו, אשקלון.
כהן מיכה בן דוד, רווק, מרוקו, אופקים. כהן לילי בת משה, רווקה, ישראל, בית־שמש.
לוי מאיר בן משה, רווק, ישראל, אופקים. זוהר בלוריה בת מרדושי, רווקה, מרוקו, נתיבות.
מהרש נגה בן אנגרה, גרוש, אתיופיה, אופקים. פרדה מנקה בת פרדה, גרושה, אתיופיה, אופקים.

נס־ציונה
דודי סוידה בן מרדכי, רווק, מרוקו, נס־ציונה. לאה חזיזה בת אברהם, רווקה, מרוקו, לוד.
אהרון ברנדה בן נאג'י, רווק, עירק, נס־ציונה. נאמלי סלמתי בת נסתוו, רווקה, אלג'יר, נס־ציונה.
מאיר סמדה בן אליהו, רווק, פרס, נס־ציונה. אירים ברוכאל בת יעקב, רווקה, ספרד, ראשון־לציון.
עמירם פרחי בן אהרון, רווק, חיפה, נס־ציונה. תהילה זהב בת יעיש, רווקה, חיפה, ראשון־לציון.

דברי שמיר, עמדות זמיר

מאת ד"ר זאב סגל

משרתו של היועץ המשפטי היא א־פוליטית ובלתי־תלויה וכל כרסום בה מהווה פגיעה ביסודות "שלטון החוק"

לכאורה, אפשר לומר שדברי מ"מ ראש הממשלה על אודות יועצים משפטיים שהתחלפו בתפקידיהם, אין בהם מתום. מר שמיר דיבר, בסגנון מאופק, על היועץ המשפטי הנוכחי שייבוא זמן וימונה במקומו מישהו אחר". הוא לא תבע מן הממשלה להעביר את הפרופ' יצחק זמיר מתפקידו (דבר שהממשלה מוסמכת לעשותו), וצרף בכך שמשרת היועץ היא כזאת שאין עמה קביעות. אם התכוון מ"מ ראש הממשלה לכך שיועצים משפטיים באים והולכים, ואילו "שלטון החוק" לעולם עומד, הרי שאין אלא לחזק אותו בדבריו.

ביסודו העיקרי של "שלטון החוק" הוא בכך, כפי שהדגיש באחרונה בית־המשפט העליון, שאין הוא שלטונם של אנשים, הפועלים לפי שיקוליהם ומאווייהם הבלתי מוגבלים. "שלטון החוק" נשען על הוראותיהן של נורמות יציבות, השוות לכל ואשר מחייבות את הכל במידה שווה. כדי להגן עליו בחרה לה השיטה המשפטית אמצעים שונים. אלה יכולים לכלול חוקה כתובה, שתגביל את כוחו של המחוקק הריבוני (אמצעי שטרם השכלנו לאחוז בו). ויכולים להתבטא גם בהבטחת העיקרון שהדין ייאכף במידה שווה כלפי שווים. באמצעות יצירתו של מוסד שהינו נקי משיקולים פוליטיים, הנחשבים זרים ובלתי עניינים לנושא השלטת החוק.

בהעדרה של חוקה כתובה, בהעדרן של נורמות כתובות ומוצקות, ובהעדר מידה נאותה של ריסון עצמי מצד הרשויות, מהווה מוסד היועץ המשפטי את הישוק הברזל החשוב ביותר שלו הכוח והסמכות למנוע עירובם של שיקולים פוליטיים בדרכי אכיפת החוק. ההסכמה הרחבה לכוח הרב הנתון בידיו, והנכונות להכיר בעצמאותו ובאי־תלותו הרבה, נחשבת על ידי ועדת משפטנים שדנה בתפקידו ובסמכויותיו. "המחיר" מועט שיש לשלם כנגד מגמתו (של המחוקק — ד"ס) להפקיד בידי רשות בלתי פוליטית את האחריות לשמור על אינטרס הציבור בשטח הפלילי".

על רקע זה, יוצר טון דבריו של מ"מ ראש הממשלה את הצליל הפסוכן, שממנו עלולה לעלות השקפה אחרת שאינה מכירה בכך שהיועץ המשפטי חייב לפעול לפי שיקול דעתו בלבד, ובהתעלם מהשקפתה של הממשלה שתחת ממשלה הוא מכהן. "יחודה הבלתי־רגיל של המשרה הזאת מתבטא בדברי הפרופ' אהרן ברק, בעת כהונתו במשרה זאת, ש"הקליינט שלי הוא "אותו המכונה כלל". זו הרוח של אופי המשרה, הלכה למעשה.

מסורת האיפוק

אפשר היה לפרש את דברי מ"מ ראש הממשלה אחרת, אלמלא נתן מוצגו הפוליטי של מר שמיר פומבי להתנגדותו לעמדותיו של הפרופ' זמיר בכמה עניינים שעמדו על סדר היום הציבורי במרוצת השנים האחרונות. כך בהחלטתו להעמיד לדין את נאשמי ארגון המחתרת היהודית, והבו התנגדותו לתביעה המומבית לחנינתם בעת שמשפטם היה עדיין תלוי ועומד. הוא הדין בתיאורו את ההצהרות של מועצת יש"ע כ"עבריינות פוליטית", ובהצהרותיו בעניינים אחרים שנגעו כולן בהשלטת החוק.

כל מי שלא הקדיש מזמנו לעיון מעמיק יותר בהלך מחשבתו של היועץ המשפטי לממשלה, בחוות־הדעת שלו ובהצהרותיו, עלול היה אף הוא לנטות למסקנה שהיועץ מודרך על ידי שיקולים פוליטיים. ולא היא. כל החלטותיו של היועץ המשפטי מעוגנות במתן משמעות לחקיקה שהכנסת קבעה, ובפרשנותם של מעשים לאור עקרונות היסוד שגובשו במשפטנו מאז הקמת המדינה.

הוא החליט, למשל, שלא להעמיד לדין את מפרסמיהם של "פרסומי המרדה" שונים, בהכירו שיש לפעול כנגד עקרון חופש הביטוי רק כאשר נשקפת סכנה מיידית וברורה לשלום הציבור. קו מנחה זה הנחה אותו לגבי מפרסמים מן ה"שמאל" הפוליטי, כשם שהנחה אותו לגבי מפרסמים מן ה"ימין" הפוליטי. גישותיו המשפטיות והכרתו את הדין, הביאו אותו בשעתו להגשת חוות־דעת לראש הממשלה דאז, מר מנחם בגין, שלפיה יכול היה ראש הממשלה להשאיר את השר אריאל שרון בתפקיד ממשלתי לאור המלצות "דו"ח כהן", והוא עשה כן למרות התקפות קשות מצד ה"שמאל", ואף על פי שמשפטנים רבים חלקו על פרשנותו. הוא לא נבע אז לגישות אחרות שהושמעו מפי רבים, כשם שלא נבע בעניינים אחרים.

עיון בחוות־הדעת שלו ובהצהרותיו מעלה בבירור את הזהרותו מקביעת עמדות שעשויות להיראות כהתערבות בעניינים פוליטיים, המבצאים כמוך לוקת בין סיעות בכנסת. הוא אינו נוקט עמדה בעת שנראה הדבר שהיה בכך משום חריגה מהכרותו של הדין הקיים, וכל מי שקרא את דבריו אינו יכול שלא להיות ער לכך. הוא בחר להמשיך במסורת האיפוק של קודמיו, וכל עת שנבדק שיקול דעתו בידי בית־המשפט העליון, עלה בבירור כי שיקוליו היו בתום־לב. החלטתו עומדת במבחנים של העדר הפליה פסולה, העדר שרירות, ושל סבירות שפירושה מתן משקל נאות לאינטרסים רלוואנטיים. הציבור נטה תמיד לחפש בקביעותיו את "השורה האחרונה" בלבד, ונטה להתעלם מן השורות הרבות האחרות שבהן היה הביסוס לגישותיו על ארגי ערכיה של הדמוקרטיה הישראלית.

קדנציה מגודרת ויחידה

כל זה אינו בא לומר שהיועץ המשפטי הנוכחי קנה לו קביעות בתפקידו. למרות אופיה המעין־שיפוטי של משרתו, אין הוא נהנה מהבטחות משרתו, כשם שהדבר קיים לגבי שופטים. יועצים משפטיים, אכן, מתחלפים במשרותיהם, אלא שעד עתה נעשה הדבר על פי החלטתם שלהם, כאשר לכל היה ברור שפרישתם מן התפקיד אין לה דבר עם החתר של העומד בראשות הממשלה או עם הזהות הפוליטית של הממשלה בכלל. הצעתו של הח"כ אלי קולס, יו"ר ועדת חוקה חוק ומשפט, להגביל את כהונת היועץ לקדנציה מוגדרת ויחידה של שנים מספר, שהועלתה עתה ("הארץ" 22.11), ראויה לתמיכה רבה. היא ראויה לחול גם על משרתו של מבקר המדינה, מאחר שהנושאים בשתי המשרות חייבים לפעול מתוך הכרה שאין הם תלויים באיש, ושהבנת בסיס זה צריכה להיות בחלתו של הציבור בכלל. הצעה זו חייבת להידון עתה, ביוזמת ועדת החוקה, בהיותה נוגעת לשורשי השיטה המשפטית בישראל.

במה שנוגע ליועץ המשפטי הנוכחי, חלילה לו להתפטר מתפקידו עתה, או עם התמנותו של מר שמיר לראשות הממשלה. אסור שייראה שזהות ראש הממשלה משפיעה על החדור של היועץ המשפטי לממשלה. עד עתה "קיבלו" ראשי הממשלה אותו היועץ שכיהן כאשר נתמנו לתפקידם.

טוב עשה ראש הממשלה שהביע את אמונו ביועץ המשפטי, ועדיין פתוחה הדרך בפני מ"מ ראש הממשלה להבהיר את דבריו הקודמים, ולהביע את אמונו שלו בנושא־המשרה. בכך יגלה מר שמיר את רגישותו לעקרון "שלטון החוק" בישראל, שבלטה לעיני כל מי שעקב אחריו בתפקידו כיו"ר הכנסת. אם את דבריו האחרונים אמר מר שמיר בפני תלמידים, הרי שראויים תלמידי ישראל לשמוע מפיו דברים אחרים, שיכולים להיות כה חשובים בעת שמשרד החינוך שוקד על חינוך לדמוקרטיה.

דין פרוטה / לאה פורת

זהירות, רוכלים מדלת לדלת

לפני זמן קצר הופיעה במשרדי המועצה הישראלית לצרכנות בחורה צעירה תושבת באר שבע וכפיה סיפור נוגע ללב: היא תיארה כיצד נפלה קורבן להונאה של סוכן זריז המוכר מוצרים מדלת לדלת. לפני כשנה הגיע הסוכן אל דלת ביתה והציע לה "בתשלומים נוחים" מערכת צלחות מתוצרת אנגלית. המערכת הרשימה את הצעירה, הגם שמחירה 99 אלף שקל (לפני שנה) נראה לה קצת גבוה. במיוחד לאור משכורתה הנמוכה כפועלת ייצור באחד המפעלים שבעיר מגוריה. הסוכן הרגיע אותה ואמר לה שהיא תוכל לרכוש את המערכת ב־15 תשלומים חודשיים לא צמודים, וכמעט לא תרגיש שהיא משלמת. בעודו מדבר הניח לפניה מסמך וביקש ממנה לחתום. הצעירה, שהיא כמעט אנאלפביתית, חששה לחתום ואמרה לסוכן שהיא רוצה לחכות עד שעה, עד שאביה ישוב הביתה. אולם לסוכן אצה הדרך והוא אמר לבחורה: את יודעת מה תחתמי בינתיים ואני אחזור בעוד שעה ואדבר עם אבא שלך. הבחורה לא עמדה בפני הפצרותיו וחתמה על המסמך.

הסוכן הלך שמח וטוב לב. לא לפני שהצעירה מסרה לו את שם הבנק ומספר החשבון שלה, וכן את שם המפעל שבו היא עובדת. הסוכן מעולם לא חזר לבית הצעירה. האב שב הביתה כעבור זמן קצר והבת הציגה בפניו את המערכת שקנתה ואת העתק המסמך שחתמה עליו. האב היה מוטרד. המחיר נראה לו גבוה מדי והוא הציע לבתו לבדוק כמה עולה מערכת כזאת בחנות. ואמנם הנערה ספקה על פיה כאשר גילתה כי בסניף המשביר לצרכן בבאר שבע אפשר לרכוש אותה מערכת בדיוק ב־33 אלף שקל, כלומר, בשליש המחיר.

היא ביקשה לבטל את העיסקה, אך לא היה לאן לפנות. על גבי המסמך לא היו לא כתובת ולא מספר טלפון. הופיע רק השם "עומן השקעות בע"מ" ותיבת דואר של החברה. היא שלחה מכתב ביטול לפי תיבת הדואר אך לא קיבלה תשובה.

בינתיים התחילו לנכות מחשבון הבנק של הלקוחה הצעירה את התשלומים שהתחייבה עליהם. הסכום שנוכה לה היה גדול בהרבה מכפי שהובטח לה. בתשלום השני, הסכום היה עוד גדול יותר. ידיד גילה כי בשטר שעליו חתמה יש סעיף האומר במפורש, כי התשלומים יהיו צמודים לדולר. הצעירה פנתה לבנק ותבעה הוראת ביטול של תשלומי הקבע, שעליהם חתמה בעת החתימה על השטר. תגובת החברה שמכרה את הצלחות לא איחרה לבוא. הם פנו אל ההוצאה לפועל. אנשי ההוצאה לפועל באו אל ביתה ועיקלו את הטלוויזיה שהיתה בבית. כמו כן, עיקלו את משכורתה. רק בשלב זה פנתה אל המועצה הישראלית לצרכנות בבקשת עזרה. היועץ המשפטי של המועצה הגיש בשמה התנגדות לביצוע השטר.

הצעירה מבאר שבע איננה הקורבן היחיד וסיפורה לא היה חדש במועצה לצרכנות. כמה יש מאות צרכנים, שבשל תמימותם ופשטותם נפלו בפח. והיו מקרים גרועים בהרבה מהמקרה של הצעירה מבאר שבע. למשל, כאשר התברר כי ערך המוצר (שעוני קיר, שעונים וכו') נמוך מהמחיר שבו נמכר. היו מקרים שהבטיחו לקונים התמימים כי ינכו מהם תשלומים, אך בפועל ניכו מהם 15 תשלומים, כלומר, ניכו מהם סכום גדול פי שלושה. כחמישים מהלקוחות המרומים הגיעו אל המועצה לצרכנות וכמספר זהה הגיעו אל הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות. שני הארגונים החליטו לשתף פעולה בנושא. לדבר מהתלונות, מתברר שפקידי ההוצאה לפועל מוצפים בתביעות של חברות ההפצה נגד לקוחות שהפסיקו לשלם.

אומר עו"ד רני ארנסט, היועץ המשפטי של המועצה לצרכנות: הסיפור אינו חדש, אך עד כה אף גורם אחר — לא המשטרה ולא משרד התעשייה והמסחר המודעים לכך. הבר ליזר למנוע את פעולות המרמה והזיוף המתבצעות זה שנתיים בקנה מידה גדול. הדבר מכאיב במיוחד מכיון שהפעילות הזאת מתקיימת בעיקר בקרב שכבות לא מתוחכמות, שכבות מצוקה ואף לדיבוריים של אתיופים הגיעו. נראה שהם פועלים גם בכפרים ערביים.

עוד סיפר ארנסט כי מדובר בכמה חברות המופיעות תחת השמות הבאים: "אנגר, החברה הארצית לשיווק בע"מ", "עומן השקעות בע"מ", "אמריקה ישראל, יבוא ושיווק", "עוגית השקעות ופיתוח".

למרבה הצער, סיפר, להוציא 15 תלונות שבהן הצליחו לבוא לפשרה, במקרים אחרים הגשת התנגדות ועיכוב ההוצאה לפועל נדחו על הסף, מאחר שמבחינה פורמלית למגישי ההתנגדות לא היתה עילה לכך. שהרי הלקוחות חתמו על התחייבות.

אולם ארגוני הצרכנים אינם מתכוונים לוותר. הם מעודדים לקוחות שכבר שילמו הכל להגיש תביעות לבית המשפט לתביעות קטנות להחזר הכסף. הטיעון העיקרי הוא שהטעו אותם: את הלקוחות שהוצאו נגדם צו הוצאה לפועל, מעודדים ארגוני הצרכנים להגיש התנגדויות. הם גם פנו שוב למשטרה ולמשרד התעשייה והמסחר. שם האיש העומד מאחורי החברות הללו ידוע לכל הגורמים, אך עד כה לא הצליחו להוכיח את אשמתו.

אולם בעיקר חשובה הפעולה המונעת, מדגישים בשני ארגוני הצרכנים. כלומר, להימנע מקשר עסקי עם רוכלים מדלת לדלת, ובעיקר להימנע מחתימה על התחייבויות, שטרים או כל מסמך אחר שטיבו אינו ברור.

סוללות יבשות
ENERGY 2000
יוצרו 6384 בנרטא צרפת
יבואן: בוק סוללות בע"מ
גוש 7, ב"ב, ת.ד. 03-791105
אחריות היצרן לטיב
עד ספטמבר 09/85

סוללות יבשות
ENERGY 2000
יוצרו 6384 בגרטא צרפת
יבואן: בוק סוללות בע"מ
גוש 7, ב"ב, ת"ד 03-791105

סוללות יבשות
energy 2000
יוצרו ב־03844 בגרטא צרפת
היבואן: בוק סוללות בע מ
כתובת 7 ב"ב ל' 03-791105
יחליף סוללות פגומות
עד ספטמבר 1986

הסימון המפיש של "בוק"

סוללות בדרך לא סלולה

האם הפרשה שבה ידובר להלן היא ניסיון של הטעאת הציבור או להיפך — האם היא מעידה על ניסיון לפגיעה בתחרות חופשית? תחילה הגירסה של "תדיראן", כפי שהיא מופיעה במכתב שנשלח ב־20 באוקטובר 1985 אל מנהל חטיבת מתכת ואלקטרוניקה במשרד התעשייה והמסחר מרדכי אביאור, ואשר העתק ממנו נשלח למועצה הישראלית לצרכנות. כך נאמר במכתב: "חברת בוק סוללות בע"מ (חברה המתחרה ב"תדיראן" — ל"פ) ייבאה כ־3 מיליוני סוללות 6"אר מצרפת. הסוללות הן מייצור מרס 1984 ותאריך התפוגה שלהן הוא ספטמבר 1985. מכיוון שהכמות המיובאת היתה מעל ומעבר לדרישות השוק, נשאר היבואן תקוע עם חלק גדול מהמלאי וכדי להיפטר ממנו הוא שינה את המדבקה והשמיט את תאריך התפוגה". למכתב צורפו דוגמאות של שתי המדבקות. כן צורף צילום עם תוצאות בדיקה של סוללות המשווקות על ידי "בוק" שנמסרו לבדיקה על ידי "תדיראן" (זה נוהג מקובל בקרב חברות מתחרות למסור לבדיקה מוצרים של המתחרים). תוצאות הבדיקה הראו כי מבחינת תפקודן, עומדות הסוללות בדרישות התקן, אך הסימון אינו תקני. הסיבה: תאריך הייצור לא סומן על היקף הסוללות.

הכותב (אריה בר, מנהל מפעל הסוללות של "תדיראן") מבקש במכתבו כי משרד התעשייה והמסחר יפעל לאיסור מכירה של הסוללות הנ"ל. עד כאן גירסת "תדיראן".

מרדכי אביאור מתעשיה ומסחר בדק את התלונה על כל היבטיה והגיע למסקנה כי לא יוכל לנקוט כל צעדים נגד חברת "בוק", מאחר שכל הינה חוקית והיבואן אינו עובר עבירה. הסיבה: התקן הקיים דורש רק סימון תאריך ייצור אך אינו מתייחס לתאריך תפוגה. מכאן שהיבואן אינו חייב לסמן תאריך תפוגה על הסוללה.

גירסת היבואן, כפי שנמסרה לי על ידי בעליה של חברת "בוק", משה הורביץ, שונה במקצת או כדבריו, חצי אמת גרועה לפעמים מאי אמת. הנה מה שסיפר הורביץ:

לפני הבחירות של 1984 הובא לידיעתו כי הממשלה החדשה תטיל הגבלות אדמיניסטרטיביות על יבוא. לפיכך החליט לייבא כמות גדולה מהרגיל של סוללות. הוא ייבא 3 מיליוני סוללות, כמות המספיקה לו לשנה. עד אז נהג לייבא במשלוח אחד חצי מיליון סוללות בלבד שהספיקו לשניים־שלושה חודשים. הסוללות, סיפר, עברו בדיקות של מכון התקנים וקיבלו את אישור המכון. היצרן, "דוסא" מצרפת, נהג לסמן על הסוללות כתאריך תפוגה 18 חודשים מיום הייצור. מאחר שתאריך הייצור היה מרס 1984, תאריך התפוגה שסומן היה ספטמבר 1985. כנדרש בחוק, הדביק היבואן על האריזות תווית בעברית ובה סימון הפרטים הבאים: שם היצרן וכתובתו, שם היבואן וכתובתו וכן תאריך ייצור ותאריך תפוגה (כאמור, הפרט האחרון אינו מחויב על פי החוק).

שניים־שלושה חודשים לפני תאריך התפוגה, נוכח היבואן לדעת כי לא יצליח למכור את כל כמות הסוללות. לטענתו, לא הצליח למכור את הסוללות מפני ש"תדיראן" התחרתה בו במחירים נמוכים. הוא מסר ביוזמתו למכון התקנים דגימות של הסוללות לבדיקה. תוצאות הבדיקות היו משביעות רצון ואף הראו תוצאות העולות ב־40% על דרישות התקן. (העתק דו"ח מכון התקנים נמצא במערכת). עם תוצאות הבדיקה פנה אל אביאור מתעשיה ומסחר וביקש את רשותו לשנות את נוסח התווית, כך שבהמשך לשם היבואן וכתובתו לא יופיע תאריך התפוגה אלא המלים: "יחליף סוללות פגומות עד ספטמבר 1986". לדבריו, אביאור מתעשיה ומסחר אישר בעל פה את נוסח התווית, אלא שבכך לא תם הסיפור.

מוסיף ומתאר הורביץ: כאשר התקרב המועד של ספטמבר 85' ותוצאות הבדיקה של מכון התקנים עדיין לא הגיעו, הדפסנו מדבקות חדשות שהשמטנו מהן את המידע הנוסף שאיננו מחויב על פי התקן הישראלי. כמות המדבקות היתה קטנה מאוד, בסך הכל לכמה עשרות קרטונים המכילים סוללות ליומיים, שלושה. במקביל, פעלנו לקבלת האישור להארכת תוקף התפוגה. מיד עם קבלת תוצאות הבדיקה ממכון התקנים וקבלת אישור לנוסח התווית החדשה מתעשיה ומסחר, הדבקנו את התוויות החדשות שבהן נכללת התחייבות היבואן להחליף סוללות פגומות עד ספטמבר 86'. עד כאן גירסת חברת "בוק".

ובכן, יש או אין כאן הונאה? במשרד התעשייה והמסחר אמרו לי הדו־משמעיות: אין כאן עניין של הונאה, כי לפי התקן הקיים אין חובה לסמן את תאריך התפוגה. עם זאת, אמר לי דובר המשרד, לפני חודשים מספר, עוד לפני שהתעוררה פרשת הסוללות של "בוק", הגיש המשרד הצעה לשינוי התקן כך שהמשווקים יהיו חייבים לסמן בגלוי את תאריך התפוגה. עוד מסר כי זה שלושה חודשים הנהיג המשרד נוהג חדש, שלפיו מתן רשיונות יבוא יהיה מותנה בציון תאריך התפוגה.

ובכן, משהו זז בסימון הסוללות ועוד מעט נהיה ככל הגויים המסמנים זה כבר את תאריכי התפוגה בגלוי ובלי כל התפתלויות. אשר לסוללות של "בוק", כפי שאומרים לנו הכל כשר מבחינת החוק. אבל משום מה אני נזכרת בסיפור על אותו יהודי ששאל את הרבי אם בשר שנפל לאסלה עדיין כשר. תשובת הרבי: כן, הבשר כשר אבל מסריח.

אז מי מפחד מסימון תזונתי?

מנהל אגף השיווק של חברת בלובנד תלמה, מר מ' ברזקו, שלח אלי את המכתב הבא:

במדור "דין פרוטה" בעיתון "הארץ" מיום 24.10.85 הדן בסימון תזונתי על מוצרים, הינך מונה מספר מצומצם של מוצרים שעליהם מופיע הסימון התזונתי (על פי סקר של הרשות להגנת הצרכן), ואת מכיוון שיצרני המזון הישראלים "אינם ששים לעשות דברים בצורה וולונטרית".

להודות על האמת, הופתעתי לקרוא שגורמים המודעים לנושאי צרכנות, אינם מודעים לכך שיש מספר לא מבוטל של מוצרים כתלילנבן מבית "תלמה" הנושאים את הסימון התזונתי.

הנה רשימת המוצרים: פתיתי "אצבעות שוקו", משקאות "דלי קלוריות" בטעמים: אשכוליות, תפוזים ולימון, מרקים "דלי קלוריות" בטעמים: בצל, עוף, בשר ועוף, גבינות, קלוריות, פרגוניה, מרציפן בראגולה ירושלים, תאנות בטעמים רגילה, תאנות בטעמים ממותקת ועוד.

משפט בית הלוחם: סוף מערכה ראשונה

השופט חיים אדר קיבל השבוע את הודעותיו של הנאשם שלום אביאל במשטרה, בפרשת בית־הלוחם בחיפה, לאחר שדחה את טענת סניגורו במשפט הזוטא

מאת צבי הראל

בימים אלה מתנהל משפטם של שלושה נאשמים, המואשמים בעבירות הקשורות להקמת בית־הלוחם בחיפה. שלושת הנאשמים הם: הקונסטרוקטור של הבניין, הד"ר סקי רוזנהאופט, הקבלן, אורי לבוזובסקי וחברה שבבעלותו, ושלום אביאל, שניהל בשעתו את החברה ששימשה כקבלן משנה של לבוזובסקי.

רוזנהאופט ואביאל מואשמים בעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. לטענת התביעה, קשרו שני הנאשמים קשר ב־1975, להונות את ארגון נכי צה"ל, כש"הוסכר" ב־25 טונה פלדה, בבניין, מוטעת התביעה, היה צורך להרכיב 465 טונה פלדה לפי תנאי המכרז, שלמה התמורה מראש לאורי לבוזובסקי ולחברה ששימשה קבלן־משנה מטעמו. כתב האישום בפרשה זו הוגש ב־1980. ולפני חודש הוצג הזול להתנבר שלב ההוכחות בפני שופט בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, חיים אדר.

בתחילת המשפט, כאשר ביקשה התביעה לקבל כראיה את הודעותיהם של הנאשמים, טען סניגורו של אביאל, עו"ד אורי הגמן, ששתיים מהודעותיו של אביאל ניתנו שלא מרצונו החופשי, ונכתבו בהן דברים שלא אמרם במשטרה. כיוון שכך, נפתח משפט זוטא כדי להכריע בשאלת קבילותן של הודעות אלה. השבוע, דחה השופט אדר את טענותיו של עו"ד הגמן וקבע, כי שתי ההודעות קבילות. את נימוקיו יתן השופט בהכרעת דינו.

את שתי ההודעות גבו מפקד־משנה יצחק בן משה ורס"ל יהודה סלומון. השניים פרשו בינתיים מהיחידה לחקירות הונאה ועברו להתגורר בקיבוץ גזר. ההודעה הראשונה נגבתה מאביאל ב־17.10.78, במשרדי היחידה ברחוב סלמה ביפו. במהלך משפט הזוטא התברר, כי לפנות ערב, חש אביאל ברע ואז הופסקה החקירה. אביאל לא חתם על ההודעה והלך לטיפול — באותו ערב — לבית־חולים סמוך. למחרת בבוקר, שוחרר מבית החולים. כעבור שבוע, התקשרו אליו שני החוקרים וביקשו להיפגש אתו. על פי הסיכום, באו החוקרים. החוקרים הביאו את ההודעה הלא־חתומה, ובאותו ביקור חתם אביאל על ההודעה. בהודעה נכתב כי מאחר שמר אביאל לא חש בטוב, הוא נלקח לטיפול, ולכן נחתמה ההודעה רק ב־24 לאוקטובר 1978 (שבוע לאחר שחש ברע). מר אביאל עבר שוב על ההודעה, ואז חתם עליה. כך נכתב מפיו של אביאל: "זאת הודעתי, שראיתיה ומצאתיה נכונה ואמיתית. תוספת להודעה זו ניתנת עכשיו על דברים שאמרתי לכם בחקירה הקודמת".

במהלך משפט הזוטא התברר עוד, כי התובע במשפט, עו"ד עמרם בלום פנה, לפני הגשת כתב האישום, לשני החוקרים, כדי שהם ישאלו את אביאל אם יש לו להוסיף פרטים כלשהם. על כך השיב אביאל, כי אין לו מה להוסיף. לאחר שהוגש כתב־האישום נגד אביאל, נמסר לו כל חומר הראיות, כפי שהחוק מאפשר לכל נאשם וסניגורו. יתר על כן: ב־1984 פנה אביאל בבקשה לעיכוב הליכים, וגם בבקשה זו לא טען כי שתי ההודעות שנגבו ממנו שלא כחוק תוך ניצול מצבו הרפואי הרעוע באותו יום.

במשפט טען אביאל בעדותו, כי כאשר הוא מעיין היום בהודעתו, אין הוא מאמין שמסר דברים אלה בשעתו במשטרה. בעדותו בבית המשפט, הרחיק עוד אביאל לכת, כאשר מתח ביקורת על ראש צוות החקירה, סגן ניצב רמי זוטלר, ועל התובע עו"ד בלום. השופט אדר העמיד אותו במקומו כאשר העיר: "נראה לי שהעד (אביאל) נהג בעצמו לא יפה. בשביל בלום ופעם אחת נתן ציון שלא במקום לסנ"ץ זוטלר. לא האיש הזה במצבו צריך לחלק ציונים לאנשים אלה או לעובדה שלהם. הוא זה שצריך לתת הסברים לבית־המשפט והוא זה שצריך לדעת את מקומו".

אילו פרטים נכללים בהודעות של אביאל במשטרה, שעו"ד הגמן התנגד לקבלתן?

בהודעה שנגבתה ביום שחש אביאל ברע (17.10.78) הוא הודה כי בתקופת המכרז הוא נפגש עם הנאשם הד"ר רוזנהאופט, ותרמה לו שבעקבות שיחה זו בא הרעיון לעשות זאת "פאושלי". כלומר, לערוך עם ארגון נכי צה"ל חוזה, מבלי למדוד את כמויות הפלדה שהורכבו. "רוזנהאופט אמר לנו", סיפר אביאל בהודעתו, "שאפשר לחסוך, הגענו אתו להסכם, והוא גם דרש פרמיה על חיסכון וקבענו אתו מחיר... בדקנו את הכמויות ומצאנו שיש פחות כמויות מהמכרז. לאחר שהיה ברור שאפשר לחסוך, התבשל הפאושלי".

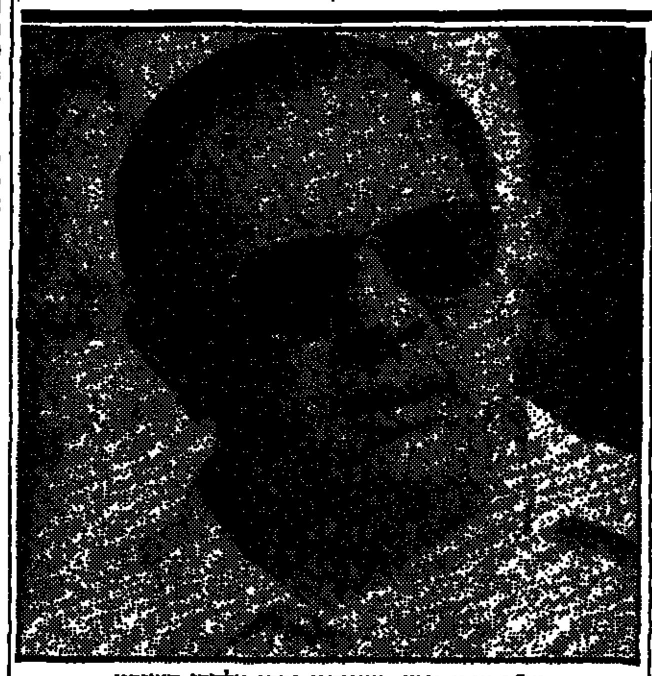

עו"ד אורי הגמן: טענותיו נדחו על־ידי השופט

איך יכול סנ"צ זוטלר להאזין מאחורי הדלת

במשפט הזוטא אירעו תקריות אחדות. אחת מהן, כאשר עלה סנ"צ זוטלר לדוכן העדים, כעד תביעה. בשלב מסוים, התבקש סנ"ץ זוטלר לצאת לזמן מה מהאולם, כדי שלא ישמע משמעות טיעוניהם של התובע והסניגור בעניין מסוים. משהסתיים הדיון, התבקש זוטלר להיכנס לאולם. הוא נקרא לאולם על־ידי המתמחה של השופט אדר.

כאשר קצין המשטרה החל להשיב על השאלות של עו"ד הגמן, שאל אותו הסניגור אם האזין מאחורי הדלת לדיון שהתנהל באולם. העיר על כך השופט אדר, כי הוא מתייחס בכבוד לעורכי־הדין ולקציני משטרה, ותהיה שסנ"ץ זוטלר לא עמד מאחורי הדלת כ"גנב בפתח". הגמן השיב לפשר שאלתו, כי הדלת היתה פתוחה כדי כמה סנטימטרים, ומבלי להתכוון, היה אפשר לשמוע את השיחה שלו עם התובע.

זוטלר נראה מופתע משאלתו של הגמן וביקש שישאל את אשתו של הנאשם, אביבה אביאל, שישבה לידו בקצה המסדרון. עוד אמר זוטלר, כי הוא (הגמן) יכול לשאול את המתמחה של השופט, כי תאשר את אמיתות דבריו. המתמחה היא זו שקראה לקצין המשטרה לחזור לאולם.

ספרד מצטרפת לאירופה

מאת פטר פריי

DIE ZEIT

מיוחד ל"הארץ"

רוב הספרדים רואים בדאגה את הצטרפותה של ספרד לשוק האירופי המשותף, ב־1 בינואר

גונזאלס: לראש הממשלה צפוי מאבק בחירות קשה סביב הנושא "אירופה"

מדריד

כמו בכל ערב, יש פעילות רבה ב"מרקאדו דה מאראוויאס" בצפון מדריד. תחת גג אחד מציעים 248 סוחרים ומוכרים ב"שוק הפלאות" את כל המאכלים שנפשם של הספרדים חושקת בהם: דגים טריים, זיתים ומלפפונים כבושים, פירות מיובשים, חמאה טריה. המוצרים המקומיים זולים יחסית. מוצרי היבוא המועטים יקרים. מאז נאלצה לעזוב מנהלת השוק הפראנקיסטית, עומד בראש התאחדות הקצבים, האופים, סוחרי הדגים המזון בשוק פדרו ראמירז. מה דעתו על כניסתה של ספרד לשוק האירופי המשותף? "אני חושב שזה יועיל לנו. נוכל רק ללמוד מכך. בנוסף להתמחות, לשפר את איכות המוצרים שלנו. אבל אני אופטימיסט".

פדרו סולבאס, מאז סוף אוקטובר מזכיר המדינה האחראי לענייני היחסים עם הקהילה האירופית, בשמע פחות בוטח: "1986 תהיה שנה קשה. פחד היא מלה חזקה מדי, אבל אני מודאג".

1 בינואר 1986 הוא תאריך בעל חשיבות היסטורית בספרד. אז יושלמו מספר שרידי הבידוד הפוליטי המתמשך של המדינה. תנאי הכלכלה הספרדית ישתנו מן הקצה לקצה. למשל, עם הכניסה לשוק האירופי חייבת ספרד להנהיג מס ערך מוסף. "הכל יתייקר אז", אומרים בחשש האנשים ברחובות. מס ערך מוסף לבדו יעלה את יוקר המחיה ב־2% לפחות. אנשי עסקים שזה עשרות שנים היו מוגנים על ידי גבולות מכס, ייאלצו לעמוד מול מתחרים בינלאומיים. אמנם תהיה ההצטרפות כרוכה על תקופת מעבר עד לנפילת חומות המגן האחרונות בפני מוצרי השוק המשותף: שבע שנים נקבעו למוצרים תעשייתיים. אבל איש במדריד אינו מעז לחוות בביטחון אם תקופה זו תספיק למודרניזציה של כלכלת ספרד, אם היוזמות שיוכל להפיק המגזר החקלאי מההצטרפות לשוק יהיו שקולים כנגד הסכנות העסקיות לתעשייה.

היומון הימני "אל פאיס" המצדד בהצטרפות לקהילה, כתב בהשתתפות ב־12 ביוני, יום חתימת ההסכם: "ההצטרפות לא רק תדרוש ויתור על הרגלים נושנים, עצלות ונוחות, אלא גם תתבע מאתנו הספרדים מנגנון עבודה עם יותר דמיון, נועז יותר ורציונאלי יותר".

תקופת מעבר

התעשייה קובלת על כך שההסכם אינו מאוזן. היתה זו שגיאה חמורה, למשל, להסכים לתקופת מעבר בת עשר שנים לפרי ההדר הספרדי, עד שהפירות יוכלו להימכר בארצות הקהילה פטורים ממכס. תקופת המעבר מדורגת. במשך ארבע שנים יישאר הכל בעינו. רק אז ייפתחו שוקי אירופה בשלבים בפני המגדלים החקלאיים מספרד. חוזה הדריגו מהתאחדות אנשי העסקים סאו"ב, מתלונן: "במשך ארבע שנים ארוכות נקבל יחס גרוע מאשר מדינות צפון אפריקה שאינן חברות בקהילה. פירוש הדבר הוא הפליה ברורה".

בעיקר צפויים זמנים קשים יותר לצפון ספרד. יצרני החלב לא יוכלו לעמוד בתחרות עם צרפת, אבל גם לא עם מערב גרמניה. הקלת היצוא לפורטוגל לא תקנו את הפסדיהם. ארץ הבאסקים, אסטוריאס וגאליציה ייפגעו בצורה קשה מההגבלות על הדיג. לפחות במשך עשר שנים יורשו רק 150 מ־300 אניות הדיג הספרדיות, שלהן רשיון לדוג במימי אירופה, להטיל את רשתותיהן במימי מדינות הקהילה האירופית.

חוגים שמרניים מתחו גם הם ביקורת כבר עם חתימת ההסכם, וטענו כי ראש הממשלה פליפה גונזאלס ששאף כי תאריך ההצטרפות יהיה 1 בינואר 1986, ויתר על אינטרסים כלכליים ספרדיים חשובים, זאת כדי להשתמש בהסכם ההצטרפות כקלף מכריע בבחירות לפרלמנט בסתיו 1986. שלוש שנים לאחר ניצחונו המוחלט של גונזאלס, איש כמעט שאינו מטיל ספק בכך כי "פליפה" יהיה ראש ממשלה גם בשנה הבאה. אבל משאלי דעת הקהל מצביעים על ירידה בשיעור המצביעים למפלגה הסוציאליסטית. שוב השגב הזוהר מלה האופיינית היטב של הלך הרוח במדינה — "אנסאסאנסיון", היסגבות.

לגונזאלס צפוי מאבק בחירות קשה סביב הנושא "אירופה". רעמות הבחירות המסעירות שהיו סמל המתח ב־1982 השפיעו על הספרדים, נשחקו במידה רבה. המצביעים ימדדו אותו על פי הבטחותיו של אז: הוא הבטיח ליצור 800 אלף מקומות עבודה חדשים ולערוך משאל־עם על המשך השתתפותה של ספרד בנאט"ו. ממשלתו אמנם הורידה את שיעור האינפלציה ל־9%, אך יותר מ־20% מובטלים מעיקים על תוכנית המודרניזציה של הכלכלה. אם ומתי ייערך משאל־העם, זה סוד של ראש הממשלה. הספרדים אומרים בציניות אופיינית, שמשאל־העם אמנם יתקיים, והוא יסוב על השאלה: ירוק או חום, מה יהיה צבע המדים של החיילים הספרדים בנאט"ו?

מחיר גבוה

הספקולציות הפוליטיות נסבות על השאלה, האם יקדים גונזאלס את הבחירות ויכרוך את גורלו הפוליטי בשאלת נאט"ו האם תתפטר ממשלה אחרת של אחד מנבלי ספרד כדי למנוע את קיום המשאל, הוויכוח להיערך לפחות שלושה חודשים לפני הבחירות הארציות?

מאות אלפים הפגינו ב־2 בנובמבר נגד נאט"ו ובעד "משאל־עם ביזה". המפלגה הסוציאליסטית פרשה, עם זאת, מהתנועה המתנגדת להשארות בנאט"ו. ראמון טמאמאס, פרופסור לכלכלה ממדריד, לשעבר חבר במפלגה הקומוניסטית, שבדומה לאינטלקטואלים רבים תומך מאוד ומתמיד בהצטרפות לשוק המשותף כותב כעת: "רבים מתומכי השילוב עם אירופה אינם מוכנים לשלם את המחיר הגבוה של השארות בתוך אחד הגושים הצבאיים המחזיקים את העולם במצב המתיחות הנוכחית שלו, רק כדי שיוכלו לפעול במסגרת אירופה". למעשה, משלמת ספרד מחיר גבוה על הצטרפותה לאירופה. הפליפה גונזאלס, שכמונו התנגד להשארת ארצו בנאט"ו ושכעת רואה בחברות זו צעד נכון, נראית למרבית הספרדים הוכחה לכך שהנושא לא יעמוד לבחירה במבצעה, האמנה זו אינה תורמת להגברת האמון בדמוקרטיה הספרדית. משום כך אומרים כבר עכשיו: התוצאות הפוליטיות של השוק בבחירות 1986 יהיו מספר הנבצעים.

פדרו סולבאס, מזכיר המדינה לענייני השוק האירופי, השיב על השאלה אם 1 בינואר יהיה יום חג בספרד: "יום השנה החדשה הוא מאז ומתמיד חג אצלנו. אבל אני לא מאמין שאנשים יחגגו את הכניסה לשוק המשותף. נושא זה כבר היה להם לזרא". רובר אנשי עסקים שהדיינג, רואה סיבה לשמוח על ספטמבר השתתף: "החל מ־1986 ב"בניית אירופה". "בעבורנו, ה־1 בינואר הוא יום של נטילת אחריות". הרוב מקבל את פניה של אחריות זו בחשש ובדאגה.

---

20 שנה לרודזיה שאיננה עוד

מאת דן סגיר

מיעוט לבן של כשישה אחוזים שלט על רוב עצום של שחורים ברודזיה. אין פלא שהלבנים נאלצו בסופו־של־דבר לוותר על העוצמה הפוליטית הבלעדית שבידיהם, אך מפליא הדבר שנדרשו 14 שנה לשחורים ולקהילה הבין לאומית, עד שהצליחו לאלצם לכך

יוהנסבורג

בימים אלה מלאו 20 שנה להכרזת העצמאות של רודזיה על־ידי איאן סמית. אין מי שחוגג מאורע זה, מפני שכעבור 14 שנה, רודזיה הלבנה נהפכה לזימבבואה השחורה. הבירה סולסברי קרויה היום הארה, וראש הממשלה הוא רוברט מוגאבה. איאן סמית הוא חבר פרלמנט, העומד בראש מפלגת לבנים, שיש לה 15 מושבים מכלל 20 המושבים שיש ללבנים בפרלמנט שרובו שחור. אין מי שחוגג, ומעטים מוכנים לציין תאריך זה בכלל. דרום־אפריקה, המדינה השנייה, ועתה היחידה, אשר לה שלטון של מיעוט לבן, זוכרת ומשווה. ההשוואות בין גורל רודזיה/זימבבואה לדרום־אפריקה הן כאן כמעט אובססיה לאומית. אף שבהרבה עניינים אין כל בסיס להשוואה, בנושאים אחדים אפשר ללמוד לקחים, ואת אלה כמובן אין איש לומר.

דרום־אפריקה אף קלטה הרבה מאוד רודזים־לשעבר, שהיגרו אליה לאחר כינון הממשלה השחורה. רובם ממורמרים ואף שונאים את השחורים בארצם־לשעבר, ש"גזלו" מהם את הכל טוב שהיה להם. לאחרים מהם יש עדיין רכוש רב בתוך זימבבואה. הם יכולים לגור שם וליהנות ממנו, אך לא להוציאו מחוץ לגבולות הארץ.

עד להכרזת העצמאות, בנובמבר 1965, היתה רודזיה מושבה בריטית. צעדו החד־צדדי של איאן סמית עורר את חמת הבריטים. הם שעמדו בראש המתנגדים למשטר זה. מיד לאחר ההכרזה, שבה הודיעו הלבנים ברודזיה על זכותם לסטטוס שווה תמורת בין שאר "אומות העולם", הוכרז מצב חירום בכל רחבי הארץ. מנהיגי התנועות הלאומיות השחורות נעצרו והוכנסו לבתי־כלא או למחנות מעצר. רוברט מוגאבה, ראש־הממשלה היום, ועמיתו וידידו ג'ושוע אנקומו ישבו במעצר כמעט 10 שנים. ראש־ממשלת בריטניה דאז, הרולד וילסון פסל אפשרות של פעולה צבאית נגד הצעד החד־צדדי של הלבנים, ובחר בשימוש בנשק הסנקציות הכלכליות.

כישלון הסנקציות הכלכליות

היו סיבות להאמין שזה יכניע את הרודזים. בריטניה היתה באותם ימים שותפת־המסחר הגדולה ביותר של רודזיה, 95 אחוז מכלל היבוא של ארץ זו היה לבריטניה. הרבה מהרזרבות הבסיסיות שלה היו שמורות בלונדון, והוקפאו. כן מנעו ממנה גישה לבורסת הכספים הלונדונית, ששימשה מקור המימון העיקרי למשק הרודזי עד לאותם ימים. בתחילה ביטלו הבריטים את כל ההסכמות הכלכליות שהיו לרודזיה כחברה בחבר־העמים הבריטי, וכן אסרו על יבוא טבק וסוכר — מוצרי היצוא העיקריים של רודזיה באותה תקופה.

כעבור חמישה שבועות הוטל חרם על מכירת נפט לרודזיה. היו שחשבו שצעד זה יוביל לנפילת סמית. בשנת 1968, נתקבלה החלטה במועצת־הביטחון של האו"ם על הטלת סנקציות כלכליות מלאות על רודזיה. יש מעריכים כי אחרי הטלת סנקציות אלה, סחר עמה יותר מ־60 מדינות, בכללן מדינות עשירות ומתועשות, וכן מדינות אחרות מכל רחבי העולם, אף מאפריקה השחורה. שיקוליהן של מדינות אלו היו כמובן תועלתן הכלכלית, העומדת מעל לשיקול פוליטי בינלאומי. תפקיד חשוב מאוד בקשר להקלת הלחץ הבינלאומי מעל רודזיה וסיוע בעקיפתו, מילאה כמובן שכנתה רבת העוצמה, דרום־אפריקה. מדינה זו תמכה בה בגלוי מבחינה כלכלית, פוליטית ודיפלומטית, עד לאמצע שנות השבעים.

היום אין ספק, שהסנקציות הכלכליות על רודזיה — הראשונות בהיסטוריה, במערכת העולמית שלאחר 1945 — נכשלו להלוטין כנשק בלעדי המכוון להשפיע על משטר פוליטי פנימי. לא כבר אמר על כך דיפלומט בריטי: "משטר שבאמת איכפת לו מה קורה בעולם, לא יוכל להתעלם מהלקחים שאפשר ללמוד מאותה תקופה על סנקציות כלכליות". אבל אחר שהיה מעורב בזמנו בפרשת רודזיה, מצביע על פרדוקס אחר ואומר שאין מנוס מהמסקנה, שרמת החיים של הלבנים עלתה באותן שנים כשלה השפיעה עליהם. עיון בדוגמה של רודזיה מבחין, לדבריו, את האבסורד בציפייה שהלבנים בדרום־אפריקה יוותרו על העוצמה הפוליטית בשל איום בסנקציות כלכליות, שלא לדבר על הקשיים הגדולים הכרוכים ביישום לכפותם.

זימבבואה היא היום בין הארצות הקודמות להטלת סנקציות כלכליות על דרום־אפריקה, למרות הנזק שזה עלול לגרום לכלכלתה. רוברט מוגאבה מאמין — ואף אומר זאת בפומבי — שהמאבק המזוין צריך לקבל עדיפות, אליו צריך לצרף התנגדות פוליטית, לחץ דיפלומטי וסנקציות כלכליות מקיפות. לדעתו, כל אלו עשויות להגביר את הסיכוי הטוב ביותר לוויתור של המיעוט הלבן על האקסקלוסיביות השלטונית שבידיו.

בראיון לציון יום השנה ה־20 להכרזת העצמאות, אומר סמית שהוא מאמין כי עם קצת עזרה מידידיו הדרום־אפריקאים, שנטשו אותו בסופו־של־דבר, רודזיה היתה מצליחה להחזיק מעמד. לדבריו, היא שימשה לפורסטר — ראש ממשלת דרום־אפריקה בשנה הקריטית, 1976 — הקורבן שהעלו הדרום־אפריקאים לחיזוק מעמדם ביחסים הבושת, שהפורטוגלים נטשו המושבותיה, מוזמביק ואנגולה, נפלו בידי שלטון פרו־מרקסיסטי.

אשמתו של פורסטר

את השלטון איבדו הרודזים סופית בשנת 1980, אך ב־1976 ניהל קיסינג'ר את השיחות שהביאו בסופו־של־דבר לכניעת הלבנים. אך את האשמה מטיל באופן סמית על פורסטר: "מאותו יום, כל המצב השתנה. פורסטר היה הגורם היחיד שהיה מסוגל ללחוץ עלינו. הוא (הנשיא) ולא קיסינג'ר, אשר היה תוכן הגיוני ביותר אליו". סמית נשאל אם אכן הוא מאמין שרודזיה היתה מסוגלת להחזיק מעמד, אילו דרום־אפריקה היתה ממשיכה לתמוך בה. הוא השיב "אני משוכנע שזה היה פועל. היינו בדרך להקמת חברה לא־גזעית, זו תמיד היתה כוונתי".

הוא עדיין סבור שההחלטה להכריז על עצמאות בשנת 1965 היתה מעשה נבון. "עד לאותו רגע היה אובדן אמון האנשים הללו לעצור. (הוא מתכוון ללבנים, כמובן. ד"ס) לאור־הכבר, אנשים שכבר לרודזיה הבלבלה החלה להתרותה... זו היתה תקופה נהדרת. אנשים השפילו שרוולים והוזלו לעבור קשה. אלה לא היו רק היהודות המפוארים, אלא גם המראל הגיבוש היו גבוהים".

זימבבואה של היום, זוכה לכינון משטר חד־מפלגתי, סוציאליסטי, אינה לרוחו של איאן סמית. בגבוב "שורשי כאן עמוקים, איני אוהב את התנועה לכיוון מרקסיסטי־לניניסטי, אשר המשטר לה הכוכזית מרשמת אליו. אם תסתכל על כל ארץ מרקסיסטית, תראה שהיא כושלת. אך זו ארצי ואני אעשה ככל יכולתי לעצור את התנועה לכיוון הקומוניזם".

כמובן לאחור לעבר העצמאות הרודזית, לא היה למשטר זה זכות קיום, משום שזה היה מיעוט לבן מבוטל של כשישה אחוזים (241,000) ששלט על רוב עצום של שחורים (4,400,000). הגבורה המפתיעה היא לא שהלבנים נאלצו בסופו־של־דבר לוותר על העוצמה הפוליטית הבלעדית, אלא שנדרשו לשחורים ולקהילה הבין לאומית 14 שנה, לאלצם לכך.

איאן סמית: אני הקורבן שהעלו הדרום־אפריקאים

כלכלה ועסקים

מדוע שווה סולל בונה דווקא 25 מיליון דולר?

השבוע בבורסה / יהודה שרוני

גורמים בבורסה מתחו השבוע ביקורת חריפה על דרך הטיפול בהצעת הרכש למניות סולל בונה, ובעיקר על השיטה לקביעת מחיר המניה. ההסתדרות של סולל בונה, "מקימים ומייסדים", הציעה השבוע לרכוש מציבור בעלי מניות סולל בונה את המניות שברשותם במחיר של 45 שקל למניה — מחיר הגבוה ב־12% ממחיר הבורסה ערב ההצעה. מכיוון שחלק הארי של מניות החברה מרוכזות בידי בעלי עניין, יוצא שהחברת סולל בונה תרכוש כ־4% מהון המניות, ולצורך זה תשקיע כ־1 מיליון דולר.

אם "מקימים ומייסדים" תרכוש את חלק הארי של המניות מידי הציבור, אזי המניות יימחקו מהמסחר בגלל חוסר סחירות. המחזיק מניות אשר אינן רשומות למסחר, יהיה חייב בתשלום מס רווח הון בעת מכירתן. הצעת רכש לפי מחיר של 45 שקל למניה, מייצגת שווי שוק של 25 מיליון דולר. סוחרים בבורסה אינם מבינים מדוע נקבע כי סולל בונה שווה 25 מיליון דולר, והרי ההון העצמי המתואם לאינפלציה גבוה פי ששה משווי זה. יתרה מזו, גם אם ההון העצמי אינו מהווה קריטריון טוב דיו, מדוע לא נקבע קריטריון כלכלי כלשהו, כמו הערכה כלכלית אובייקטיבית.

בהקשר זה נציין, כי מניות סולל בונה עלו בשבועות המסחר האחרונים משווי שוק של 15 מיליון דולר לשווי שוק של 22 מיליון דולר, והיינו, היו גורמים שכנראה ידעו מראש על דבר הצעת הרכש. האם לולא עליית שערים זו היה מוצע לבעלי המניות מחיר נמוך יותר — שואלים בבורסה.

לא יעלה על הדעת, אומרים בבורסה, שפירמה, המעוניינת למנוע מבעלי המניות לקבל מידע על מצבה העסקי, תצא בהצעת רכש שתביא בסופו של דבר למחיקת המניה מהמסחר. דובר סולל בונה משה טאוריג מסר בתגובה, כי שווי המניה בהצעת הרכש נקבע על פי מחירי הבורסה בחודשים האחרונים. הבורסה היתה כל העת בתמונה. ומחיר המניה נקבע בתיאום איתה. נתי שילה המשנה למנכ"ל הבורסה מסר בתגובה, כי הבורסה אינה יכולה לאכוף על חברה כלשהי לקבוע את המחיר שאותו היא מעוניינת להציע. כמו כן, אין זה מובן מאליו שמניות החברה יימחקו מהמסחר. כך שלא בכל מקרה תיווצר הבעיה. שילה מסכים כי נושא הצעות הרכש הינו פרוץ, אך הבורסה מעבדת בימים אלה הצעה שתקיף את מכלול הנושאים הנוגעים להצעות הרכש.

חברות הברוקרים נערכות להמלצות ועדת גבאי

נציגי חברי הבורסה שהם חברות ברוקרים נועדו השבוע עם יו"ר דירקטוריון הבורסה מאיר חת ועם מנכ"ל הבורסה יוסי ניצני לפגישה שכונתה על ידי אחד המשתתפים "פגישת עבודה שוטפת". בפגישה שלא ניתן לה פרסום רשמי, נדונו נושאים שונים הנוגעים לעתידן של חברות הברוקרים לאור המלצות "ועדת גבאי". אחת מהמלצות הוועדה היתה, שהבנקים יעבירו בתוך שנה את הייעוץ בניירות ערך לחברות־בנות. חברות הברוקרים חוששות שאם אכן כך יקרה, יווצר — לפחות לתקופת מה — חלל שלא ניתן יהיה למלאו. לבנקים יש כיום 600־700 סניפים הנותנים בין השאר ייעוץ בניירות ערך, ופעילותם מהווה כ־80%־85% מהמחזור בבורסה.

בסופה של הפגישה הוחלט על הקמת צוות בראשותו של עופר בן עוזר מחברת הברוקרים יונייטרסט, בהשתתפות מנכ"ל הבורסה ומומחים נוספים, שיבדוק את נושא השתלבותן של חברות הברוקרים לאור המלצות "ועדת גבאי". בין השאר, יהיה עליו לענות על סוגיות כמו מדיניות פתיחת סניפים חדשים בחברות הברוקרים, שיפור רמת השיפוט בחברות אלה וכד'.

כיסאות מוסיקאליים בהנהלת בנק הספנות

הסממנים המצביעים על ליקוי עסקי בפירמה הוא חילופים תכופים בהנהלה. השבוע פירסם בנק הספנות תשקיף לגיוס 3.5 מיליוני דולר. באחד העמודים נמסר מידע על שינויים בהנהלת הבנק. מתברר, כי מאז חודש מאי 1984 פרשו מהבנק 11 מנהלים, שמקומם מנו אחרים. באותה תקופה התחלפו שלושה מנכ"לים בבנק: י' ויגרצ'יק, חיים הכשרי, והמנכ"ל החדש משה מירב. הסיבה העיקרית לתחלופה הגבוהה היא חוסר ההצלחה העסקית של הבנק, דבר שבא לביטוי בהפסדים הכבדים. ישראל פלקסמן יו"ר מועצת המנהלים הקודם של הבנק, שכיהן בעבר כגזבר קואופרטיב אגד, הביא אתו מאגד את שלמה לוין ושלמה עמר כדי שיכהנו כדירקטורים. בעסקי תחבורה הם כן מבינים.

ל"קופל נהיגה עצמית" הון עצמי שלילי של 900 אלף דולר

"קופל נהיגה עצמית" פירסמה השבוע את התוצאות העסקיות שלה. רואי החשבון החושים של החברה, קסלמן וקסלמן, מציינים כי החברה נתבעת לשלם לבנק דיסקונט 3.6 מיליוני דולר בגין ערבויות שלטובת הבנק נתנה החברה לקונצרן קופל. אם תמומש ערבות זו, יתברר כי הדו"חות הכספיים של החברה אינם משקפים באופן נאות את מצבה העסקי. הנהלת "קופל נהיגה עצמית" סבורה כי לערבות זו אין תוקף.

בימים אלה מתנהלים מגעים בין בעלי החוב העיקריים של קופל על מנת למצוא מוצא מהסבך. גם אם בסופו של דבר יימצא פתרון כלשהו, הרי כדי שמצבה של קופל ישתפר, יידרש מאמץ רב. לחברה הון עצמי שלילי של 900 אלף דולר.

זיקים מאחד שני מפעלים

מאת יונתן שרמן

קיבוץ זיקים מפעיל בימים אלו תר בית לאיחוד שני מפעלים הפועלים במשק. הכוונה למפעל "שולידרון", המייצר מזרנים ומוצרי ריפוד ומפעל "פולידית", המייצר סוליות פלסטיות וחלקי ריהוט. הקיבוץ מקווה, כי בעזרת תהליך איחוד שני המפעלים, ניתן יהיה לחסוך כששים אחוזים מההוצאות הקבועות המוצאות כיום על החזקת שני מערכות ניהול ושיווק שונות וכן ניתן יהיה להגביר את הייצור ללא תוספת כח אדם.

שני המפעלים מייצרים כיום מוצרים במחזור מכירות של כשלושה מיליון דולר והתחזית היא, שבסוף תר בית הייעול יגיע מחזור המכירות של המפעל המאוחד לחמישה מיליון דולר. תוכנית זו נעשית בשיתוף עם ועדת התעשיה של הקיבוץ הארצי, באותן מהדרכים להגביר את התייעלות הפנימית של המערכת הקיבוצית בכל הנושא של ניהול ושיווק.

נזקי תאונות העבודה מגיעים ל־300 מ' ד' בשנה

מאת סופר "הארץ"

עלות תאונות העבודה מגיעה ל־300 מיליון דולר בשנה — כך מעריכים במוסד לבטיחות וגיהות, תוך שהם מציינים כי בשנה האחרונה בלבד אירעו בארץ 65 אלף תאונות עבודה. בכ־75 מיליון דולר מהעלות נושא המוסד לביטוח לאומי, אך מרביתה — 225 מיליון דולר — היא הנזק הנגרם למפעלים. במוסד לבטיחות וגיהות מציינים, כי מדי יום עבודה נפגעים בממוצע 260 איש בתאונות עבודה, ואחד מהם מוצא בהן את מותו. נתונים אלה מתייחסים ל־1.35 מיליון המועסקים במשק הישראלי. לשם השוואה ראוי לציין, כי במשק היפני 31 מיליון מועסקים אך רק 279 אלף תאונות עבודה מדי שנה. במוסד לבטיחות וגיהות מעריכים, כי צמצום תוכניות ההשקעות במפעלים תפגע גם בהיערכות בתחומי הבטיחות. באותה הזדמנות, כי ביותר מחמישים אחוזים מהמפעלים בארץ טרם הוכנה תוכנית בטיחות בסיסית.

בית המשפט / צבי הראל

מומחה לביטוח נידון ל־15 חודשי מאסר בפועל

שי רכס (30) מראשון־לציון, מומחה לביטוח יצוא ויבוא, נידון השבוע למאסר של 15 חודשי מאסר בפועל. הנאשם התקשר בשלוש הזדמנויות עם שלוש חברות בישראל והציע להן לבטח 20 אחוזים מסחורות היצוא שלהן (80 אחוזים מהסחורות מבטחת החברה הממשלתית לביטוח סיכוני סחר־חוץ).

רכס הציג עצמו כנציגו של קונצרן גרמני, באמצעות אישור שלא בדין. בסך הכל האשם רכס כי קיבל במרמה כ־40 אלף דולר.

הנאשם פתח חברה בלונדון, לשם העביר את הכספים. מחברה זו העביר את הכספים לישראל והם הופקדו אצל חברה קבלנית לבניין שממנה רכש דירה. במהלך המשפט התברר, כי הנאשם החזיר לשלוש החברות את הכספים, אף שלא נגרמו להן נזקים ביטוחיים.

חברת "כלל" לביטוח תובעת את איגוד ערים השרון בגין מחדל, לטענתה, בכיבוי שריפה

חברת "כלל" לביטוח הגישה לפני ימים אחדים תביעה בסך של 688 מיליון שקל נגד איגוד ערים השרון (שירותי מכבי־אש כפר־סבא).

ביולי 1980, נטען בכתב התביעה, נשרף כליל מפעל "טיפלסט" הנמצא באזור התעשיה שבין טירה לכפר־סבא. שבעת אחוזים אחר כך פיצתה "כלל" את המפעל בסכום של 2.5 מיליוני שקל, השווה היום לגובה התביעה (688 מיליון שקל). בכתב־התביעה נטען, בין השאר, כי בגלל עיכובים היה שיהוי בהופעת הכבאים לאזור השריפה. עוד נטען, כי הנתבעת לא הפעילה את הציוד הדרוש ובמלאכת הכיבוי השתתפו נערים בלתי מיומנים.

משק עולמי / אברם צהר

ברזיל סגרה שלושה בנקים

ממשלת ברזיל הורתה לסגור שלושה בנקים מקומיים, ביניהם שני הבנקים הפרטיים הגדולים ביותר באותה מדינה. נשיא ברזיל הודיע לעם על סגירת הבנקים במסגרת משדר טלוויזיוני. על פי הודעתו, הבנקים נסגרו "היות והם נתנו ללקוחותיהם אשראי בכמות העולה על המשאבים הכספיים". בעלי הפקדונות בבנקים שנסגרו אמורים לקבל פיצוי במסגרת תוכניות הביטוח הפדרליות הבנקאיות של ברזיל.

על פי מקורות פיננסיים בבירת ברזיל, הבנקים הללו צברו חובות לגורמי חוץ בסכום העולה על 160 מיליון דולר, בנוסף לחובות לבעלי הפקדונות בברזיל עצמה.

הוסכם על הסדר חובות החוץ של פולין

קבוצת הנושים המערביים של ממשלת פולין הסכימה לדחות החזר של כ־1.3 מיליארד דולר, שעל פולין היה להחזיר השנה. הנושים הסכימו להסדר לאחר שפולין עמדה בשני תנאים שנקבעו: השלמת תשלום חובותיה לסוף שנת 1981 (שאף הוא נדחה כמה פעמים, במסגרת הסדרי חובות קודמים — א.צ.) ותנאים טכניים בסדרי התשלומים.

בינתיים, למרות הסדרי החובות, ממשיכה פולין לצבור גרעונות במאזנה המסחרי. רזרבות המט"ח של פולין ירדו באוקטובר מ־184 מיליון ל־71 מיליון דולר.

דרום אפריקה "ניצחה" את האמברגו הפיננסי

למרות ההגבלות על הסחר עם דרום אפריקה ועל מתן אשראי למדינה זו, הדרום אפריקאים הגדילו בעשרת החודשים הראשונים של שנה זו את העודפים במאזנם המסחרי והוא הגיע ל־10.5 מיליארד ראנד, שהם שווה ערך לכ־4 מיליארד דולר. היבוא הדרום אפריקאי הסתכם בתקופה הנסקרת בכ־19.5 מיליארד, לעומת יצוא של 30 מיליארד ראנד.

ימוזגו מכרות הזהב של "הסינדיקט"

ממשלת דרום אפריקה אישרה את מיזוגן של ארבעת מכרות הזהב הגדולים במדינת אורנג', שבשליטת חברת אנגלואמריקן (שהיא חברת האחזקות של "הסינדיקט") לחברה אחת. חברה זו תהיה מעתה חברת מכרות הזהב הגדולה בעולם. במסגרת המיזוג, מכרות הזהב של גודהלר, של שטיין, של בראנד ושל הסטרן יתמזגו לחברה אחת. "בעלת תשתית פיננסית איתנה יותר", כלשון הודעת חברת אנגלואמריקן.

בשווקי הכספים בעולם: גידול בהיקף האשראי — אך לא ל"עניים"

עליה של 24 אחוז נרשמה בתשעת החודשים הראשונים של שנה זו בהיקף האשראי בשווקי הכספים הבינלאומיים בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. כך עולה מנתוני הארגון לשיתוף פעולה כלכלי ולפיתוח. על פי נתונים אלה כ־80 אחוז מהאשראי שניתן בשווקי הכספים היה אשראי ל־24 המדינות התעשייתיות המפותחות בארגון. מרבית סכומי האשראי החדש באו למימון — בתנאים יותר טובים — של חובות ישנים.

מיתרת האשראי הבינלאומי, שלא הופנה למדינות המפותחות, כארבע חמישיות נלקחו על ידי חמש "מדינות מתפתחות", והן אלג'יריה, סין, הונג קונג, תאילנד ודרום קוריאה. כל יתר מדינות העולם זכו רק ל־4 אחוז מסך הכל סכום האשראי הבינלאומי, שהיקפו נאמד בתקופה הנסקרת בכ־182 מיליארד דולר.

פולקסוואגן גורפת רווחים

הרווחים נטו של קבוצת פולקסוואגן הגרמנית הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנה זו בכ־424 מיליון מארק, לעומת הפסדים נטו של 47 מיליון מארק שנה קודם לכן.

מכירות הקבוצה עלו באותה התקופה בכ־20 אחוז, ל־38.63 מיליארד מארק. מהדו"חות הכספיים של קבוצת פולקסוואגן עולה, כי בכל שנת 1984 היו הרווחים נטו של הקבוצה כ־228 מיליון מארק. עד סוף שנת 1985 הנוכחית יהיו רווחים אלה כ־550 עד 600 מיליון מארק. העליה במכירות וברווחים נובעת בעיקר — על פי הנהלת הקונצרן — מהגברת היצוא.

קו־אופ שילמה מיליון ד' ל"מישנאל" בעבור 50% ממבנה שישמש היפר־כל בבת־ים

מאת אריה לביא

קו אופ תל אביב דן השרון רכשה את מחצית הבעלות על מבנה באזור התעשיה בבת־ים, שם ייפתח היפר־כל חדש. המבנה בשטח של 3000 מ"ר, נרכש מידי חברת מישנאל שמניותיה נסחרות בבורסה התל־אביבית תמורת מיליון דולר. המחצית האחרת של המבנה תוסיף להיות בבעלות חברת מישנאל, בעלת הקרקע, שבנתה את הפרוייקט.

הקו אופ חתמה על הסכם שבמסגרתו התחייבה לשכור את המבנה לתקופה של 20 שנה. שכר הדירה יהווה שלושה אחוזים מהיקפי המכירות — בעבור כל הפרוייקט.

בד בבד, ביצע הקו אופ שלוש עסקות מקרקעין נוספות של שכירת מבנים לפתיחת היפר־כלים:

במסגרת הגדלת רשת הקו אופ בארבעה סניפים חדשים ★ אחד מהם בבקה אל גרביה, שם ייפתח ההיפר־כל הראשון במגזר הערבי

★ באשקלון נחתם הסכם עם הקבלן קפלן לשכירת שטח של 2500 מ"ר ליד בית המשפט בעיר תמורת 3 אחוזים מהמחזור המכירות.

★ בנס ציונה נחתם הסכם דומה לשכירת 2500 מ"ר בנווה כרמית לפתיחת היפר־כל, גם כאן תמורת 3 אחוזים מהמכירות.

★ בבקה אל גרביה נחתם הסכם לשכירת מבנה בשטח של 1000 מ"ר מהקבלן עבדול רחים, תמורת 3 אחוזים מהמכירות. יהיה זה הקו אופ הראשון במגזר הערבי.

פתיחת ארבעת הסניפים החדשים מתוכננת עד סוף הרבעון הראשון של 1986.

התעשיה האווירית תעביר לממשלה דיוידנדים בשבעה מיליון דולר

מאת יונתן שרמן

התעשיה האווירית תעביר לרשות החברות הממשלתיות דיוידנדים בסכום של שבעה מיליוני דולר, לאחר שעירעור הקונצרן על החלטה זו לא התקבל. קביעת רשות החברות, שעל התעשיה האווירית לשלם דיוידנדים לממשלה היא במסגרת המדיניות של משרד האוצר ליטול מהחברות הממשלתיות דיוידנדים גבוהים יחסית — אף אם לא היה נהוג לגבות דיוידנדים כאלה בשנים קודמות.

זו הפעם הראשונה שהתעשיה האווירית משלמת דיוידנדים בסכומים כה גבוהים זה קרוב לעשר שנים. לאחר שהתבקשה להעביר לידי רשות החברות הממשלתיות את הסכום של שבעה מיליוני דולר, היא עירערה בפני ועדת השרים העוסקת בנושא זה — המונה את השרים מודעי, יעקבי ורבין; אבל עירעורה נדחה והיא נאלצת לשלם את הדיוידנד שנקבע לה. יצוין, כי גם קונצרן "כימיקלים לישראל" מנהל בימים אלה מאבק סביב דיוידנד של שלושים מיליון דולר, שרשות החברות הממשלתיות מבקשת שהוא ישלם במשך השנתיים הקרובות. ב"כימיקלים לישראל" כמו בתעשיה האווירית טוענים, כי תשלום הדיוידנד עשוי לפגוע בתוכניות הפיתוח של הקונצרן.

אריאל וינשטיין: שווי הדירות שראש הממשלה מציע לתת במתנה מגיע ל־2.5 מיליארד דולר

מאת אריה לביא

ערכן של הדירות שאותן מציע ראש הממשלה שמעון פרס לתת במתנה לגרים בהן, מגיע ל־2.5 מיליארדי דולר, מעריך הח"כ אריאל וינשטיין. המדובר בדירות של החברות עמידר, עמיגור, פרזות, חלמיש ואחרות, שאותן הציע באחרונה ראש הממשלה לתת במתנה לדרים בהן על מנת לחסוך את המנגנון הגבוה של גביית שכר הדירה. שכר הדירה במרבית דירות אלה אינו מכסה את הוצאות המנגנון לגבייתו.

וינשטיין מבסס את הערכתו על הכרתו את הנושא מתקופה של שמונה שנים שבהן שימש יו"ר חברת עמיגור. הוא פרש מתפקידו זה לפני כחודש. וינשטיין הינו שמאי מקרקעין במקצועו ובעבר שימש יו"ר אגודת שמאי המקרקעין.

בסך הכל מדובר בכ־170 אלף יחידות דיור, שערכן, להערכתו של וינשטיין, בין 10 ל־20 אלף דולר ליחידה. כיום עוזבות מדי שנה כ־6000 משפחות את הדירות הללו ועוברות לדירות אחרות, כך שהדירות שעוזבו חוזרות לבעלות המדינה. אם יינתנו במתנה, הרי שהדיירים ימסרו אותן לקרובים או שימכרו אותן. בצורה זו אי אפשר לחסוך הקמתן של יחידות אחרות ולשכן בדירות המתפנות את מי שזקוקים לדיור.

וינשטיין מציין ששכר הדירה בדירות אלה אמנם נמוך, לפחות 8 דולרים לחודש, ויש גם כ־50 אחוז הפטורים משכר דירה, אך לדעתו תהיה זו שגיאה לוותר על הדירות, שכן יש גם בעלי אמצעים בין הדיירים ואלה אינם זקוקים למתנות מסוג זה.

העורך: נחמיה שטרסלר

"דשנים וחומרים כימיים" מגוונת את סל מוצריה

מאת סופר "הארץ"

חברת "דשנים וחומרים כימיים" מנסה בימים אלה לגוון את סל מוצריה ולהחדיר לשוק האמריקאי, על ידי ייצור מוצרים לצרכן הפרטי במקום להתמקד רק במוצרים המסורתיים של החברה — דשנים. החברה הולה לשוק גלולות חיטוי לבריכות שחיה, שהידע לייצורה פותח על ידי תמ"י — המכון למחקר ופיתוח של החברה־האם, "כימיקלים לישראל".

מרק וילסקר מנכ"ל "דשנים וחומרים כימיים" מסר, כי המוצר החדש מהווה תחליף לתכשירים הקיימים כיום המבוססים על כלור לחיטוי מי הבריכה. הגלולה החדשה פועלת בשיטת השחרור האטי ומשום כך טעם הכלור במים מורגש פחות. בשלב ראשון מתכוונת החברה לייצר את גלולות החיטוי בהיקף שנתי של שלושה מיליוני דולר לשנה ולהגדיל את היקף הייצור בהדרגה למחזור של 20 מיליון דולר.

"כלל סחר" תסיים איחוד חמש מחברותיה עד מרץ

מאת יונתן שרמן

אגף חברות השיווק של "כלל סחר" אמור לסיים את תהליך איחוד חברותיו עד חודש מרס 86'. כיום מעבירה החברה את משרדי כל חמש החברות הכלולות במסגרת זו לבניין משרדים בצפון תל אביב, ועד מרס 86' יאוחדו כל מערכות הכספים, החשבונות ומיחשוב. ייוותרו עצמאיות רק מערכות השיווק.

אבי רגב, מנכ"ל "כלל סחר" מסר, כי בשלב מאוחר יותר תפעל החברה לאיחוד משפטי של כל החברות והפיכתן לחברה אחת. הוא ציין עוד, כי איחוד החברות יחסוך ל"כלל סחר" בעשרה אחוזים מההוצאות הקבועות של הפעלת חברות אלה. בימים אלה מפנה "כלל סחר" את מחסני החברה הסקוטית מרחוב גרוזנברג ובקרוב תפנה גם את בניין המשרדים של "אלקטרוכלל" ברחוב סלמה בתל אביב. בשני המקרים יועברו המשרדים לבניין החדש בצפון תל אביב. יצוין, כי החברות שיאוחדו במסגרת הארגון מחדש של אגף זה הן החברה הסקוטית, "אלקטרוכלל", עדוץ 1, סוכנות קופמן ר"פל וזרמה.

"התכוף" צברה הזמנות עד שנת 88'

מאת יונתן שרמן

חברת "התכוף", המייצרת מכליות, צברה הזמנות אשר יספיקו לייצור במתכונת הנוכחית עד שנת 88' — כך נמסר בתשובה לשאלת "הארץ". הזמנות אלה נצברו משורה של חברות זרות, שעמן עומדת "התכוף" בקשרים. אחת הבולטות היא הזמנה של חברה בת של הקונצרן האמריקאי "ג'נרל מוטורס" ל־400 מכליות בעיסקה ששוויה כעשרה מיליוני דולר. חברת "התכוף" הקדישה באחרונה מאמצים רבים להקטין את תלותה בשוק המקומי וכיום היא משתדלת להגדיל את מאמצי השיווק בחו"ל. מן הסיכומים החצי־שנתיים של החברה שפורסמו השבוע עולה, כי חלק המכירות בשוק המקומי ירד משיעור של 73 אחוזים אשתקד ל־46 אחוזים בתקופה המקבילה השנה. בסך הכל גדלו מכירות החברה במחצית הראשונה של השנה ב־73 אחוזים במונחים ריאליים, לסכום העולה על שני מיליוני דולר. החברה מציינת כי היא מקווה להגדיל את מכירותיה על ידי חדירה לשווקים חדשים בדרום אמריקה ובמזרח הרחוק.

ברטון תכנון וייצור בע"מ
הודעה
לבעלי כתבי האופציה רשומים על שם (סדרה 1)

הננו מודיעים בזאת לציבור בעלי כתבי אופציה רשומים על שם (סדרה 1) של החברה הניתנים למימוש במניות רגילות בנות 5 שקל רשומות על שם, כי היום האחרון למימוש כתבי האופציה הוא יום ג' 31 בדצמבר 1985.

לאחר התאמה בשל חלוקת מניות הטבה, זכאי כל בעל כתב אופציה לרכוש עד 31 בדצמבר 1985, חלף כל כתב אופציה שבבעלותו. והתשלום במזומן של 13.75 שקל מחיר המימוש, 1.25 מניות רגילות בנות 5 שקל רשומות על שם.

כתבי אופציה אשר לא ימומשו עד 31 בדצמבר 1985 ועד בכלל יפקעו ויהיו בטלים ולא יקנו לבעליהם כל זכות שהיא.

כל בעל כתב אופציה אשר ירצה לממש את זכותו יגיש לחברה במשרדה הרשום או באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב בקשה בכתב בצירוף תעודות כתבי האופציה המתייחסות לבקשה והסכום במזומן שיהיה שווה למחיר המימוש של כתבי האופציה.

לא יוקצה חלק ממניות מימוש אחת, אולם כל עודפי מניות המימוש ימכרו תוך 30 יום מתאריך המימוש והתמורה נטו בניכוי הוצאות המכירה (לרבות היטל ו/או מס שיחולו על המכירה) תשולם לזכאים תוך 7 ימים ממועד המכירה.

תוך 15 יום מתאריך המימוש, תקצה החברה למבקשים את המניות המגיעות להם ותגרום לרישומן למסחר בבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

זקוק דחוף למודעה?
מודכון
לשרותך 24 שעות ביממה
03־38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

בוא נעשה עסק

כנס, יום עיון או אירוע מסחרי? גן אורנים הוא המקום המתאים לך ביותר.
במרחק דקות ספורות מלב תל־אביב, מציע לך גן אורנים אוירה כפרית ואינטימית,
מבחר אולמות לכל סוג של אירוע ולכל מספר של משתתפים וחניה בשפע.
מחלקת העסקים של גן אורנים תדאג לארגון האירוע שלך על כל פרטיו:
כיבוד ברמה בינלאומית, שירותי משרד בזמן האירוע, שירותי מזכירות, טלקס וכו'.
והחידוש האחרון: "מ.ש.ק." - תכנית מכירות הכוללת "חבילה" של יחסי ציבור,
קידום מכירות ועוד - לקידום מוצריך.

עסקאות עושים בגן אורנים.
כי בגן אורנים מתייחסים ברצינות לעסקים שלך.

גן אורנים
גן אורנים. עשינו עסק.
גני התערוכה, שד' רוקח תל־אביב, טל' 03-422171.

איך לעשות עסקים עם המזרח הרחוק?

לעשות עסקים, פרושו יד על הדופק ועיתוי נכון.
הדואר האלקטרוני של "רשת זהב" הוא היחיד המאפשר לך
בחיוג מקומי לקבל ולהעביר כל מידע במהירות ובנוחות,
24 שעות ביממה: ליפן, הונג קונג, סינגפור, דרום קוריאה,
אוסטרליה ובעצם אל כל מרכז עסקים בעולם.

כבר למעלה מ־1700 מנויים התחברו והרוויחו.

מקבוצת שורק–רפי זהב
אבא הלל 23 רמת־גן 52522 טל. 03־7532666

רשת זהב
תן לדואר האלקטרוני לעבוד בשבילך.
מידע ותקשורת בלחיצת כפתור.

הארץ
מעריב
THE JERUSALEM POST
העיר
כל העיר

חדש

בנק ישראל מציע:

הנפקה במכרז:

"שגיא — ברירת ריבית"(*)

סדרה 4303 ד'

צמודה למדד, כולל מדד החודש האחרון (בעיקר 5) ו"תוספת ריבית" בתום השנה הראשונה

הסדרה תונפק ביום שישי 29 בנובמבר 1985, בסכום של 40,000 מיליוני שקלים.

הסדרה תוצע לציבור ביום חמישי 28 בנובמבר 1985 באמצעות מכרז.

הסדרה צמודה למדד המחירים לצרכן שיפורסם עבור חודש נובמבר ותיפדה בתום 5 שנים ביום העסקים האחרון של חודש נובמבר 1990.

אגרות החוב ישאו ריבית בשיעור 4.25% לשנה.
הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון של חודש נובמבר בכל שנה החל בנובמבר 1986.

בתום השנה הראשונה תשולם "תוספת ריבית" בשיעור בו עלתה התשואה השנתית של מילווה קצר מועד על עלית ערכה באחוזים של הסדרה המוצעת כתוצאה מעלית המדד בתוספת הריבית(*)

המדד הנוסף (בעיקור 5) על הריבית ועל הקרן יצטבר בתנאי הקרן וישולם ב־22.12.1990.

הזמנות יוגשו לבנק ישראל במחירים שלא יפחתו מ־85% ולא יעלו על 110% מהשווי הנקוב.

מחיר המכירה שיקבע במכרז יהיה אחיד כאמור בתקנות מילוות מדינה (מכרזים).

הסדרה תרשם למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום המדד לחודש נובמבר 1985.

פרטים מלאים ורכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.

(*) התנאים המחייבים של הנפקה זו נקבעו בתקנות מילוות מדינה סדרות מסוג "שגיא־ברירת ריבית" ובתקנות מילוות מדינה ("מכרזים").

חדש

בנק ישראל מציע:

הנפקה במכרז:

"גליל — ברירת ריבית"(*)

סדרה 3903 א'

צמודה למדד, כולל מדד החודש האחרון (בעיקור 5) ו"תוספת ריבית" בתום השנה הראשונה

הסדרה תונפק ביום שישי 29 בנובמבר 1985, בסכום של 10,000 מיליוני שקלים.

הסדרה תוצע לציבור ביום חמישי 28 בנובמבר 1985 באמצעות מכרז.

הסדרה צמודה למדד המחירים לצרכן שיפורסם עבור חודש נובמבר ותיפדה בתום 10 שנים ביום העסקים האחרון של חודש נובמבר 1995.

אגרות החוב ישאו ריבית בשיעור 4.25% לשנה
הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון של חודש נובמבר בכל שנה החל בנובמבר 1986.

בתום השנה הראשונה תשולם "תוספת ריבית" בשיעור בו עלתה התשואה השנתית של מילווה קצר מועד על עלית ערכה באחוזים של הסדרה המוצעת כתוצאה מעלית המדד בתוספת הריבית (*)

המדד הנוסף (בעיקור 5) על הריבית ועל הקרן יצטבר בתנאי הקרן וישולם ב־22.12.1995.

הזמנות יוגשו לבנק ישראל במחירים שלא יפחתו מ־80% ולא יעלו על 110% מהשווי הנקוב

מחיר המכירה שיקבע במכרז יהיה אחיד כאמור בתקנות מילוות מדינה (מכרזים).
הסדרה תרשם למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום המדד לחודש נובמבר 1985.

פרטים מלאים ורכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.

(*) התנאים המחייבים של הנפקה זו נקבעו בתקנות מילוות מדינה סדרות מסוג "גליל־ברירת ריבית" ובתקנות מילוות מדינה ("מכרזים").

לוח החודש יש לך עסק עם קונים רציניים!
הלוח החדש

הארץ
עיתון לאנשים חושבים

שערים יציגים של מטבע חוץ
27.11.85

	המטבע	שער		המטבע	שער
ארה"ב	דולר	1477.8	אוסטרליה	דולר	1015.7
בריטניה	לירה	2171.6	דר"א	רנד	560.09
גרמניה מע'	מרק	579.42	בלגיה	10 פרנק	286.44
צרפת	פרנק	190.16	אוסטריה	10 שילינג	824.85
הולנד	גילדן	514.81	איטליה	1000 לירה	857.32
שוויץ	פרנק	704.89	יפן	100 ין	735.04
שוודיה	כתר	192.17	אירלנד	פאונד	1794.6
נורווגיה	כתר	193.24	ספרד	100 פזו	939.18
דנמרק	כתר	160.24	ירדן	דינר	3871.8
פינלנד	מרק	269.25	לבנון	לירה	82.790
קנדה	דולר	1070.1	מצרים	לירה	857.12

שערי מטבע־חוץ נכונים ל־ 27.11.85
בנק לאומי

המטבע	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	מזומנים קניה	מזומנים מכירה
1 דולר ארה"ב	1467.8426	1486.1574	1443.77	1508.74
1 לישט"ם	2156.9947	2183.9083	2116.32	2211.55
1 מארק גרמני	575.7374	582.9211	566.30	591.78
1 פרנק צרפתי	188.8386	191.1948	182.96	194.10
1 גילדן הולנדי	511.5325	517.9151	503.14	525.78
1 פרנק שוויצרי	701.8133	710.5701	690.30	721.37
1 כתר שוודי	190.8148	193.1956	187.69	196.13
1 כתר נורווגי	191.8748	194.2689	188.73	197.22
1 כתר דני	159.1589	161.1447	156.55	163.59
1 מרק פיני	267.3666	270.7026	262.98	274.82
1 דולר קנדי	1065.5845	1078.8801	1048.11	1095.27
1 דולר אוסטרלי	1008.8482	1021.4360	973.70	1071.07
1 ראנד דרא"פ	557.7802	564.7398	495.80	543.18
10 פרנק בלגיים	283.0395	286.5710	278.40	290.93
10 שילינג אוסטרי	819.1086	829.3289	805.68	841.93
1000 לירטי איט'	851.4168	862.0403	833.27	879.51
1000 ינים יפן	729.9068	739.0141	717.94	750.24
1 דינר ירדני	— —	— —	3810.96	4046.68
1 לירה מצרית	— —	— —	816.63	867.71

שערי מטבע חוץ בין־בנקאיים
אתמול בצהרים (27.11.85) באירופה
מסירה מידית (ספוט)

1.4685/1.4695	$ ארצות הברית	ל"י שטרלינג
2.5490/2.5500	מרקים גרמניים	ל־$1 ארה"ב
2.8690/2.8710	גילדנים הולנדיים	"
2.0905/2.0915	פרנקים שוויצריים	"
51.58/51.60	פרנקים בלגיים	"
7.7690/7.7720	פרנקים צרפתיים	"
1723.60/1724.10	לירטות איטלקיות	"
200.95/201.10	ינים יפאניים	"
1.0891/1.0897	$ ארצות הברית	ל־S.D.R.

שער הזהב $ 330.45 ארה"ב. אונקיה לונדון פיקסינג

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	ל"י/$	ש"ש/$	מרק/$
1 ח'	1.4641/1.4652	2.0818/2.0828	2.5408/2.5428
3 ח'	1.4564/1.4577	2.0686/2.0701	2.5270/2.5285
6 ח'	1.4466/1.4481	2.0490/2.0510	2.5068/2.5088

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

נשכת מגמת המסחר החיובית במניות

שוק המניות המשיך גם אתמול להאיר פניו למשקיעים. שערי המניות הבכורות נטו בדרך־כלל לעלות, ובבורסה מסבירים זאת בפעילותן הערה של קרנות בנק הפועלים. בקרנות אלו התנהל בימים אלה מבצע הפצה גדול. לקרנות־הנאמנות המתמחות באיגרות־חוב ובמט"ח נרשם אתמול ביקוש של 2.5 מיליארדי שקל. בניירות־הערך בעלי רמת־הסחירות הנמוכה נטו השערים לרדת. בבורסה צופים כי המגמה החיובית תימשך, כל עוד יהיה הזרם באינבוס של קרנות־הנאמנות בכלל וקרנות בנק הפועלים בפרט. מחזור־המסחר במניות החופשיות עדיין היה נמוך, והסתכם במיליון דולר. בשוק איגרות־החוב נמשכה גם אתמול המגמה החיובית, ושערי האיגרות ארוכות־המועד עלו עד שלושה אחוזים. מחזור־המסחר באיגרות־החוב היה בסך והסתכם ב־2.6 מיליוני דולר.

חוטפים מניות־המדד

מגמת ההיצעים במניות־המדד נמשכה גם אתמול, אך היצעים אלה נחטפו ללא שינוי שער. כך היה במניות אי.די.בי. והפסוק של בל"ל. ביקוש למניית בנק הפועלים, שהוזרם בין השאר על־ידי קרנות־הנאמנות של הבנק, הביא עלייה של 0.6 האחוז. בסיכום יום־המסחר, עלה מדד מניות ההסדר ב־0.21 האחוז במחזור של מיליון דולר.

בנק	תשואה שנתית דולרית באחוזים
בל"ל 0.1	13.30
הפועלים ש	13.34
אי.די.בי. רג	13.24
דיסקונט א	13.26
המזרחי ש	13.28

ביקושים לזכויות

ניירות־הערך בעלי רמת־הסחירות הנמוכה זכו לביקושים שהוזרמו בעיקר על־ידי קרנות־הנאמנות של בנק הפועלים. מניות אלו עלו בדרך־כלל עד שני אחוזים. זה בא לידי ביטוי במדד המניות הכללי, ללא הבנקים המסחריים, שעלה ב־13.1 אחוז. כך היה במניות כלל תעשיות, כלל אלקטרוניקה, דלק ואחרות. היצעים במניות אי.די.בי. פיתוח, הסנה ואחרות נחטפו ללא שינוי שער. גם שעריהן של מניות שאינן נחשבות לבעלות רמת־סחירות גבוהה במיוחד, אך הן חלק מנכסי הקרנות, כמו תעשיות פריכוזנגר, קצנשטיין אורלה, נטו לעלות בתנודות חזקות יותר כלפי מעלה.

ביקוש לזכויות דיסקונט השקעות; היצע למניה

אתמול התנהל המסחר במניות דיסקונט השקעות. הפעילות במסחר בזכויות היתה ערה למדי, אף שחלק הארי מבעלי הזכויות העדיפו לממש את הזכויות. לזכויות נרשם ביקוש גדול, ואילו למניה נרשם היצע גדול לארביטראז', בהיקף של 350 מיליון שקל. הביקוש לזכויות סופק ללא שינוי שער. ההיצע למניה נקלט ללא שינוי שער, על־ידי סבירת הזולה בין שני הסוגים של ניירות־הערך. ההיצע הגדול למניית דיסקונט השקעות נבע מעריכתם המוטעית של גורמים בבורסה, כי למניות החברה יופיע ביקוש, הכיסוי למכירות המניה בחוסר ייעשה על־ידי רכישת הזכויות בירידת שער.

מניית סולל בונה נמכרה במחיר 4500 נקודות

המחיר שנקבע אתמול למניית חברת סולל בונה היה זהה למחיר של הצעת הרכש — 4500 נקודות. מחיר זה נקבע לאחר שלמניית החברה נרשמו שלושה קונים בלבד. יש להניח כי מחיר זה יישמר, כל עוד תהיה הצעת הרכש בתוקף.

במניות רסקו נרשמת בעת האחרונה פעילות יוצאת־דופן. שתי המניות של החברה עלו אתמול בעשרה אחוזים, ואילו בכתב־האופציה של החברה נרשם אתמול קונים בלבד, לאחר שלא היה אפשר לספק את הביקוש אף בתנודת־שער מרבית כלפי־מעלה.

איגרות־החוב הדולריות ממשיכות לרדת

שעריהן של איגרות־החוב הדולריות ממשיכים לרדת, בניגוד למגמת המסחר הכללית בשוק איגרות־החוב. עליות־שערים גדולות במיוחד היו באיגרות־החוב ארוכות־המועד מסוג גליל. בניגוד לימים האחרונים, שבהם עיקר הפעילות התרכז באג"ח הצמודות חלקית למדד, אתמול התפלגה הפעילות בצורה שווה פחות־או־יותר. המדד הכללי של איגרות־החוב עלה אתמול ב־0.26 האחוז, במחזור של 2.6 מיליוני דולר.

קטנה הפעילות במק"מ

היקף הפעילות במק"מ חזר אתמול למימדיו הנמוכים. רמות־התשואה הנמוכות יחסית לא קרצו למשקיעים. הדבר בא לידי ביטוי בהיקף הפעילות, שהסתכם ב־4.3 מיליוני דולר.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
215	6	99.40	3.10
225	13	98.90	2.62
235	20	98.40	2.48
245	27	97.80	2.54
116	35	97.10	2.59
126	41	96.70	2.52
136	48	96.20	2.49
146	55	95.70	2.46

הודעות בורסה

* האסיפה הכללית של חברת חיפה כימיקלים החליטה על חלוקת 100 אחוז מניות הטבה. יום "האקס" יהיה 24.11.85.

* חברת גולדפרוסט העבירה לבורסה טיוטת תשקיף של הנפקה בדרך של זכויות. להנפקה זו לא יהיה תוקף, עד שהמדור יקבל עליו את תשקיף ההנפקה.

* חברת מפעלים של דיסקונט הודיעה כי הגישה לבורסה טיוטת תשקיף לגיוס הון באג"ח, בהיקף של 15 מיליארד שקל.

שערי המניות 27.11.85

(שם החברה | השער אתמול | קוד | המחזור אלפי ש' ע"נ | השינוי בנקודות | השינוי ב% | היצע/ביקוש אלפי ש' ע"נ)

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אגה ש	12900	תב	24	−1050	−7.5	−24
המסחר 0.1	1380		540.8	+29	+2.2	+250.6
המסחר א 0.5	568	תב	1185.9	−37	−6.1	−1514.2
כללי לא בהסדר	34700		7.3	−200	−0.6	−2.9
בנק צפאנר 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
בנק צפאנר 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
בנק צפאנר אופ			—	הפסקה	מסחר	—
רונת א 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
רונת 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
רונת טה 2			—	הפסקה	מסחר	—
בנק בינלאומי 05	2239		1194.3	−1		−320.3
פיבי 0.5	1880		1417.2	−10	−0.5	−2222.4

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	74240		328.9			−103.9
אידיבי ב 100.0	75000		3.6			−11
אידיבי בב א	459000	שב				−.3
אגוד 0.1	55400		89.5	+583	+1.1	+512.7
דיסקונט ב	94650		1.5	+150	+0.2	+4.5
דיסקונט א	94700		75.4			−15.5
דיסקונט טה ב	11131		22.5			−24.3
המזרחי ש	30510		209.5	+20	+0.1	+46.3
המזרחי ב	30450		13.4			−1.9
המזרחי טה 9	13985		117.8			−117.8
הפועלים מבכ	98000	תב	.7	−10059	−9.3	−5.4
הפועלים ש	50305		1035	+315	+0.6	+1386.1
הפועלים ב	49950		231.1			+86.1
כללי א 1.0	129100		12.9	+200	+0.2	+6.2
כללי אפ 9	126700					−.1
כללי טה 5	96850		10.2			−.2
כללי טה 7	6190		180.8			−245.5
כללי 0.1	32000		928.3			−553.9
כללי טה 9	43350		37.6			−37.6
כללי טה 11	12050		57.3			+51.8
כימון וסוד 1.0	44300		.2	−100	−0.2	.2
כימון וסוד 5.0	23400		.1			

בנקים למשכנתאות

שם החברה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
ארנים 0.1	6746		7.5	−50	−0.7	−16.3
לאומשכנ' ש	3168		20	+88	+2.9	+52
לאומשכנ' מ	3168		20.2			.2
כרמל ש	2600		40	+100	+4	+75.3
כרמל טה 1	2442		26	−8	−0.3	−4.9
בנין ב' 5.0	2940		36.5	+140	+5	+290.8
פת מבכ ש	670	תב	567	+38	+6	+1597
מבכן ב ש	1660		43	−30	−1.8	−12.6
עצמאות 0.1	3050		171.7			+121.7
טפחות מבכ ש	11500		8.7	+249	+2.2	+2.8
טפחות רג ש	10665	תב	76.2	−1185	−10	−72.4
טפחות טה 1	6498		50			−186
טפחות טה 2	3275		14.7			−14.7
יעסור 1.0	590		.3			.2
יעסור 5.0	330	תב	149.8	+21	+6.8	+299.7
בירב 1.0	1250		326.9	+20	+1.6	+184.1

מוסדות מימון

שם החברה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
שילוח אפ	235		2983.9	+7	+3.1	+3760.3
החקלאות מבכ א	29000		1.6	+500	+1.8	+1.6
החקלאות מבכ ג	155500	שב				
לאומי תעש' א ש	2979		173.6	+18	+0.3	+19.9
פתוח תעש' מבכ	59400	לנ				
פת תעש' בכ ג	355000	לנ				
פת תעש' בכ גג	196000	לנ				
פת תעש' בכ גגג	192415	לנ				
פת תעש' בכ ד	209268	לנ				
פת תעש' בכ דד	63060	לנ				
מרכז קבלנים 5.0	490		1488.4	+15	+3.2	+1101.8
תיירות בכ	171000	שב				
כלל ליסינג 0.1א	3050		7.2	+60	+2	+200.2
כלל ליסינג 0.5ב	1420	שב		+21	+1.5	+100
כלל ליסינג אכוז	10300		26	+100	+1	+37.1

ביטוח

שם החברה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אריה 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
אריה אפ ב			—	הפסקה	מסחר	—
אריה טה 1			—	הפסקה	מסחר	—
ארדם 0.1	2575	תב	176.7	+125	+5.1	+161.7
ארדם א 0.5	1399	תב	335.3	+109	+8.5	+254.8
בטוח משנה 0.1	970		5	−10	−1	−6.7
בטוח משנה 0.5	446		379.4	+21	+4.9	+179.4
הדר 1.0	1013	תב	747.2	+92	+10	+747.2
הדר 5.0	400		1159.9			−1309.8
הסנה ש	1842		822.9			−69.8
הפניקס 0.1	5065	תב	87	−300	−5.6	−39.2
הפניקס 0.5	2405	תב	455.3	+200	+9.1	+455.3
המגדר־הראל 1.0	3467		24.3	+67	+2	+16.7
המגדר־הראל 5.0	1586	תב	254.7	+126	+10	+254.7
ירדניה 0.1			—	הפסקה	מסחר	—
[illegible]			[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
מנורה 1.0	14790		383	+290		[illegible]
מנורה 5.0	4900	שב		+200	+4.3	+5
סהר ג 1.0	2390	תב	151.2	+180	+8.1	+446.1
סקורסט 0.1	3705		107.4	+150	+4.2	+157
צור ש	1390		129.4			−40.6
ציון החזקות 1.0	5781	תב	20	+526	+10	+40
ציון החזקות 5.0	1250		127.5	+50	+4.2	+55.4

מסחר

שם החברה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אינטר גאמא 1 ש	3180		31.5			−16.5
אינטר גאמא 5 ש	1050	שב		+50	+5	+30
אינטר גאמ אפ 1	510		100	+9	+1.8	+300
כאיר עזרא 1.0	3610		40	+120	+3.4	+90
כאיר עזרא אפ 1	3320		40	+126	+3.9	+90
כתה 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
כתה 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
כלל סחר	1060		442.9			−43.3
קריסטל 1.0	2468		126	+80	+3.4	+155.7
רפק 0.1	25500					
רפק 0.5	4000		5.6	−197	−4.7	−5.6
שופרסל א 2.0	4180	תב	348.3	+230	+5.8	+508.3
שופרסל ב 10.0	2180		212.5	+55	+2.6	+385.4

שירותים

שם החברה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
דלק 3 ש	3391		1199.9	+91	+2.8	+1773.2
הראל 1.0	1901	שב		+51	+2.8	+77.1
הראל 5.0	791	שב				+141.9
ספנות הספקה 0.1	9800		108.3	+100	+1	+63.7
ספנות הספקה 0.5	4060		77.7			+37.3
קרור 0.1	833		150	+13	+1.6	+676.7
קרור 1.0	220		1633.1	−1	−0.5	−891.9
חברת החשמל 0.1			—	הפסקה	מסחר	—
כתר ערובה 0.1	2152		34.1			−24.1
כתר ערובה 0.5	775	תב	265.6	+55	+7.6	+1373.9
כתר ערובה אופ	403		389			−239
קונסורטיום 0.1	790	תב	125	−50	−6	−125
קונסורטיום 0.5	354	תב	150	−21	−5.6	−400

מלונות ושירותי תיירות

שם החברה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
קופל 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
קופל אפ 1			—	הפסקה	מסחר	—
גלי זהר 1.0	10710	תב	15.2	−1190	−10	−15.1
גלי זהר 5.0	3330	תב	85.8	−370	−10	−14.5
מלונות דן 1.0	3050	תב	128	+150	+5.2	+87.3
מלונות דן 5.0	1890		10.1			−10.1
חוף האלמוג 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
כנס מר 1 ש	1780		23.3			+6.7
מלונות הירדן	1925	תב	131.1	+175	+10	+190.9
מלונות ירושלים 1	422	תב	246	−38	−8.5	−494.4

מחשבים ושירותי מחשבים

שם החברה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
דטה מיכון 1.0	1260	קב		+60	+5	+398
ת.י.ל.ק 1.0	5750		5.9			−5.9
יעגא 1.0	2401		23.2	+41	+1.7	+154.9
יעגא אפ א	2031		15.9	+11	+0.5	+63.5
כלל מחשבים 1.0	2060		52.4	+20	+1	+35.2
מ.ל.ל. 1.0	4739		69	−1		−2.9
מ.ל.ל. 5.0	2350		15			−15
מכבי מחשבים 1.0	2310		10			−13.2
ניקוב מחשבים 1	3320					.1
ניקוב מחש' 5	1600		44.2			−44.1
תים מחשבים 1.0	1150		66.9			−28.9
תים מחש' אופ	12000	שב				

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם החברה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אבנים בינוי 1ש	693	בה	100	−37	−5.1	−119.9
אבנים בינוי 5ש	416	שב				
אורן 1.0	509		512.1	+10	+2	+376.9
אורן 5.0	211		1882.5			+21.9
אזורים 1.0	1565		159			−46.1
אילון 1.0	865		302.7	−15	−1.7	−66.9
אילון אפ 1	785	שב				
אל־רוב 1.0	1397	בה	133.4	+66	+5	+202.8
אל־רוב 5.0	965	שב				
אשטרום 1.0	760	בה	25	−39	−4.9	−42
אשטרום אפ 1	610	שב				+53.7
אפריקה 0.1	25000		41.6	+300	+1.2	+66.4
אפריקה 1.0	17550		56.8	+200	+1.2	+125.6
ארזים	603	תב	133.6	−67	−10	−133.6
ארלדן 0.1	6373	בב		−335	−5	−82.6
ארלדן 0.5	3508	תב	24.2	+170	+5.1	+46.3
בן־יקר גת 1.0	2740		42	−10	−0.4	−42
ברנוכין 1.0	1385		2.6	−15	−1.1	−2.6
ברנוכין 5.0	615	שב				
ברנוכין אפ 1	560		4.6	+15	+2.8	+95.4
דנקנר 1.0	3130	שב				−3.4
רוזוב 1.0	328		230	+5	+1.6	+14
רוזוב 5.0	203		100			−100
רוזוב אפ 1	126		84.1	+7	+5.9	+29.1
דירה 0.1	2610	שב		+20	+0.8	+20
דירה 0.5	1535		100			.1
תלב 0.1			—	הפסקה	מסחר	—
תלב 0.5			—	הפסקה	מסחר	—
נכסים ובנין	3365		290.9	+100	+3.1	+545.1
בנים 0.1	5110	תב	139.2	+420	+9	+330

(המשך)

שם החברה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
גביים 0.5	3226		56.2	+80	+2.5	+165.1
הבשרת הישוב ש	19770		12.6			−2.8
ישפרו 0.1	1585		9.9	+72	+5	+9
ישראלום 1.0	4600		33	+185	+4.2	+32.9
ישרס 10.0	5550	תב	114.4	+350	+6.7	+143.2
כתן פיתוח 1.0	3117		6.1	−125	−3.8	−6.1
כלל נדל"ן	750		8505.6	+20	+2.7	+2473
לומיר 1.0	1706	תב	190.4	+155	+10	+187.2
לומיר 5.0	854	תב	60.4	−50	−5.5	−203.8
מ.ת.מ 1.0	1232	קב		+58	+4.9	+489.4
מאגר בניה 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
מאגר בניה אופ			—	הפסקה	מסחר	—
מגדל בטון	1200	תב	85	+100	+9.1	+234.8
מישנאל 5.0	385		1194.7			+23.1
מורב 5.0	341	תב	946.9	+31	+10	+1016.8
מרילו 1.0	310	תב	150	+23	+6	+295.5
מרילו אפ 1	2610	שב				
ליטנשטיין 1.0	2079	תב	78.5	−367	−15	−78.5
ליטנשטיין 5.0	427		238			−212
ליטנשטיין אפ 1	230		600	+5	+2.2	+594.3
ליפשיץ 1.0	502		152	−2	−0.4	−19
ליפשיץ 5.0	284		1075.2	+3	+1.1	+1426.8
ליפשיץ אפ 1	175		700	+3	+1.7	+1245
נאות אביב 0.5	12450		.1			+5
נכסי אורים	2250		1097.6	−104	−4.5	−328.7
נדר החזקות 1.0	6000		20	+150	+2.6	+49.8
נדר החזקות 5.0	3695	תב	46.9	+180	+5.1	+42.7
סולל בונה מבכ א	4500	תב	108.2	+267	+6.3	+75.1
סוף 1.0	1621		100			−62
סוף 5.0	1010		100			−100
סוף אפ 1	677		100	−36	−5.1	−283.5
עמר וסלע מר 1	7207		200	+30	+4.4	+52
קיסריה 0.1	1080	תב	672.5	+83	+8.3	+766.9
קיסריה 0.5	423		926	+14	+3.4	+1906
רובינשטיין 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
רובינשטיין 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
רומנבך 1.0	1435	תב	950.4	+80	+5.9	+1131.6
רומנבך 5.0	1000		150	+9	+0.9	+46.6
רסקו מבכ	2591	תב	594.1	+236	+10	+694.1
רסקו רג	2662	תב	453.1	+242	+10	+610.3
רסקו אפ 1	2401	קב		+121	+5.3	+64.7

חקלאות

שם החברה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
מטעי הדר 0.1	2270		57.2	+100	+4.6	+106.4
מטעי הדר 0.5	905		393.3	+35	+4	+688.6
מהדרין 0.1	9000		40	+100	+1.1	+48.9
נכסי הדרים 1.0	1410	תב	428.9	+75	+5.6	+1516
פרי אור 0.5	3001		65.4			−65.6
שגיר 5.0	6020		117.4	−100	−1.6	−21.4

פק"מ נייד
השקעה כדאית לטווח קצר בריבית משתנה
בנק לאומי

מזון וטבק

שם החברה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אסאס	1084	תב	154.9	+52	+5	+67.4
אסאס אפ 1	4500	לנ				+7
אסלנטיק 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
גולדפרוסט 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
גולדפרוסט 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
גולדפרוסט אפ 1			—	הפסקה	מסחר	—
דובק מב ש	2550		366.6	+80	+3.2	+337.3
דובק מב ם	2540		293.5	+60	+2.4	+226.9
זגלבל 1.0	920		200	+50	+5.4	+108
זגלבל 5.0	395		277	+15	+4	+277008
פרי־זה 1.0	4435		430			−92.3
פרי־זה 5.0	2350		352			−332
טמפו בירה 1.0	6100		11.4	−115	−1.9	−11.4
טמפו בירה 5.0	4100	שב				.1
יכתר 1.0	925		399.2	+35	+3.9	+314.9
יכתר א 5.0	552		133.4			−53.4
מן 1.0	11000	שב				.3
מן 5.0	5367	מב		−283	−5	−69.6
ספוסט 1.0	4190		9.6	+40	+1	.5
עלית	10300		12.1			+1.2
עסיס ב 0.5	16000		.2			.1
אנגל שקל 1.	1897		49.9	−33	−1.7	−3.8
שמן מבכ א	3800		167.3	+100	+2.7	+355.1

טכסטיל והלבשה

שם החברה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
ארגמן 1 ש	600		35.1	+24	+4.2	+50.1
ארגמן אפ א	2099	שב				
אפיס 1.0	975		45.2	−44	−4.5	−45.2
אפיס אפ 1	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אפקת ברוך 1.0	1050		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אפקת ברוך 5.0	771		524.8	+36	+4.9	+644.7
אפתן 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
אפתן אפ 1			—	הפסקה	מסחר	—
אירגנן רג ש	3780		83.5			−83
אתא ב 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
אתא ג 0.1			—	הפסקה	מסחר	—
דלתא־גליל 1.0	3150		105			+200.2
דלתא־גליל א 3.0	2280		206.2			+137.9
מטוויות מאוחד 1			—	הפסקה	מסחר	—
מטוויות מאוחד 5			—	הפסקה	מסחר	—
מטווית כפר אופ			—	הפסקה	מסחר	—
ויסלנד 1.0	1470		446.6	+70	+5	+809.5
ויסלנד 5.0	1060		90	+10	+1	+109.9
וודיקון 1.0	2480		74.7	+80	+3.3	+74.7
זיקית 1.0	2677	קב		+128	+5	+194.7
זיקית 5.0	1695		150.1			−167.6
טיב־טוב 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
טיב־טוב אפ 1			—	הפסקה	מסחר	—
יזנאר 1.0	1560					
לודזיה 0.1	1250	תב	172.6	+108	+9.5	+601.7
לודזיה 0.4	382		690.8	+7	+1.9	+295.1
לינת 1.0	420		1079.4	+12	+2.9	+1749.3
מיס גליקו	920		312.6			−32.6
מיס גליקו אפ 1	1900		136.6			−16.6
מקס 0.1	22770		3.8			+3.8
מקס 0.5	5040	תב	258.5	+340	+7.2	+233.5
עיט 1.0	8305		12	+300	+3.8	+12
עיט 5.0	2940		40			−2.4
עמק הירנה 1 ש'			—	הפסקה	מסחר	—
פולגת א 0.1	7000		154.6	+200	+2.9	+395.9
פולגת ב 0.4	3700		137.9	+50	+1.4	+375
פוליגון א 0.5	2162	תב	96.2	−200	−8.5	−86.1
פרגוד	750		175.9	+8	+1.1	+113
שלגיה 1.0	8920		20	+100	+1.1	+12
תעש רוגוזין 1.0	4025		174.3	+150	+3.3	+807.2

מתכת ומוצריה

שם החברה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אוקטגון 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
אוקטגון אפ 1			—	הפסקה	מסחר	—
אורדן 0.1	11890		90.8			+1.4
אורדן 0.5	9700		12.4			+36.9
גבלים ש	9300		.3			
הלבוף 1.0	4177	קב		+199	+5	+210.8
הלבוף 5.0	2508	תב	372	+228	+10	+722
קופסאות פח 1.0	555		526.4	+13	+2.4	+568.9
קופסאות פח 5.0	396		.5	−4	−1	.5
מודן 1.0	583		660			−315
מודן אפ א	581	בה	108.8	−25	−6.2	−57.2
מתכת ארום 1.0	1806		25.7	+86	+5	+86.6
מתכת ארום אפ 1	1250		39.8			−29.8
כללי ציון 1.0	1650		250	+70	+4.4	+220.2
כללי ציון 5.0	459	תב	1040.8	+24	+5.5	+1890.3
כללי ציון אפ	650		365.2			−35.6
קרגבי 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
קרגבי 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
נחושתן 0.1	6400		90.1	−330	−4.9	−153.4
נחושתן 0.5	2285		225	+45	+2	+212.9
עדר 3.0	1330		398.8	−70	−5	−201.2
פקר פלדה 1.0	3400		12.9			+87.1
קנב 1.0	5500		79.6	+150	+2.8	+46.2
קנב 5.0	2860		1.3			−1.2
קליל 1.0	2476		55	+118	+5	+56.7
קליל 5.0	1082	תב	151.9	+80	+8	+151.9
שלדות 5.0	1321	שב		+21	+1.6	+50
תעשיות לכיש 1.0	910		112.4	−10	−1.1	−12.4
תעשית לכיש 5.0	460		.2	+11	+2.5	+399.8

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם החברה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אלביט 3.0	360000		7.1			−4
אלקו 0.1	2900		82.6	+50	+1.8	+52.4
אלקו 0.25 ש	1835		245.5			+150.1
אלקו 0.25 ם	1900		.3			.3
אלקטרה 0.1	10186	תב	15	+926	+10	+15
אלקטרה א 0.5	4765		84.3	−60	−1.2	−38
אלרון 3.0	379000		2.6	−151		−2.1
אורית 1.0	27799		14.7			−18.5
אורית אפ 1	26760		17.3	+10		+15.3
כלל תעש אלק	2152		849.5	+32	+1.5	+703.1
מטקורוניקס 1.0	1600		352.3	+65	+4.2	+454.7
מטקורוניקס 5.0	1180		1085	+40	+3.5	+605.8
פיזבטנגר 1.0	1800	תב	353	+90	+5.3	+256.4
פיזבטנגר 5.0	740		1323.4	+20	+2.6	+646.9
ציקלון 1.0	4400	תב	122.3	−300	−6.4	−117.3
ציקלון 5.0	2080		71.8			−13.2
קצנשטיין אילד 1.	3100		61.8	+50	+1.6	+95.4
קצנשטיין אילד 5.	1463	תב	180.4	+133	+10	+491.7
ת.א.ת. 1.0	2815		44.2			−27.1
ת.א.ת. 5.0	845	תב	1038.1	+55	+7	+1260
ת.א.ת. אפ 1	5815		23			+7
תראה	3440		50	+21	+0.6	+120

מוצרי בניה

שם החברה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
א.ס. תעשיות 1.	1985		581.4			−414.3
אלקיל 5.0	3550	תב	21.9	−300	−7.8	−50.2
אקרשטיין 1.0	7550	שב				
אקרשטיין 5.0	5790		45.2			−45.2
בטון תריד 1.0	8050	לנ				
בטון תריד 5.0	4650	לנ				
בר־כתן 1.0	1680		3.9	−20	−1.2	−3.9
בר־כתן אפ 1	370		300.7			−56.7
המכלול 1.0	740		15	+9	+1.2	+5
המכלול 5.0	370		200	+10	+2.8	+90
טרומאבטנן 1.0	6350			−250	−3.8	−5
ב.ל.ב. 1.0	749		63.3			−63.7
ב.ל.ב. 5.0	330	תב	125	−37	−10.1	−75
מזאיקה ולבנן 1	12060	לנ				
מזאיקה ולבנן 5	7900	לנ				+3.9

כימיה, גומי ופלסטיק

שם החברה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אגן 5.0	12295		58			−52.6
אלאמב ב	602	תב	428	+40	+5.1	+516.8
גל תעשיות 1.0	3160		70			−32.5
גל תעשיות 5.0	1840		105.2			−105.1
דקסטר 1.0	3350		25	+50	+1.5	+60.2
דשנים 0.1	8700		5	+100	+1.2	+4.4
דשנים 0.5	3450		222.6	+140	+4.2	+222.6
חיפה כימ' 10.0	780		4603.2	+37	+5	+6971
טבע ש	46900		66.2	+500	+1.1	+70.8
טבע אפ 4	43500		18.2	+600	+1.4	+13.8
ליפסקי 1.0	875		134			−134
ליפסקי אפ 1	1522	שב				
ים הבלח	11040		705.9	+100	+0.9	+799
פטרוכימיים 10.0	269		4958.6			−6356
מקסימה 1.0	3100		10.1	+25	+0.8	+5.6
מקסימה 5.0	1350		50	+50	+3.9	+100
מקסימה אפ 1	1448	שב		+2	+0.1	+100
מקה כימיקל 1.0	4800		50.2	−150	−3	−51.4
סנו 1.0	6345		100.5	+210	+3.4	+120.5
סנו 5.0	3870		1.5	−15	−0.5	−1.5
קום כימיקל 1.0	4899	שב		−1		−20
קום כימיק אפ 1	4274		69.9	+100	+2.4	+80.1
ת.ב.ל. 1.0	1540		130	+40	+2.7	+130
ת.ב.ל. 5.0	850		85.1	−30	−3.4	−99.1
תיא 5.0	5670		55.4	−80	−2.1	−55.4
פרוטארום 10.0	8150		46	−650	−7.4	−64.8
תיו א 5.0	2670		231.4	+120	+4.7	+225.5

עץ, נייר ודפוס

שם החברה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
דפרון 1.0	3691	קב		+176	+5	+152.7
דפרון 5.0	1673	שב		+3	+0.2	+30
ת.ב.ג. 1.0	1996		180.5			+499.5
ת.ב.ג. אפ 1	1940		50	+90	+4.9	+120
יהה 1.0	2990		168.2			−272.6
יהה אפ 1	4740	תב	49	+440	+10.2	+198.1
לבידי אשקלון 1	300		473.9	+13	+4.5	+278.3
לבידאשקלון אפ	437		100	+27	+6.6	+100
מלם ב 0.5	13999		21.9			−7.2
מפעלי ניר 10.0	117900		46	+3100	+2.7	+84.7
סקטבריה 1.0	1145		72	−5	−0.4	−51
רים 0.1	2200	תב	185.7	+200	+10	+225.7
רים 0.4	1050		400.5			−300.5
תעל ב 0.2	9200		5	+50	+0.6	+5
אלומות 5.0	1518	שב				
אנרין 1.0	1890		104			−24
אנרין 5.0	850		142.1	+10	+1.2	+109.5
אנרין אפ א	660		237.3	+15	+2.3	+192.7
הוביטה יר	7970		6.4			−6.4
דיקה 1.0	3500	תב	30.1	−200	−5.4	−47.4
דיקה 5.0	1905		14.1	+5	+0.3	+21
ה.נ.בולק 1.0	6510		20	+250	+4	+48.8
ה.נ.בולק 5.0	2129		222.6	+50	+2.4	+559.7

השקעות בתעשיה

שם החברה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
מרכות ב 0.1	4230		401.8	+180	+4.4	+1179.6
כור בכ ש	3580000		.1	−10000	−0.3	.1
כלל תעש' 1.0	947		2469.4	+10	+1.1	+1955.2
מאגרי מבטולונה	400		795.3	+12	+3.1	+1529.7
מאגרי סכנו אפ1	301	תב	1827.7	+21	+7.5	+2334.8

חברות השקעה

שם החברה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אמפיק ש	3300	תב	327.1	+280	+9.3	+464.5
אידבי פתוח 2.0	2395		1546.6			−57.1
אינקטה 0.1	1635		321.5	+78	+5	+123.5
אינקטה 0.5	825		357	+35	+4.4	+815.6
אלגר ש	3000		69	+110	+3.8	+62.2
אלגר מ	2950	תב		+200	+7.3	+116.4
אלרן ש	1600		603.3	+49	+3.2	+761.1
אלרן מ	1625		4.9			−4.9
אנרגור ב'			—	הפסקה	מסחר	—
אפיק 1.0	755		1134.5	−25	−3.2	−1107.5
אפיק 5.0	595		200			+14
גלזת 1.0	1220	שב				−75
חברה לישראל 1.0	2009		72.8	−1	−0.1	−72.7
חברה לישראל 5.0	810		346.7	+30	+6.9	+150
הלפמן 0.1	51750	תב	4.5	−5750	−10	−13.1
הלפמן 1.0 ש	14450		.1			−5.1
אמבא א 0.5	6860		25	+60	+0.9	+2.1
[illegible]	2694		[illegible]	[illegible]	+2.4	+405
כלל השק	3110		601.1	+90	+2.8	+737.7
דיסקונט השק ש	2870		[illegible]			[illegible]
מרחבי השק ש	7900		43.1	+35	+0.5	+73.9
מור השקעה 124	8851	שב				+5.9
ירדן 1.0	1512		79.5	+72	+5	+47.8
ירדן 5.0	430		883.1			−428.1
יוצא ש	3900		54	+100	+1.7	+10.1
ירדן א 0.1	1540	תב	314.7	+80	+5.5	+598.2
כלל 10.0	1560		848.9	+30	+2	+1068.2
כלל 50.0	910		50			−19.6
לנרקו 0.1	5899	קב		+281	+5	+75.4
לנדקו 0.1	1958	תב	115	+178	+10	+105.7
מגור 0.1	5349		59.1	−150	−2.7	−50.5
מגור א 0.5	2560	שב				+40.6
עוז השק ב 0.1	1700		12.1	+1	+0.1	+1.8
עוז השק ג 0.5	750	תב	100	−49	−6.1	−159.9
פז השק ש	14700		45.6			+20.1
פמה א 0.1	4480		54.3			−54.3
פמה 0.5	2065		174.2	+60	+3	+830.9
פריון ב 2.5	1070	תב	245.6	+70	+7	+832.8

מחקר ופיתוח

שם החברה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אמבצים מתכת	1706		100.4	−30	−1.7	−86.5
אמבצים אפ 1	1750		25	−30	−1.7	−7.4
גליל טכנולוגיות	268		488.1	+3	+1.1	+8.5

חיפושי נפט

שם החברה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
דלק חיפושים 1.0	2270		24.5	−100	−4.2	−44.5
דלק חיפושים 5.0	1170		1			−1
פז חיפוש נפט	9502		50	+352	+3.9	+57.4
מדאיל 1.0	1610		2			
מדאיל 5.0	626		155.7	+1	+0.2	+94.3
מדאיל אפ 1	540		220.8			−218.9
י.א.נ.ל 5.0	979		1129.2	+29	+3.1	+22
מ.נ.ג. 1.0	1550		161.4	−50	−3.1	−142.4
מ.נ.ג. 5.0	700		247.1	+20	+2.9	+278.4
סיסמיקה 1.0	940		119.5	−48	−4.9	−48.4
סיסמיקה 5.0	326		222.2	−9	−2.7	−908.2
סיסמיקה אפ 1	215		49	−9	−4	−48.8
פזאיל ב 0.3	1650		92.5			−2.5
צפאמריקנפט 1.0	211		1323	−3	−1.4	−1002
צפאמריקנפט 5.0	161		935.8			−887.7
צפאמנפט אפ 2	355	מב		−24	−6.3	−129.9
נפטא ש	715000		.2	+30080	+4.4	.2

נסחרות במט"ח

שם החברה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
בזית ם	240		1			+1

מחזורים (במיליוני דולר)

מניות חופשיות	1.0
בנקים בהסדר	1.0
אגרות חוב צמודות מדד	2.0
אגרות חוב צמודות דולר	0.6
מלווה קצר מועד	4.5
סה"כ מחזור	8.9

מדדים

	מדד יומי	שינוי ב%
מדד מניות כללי	280.80	+0.44
כללי ללא בנקים	272.15	+1.13
מדד אג"ח כללי	242.78	+0.26

מקרא לבורסה

קוד	הסבר	קוד	הסבר
רג	שער רגיל	אק	אקס
סג	שער סגירה	תב	תנועה בלתי מוגבלת
קב	קונים בלבד	בה	ביצוע חלקי
מב	מוכרים בלבד	ק2	קונים בלבד יום שני
שב	שער בלבד	ק3	קונים בלבד יום שלישי
לנ	לא נסחר	מ3	מוכ' בלבד יום שלישי
הם	הפסקת מסחר	מק	מוכרים, קונים
		קם	קונים, מוכרים

שערי אגרות החוב

(סדרה | שער | שינוי)

4% מלווה מדינה (100% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3031	298000	— —
3032	302000	— —

3% מלווה מדינה (100% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3601	29289	+148
3602	26928	+136
3603	24989	−81
3604	22398	−75
3605	20313	+24
3606	19135	+21
3607	18133	+22
3608	17156	+20
3609	16193	+19
3610	14590	+17
3611	14080	+16
3612	13657	+16
3613	12734	−63
3614	12202	−61
3615	11260	−58
3616	10297	−54
3617	9669	−83
3618	9165	−81
3619	8598	−74
3620	8310	+247
3621	7887	+236
3622	7107	+216
3623	6488	−26
3624	6106	−25
3625	5607	+151
3626	5181	+142
3627	4800	+153
3628	4371	+19
3629	4090	+17
3630	3863	+17
3631	3679	+109
3632	3466	+104
3633	3271	+99
3634	2796	−78
3635	2640	−75
3636	2540	−72
3637	2424	+67
3638	2255	+64
3639	2062	+59
3640	1689	+15
3641	1462	+12
3642	1320	+40
3643	1169	+35
3644	1043	+32
3645	939.3	+28.6

4% מלוות פיתוח (90% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3101	272500	+1000
3102	271000	−500
3103	260500	−3500
3104	252000	— —
3105	244999	−1
3106	230500	— —
3107	238725	+1473
3108	223968	+2184
3109	219221	+1827
3110	218146	+262
3111	212891	−1318
3112	210114	+976
3113	212351	+256
3114	204824	−1764
3115	202560	+244
3116	196052	+235
3117	205743	+244
3118	196634	+239
3201	171762	+5175
3202	171641	−3015
3203	172228	+2946
3204	168466	+3066
3205	163611	+199
3206	163906	+403
3210	159669	+406
3211	154491	−1596
3212	151755	−1665
3213	146897	+4234
3214	141074	+4265
3501	137112	+241
3502	135464	+165
3503	121107	+148
3504	118326	+129
3505	119671	+147
3521	120486	+631
3524	108372	+605
3522	114625	+140
3523	108062	+132
3525	106266	+479
3526	106124	+489
3527	103937	+481
3528	101011	+479
3529	100633	+610
3530	98278	+597
3531	97907	+609
3532	95037	+592
3533	94907	+605
3534	89214	+571
3535	89629	+109
3539	84650	+103
3536	89128	+227
3537	88914	+227
3538	83686	+214
3540	83463	+205
3541	80593	+199
3542	84165	+216
3543	79911	+206
3544	80433	+98
3546	78497	+96
3547	78120	+96
3548	77952	+95
3550	74049	+90
3551	73428	+90
3545	77839	+95
3549	73426	+90
3552	67398	+82
3554	67120	+82
3555	67120	+82
3553	66294	+277
3571	57237	+253
3556	63741	+271
3558	63647	+275
3559	61313	+265
3560	58025	+255
3561	57676	+254
3557	64731	+178
3572	58572	+166
3573	57870	+259
3574	53324	+238
3577	53310	+243
3578	49119	+224
3575	52853	+65
3576	52535	+65
3579	48389	+59
3580	45770	+446
3581	41602	+414
3582	38296	+384
3583	37173	+370
3584	35743	+1018
3585	33813	+984
3586	30610	+908
3588	30577	+924
3587	30413	+336
3591	27680	+311
3592	27614	+311
3593	27514	+310
3589	27666	+139
3594	26346	+135
3590	28542	+365
3595	27171	+354

5% מלווה פיתוח (בריבה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	117256	+1100
2002	116560	+1100
2003	110634	+155
2004	114599	+2772
2005	104640	+575
2006	104497	+590
2007	102355	+580
2008	101338	+808
2012	99133	+815
2015	96473	+814
2009	104753	+1198
2010	102091	+124
2011	100107	+122
2013	100090	+122
2014	97285	+118
2016	98563	+120
2018	95886	+117
2021	92605	+113
2017	94881	+115
2019	94527	+115
2020	91736	+111
2022	86708	+105
2023	88175	+107
2024	80735	−1448
2027	77752	−1448
2031	74201	−1410
2025	83254	+785
2026	82662	+784
2028	80304	−2284
2030	78901	−2228
2029	78968	+2206
2033	72663	+2136
2035	66668	+2011
2032	76363	+1081
2034	72061	+1045
2036	66074	+982
2037	63566	+75
2052	53361	+63
2038	63749	+1658
2040	61299	+1635
2051	57986	+1581
2039	60146	+455
2041	56958	+439
2053	61262	+1859
2054	54012	+61
2056	50949	−319
2058	46609	+51
2060	43378	−625
2055	50532	+59
2057	48999	−123
2059	45682	+51
2061	33516	−241
2062	31126	+795
2063	29812	+775

הוליס

סדרה	שער	שינוי
16	102.5	— —
17	103	+1
18	102	+0.1
19	100.5	+0.5
20	100	— —
21	103	+3
22	101.1	— —
23	90	+1
24	88.3	−0.2
25	89.3	— —
26	92	−1
27	90	+0.1
28	88	−1
29	87.3	−2.7
30	95.5	−1.5
31	93.1	−2.9

רמון

סדרה	שער	שינוי
7001	228.9	+0.1
7002	229.4	+0.2
7003	218.4	−0.6
7004	202.2	−0.6
7005	188.5	−1
7006	177.8	−0.5
7007	164.4	−1.6
7008	156.2	−1.5
7009	152.3	−0.4
7010	142.7	−0.4
7011	134.1	−1.1
7012	129.4	−1.1
7013	122.2	−0.9

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	11822	+27
6102	7279	−21
6103	6538	+21
6104	6026	−17
6105	5705	−16
6106	5561	−44
6107	5351	−42
6108	3871	−11
6109	3694	−10
6110	3631	−11
6111	3011	−26
6112	2921	−25
6113	1996	−32
6151	772.1	+2.6
6152	739.9	+2.5
6153	649.5	−1.8
6154	638	−1.8
6155	414.2	+2.2
6156	354.8	−1.5
6157	247.7	−0.3
6158	235.3	−0.3
6159	199.5	−0.1
6160	187.3	−0.5
6161	181.1	−0.5
6162	164.4	−0.3
6163	151.7	−0.1
6164	146	— —
6165	138.2	+0.2
6166	130.3	+0.8
6167	127.4	+0.8
6168	125.4	+0.8
6169	119.9	+0.9
6170	112	+0.9

ארמון

סדרה	שער	שינוי
2501	151.2	+0.4
2502	148.6	+0.5
2503	143.9	+0.5
2504	143.2	+0.4
2505	137.7	+0.4
2506	133	+0.1
2507	128.3	— —

אחרים

שם	שער	שינוי
אלסינט	68.8	— —
תדיראן	44.1	— —
דסק הס	180.5	−0.5
כוד וב	168	−0.5
כלל וב	462.5	— —
מלצפ ד	325	— —
מלצמ ם	396	— —
מלצמ '	426	+6
סול בנ	282.5	+2
תיעוש	153.5	−1.5

שערי קרנות הנאמנות

שם הקרן	מחיר הקניה	מחיר הפדיון
אב	3317.97	3269.04
אבקה	20269.69	20071.67
אביב	24171.56	23938.24
אבנר	1069.51	1048.52
אופיר	1133.57	1110.99
אדום	1117.34	1095.47
אושר	1371.98	1344.81
אור	398.46	390.11
אורין	320.79	314.16
אוריט	17427.32	17201.10
אורך	8111.03	7951.91
אייל	2730.05	2676.47
איילת	3381.27	3307.72
איתם	3689.39	3608.62
איתן	1026.04	1004.88
אלון	7395.54	7239.89
אלומה	2707.10	2674.03
ארז	469.08	459.97
ארן	100.51	98.32
אשל	476.15	466.79
אתרוג	1013.92	1003.95
בדולח	1255.60	1231.05
ברוש	4812.40	4717.92
ברק	4895.37	4722.29
ברקת	11231.75	11011.47
גביש	948.47	929.44
גבע	741.15	730.15
גורן	7433.28	7287.51
גיא	6746.20	6646.31
גיל	1670.00	1637.35
גליה	463.01	457.37
הדגן	1271.28	1258.68
הדסה	3039.08	2979.75
הלב	1072.87	1049.15
הדר	1125.81	1103.84
הזהב	201.46	197.52
הילה	284.99	279.38
הן	— —	— —
הנית	— —	— —
הדרי	2821.41	2780.24
הקל	3041.72	2982.11
הרים	22475.15	22264.26
הרר	337.46	330.82
ורדית	1929.06	1883.72
זהר	14095.05	13886.43
זיו	13476.04	132777.59
זכיר	2454.84	2406.51
זמרת	119.22	116.64
חלמיש	8618.80	8449.70
חמד	1046.53	1020.70
חן	2989.96	2945.75
יובל	3859.85	3814.51
יהלום	1103.80	1082.10
ישורון	— —	— —
יצהר	988.46	967.36
כוכב	3095.72	3035.78
כחל	112.22	110.89
כלנית	310.51	304.40
כספית	9124.91	9032.67
כרמל	104.59	102.48
כתר	769.32	753.89
לביא	2743.74	2689.83
לובשקין	83056.80	81404.60
לוטם	6805.22	6671.64
לפיד	1333.03	1305.95
לשם	11209.35	10988.74
מאור	— —	— —
מבטח	839.26	822.50
מגבית	2418.50	2395.60
מגן	186.19	185.49
מגדל	2137.50	2118.18
מכל	1057.36	1037.66
מור	804.53	792.83
מורן	513.45	508.68
מזל	— —	— —
מיטר	658.85	645.67
מעוף	2233.78	2189.90
מעיין	623.01	611.09
מקשה	11526.04	11303.91
מרגלית	762.92	747.82
מרום	830.40	814.44
נגה	18110.13	17860.93
נביק	6567.87	6438.87
נטע	282.87	277.18
נילי	2641.27	2602.85
סביון	286.65	281.01
סגולה	110.02	107.84
סלע	11563.84	11336.26
סנונית	3429.11	3361.65
ספיר	3689.98	3651.44
סתיו	8383.15	8341.44
עוז	6831.10	6705.41
עידית	20139.54	19738.29
עידן	4841.53	4773.29
ענבר	1147.09	1120.45
עפר	1897.85	1879.51
עופרית	959.53	938.35
עשת	305.62	299.65
פאר	1014.40	993.86
פגר	1032.77	1012.24
פנינה	1129.15	1106.95
צבר	739.45	723.80
צמרת	5090.04	5018.09
צפרירה	1344.33	1317.75
קלע	1347.80	1340.75
קשת	15266.55	11130.54
רקפת	307.71	301.66
רקיע	4067.02	4087.07
רביד	3352.42	3287.44
רותם	12231.34	11967.94
רעות	24741.52	24247.31
רשפים	59654.79	58475.43
שגב	403.17	397.43
שחף	12749.89	12458.10
שקד	623.77	611.26
שלוה	1435.87	1428.77
שיבולת	668.57	658.79
תבור	4360.15	4338.35
תדהר	363.30	358.91
תמר	984.86	966.86
תפוח	994.47	987.28
תרשיש	1185.95	1142.70
תאנה	388.49	383.56

מכתבים למערכת הארץ

יד ושם מסייע לחסידי אומות עולם ולקרוביהם

בעקבות מכתבים למערכת ("הארץ" 8.11.85, 20.11.85), ברצוני להביא את ההבהרות הבאות:

במשך שנה מכיר יד ושם בכ־300 אנשים חסידי אומות העולם. יחד עם הענקת התואר, מוענקות לאנשים אלו מדליה ותעודת־כבוד מאת יד ושם. לצערנו, אין ביכולתנו להביא את כל האנשים האלה ארצה כדי לנטוע עץ בשדרת חסידי אומות העולם. לו היינו עושים זאת, היה זה מסתכם בקרוב ל־750,000 דולר בשנה, סכום שמגיע לכל התקציב השנתי של יד ושם.

בעלה של חסידת אומות העולם, הגב' מריה קרוליקובסקי המנוחה, מר זבגנייב קרוליקובסקי, הגיע ארצה ללא התראה וללא הודעה מוקדמת, בטיסה בפרטים לכיוון אחר מפולין. הוא התארח בארץ על־חשבון יד ושם בבית ההארחה הסקוטי בירושלים. יד ושם אירגן עבורו סיורים במקומות הקדושים לו. ערכנו לו טכס נטיעת עץ בשדרת חסידי אומות העולם, על שם אשתו המנוחה, מריה קרוליקובסקי (שלה נישא אחרי מלחמת העולם השנייה), וכן שילמנו עבור טיסתו חזרה לפולין.

כל עוד היתה בחיים, נהנתה הגב' מריה קרוליקובסקי מקצבה חודשית מטעם הקונגרס היהודי העולמי בתמיכת יד ושם. כשנפטרה, מימן יד ושם הקמת מציבה הולמת על קברה.

הוקרת המצילים וחסידי אומות העולם ארצה מאז ומתמיד נעשתה על ידי הניצולים עצמם, ויש גם נצילים שמממנים (בעצמם) את בואם לישראל. טכס נטיעת עץ נערך בהזדמן המציל ארצה. ברוב המקרים, מקבלים על עצמם הניצולים את ההוצאות האלה בשמחה. במקרה של מר זבגנייב קרוליקובסקי, לא הרגישה הניצולה הבודדה, החיה באוה"ב, כל מחוייבות כלפיו, שלא הוא הציל אותה, אלא אשתו — לפני שנישאו.

מנחם מחגל
מנהל מח' הנצחה ויחסי ציבור
יד ושם
ירושלים

תיוריו של שר התיירות

שר התיירות, אברהם שריר, נוסע כל כמה שבועות לחו"ל. שוהה במלונות־פאר (עם רעייתו, כמובן) בחוץ לארץ, טוב ממשלה לגבי מה שהוא בחו"ל, בעוד מאירועים השבים, המתקיימים בארץ, מבוזז כספי צבור, מבזה את תפקיד השר ומשמש דוגמא שלילית ביותר לעם — ולנוער בפרט — להתנהגות בזמנים של "הידוק החגורה".

האם באמת כל נבחר ציבור יכול לעשות ככל העולה על רעתו, בלי שיצטרך לתת את הדין?

ישראל פיין
חיפה

* * *

נסיעותיו התכופות והממושכות של שר התיירות אברהם שריר, הפכו לשם דבר. בכל המדינות בהן הוא מתייר ישנן קונסוליות, שגרירויות וצירים ישראליים. אך נראה, שלנאמנותו של השר אין תוחלת, ורק הוא, יש בכוחו להגביר את העלייה והתיירות לישראל. כה חשובה פעילותו בחו"ל, עד כי גם כאשר מתקיימת בישראל ועידה בין־לאומית לתיירות, נפקד שריר מהארץ.

אגב, אם בנסיעות עסקיות, מדוע לא לנצלן גם לשירותי רפואה ובריאות למינהם?

דן יהב
תל־אביב

שווים ושווים יותר

בפרוטוקול בתיקי דיון במעצרים בביהמ"ש השלום בתל־אביב, קורא אני את הדיון מתאריך 20.3.85: "החקירה התלונה על זה שהחשוד, שהוא עובד שלה, הוכה את החוקרת בכדי להטיל את משכורתו בנוקבו את כרטיס השעון לשעתיים נוספות לאחר תום העבודה... החשוד עצור זה 48 שעות באברכביר... לפיכך מבקש אני צו מעצר ל־7 ימים לצורך החקירה". לאשתו של החשוד. דחה השופט, שדן בבקשת המעצר, את בקשת הרשות החוקרת.

מאידך, קורא אני בעיתון "הארץ" (26.11.85), כי "בבדיקה שערכה סגנית שר הבריאות התברר, כי רשימת הנצרים מהסוכנות המופלגות הרחובה ביותר בצורה בלתי ניתנת להבנה", וכי ניתנו החזר הוצאות על טיפול בארץ ובחו"ל, שאינו טיפול רפואי חיוני, אלא טיפול בעל אופי קוסמטי, ובעיקר כזה שאינו מכוסה על ידי קופות החולים.

השאלה היא זאת: עבור ניקוב מטעה של כרטיס־נוכחות נכלאים בבית המעצר באברכביר, והדוע לשימצה, ועבור קבלת טיפול קוסמטי על חשבון המדינה הצגת העניין כטיפול רפואי זוכים בכותרות בעמ' ראשון, ללא ציון שם וכשתיקתה האוהבה של הכנסת?

לו היתה זו מדינה מתוקנת, אזי כל אלה שהסתבכו בעניין זה היו חייבים להגיש היום את התפטרותם ולהחזיר את מה שקיבלו בטעות־שווא בתוספת ריבית הצמדה.

עו"ד שלמה כהן־צידון
תל־אביב

אידיאולוגיית ה"להכעיס" של רצ

פעילי רצ — כך מדווח "הארץ" (8.11.85) — מצאו לעצמם פעילות חשובה ובוערת. הם מנסים לשכנע בעלי מסעדות ובתי־קפה בירושלים לפתוח את עסקיהם בשבת.

דומה, כי פעילות זו יש בה כדי להעיד על אופיה האמיתי של רצ. הניצבת כיום בראש הלוחמים נגד שמירת היהדות בארץ. כבוד תנועה זו טוענת לשמירה על זכויות האזרח, מתברר יותר ויותר, כי עיקר מגמתה הוא להרוס ולקעקע כל שריד של תורה ויהדות שעוד נותר במדינת ישראל.

אין ספק, כי מספר האזרחים שייפגעו מחילול שבת בפרהסיה גדול לאין ערוך ממספרם של האזרחים, שייאלצו למצוא לעצמם מקום אחר לשתות בו את קפה השחרית בשבת. האם השתדלות נמרצת למען פתיחת בתי־קפה בשבת במדרחוב בן יהודה, בלבה של ירושלים, אכן משרתות את האזרח וזכויותיו?

א. הכט
דובר המועצה
להגנה משפטית על ערכי היהדות
ירושלים

חשיבות הוראת השפה הערבית

מסקנות הדו"ח על הוראת השפה הערבית בארץ, אשר פורסמו ב"הארץ" (21.11), הן חמורות ביותר ומחייבות היערכות מחדש של מערכת החינוך כולה כדי לתקן עיוות זה.

חשיבות עצומה נודעת להוראת השפה והתרבות הערבית בבתי־הספר היהודיים בארץ, כמקצוע חובה ולאורך שנים. שליטה בשפה הערבית תשפר את סיכויי הדו־קיום ביננו לבין שכנינו.

ליאור בורקר
חיפה

המבנה הלא־חוקי הורד

במסגרת דו"ח נציבות תלונות הציבור, ("הארץ", 21.11.85) נכתב, כי בבני ברק הקים גן ילדים על שטח גינה ציבורית, בלא רישיון, וכי העניין כבר הובא גם לטיפול ביהמ"ש. ברצוננו להבהיר, כי המבנה הורד לפני כחודש ימים.

אברהם טננבוים
מזכיר עיריית בני־ברק

קולנוע / רחל גורדין

סרט עם קסם מסוים

"רכבת תחתית", קולנוע פאר, ת"א

כריסטופר לאמבר: גיבור של גיל התבגרות

שמעתי נער אחד אומר על "רכבת תחתית" כי זהו הסרט הטוב ביותר שראה. לא קשה להבין מדוע הרגיש כך. המוסיקה, הקצב, הדינמיות, הפוזים, והסיפור — הבועט במימסד ומוביל את המרד החברתי אל סוף מר — בוודאי ידברו אל ליבם של בני־נוער הגדולים במסגרות המשמשות. צופים מבוגרים יותר, שכבר חוו הרפתקות מסוג זה בנעוריהם, עם "עד כלות הנשימה" של גודאר, עשויים להסתייג מ"רכבת תחתית", שאינו אלא חיקוי ביזארי לסרט קלאסי זה. "רכבת תחתית" "בתחמוני" להפליא על ידי הבימאי הצרפתי הצעיר, לוק בסון, הן מבחינת התנועה והן מבחינת המוסיקה והקולות האחרים בפסקול. הדינאמיות והתנופה של הסרט סוחפים להזדהות עם גיבוריו. אך יש צורך באיזיות אופייניות לגיל הנעורים כדי להיסחף אחרי הזדהות זו.

פרד (כריסטופר לאמבר) הוא צעיר מסתורי, ללא עבר וללא עתיד. לבוש בחליפת ערב ושערו הפרוע צבוע בגוון צעקני. כניסת הפתיחה מוצאת אותו במכונית מפוארת, כשהוא נמלט אל תוך מנהרות המטרו הפריזאי מפניה של שלישיית בריונים המנסה להרגו. אלנה (איזבל אדג'אני) היא צעירה יפהפיה, הנשואה לאיש עסקים מושחת, ובוחלת בחייה עימו. גם המרד שלה מתבטא בעיקר בתסרוקת יוצאת־דופן. פרד התאהב באלנה לאחר פגישה מקרית ברחוב, ובמסיבת יום־הולדתה פיצח את הכספת של בעלה ונמלט עם מסמכים מרשיעים. בקורות מכתבי סחיטה הוא מרשך את אלנה אל המנהרות התת־קרקעיות של המטרו, שם היא מתוודעת לעולם זר, ניהליסטי, המאוכלס באנשים שחוקי העולם־שעל־הקרקע אינם חלים עליהם: גנבים ועיירים, רוכלים, מוכרי פרחים, ומוסיקאים המנגנים במנהרות תמורת פרוטות. עם לילה, כשהמנהרות המוצפות אור ניאון מתרוקנות מאדם, שורדים בהן רק "עכברושים" אנושיים אלה, המנהלים שם חיים מלאים כמעט ובלי לראות אור־יום.

הביטחון והמזומנות שבהם עשוי הסרט אינם מגלים כי זה רק סרטו השני של הבימאי בן ה־26. כבר למן התנועה של שני חלקיו של שם הסרט, המצטרפים לכותרת "רכבת תחתית", מבשרת את המנגינה. לאחר מכן מרדף המכוניות; הצילומים מקרוב של רגליים, ראשים, וחלקי גוף, הנעים בצעידה במנהרות המטרו; הפצפן שבו נעים שני בודדים בכיוונים נגדיים, ומכינים את הבימה ליציאתו של גיבור הסרט מדלת השירותים — כל אלה מתחומרים כמעט כמו במחזמר. מהראות־זכוכית של שוטר נועד לשמש אות לחבריו. אך הן מהוות גם חלק מן ההרמוניה המוסיקלית של הסרט. ותנועות המחליקים של הגנב העיזר מצביעות על התכוננותו ל"מבצע", אך גם מוסיפות למכלול קצב נוסף של אי־שקט. קולות השקשוק של המטרו; הרעשים החולפים בציבורות התת־קרקעיים, והמוסיקה של המנגנים בפינות המנהרה — מתמזגים יחד עם הנופים המתכתיים האפלוליים, ליצירת עולם ממשי ודמיוני כאחת.

אתרי הצילום, שחלקם אמיתיים וחלקם תפאורה שנבנתה במיוחד לסרט, משתלבים היטב אלה באלה. האהבה הגדולה, המסתיימת במוות; מוכר הפרחים המשתתף בעלילה אך גם ממלא תפקיד של צופה בסיפור; תגן הסקסופון משמיע מנגינת ג'אז יפהפיה, שלמענה עוצר הבימאי לרגע את הפעולה — כמו יצאו מסרט צרפתי רומנטי. דוגמת סרטיו של מרסל קארנה. בהם דמויות ממשיות מגלמות את "המוות", "הגורל", וכו"ב. קטעים שלמים בדיאלוג נשמעים כאילו נכתבו על־ידי סבסטיאן ז'פריזו (התסריטאי של "נוסע עובר בגשם", "המירוץ אחר הארנב", ועוד). למשל: "לסינדרלה שלך יש אקדח ענקי בתיק" — "זה שרביט הקסם שלה", או "אני רק ילדה קטנה שנוספה ע"י ארון מלא כסף". ושריון מכנים אוזירה של אגורות ילדים לסרטי פעולה ומתח, ולוק בסון, שגם כתב את התסריט ל"רכבת תחתית", מנסה לחקותו. השירים בסרט — "אנשים הורגים אנשים", וכן "שום דבר טוב לא יוצא מהחיים" — נושאים מסר של סליזה (ייאוש מן הדרך שבה מתנהל העולם).

מבחינת הצורה — "רכבת תחתית" הוא סרט יפה ועשוי היטב. מבחינת התוכן יש בו טון היסטרי של גיל התבגרות, העשוי להתחיל קול בנער יותר. בנקודה מסויימת, קרוב לאמצע, הוא מתחיל לחזור על עצמו, והסיום ה"סרטני" נעשה יותר ויותר צפוי. הדימיון השטחי בין כריסטופר לאמבר וז'אן פול בלמונדו מעלה זכרונות מ"עד כלות הנשימה" — מה שעושה את הסיום לעוד יותר צפוי־מראש. המשחק, בעיקר זה של שחקני המשנה, הוא טוב. ובסרט כשלמות יש קסם מסויים.

הארץ ממליץ

תל אביב

צ'או פנטין (גורדון) — סיפור ידידות ונקמה. בין ספקיסטים עלוב ובין תורדילה בתחנת דלק, הנושא כאב נסתר. בסרטו של קלוד ברי. העשוי במסורת של "הסרט האפל". משחק מצויין של הקומיקאי הפופולארי קד לוש בתפקיד טראגי.

בירדי (פריז) — סיפור על ידידות, ועל בחור שחוזר ממלחמת וייטנאם כשהוא סבור שהוא ציפור. סרט המחפש את שורשי השיגעון בתוך ה"נורמלי" בבימויו של אלאן פארקר ("אכספרס של חצות", "תהילה", "פינק פלויד — החומה"). משחק טוב של ניקולאס קייג' ומתיו מודין.

זרים (תמוז) — סרט אמריקאי מיוחד ומעניין של ג'ים ג'רמוש, שנעשה בתקציב דל. והעוסק בחוסר קנות של הקשרים האנושיים, וב"בילות" של אדם מעצמו. מסך שחור בין תמונה לתמונה גורם לקצב מיוחד, שקצת קשה להתרגל אליו.

הכבוד של פריצי (לימור) — קומדיה שחורה של ג'ון יוסטון ("הנץ ממלטה", "המלכה האפריקאית", "האוצר של סיירה מאדרה", "האיש שרצה להיות מלך"), על איש ה"מאפיה" הסיציליאנית בברוקלין, הנאלץ לבחור בין אהבה ובין "כבוד המשפחה הסיציליאנית". ג'ק ניקולסון מצויין.

רומן שהתחיל במלחמה (צפון) — סיפור אהבה עדין, הממזג הומור וסאטירה על רקע החיים בבריה"מ אחרי מלחמת העולם השנייה. בימוי יפה של פיוטר טודורובסקי ומשחק טוב של כל המשתתפים.

אמדיאוס (לב 2) — מחזה של פיטר שאפר נעשה לסרט עשיר בתכנים חזותיים ובמוסיקה, על מוצארט כפי שהוא נראית בעיני המלחין הבינוני סאליירי. עבודת בימוי יפה מאד של מילוש פורמן, ומשחק מעולה של פ. מארי אברהם בתפקיד סאליירי וטום הולס כמוצארט.

קולונל רדל (אורלי) — אנטומיה של קונפורמיות פוליטית, ערב מלחמת העולם הראשונה, ושל התמודדות קונפורמיות זו. איישטוואן סאבו ("התעודות", "מפיסטו") ביים סרט זה, על־פי מחזה של אוסבורן בליהוק מצויין של שחקנים גרמניים.

שושנת קהיר הסגולה (שחף) — סרט חדש של וודי אלן, הפעם רק כבמאי ותסריטאי, המערב מציאות ודמיון, אגדה ועובדות. מעשה בדמות בסרט המתאהבת באחת הצופות. היא יוצאת מהמסך כדי לבלבל את היוצרות ולהוכיח שבקולנוע, לפחות, הכל אפשרי. עם מיה פארו — בת זוגו הנוכחית של אלן.

קאל (רב חן) — סרט אירי קטן ויפה, על צעיר קתולי (ג'ון לינץ') המנסה לחיות בעיר קטנה בצפון אירלנד. תקוע בין המאבק של המחתרת האירית ובין אהבתו לאלמנה צעירה, שברצח בעלה נטל חלק.

ירושלים

קולונל רדל (בנייני האומה) — ראה אורלי ת"א

בירדי (אורגיל) — ראה פריס ת"א.

שושנת קהיר הסגולה (מיטשל) — ראה שחף ת"א.

חיפה

שושנת קהיר הסגולה (שביט) ראה שחף ת"א

אמדיאוס (אורלי) — ראה לב 2 ת"א

הכבוד של פריצי (אורה) — ראה לימור ת"א.

מוזיאון תל־אביב
שדרות שאול המלך
תערוכת אוסף קרן פרדריק ר. וייסמן של אמנות בת זמננו
פתוחה לקהל גם בימי שישי בשעות: 14.00–10.00
בנוסף לשעות הביקור הרגילות במוזיאון

תיאטרוני ישראל
הערב יום ה' 28.11
תיאטרון הבימה
טירטוף: 21.00
הפרודים: 20.30
אנשים קטנים: 20.30
התיאטרון הקאמרי
דבש פרא — בכורה

הארץ
מעריב
THE JERUSALEM POST
העיר
כל העיר

מכרזים

משרד התקשורת

מוזמנים בזה הצעות לאספקת:

מכרז מס' 39/85 רהוט באולם קהל

טפסי הצעה מפרטים ופרטים נוספים אפשר לקבל במחלקת אספקות ומשכים, רח' לינקולן 18 ת"א טל' 623193, כל יום בשעות העבודה חדר מס' 318.

ההצעות יש להגיש בירושלים לא יאוחר מיום 22.12.85 שעה 12 בצהרים

משרד התקשורת אינו מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או איזו הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות מהמציע אחד. הצעות במברקים לא יתקבלו

ש. לביא
מנהל תחום רכש אספקות ונכסים

חברת החשמל לישראל

מערכת "התקע המצדיע" מתכבדת להזמין את ציבור העוסקים במקצוע החשמל להשתתף

בכנס הארצי השנתי ה־III לחשמלאים

אשר יתקיים ביום שלישי, כ"ו בטבת תשמ"ו, 7.1.1986 במרכז הקונגרסים, גני התערוכה, תל־אביב.

בתוכנית:

א. מפגש מרכזי
- ★ מר יצחק תופי — מנכ"ל חברת החשמל: דברי ברכה.
- ★ ד"ר נתן ארד — מנכ"ל משרד האנרגיה והתשתית: התפתחות משק החשמל בישראל.
- ★ פרופ' משה נלקן — מנהל אגף מו"פ, חברת החשמל: איכות אספקת החשמל בישראל.
- ★ אינג' משה זיסמן — מנהל אגף הצרכנות, חברת החשמל: חידושים בנושאים טכניים ומסחריים בפעילויות האגף.
- ★ רב־שיח בהשתתפות מנהל אגף הצרכנות, מנהל אגף מו"פ ומנהלי המחוזות בחברת החשמל.

ב. קבוצות דיון
1. מערכת אספקת החשמל.
2. ציוד למתקני חשמל ועבודות חשמל.
3. היבטים כלכליים/מסחריים של אספקת חשמל.
4. תכנון מתקני חשמל.
5. מתקני מתח גבוה.

בכל קבוצת דיון הרצאות ורב־שיח בהשתתפות נציגים בכירים של חברת החשמל, העוסקים בנושאי הדיון.

בגמר הכנס מאורגנת הסעה לתערוכת החשמל "ירקס 86" במלון הילטון.

דמי השתתפות: 15,000 שקלים (כולל כיבוד קל) או 30,000 שקלים (כולל כיבוד קל וצהריים)

ההשתתפות בכנס רק לפי הזמנה
התשלום בדואר באמצעות השובר המצורף להזמנה - עד ל־6.12.85.

הרשמה: הזמנות נשלחו לכל הרשומים במערכת "התקע המצדיע". המעוניינים, שלא קיבלו הזמנות, מתבקשים להתקשר בהקדם טלפונית אל: 04-523231 שלוחה 256, או 03-625963

לוח החודש יש לך עסק
עם קונים רציניים!
לוח החודש

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בנ/72/1145

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר כרים סלמן הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בגוש 143 חלקה 7 ברחוב יהודה הנשיא בירושלים, דהיינו: בנית מרפסת ברוחב של 2.00 מ' במקום 1.50 מ' המותרים

את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים. ניתן לעיין בתכניות המוצעות במשרדי זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 14.00–12.00

אברהם בורילה
סגן ראש העיר לתכנון ולבניה
מ"מ יו"ר הועדה המקומית

מדריך הארץ

פרק יומי	משנה יומית
שמואל ב' הד	ערכין א, ג־ד
דף יומי	**הלכה יומית**
נדרים עה	ברכות נדרים, ד"ב

תורנות רופאים

תורנות רופאים במוקדים רפואיים:
כ"פ בערב עד למחרת ב־7 בבקר בתחנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 923333
רחובות 054־51333
בת־ים 585555
חולון 885133
לוד־רמלה 08־221022
מוקד סיוע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00–8.00
בימי ו' — 15.00–8.00
תל־אביב: 03־433500, 03־433500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית
24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 03־261111
חיפה 04־672222/3
נתניה 053־35516
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר יעקב 08־225958
מרכז סיוע לקרבנות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819.
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע למכורי לחץ
מטעם "מטבליס"
א' ד'־ה 13.00־11.00
ב' ד' 18.00־16.00
טל. 220031
רח' מאפו 13 תל־אביב
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה:
תל־אביב, רינגלבלום שער 5 ...
טל. 294869, 03־285922
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל: 03־284649 פתוחה בימים א'־ה בין 21.00 עד 23.00 יום ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה, רח' הגפן 26, קומה ב', טל' מס' 04־525־566. שעות הקבלה: כל יום בין 20.00–23.00.
שה"ן — שירות השאי בייר
24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים:
ירושלים, מוקד יום 660585, 669551
מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד
תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898
מוקד לילה 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד

תורנות בתי־חולים

תל אביב
רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים
שערי צדק — (פנימית, נשים)
בקור חולים — (ילדים)
הדסה ע"כ — (כירורגיה, עיניים, אורתופדיה, א.א.ג.)

תורנות בתי־מרקחת

תל אביב
צפון יהודה המכבי 33 449995
לב העיר אחד העם 69 613862
רמת גן
גבעה גבוה 38 243159
פתח תקוה
כפר גנים לוחמי הגיטו 6 9227416
חולון
המרכז כפר ויצמן 12 845236
בת־ים
הלוי בלפור 9 583042
נתניה
קופ"ח לאומית סמילנסקי 9 38053
ירושלים
אסותא המלך ג'ורג' 12 224872
חיפה
הניתה הניתה 22 ב"ש 231905
הקריות
ביאליק שד' ירושלים 15 ק. ביאליק 721230

דלת פתוחה

מרכז סיוע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברתי, משפחתי, מיניות — אמצעי מניעה.
ימים ב' וה' — 21.00־17.00.
יום ג' — 21.00־18.00.
בוגרשוב 66 ת"א, טל' 281228
חיפה: יום א' וד' 19.00־16.00 רח' הפסגה 14 טל' 81520

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 סיפורים בראש — "פרוחה בין שודדי הים" מאת דן צלקה; "אח בוגר" מאת אורי אורלב; "דובי רובי" מאת מינריק ומנדיק; "דון קישוט" מאת סרוואנטס
18.00 הבובוטף — סרטים מצוירים
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) מועדון הטף
19.00 (ע) מפגש
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 מבט ספורט
20.45 לקראת שידור
21.00 מבט לחדשות
21.30 בסאתי כדומה — סדרת־עודה
22.20 כתוב בעיתון — ביקורת העיתונים בישראל
22.35 הרוח השמש — סדרה
23.15 סופ"ציטוט — תכנית בענייני ספרות
23.55 מבזק של יום חדשות

טלוויזיה לימודית

08.15 קשת הצבן
08.40 כלי טרות
09.00 ארקימולוגיה
09.20 מדעי הטבע (טופו"ם) — צריכת המטעמים במעגל השמלי
10.10 אנגלית ה
10.30 רחוב סומסום
11.00 אנגלית ו
11.15 עריכת מחברת
11.30 מדעי הטבע (הסמה עליונה)
12.00 אנגלית ז
12.25 היסטוריה (עליונה, העשרה) — קולומבוס
13.00 אנגלית ט'
14.00 הסיפור הקצר — "איזה סיפש אני"
14.45 צרפתית
15.00 רכבת הפתעות
15.20 עוד סיפור
15.30 ביילס הולגרסון
16.00 זהו זה
17.00 ערב חדש

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שחרית מוסיקלית — שבירה: סרט עליג מוצארט: סימפוניה אודסה; ק' 16 (תז' אודסה/טוסקאנו ומנצח סודה) סימפוניה ג'יימס גלווי —, חליל; תז' פילהרמוניה המלכותית/שארל דיטואה; רוסיני: אריה מתוך "סמירמיס" (עלגה צ'רני — מצו סופראן/תז' שירות השידור הרומני/לודוביק בז'א; ברהמס: סונטינה (אריה ורדי — פסנתר); מנדלסון: מדריגל (פסנתרי וולפה/צ'וגמן — טנור/מקהל מתנודרדרנ; אלגה רד מנסה (מיקל צ'פמן — בסון/הסינפוניה הפנתית/בגיל מירנג; גלברוק: מבוא ופסקליה (רות מעייני — נבל; מוצארט: אריה, ק' 295 (פטר שרייר — טנור/תז' דרזדן/הרברט בלומשטדט; פונקיליה: דיברטימנטו ל־2 קלרניתות והרן: "אאידה", 2 קטעים (ריצ'ארד טאקר/מקהל המטרופוליטן/תז' פילדלפיה/יוג'ין אורמנדי)
09.30 קונצרט בוקר — מרוצתנו: מרכזת מס' 1 אופ' 11 (תז' הקונצרטגבאו/ברנרד הייטינק); סלייר: קונצ' לפסנתר נמ' במול מאג'ור (אלדו צ'יקולי/סולני הגציה/קלאודיו שימונה); ריליס: שירים (מלוסטי לוט/שרה הקר/אנתוני רולפה ג'ונסון/תז' פילהרמוניה המלכותית/אריק פנביג; סן־סנס: סימפ' מס' 3 אופ' 78 (לאנגר ריינר — עוגב/פילה' מניו יורק/ברנשטיין)
12.05 מאוצר הסריסיה — צמד הפסנתרנים ברכה עדן ואלכסנדר תמיר. מוצארט: פנטסיה במה מינור, ק' 608; מנדלסון: "אלגרו בריאנטה", אופ' 92; רחמנינוב: סוויטה מס' 2, אופ' 17; חיים אלכסנדר: 6 מחולות ישראליים
13.00 קונצרט צהריים
15.05 מבשנים מוסיקאליים
16.00 אתנחתא —
17.30 קונצרט מנחה — גריג: קונצ' בלה מינור לפסנתר ותז' אופ' 16 (סטיל אשמו/תז' הסימפ' מלונדון/בגיל מריגן); בטהובן: שלישיה מס' 9 לפסנתר, כינור וצ'לו במי במול מאג'ור (שלישיית בוזאר); באך: 4 קטעים מתוך "ספר תווים לאנה מגדלנה באך" (רמי ברנס — פסנתר); מרק אנטואן שרפנטייה: פסטורלה (הלהקה הקולית "האמנויות הפורחות"/וויליאם כריסטי); הנדל: סונאטה מס' 4, בלה מינור, לחליל וקונטינואו; מוצארט: מס' 10, במה מאג'ור, ק' 247 (להקת מוצארט מוינה/וילי בוסקובסקי)
20.05 ערב טוב — שירי הזכונות של יהודי ספרד: "שתוך לי דלתך", "שיר שיר" להקת "קול התורה" מוצארט: סרנאדה לכלי קשת במול מאג'ור, ק' 525, "מוסיקה לילית זעירה" (סיגס מרטין/בגיל מרינר)
20.30 קונצרט התז' הסימפ' י־ם רשות־השידור — "יחסיקה" — מנצח סרג'ו קומיסיונה, סולה דוולף, כינור; קונצ' מס' 5 לפסנתר ותז', "הקיסר"; סימפוניה מס' 5, בדו מינור
23.00 זה הזהב — "סיפור בקצרה" — מוצארט: קונצ' מס' 4, בדו מאג'ור, לכינור ותז' (תז' פיל' לונדונית/סר תומס ביצ'ם); קונצ' לכינור ותז'

רשת א'

15.30 קתדרא — המנחה אריה סיוון על מסר המעשה הזיונבי
16.05 צומת המדה העיקון
17.30 האוניברסיטה הפתוחה — צרפתית למתחילים
18.06 מבות־ערב — הוי דתי ומסורת
18.47 פרקי היום בתנ"ך
19.05 שיעור בתניא
19.30 שידורים לעולים
22.05 לכל אדם כוכב — עם האסטרולוג אילן פסר כוח "יקשת"

רשת ב'

18.06 יש שאלות
18.51 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 השבוע בכנסת
20.05 שורשים — ענייני פולקלור ועדות
22.05 ציצוקים הצקקים — שדים בישיים
23.05 ביננו לבין עצמנו — שיחות עם מאזינים בשידור חי

רשת ג'

18.06 קליפר — שבועון פופ
20.05 מופע רוק
22.05 משלנו — שירים עבריים
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

17.30 כותרת — מאגזין לענייני צבא וביטחון
17.50 זמן ספורט
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.35 כוכב הערב
19.05 רדיו, רדיו
20.05 חוק ישראל
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת: עדות העין וקטאראקט
22.05 על הדבש ועל [illegible]
23.05 רחוב

שידורים קבועים

רשת א'	רשת ב'	רשת ג'	גלי צה"ל
07.30 שחרית מוסיקלית	08.05 סע לשלום	06.11 מהודה לאושר	06.10 צלילי בוקר
09.30 מפגש	09.05 ביקור בית	07.07 שיר בבוקר בבוקר	06.30 אוניברסיטה משודרת
10.50 רדיו קל	10.10 כל צבעי הקשת	09.05 מה בגד חשע?	07.07 שבע אפס שבע
11.10 שירים עבריים	12.10 גל פתוח חדשות ומוצנים	10.05 אגן הים התיכון	08.05 זמן הבוקר
11.38 השכלה ודעת לכל	13.00 בוקר היום	11.05 שעה עם מלאכי חוקיה	09.05 נכון לעכשיו
12.05 פעמי הטרח	14.06 יש עניין	12.05 רק מוסיקה	11.05 כתום של הם
13.00 שידורים באנגלית	15.05 רגעי קסם — שירים יפנים	13.05 רק ביחד חול — מגוחם פרי	12.05 להיום להיאבק
13.30 שידורים בצרפתית	16.10 סע לשלום	14.06 לי ולך — שיר הברכה	13.00 אהה ולעניין
14.00 לכה לכן ולכל המתעניין	17.10 זמן כלכלה	15.05 חורש חרים ומוחדש	13.15 בכבוד ישראלי
	17.30 על מספרים ואנשים	16.05 מוסיקה לעניין	15.05 מה יש
		17.05 הצגה יומית, יקיר אביב	16.05 ארבע אחרי הצהרים

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — קולונל רדל 6.00, 9.00
אלנבי — באטה הארי 5, 7.30, 9.30
אסתר — שוטר עם כבוד 4.30, 7.15, 9.30
בית לסין — אפוקליפסה עכשיו 23.00
בן יהודה — הבו האיש השלג 4.30, 7.00, 9.30
גורדון — צ'או פאנטין (שלום חבר) 5, 7.30, 9.30
גת — אהבתו של סוואן 4.30, 7.15, 9.30
דקל — טוטסי 7.15, 9.30
דרייב אין — חף מפשע 7.15, 9.30 מלכודת לאשה אוהבת 12.00
הוד — המסורה אמריקה 4.30, 7.15, 9.30
רב חן: חן 1 — הגנטים 5, 7.20, 9.45
חן 2 — רומן על בטוח 5, 7.20, 9.40
חן 3 — קאל 5.00, 7.20, 9.40
חן 4 — ב"ס לאסירים מתחילים 10.30, 1.30, 5.00, 7.20, 9.40
חן 5 — הנוקם 10.30, 1.30, 5.00, 7.35, 9.45
לימור — כבודו של פריצי 4.30, 7, 9.30
לב 1 — הזיימס מ־6.00
לב 2 — אמדיאוס 2.00, 7.00, רומן במשכים 5.00, 9.50
מוגרבי — הכובו הגדול 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א — לירקוד עם זר 7.15, 9.30
מקסים — בגידות בטוראסטה 7.15
מרכז התיירה הישראלית — החוויה הישראלית (בעברית) 10, 5, 10 (באנגלית) 9, 12, 2, 6, 8 (בגרמנית) מר ביקס מס' 1 10.50
אוהדר — חברים 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1 — העד 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — אירית עירית 4.30, 7.15, 9.30
סינמטק ישראלי — אוקטובר 7.00 האשה במול 9.30
פאר — רכבת תחתית 4.30, 7.15, 9.30
פריז — בירדי 11.30, 2.00, 4.15, 7.15, 9.30 זהות גנובה 11.45
צוותא — התמהוני 8.00
צפון — רומן שהחל במלחמה 4.30, 7.15, 9.30
שחף — שושנת קהיר הסגולה 4.30, 7.15, 9.30
תכלת — יער האיזמרגד 4.30, 7.15, 9.30
תמוז (המתחדש) רמת אביב — זרים 7.30, 9.30
תל־אביב — הנינג'ה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30

חדרה

חוף — קוקון 7.00, 9.15

ירושלים

אדיסון — המסורה אמריקה 4.30, 7.00, 9.00
אור גיל — בירדי 7.00, 9.15
אורנע — הגנטים 4.30, 6.45, 9.00
בית אגרון — מרי פופינס 3.30, דונה פלור נשואה לשניים 5.45, קאנטרי 7.30, בית הזונות 10.00, דמעות של שתיקה 12.00 — חצות
בנייני האומה — קולונל רדל 6.30, 9.00
הבירה — הנינג'ה האמריקאי 4.30, 7.00, 9.00
סינמטק — באדי לינדון 7.00, אהבה אחר הצהרים (אולם קטן) 9.00, זרה בעיר 10.00, מקס הלוחם בדרכים 2.00 אחר חצות
מיטשל — שושנת קהיר הסגולה 7.15, 9.15
סינמה 1 — ב"ס לעבירות תנועה 7.15, 9.00
עדן — הבו האיש השלג 4.30, 7, 9.15
סמדר — טוסקה 7.00, 9.30
רון — אל נורטה 4.30, 7.00, 9.00

רמת־גן גבעתיים

אואזיס — הגולים 4.30, 7.00, 9.30
אורדע — הנינג'ה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — ב"ס לאסירים מתחילים 5.00, 7.15, 9.30
הדר — המסורה אמריקה 4.30, 7.15, 9.30
לילי — כבודו של פריצי 7.00, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — שוטר עם כבוד 5, 7.20, 9.40
גן 2 — בירדי 5.00, 7.15, 9.45
גן 3 — יער האיזמרגד 5.00, 7.20, 9.40
גן 4 — השוטר מגנב פסטר 9.40, רומן במשכים 5.00, 7.15
רמת גן — רמבו 7.15, 9.30
שבים — העד 7.15, 9.30

רמת השרון

כוכב — מלחמת הילדים 4.00, דמעות של שתיקה 6.45, 9.30

כפר סבא

חן — סוזן סוזן 7.00
עמל — אמדיאוס 6.30, 9.15

נתניה

המודיה — קמילה 7.00, 9.15
שרון — הנוקם 5.00, 7.00, 9.15

חיפה והסביבה

אורה — הכבוד של פריצי 4.00, 6.45, 9.15
אורלי — אמדיאוס 6.00, 9.00
אמפיתיאטרון — הנינג'ה האמריקאי 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — שוטר עם כבוד 4.30, 6.45, 9.00
חן — רמבו 4.30, 6.45, 9.00
מוריה — אירית עירית 7.15, חף מפשע 9.15
סינמטק — המתופפת הקטנה 9.30
שוטר הלילה — חצות
עטמי — אפוקליפסה עכשיו 6.15, 9.00
עצמון — רכבת תחתית 4.30, 7, 9.00
פאר — הגנטים 4.30, 6.45, 9.15
קרן אור המחודש — הלילה הגדולה 11.30 בלילה
רב גת
גת 1 — אהבתו של סואן 4.30, 6.45, 9.00
גת 2 — רומן על בטוח 4.30, 6.45, 9.00
רון — המסורה אמריקה 4.00, 6.45, 9.00
שביט — שושנת קהיר הסגולה 7, 9

קריות (חיפה)

אורות — המסורה אמריקה 5.00, 7.00
הטנגו האחרון בפריס 10.50
בית העם — הכובו הגדול 9.15
היובל — מסכה 9.15
כוכב — קור השתיקה 5.00, 7.00, 9.15
כפיר — הנוקם 7.00, 9.15
סביר — קיקון 7.15, 9.00

הרצליה

דוד — הכבוי הגדול 4.30, 7.15, 9.30
היכל — המסורה אמריקה 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — רומן במשכים 7.15, 9.15
מלון דניאל — אמדיאוס 6.30, 9.30

חולון

ארמון — נינג'ה בעל 9 נשמות 5.00
רסקי — ב"ייימס 7.30, 9.30
מגדל — הנוקם 5.00, 7.15, 9.30
סבוי — הכובו הגדול 4.30, 7.15, 9.30
ריבה — המסורה אמריקה 4.30, 7.15, 9.30

בת־ים

אורנים — ב"ס לעבירות תנועה 7.15, 9.30
בת ים המחודש — [illegible]
עצמאות — הנינג'ה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30